የሉቃስ ወንጌል

የጥናት መመሪያና ማብራሪያ

በ የሕይወት እንጀራ አገልግሎት ተጽፎ የተዘጋጀ

አማርኛ

Bible

እንኳን ወደ ሉቃስ ወንጌል ጥናት በደኅና መጡ!

ይህ መጽሐፍ እንዲሁ ታሪክ የሚነገርበት ሳይሆን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ወሰን የሌለው ምሕረትና ፍቅር የምንዳስስበት ልዩ መስኮት ነው። ሐኪሙ ሉቃስ በታላቅ ጥንቃቄና በዝርዝር የከተበልን ይህ ወንጌል፥ ለእኛ ለሰው ልጆች ሁሉ የተላከ የሕይወት መልእክት ነው። በዚህ ጥናት ውስጥ ስናልፍ የጠፉትን የሚፈልገውን፣ የታመሙትን የሚፈውሰውንና የተሰበሩትን የሚጠግነውን የኢየሱስን ልብ እናያለን።

እያንዳንዱ ገጽ በጸሎትና በጥልቀት ሲታይ ሕይወታችንን የሚለውጥ ሰማያዊ ብርሃን ይፈነጥቅብናል። ቃሉን ስናጠና መንፈስ ቅዱስ ልባችንን እንዲከፍትልንና መንፈሳዊ መቃጠል በውስጣችን እንዲጨምር ጸሎታችን ነው። ይህ ጥናት የእግዚአብሔርን መንግሥት በምድር ላይ የምንለማመድበትና በጸጋው የምናድግበት የጽናት መመሪያ ይሁንላችሁ!

ለግል ጥናት፣ ለቤተሰብ አምልኮ ወይም **በቡድን ለሚደረግ የቃል ውይይት** እንዲመች ተደርጎ የተዘጋጀው ይህ መጽሐፍ፣ እውነትን ለሚጠሙና ነፃነትን ለሚናፍቁ ሁሉ የተበረከተ ነጻ ስጦታ ነው። ቃሉን ስታጠኑ የጌታ ጸጋ በልባችሁ ይብራ፤ መንፈስ ቅዱስ ደግሞ ከእውነት ወደ እውነት እየመራችሁ ለክብሩ ያብቃችሁ።

ስለ አገልግሎታችን፡- የሕይወት እንጀራ አገልግሎት የእግዚአብሔርን ቃል እውነት ሁሉም ሰው ሊረዳው በሚችል ቀላልና ማራኪ አቀራረብ ለማድረስ የሚሠራ የወንጌል አገልግሎት ነው።

በነጻ የተሰጠ! ለሽያጭ የማይውል!!!

የሉቃስ ወንጌል

የጥናት መመሪያና ማብራሪያ

አማርኛ
Ethiopia

Copyright © 2026, የቅጂ መብት ባለቤት፦ © 2026 የሕይወት እንጀራ አገልግሎት (Yehiwot Enjera Ministry) የአጠቃቀም ፈቃድ፦ ይህ የጥናት መጽሐፍ የእግዚአብሔር ቃል ለሁሉም በነጻ እንዲደርስ ታስቦ የተዘጋጀ ነው። በመሆኑም የሚከተሉትን መመሪያዎች በመከተል በነጻነት መጠቀም ይቻላል፦ የምንጭ ምስክርነት፦ ይህንን ጽሑፍ በማንኛውም መድረክ ሲጠቀሙ ወይም ሲያሰራጩ የይዘቱን ምንጭ (የሕይወት እንጀራ አገልግሎት) መጥቀስ ይኖርብዎታል። ለሽያጭ ያልቀረበ፦ ይህንን የጥናት መጽሐፍ ለማንኛውም ዓይነት የንግድ ሥራ ወይም ገቢ ለማግኛ መጠቀም በጥብቅ የተከለከለ ነው። ይዘቱን አለመለወጥ፦ የመጽሐፉን ይዘት ሳይለውጡ፣ ሳይጨምሩ ወይም ሳይቀንሱ እንዳለ ለሌሎች ማጋራት፣ ፕሪንት ማድረግና አባዝቶ ማሰራጨት ይቻላል። "...በነጻ የተቀበላችሁትንም በነጻ ስጡ።" (ማቴ 10፥8) በሚለው መለኮታዊ መመሪያ መሠረት፣ ይህ የጥናት መመሪያ ለወንጌል አገልግሎትና ለቅዱሳን መታነጽ በነጻ እንዲውል ተፈቅዷል።

http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

You may not use this work for commercial purposes. You may adapt and add to this work. You must keep the copyright and credits for authors, illustrators, etc.

የሉቃስ ወንጌል ጥልቅ ጥናት፡ ታሪካዊ፣ ዳራዊ እና ሥነ-መለኮታዊ ትንተና

በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከሚገኙት አራቱ ወንጌላት መካከል የሉቃስ ወንጌል በስነ-ጽሁፍ ውበቱ፣ በታሪካዊ ጥንቃቄው እና በስነ-መለኮታዊ ጥልቀቱ ተለይቶ ይታወቃል፡፡ ይህ መጽሐፍ በባህላዊ አረዳድ "ተወዳጁ ሐኪም" ተብሎ በሚጠራውና የሐዋርያው ጳውሎስ የጉዞ ጓደኛ በነበረው በሉቃስ እንደተጻፈ ይታመናል ፡፡ ሉቃስ ይህን ወንጌል ሲያዘጋጅ በዘመኑ የነበሩ የታሪክ ጸሐፊዎች የሚከተሉትን ስልት በመጠቀም፣ የዓይን ምስክሮችን በማነጋገርና መረጃዎችን በጥንቃቄ በማሰባሰብ እንደሆነ በመቅድሙ ላይ ገልጿል ፡፡ ይህ ጥናታዊ ሪፖርት በሉቃስ ወንጌል ላይ የተደረገ እጅግ ሰፊና ዝርዝር ትንተና ሲሆን፣ እያንዳንዱን ምዕራፍና ቁጥር በጭብጥ በመከፋፈል፣ ጥልቀት ያለው ምልከታና ትርጓሜን እንዲሁም ሁሉንም ነጥቦች የሚያካትቱ ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎችን አካቶ ይተነትናል፡፡

መግቢያ፡ የታሪክ ዳራ እና የጸሐፊው ማንነት

የሉቃስ ወንጌል የተጻፈበት ዘመን ምሁራን እንደሚስማሙበት ከ60 እስከ 80 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ ነው ፡፡ አንዳንድ ወግ አጥባቂ ምሁራን ግን የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ የጳውሎስን የሮም እስራት ውጤት ሳይገልጽ ድንገት መጠናቀቁን መሠረት በማድረግ፣ ወንጌሉ ከ61-63 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ ተጽፎ ሊሆን እንደሚችል ይገምታሉ ፡፡ ጸሐፊው ሉቃስ ሶርያዊ እንደሆነና በዘመኑ በነበረው የግሪክ ስነ-ጽሁፍና ሳይንሳዊ እውቀት የሰለጠነ እንደነበረ ይነገራል ፡፡ ይህ መጽሐፍ የተጻፈው ለተከበረው ቴዎፍሎስ ቢሆንም፣ ሰፊው የንባብ ታዳሚ ግን ከአይሁድ ውጭ ያሉ አሕዛብ እንደሆኑ ከመጽሐፉ ይዘት መረዳት ይቻላል ፡፡

ሉቃስ ወንጌሉን ሲጽፍ እንደ ማርቆስ ወንጌል ያሉ ቀደምት ሰነዶችንና የዓይን ምስክሮችን ምስክርነት ተጠቅሟል ፡፡ መጽሐፉ በስነ-ጽሁፍ ደረጃው እጅግ የላቀ ግሪክኛ የተጻፈ ሲሆን፣ ከሌሎቹ ወንጌላት በተለየ መልኩ የታሪክ ቅደም-ተከተልን ለመጠበቅ ከፍተኛ ጥረት ተደርጓል ፡፡ የሉቃስ ወንጌል ልዩ ትኩረት ከሚሰጣቸው ነጥቦች መካከል መንፈስ ቅዱስ፣ ጸሎት፣ ለሴቶች ያለው አክብሮት፣ ለደሆችና ለተገፉት ያለው ርኅራኄ እንዲሁም የምሥራቹ ዓለም አቀፋዊነት ተጠቃሾች ናቸው ፡፡

የሉቃስ ወንጌል በታሪካዊ ጥራቱና በሥነ-ጽሑፍ ውበቱ ወደር የማይገኝለት ድንቅ የመጽሐፍ የቅዱስ ክፍል ሲሆን፥ የተጻፈውም በታማኝ የጳውሎስ የጉዞ ጓደኛና ባለሙያ ሐኪም በነበረው በሉቃስ አማካኝነት እንደሆነ ይታመናል፤ ይህም በ60 እና በ80 ዓ.ም መካከል (አንዳንዶች 63 ዓ.ም ይሉታል) ለክቡር ቴዎፍሎስና ለአሕዛብ አማኞች እንዲደርስ ተዘጋጅቷል። ይህ ወንጌል አንድ ትልቅና ልብን ደስ የሚያሰኝ ጭብጥን ይዞልናል፤ እርሱም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለአይሁድ ብቻ ሳይሆን ለሰው ዘር ሁሉና ለዓለም ሁሉ የቀረበ ብቸኛ አዳኝ መሆኑን ነው። ሉቃስ እንደ አንድ ጥንቁቅ የታሪክ ተመራማሪ እያንዳንዱን ክስተት በዝርዝርና በከፍተኛ የግሪክ ቋንቋ ጥራት ያቀረበ ሲሆን፥ ይህም እኛ ዛሬ የእምነታችንን መሠረት በተረጋገጠ እውነት ላይ እንድንመሠርት ትልቅ አቅም ይሆነናል፤ ልክ አንድ ሐኪም ለበሽተኛው ጥንቃቄ የተሞላበት መድኃኒት እንደሚሰጥ ሁሉ ሉቃስም የነፍሳችንን መድኃኒት የሆነውን የክርስቶስን ታሪክ በሥርዓት አቀናብሮ አቅርቦልናል።

ምዕራፍ 1፡ መቅድም እና የልደቶች አዋጅ

ሉቃስ 1፡1–4 (መቅድም)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል መግቢያ ወይም መቅድም (ሉቃስ 1፡1–4) በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካሉ እጅግ ጥበባዊና ሥነ-ጽሑፋዊ ውበት ካላቸው ክፍሎች አንዱ ነው። በዚህ አጭር መግቢያ ውስጥ ሐኪሙ ሉቃስ ለምን ይህንን መጽሐፍ ለመጻፍ እንደተነሳና መረጃዎቹን እንዴት አቀናጅቶ እንደያዘ በግልጽ ያሳየናል። ይህም ወንጌል እንዲሁ በደመ ነፍስ የተጻፈ ሳይሆን በጥልቅ ምርምርና በታማኝ ምስክሮች ቃል ላይ የተመሠረተ መሆኑን ያረጋግጥልናል።

የታሪክ ሂደትና የምርምር ጥራት

ሉቃስ በመጀመሪያው ጥቅስ ላይ እንደገለጸው በእነርሱ ዘንድ ስለተፈጸመው ነገር ብዙዎች ታሪክን በቅደም ተከተል ለመጻፍ ጥረት አድርገዋል። ይህም የሚያሳየው የኢየሱስ ክርስቶስ ታሪክ በወቅቱ በብዙዎች ዘንድ ትኩረት ተሰጥቶት የነበረና ሰነድ ይያዝለት የነበረ ጉዳይ መሆኑን ነው። ሉቃስ ራሱ ግን እነዚህን መረጃዎች እንዲሁ ከሰው ሰምቶ ብቻ አላሰፈራቸውም። ይልቁንም ከመጀመሪያው ጀምሮ ሁሉን በዝርዝር በጥንቃቄ ከመረመረ በኋላ በቅደም ተከተል ሊጽፍላቸው መወሰኑን ይነግረናል። ይህ የሉቃስ አካሄድ አንድ የታሪክ ተመራማሪ ወይም አንድ ጥንቁቅ ሐኪም መረጃዎችን አጣርቶ እውነቱን እንደሚለይ ዓይነት ጥራት ያለው ሥራ ነው።

የምስክሮቹ ታማኝነትና የቃሉ አገልጋዮች

ሉቃስ ለጽሑፉ መሠረት ያደረገው ከመጀመሪያው ጀምሮ በዓይናቸው ያዩትንና የቃሉ አገልጋዮች የነበሩት ያስተላለፉለትን መረጃ ነው። ይህም ወንጌሉ የፈጠራ ታሪክ ሳይሆን በዓይን ምስክሮች ፊት የተከናወነ እውነት መሆኑን ያረጋግጣል። ልክ አንድ ሰው በፍርድ ቤት ቀርቦ በዓይኑ ያየውን እንደሚመሰክር ሁሉ፣ የሉቃስ ወንጌልም በክርስቶስ ሕይወት ውስጥ አብረው በነበሩት ሐዋርያትና ደቀ መዛሙርት ምስክርነት ላይ የቆመ ነው። ሉቃስ እነዚህን ምስክሮች በማነጋገርና ታሪኩን በማመሳከር ለንባብ አብቅቶታል።

የመጻፉ ዋና ዓላማ፡ የእውነት እርግጠኝነት

የዚህ ሁሉ ጥረትና ድካም ዋናው ግብ ለተከበረው ቴዎፍሎስ የተማረውን ቃል እውነተኛነት እንዲረዳ ማድረግ ነው። ቴዎፍሎስ ቀደም ሲል ስለ ክርስቶስ ትምህርቱን አግኝቷል፤ ነገር ግን ሉቃስ የጻፈለት ዝርዝር ታሪክ ያመነበት ነገር በጽኑ መሠረት ላይ የቆመ መሆኑን እንዲያውቅ ይረዳዋል። እምነታችን እንዲሁ በስሜት ላይ ሳይሆን በተረጋገጠ የታሪክ እውነት ላይ መመሥረት እንዳለበት ይህ ክፍል ያስተምረናል። እግዚአብሔር እኛም የእርሱን ቃል ስንመረምር ልባችን በእውነት እንዲሞላና በልበ ሙሉነት እንድንቆም ይፈልጋል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ሉቃስ መረጃዎችን ያሰባሰበበት መንገድ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ታሪካዊነት ምን ያስተምረናል?

👉"የዓይን ምስክሮች" እና "የቃሉ አገልጋዮች" የሚሉት ቃላት ለወንጌሉ አስተማማኝነት ያላቸው ፋይዳ ምንድን ነው?

👉ሉቃስ ይህን ወንጌል ለቴዎፍሎስ ለመጻፍ የወሰነበት ዋና ዓላማ ምንድን ነው?

👉መረጃን በጥንቃቄ መመርመር ለእምነት ጥንካሬ ያለው አስተዋጽኦ ምንድን ነው?

👉በቁጥር 1 ላይ "ብዙዎች" ታሪክ ለመጻፍ መሞከራቸውን መጥቀሱ የሉቃስን ሥራ እንዴት ልዩ ያደርገዋል?

👉"በቅደም ተከተል መጻፍ" የሚለው አገላለጽ ለጥናታችን ምን ፋይዳ አለው?

👉ቴዎፍሎስ ቀደም ሲል የተማረውን ነገር "እርግጠኝነት" እንዲያውቅ መፈለጉ ዛሬ ላለን ክርስቲያናዊ ትምህርት ምን ትርጉም አለው?

ሉቃስ 1፡5-25 (የመጥምቁ ዮሐንስ መወለድ ትንቢት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ታሪኩን የሚጀምረው በይሁዳ ንጉሥ በሄሮድስ ዘመን በነበሩት ካህኑ ዘካርያስና ሚስቱ ኤልሳቤጥ ሕይወት ውስጥ ወደተከናወነ ድንቅ መለኮታዊ ጣልቃ ገብነት በመውሰድ ነው። እነዚህ ባልና ሚስት በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃንና በትእዛዛቱ ሁሉ ያለ ነቀፋ የሚመላለሱ ቢሆኑም ልጅ ግን አልነበራቸውም፤ በዚያ ላይ ደግሞ ሁለቱም በዕድሜ ገፍተው ነበር። ይህ ሁኔታ የእግዚአብሔር አሠራር ከሰው አቅምና ከጊዜ ገደብ በላይ መሆኑን ለማሳየት የተዘጋጀ መድረክ ይመስላል። ሉቃስ የታሪኩን መጀመርያ በቤተ መቅደስ ውስጥ ማድረጉ ወንጌሉ ከብሉይ ኪዳን አምልኮና ተስፋ ጋር የተያያዘ መሆኑን ይጠቁመናል።

በአገልግሎት ተራው ደርሶ ዘካርያስ ወደ እግዚአብሔር መቅደስ ገብቶ ዕጣን በሚያጥንበት በዚያ ቅዱስ ሰዓት፣ የእግዚአብሔር መልአክ ገብርኤል በዕጣኑ መሠዊያ ቀኝ ቆሞ ታየው። ዘካርያስ ባየው ጊዜ ደነገጠ፣ ፍርሃትም ወደቀበት፤ መልአኩ ግን ያመጣው የምሥራች ስለነበር አትፍራ በማለት ጸሎቱ በእግዚአብሔር ፊት እንደተሰማ አበሰረው። ይህ በጣም የሚገርም ነው፤ ዘካርያስና ኤልሳቤጥ ስለ ልጅ መውለድ ምናልባትም በወጣትነታቸው የጸለዩት ጸሎት ምላሽ ያገኘው ተስፋ በቆረጡበትና በሸመገሉበት ጊዜ ነበር። እግዚአብሔር ጸሎትን ፈጽሞ እንደማይረሳና በገዛ ራሱ ጊዜ ምላሽ እንደሚሰጥ በዚህ እንረዳለን።

የሚወለደው ልጅ ስሙ ዮሐንስ እንዲባልና በጌታ ፊት ታላቅ እንደሚሆን በመልአኩ ተነገረ። የዮሐንስ ተልዕኮም ከሚወለድበት ጊዜ ጀምሮ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቶ፣ በኤልያስ መንፈስና ኃይል በመመላለስ የሕዝቡን ልብ ወደ እግዚአብሔር እንዲመልስና ለጌታ የተዘጋጀ ሕዝብ እንዲያደራጅ ነበር። ይህ ሕፃን በብሉይ ኪዳንና በአዲስ ኪዳን መካከል እንደ ድልድይ ሆኖ የሚያገለግልና የመሲሑን መንገድ የሚጠርግ የእግዚአብሔር ልዩ ስጦታ ነው። የመልአኩ መገለጥና የተነገረው ትንቢት እግዚአብሔር ለዘመናት ዝም ካለ በኋላ አዲሱን የድኅነት ታሪክ ለመጀመር መነሳቱን ያበስራል።

ይሁን እንጂ ዘካርያስ የሰማውን የምሥራች ከሰውኛ አስተሳሰብና ከገዛ አካሉ ድካም አንጻር በመመልከቱ ይህ እንዴት ይሆናል? በማለት ጥርጣሬውን ገለጸ። በመሆኑም መልአኩ ገብርኤል የተነገረው ቃል እስኪፈጸም ድረስ ዘካርያስ ዲዳ ሆኖ እንዲቆይ አደረገው። ይህ መታሰር ለዘካርያስ እንደ ቅጣት ብቻ ሳይሆን፣ በእግዚአብሔር ፊት ጸጥ ብሎ እንዲቆይና የተነገረውን ጥልቅ ምስጢር እንዲያሰላስል የተሰጠው የዝግጅት ጊዜ ነበር። ሕዝቡ በውጭ ቆመው በቤተ መቅደስ ውስጥ ለምን እንደዘገየ ሲደነቁ፣ እርሱ ግን ከእግዚአብሔር ጋር ተገናኝቶና በታላቅ ዝምታ ውስጥ ሆኖ ወጣ። ይህ ታሪክ እግዚአብሔር በዝምታችን ውስጥ ጭምር ታላቅ ሥራውን እንደሚሠራና ቃሉን ለመፈጸም የሰውን እርዳታ ሳይሆን እምነትን ብቻ እንደሚፈልግ ያስገነዝበናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የዘካርያስና የኤልሳቤጥ ጻድቅነትና መካንነት በአንድነት መገለጻቸው ስለ እግዚአብሔር አሰራር ምን ያስተምረናል?

👉መልአኩ ገብርኤል ስለ ዮሐንስ አገልግሎት የተናገራቸው ዋና ዋና ነጥቦች (ቁ. 15-17) ምን ምን ናቸው?

👉ዘካርያስ በመጠራጠሩ የተሰጠው ምልክት (ዲዳ መሆን) የእግዚአብሔርን ስልጣን እንዴት ያሳያል?

👉ሕዝቡ ዘካርያስን በውጭ ይጠባበቁ የነበረው ለምን ነበር? መዘግየቱስ ምን ስሜት ፈጠረባቸው?

👉ኤልሳቤጥ ከአምስት ወር በኋላ ራሷን የሰወረችው ለምን ይመስላችኋል?

👉"ዮሐንስ" የሚለው ስም ትርጉም ምንድን ነው? ለምንስ ይህ ስም ተመረጠ?

👉የዮሐንስ አገልግሎት ከብሉይ ኪዳን ነቢያት (በተለይ ከኤልያስ) ጋር ያለው ተመሳሳይነት ምንድን ነው?

👉ዘካርያስ በቤተ መቅደስ ውስጥ ያየው ራእይ በወቅቱ በነበረው የአይሁድ ሃይማኖታዊ ሕይወት ላይ ምን ትርጉም ነበረው?

ሉቃስ 1፡26-38 (የኢየሱስ መወለድ ትንቢት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ታሪክ በመቀጠል በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ እጅግ አስገራሚና ለውጥ አመጣጣኝ ወደሆነው ክስተት ይወስደናል። መጥምቁ ዮሐንስ በተጸነሰ በስድስተኛው ወር፣ እግዚአብሔር መልአኩን ገብርኤልን ናዝሬት ወደምትባል አንዲት ትንሽና ተራ ወደነበረች የገሊላ ከተማ ላከው። መልአኩ የተላከው ከዳዊት ወገን ለሆነው ለዮሴፍ ወደ ታጨችው ድንግል ማርያም ነበር። ይህ ድርጊት እግዚአብሔር ክብሩን ለመግለጥና ታላቅ ሥራውን ለመሥራት የግድ በታላላቅ ከተሞችና በኃያላን ሰዎች መካከል መገኘት እንደማያስፈልገው፣ ይልቁንም ትሑታንንና ዝቅ ያሉትን እንደሚመርጥ በግልጽ ያሳየናል።

መልአኩ ገብርኤል ወደ ማርያም ገብቶ ሰላምታ ሲሰጣት “ጸጋ የሞላብሽ ሆይ፥ ደስ ይበልሽ፤ ጌታ ከአንቺ ጋር ነው” አላት። ማርያም በዚህ ሰላምታ እጅግ ደነገጠች፤ ይህ ምን ዓይነት ሰላምታ እንደሆነም በልቧ አሰላሰለች። መልአኩ ግን ፍርሃቷን ሊያስወግድላት በእግዚአብሔር ፊት ጸጋ ማግኘቷንና ወንድ ልጅ እንደምትወልድ፣ ስሙንም ኢየሱስ እንደምትለው ነገራት። ይህ ሕፃን ታላቅ እንደሚሆን፣ የልዑል ልጅ እንደሚባል፣ እግዚአብሔርም የአባቱን የዳዊትን ዙፋን እንደሚሰጠውና በመንግሥቱም ላይ መጨረሻ እንደሌለው ተበሰረ። ይህ ትንቢት ለዘመናት እስራኤል ሲጠብቁት የነበረው የመሲሑ ተስፋ ፍጻሜውን ማግኘቱን የሚያረጋግጥ ነበር።

ማርያም መልአኩን “ወንድ ስለማላውቅ ይህ እንዴት ይሆናል?” ብላ ጠየቀች። ይህ ጥያቄ እንደ ዘካርያስ ባለማመን የመነጨ ሳይሆን፣ የሰው ልጅ ተሳትፎ በሌለበት ሁኔታ ይህ መለኮታዊ ተአምር እንዴት ሊፈጸም እንደሚችል ለማወቅ የቀረበ ጥንቁቅ ጥያቄ ነበር። መልአኩም መንፈስ ቅዱስ በእርሷ ላይ እንደሚመጣና የልዑል ኃይል እንደሚጋርዳት፣ ስለዚህም የሚወለደው ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሚባል ገለጸላት። ይህ ምስጢር የሥጋዌ ምስጢር ሲሆን፣ አምላክ የሰውን ሥጋ ለብሶ ወደ ዓለም የመጣበትና ያለ ሰው ጣልቃ ገብነት በመንፈስ ቅዱስ ሥራ የተከናወነ ድንቅ ተአምር ነው።

የመልአኩ መግለጫ በእግዚአብሔር ዘንድ የሚሳን ነገር እንደሌለ በማረጋገጥና ዘመዷ ኤልሳቤጥ እንኳን በስተርጅናዋ መጽነሷን እንደ ምልክት በመጥቀስ ተጠናቀቀ። ማርያምም ይህንን ታላቅና ከሰው አእምሮ በላይ የሆነ የምሥራች ስትሰማ፣ ሙሉ በሙሉ ራስዋን ለእግዚአብሔር ፈቃድ አሳልፋ ሰጠች። “እነሆኝ የጌታ ባሪያ፤ እንደ ቃልህ ይሁንልኝ” የሚለው ንግግሯ የእምነትና የመታዘዝ ከፍተኛ ደረጃን ያሳያል። እግዚአብሔር ዓለምን ለማዳን ያቀደውን ዕቅድ ለመፈጸም እንደ ማርያም ያለ ታዛዥና ፈቃደኛ ልብ እንደሚፈልግ ይህ ታሪክ ያስተምረናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የማርያም እና የዘካርያስ ጥያቄዎች (ቁ. 18 እና ቁ. 34) እንዴት ይለያያሉ? የእግዚአብሔርስ ምላሽ ልዩነቱ ምንድን ነው?

👉መልአኩ ስለ ኢየሱስ ማንነት የተናገራቸው አምስት ተስፋዎች (ቁ. 32-33) ምን ምን ናቸው?

👉"መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል" የሚለው ቃል ስለ ክርስቶስ መለኮታዊ ጽንሰት ምን ያስተምረናል?

👉ማርያም ራሷን "የጌታ ባሪያ" ብላ መጥራቷ ስለ እውነተኛ ደቀ መዝሙርነት ምን ያስተምረናል?

👉"ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለም" የሚለው ቃል በማርያም ታሪክ ውስጥ እንዴት ተገለጠ?

👉የዳዊት ዙፋን ተስፋ ከብሉይ ኪዳን ኪዳናት (2 ሳሙኤል 7) ጋር ያለው ግንኙነት ምንድን ነው?

👉እግዚአብሔር ለአለም ትልቁን የምሥራች ለማወጅ አንዲትን ተራ የገጠር ልጃገረድ መምረጡ ስለ እግዚአብሔር ጸጋ ምን ይነግረናል?

👉"ድንግል" መሆኗ መጠቀሱ ለክርስቶስ ማንነት አስፈላጊ የሆነው ለምንድን ነው?

ሉቃስ 1፡39-56 (ማርያም ኤልሳቤጥን መጎብኘቷ እና የምስጋና ቅኔ)
ምልከታ እና ትርጓሜ

ማርያም ከመልአኩ ገብርኤል የምሥራቹን ቃል እንደሰማች፣ በውስጧ የያዘችውን ድንቅ መለኮታዊ ምስጢር ይዛ ወደ ይሁዳ ተራራማ አገር ወደ ዘመዷ ወደ ኤልሳቤጥ ቤት በፍጥነት ተጓዘች። ይህ ጉዞ ማርያም በእግዚአብሔር ቃል ላይ ያላትን ጥልቅ እምነትና መልአኩ ስለ ኤልሳቤጥ የነገራትን ምልክት ለማየት የነበራትን ጉጉት ያሳያል። የሁለቱ እናቶች መገናኘት እንዲሁ ተራ የቤተሰብ ጥየቃ ሳይሆን፣ በመንፈስ ቅዱስ የተቃኘና በሰማያዊ ደስታ የተሞላ መለኮታዊ መገናኘት ነበር። ማርያም ወደ ቤቱ ገብታ ሰላምታዋን ስታቀርብ፣ በኤልሳቤጥ ማኅፀን የነበረው ሕፃን በደስታ ዘለለ፤ ይህም መጥምቁ ዮሐንስ ገና በማኅፀን ሳለ ለጌታው ያለውን አክብሮትና ምስክርነት የገለጠበት ልዩ ክስተት ነው።

ኤልሳቤጥ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልታ ማርያምን በታላቅ ድምፅ ባረከቻት። "ከሴቶች መካከል አንቺ የተባረክሽ ነሽ፣ የማኅፀንሽም ፍሬ የተባረከ ነው" በማለት የመሰከረችው ምስክርነት፣ ማርያም የጌታ እናት መሆኗን በመለኮታዊ መገለጥ እንደተረዳች ያሳያል። ኤልሳቤጥ የጌታዋ እናት ወደ እርሷ መምጣቷ እንዴት ያለ ትልቅ ክብር እንደሆነ በመግለጽ ትሕትናዋን አሳይታለች። እግዚአብሔር በአንድ ወቅት ሁለት ታላላቅ ተአምራትን በአንድ ቤተሰብ ውስጥ በማከናወን፣ የድኅነት ዘመን መጀመሩን አበሰረ። ማርያምም ይህንን ሁሉ ክብርና ጸጋ ስትመለከት፣ ልቧ በአምልኮ ተሞልቶ "ማግኒፊካት" ተብሎ የሚታወቀውን ዝነኛ የምስጋና ቅኔ ተቀኘች።

የማርያም ቅኔ የእግዚአብሔርን ባሕርይና አሠራር በጥልቀት የሚገልጽ ድንቅ መዝሙር ነው። ማርያም በመጀመሪያ ነፍሷ ጌታን እንደምታከብርና መንፈሷም በአዳኟ በእግዚአብሔር ደስ እንደሚላት በመግለጽ አምልኮዋን ትጀምራለች። እግዚአብሔር የባሪያይቱን መዋረድ አይቶ ታላቅ ነገርን ስለደረገላት ምስጋናዋን ታቀርባለች። ይህ ቅኔ እግዚአብሔር ትሑታንን ከፍ እንደሚያደርግ፣ ትዕቢተኞችን በልባቸው አሳብ እንደሚበትን፣ ኃያላንን ከዙፋናቸው እንደሚያወርድና የተራቡትን በበጎ ነገር እንደሚያጠግብ ይናገራል። ይህም የወንጌል ዋና መልእክት ሲሆን፣ እግዚአብሔር በዓለም ዘንድ የተናቁትንና ዝቅ ያሉትን መርጦ ክብሩን እንደሚገልጥባቸው ያስተምረናል።

በመጨረሻም ማርያም ይህ የእግዚአብሔር ሥራ ለአባቶቻችንና ለአብርሃም እስከ ዘላለም ድረስ የተሰጠው የተስፋ ቃል ፍጻሜ መሆኑን ትመሰክራለች። እግዚአብሔር ለኪዳኑ የታመነ አምላክ መሆኑንና ምሕረቱም ለሚፈሩት ለልጅ ልጅ እንደሚኖር ትገልጻለች። ማርያም በኤልሳቤጥ ዘንድ ለሦስት ወራት ያህል ቆይታ ወደ ቤቷ ተመለሰች። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን ቅዱሳን እርስ በርሳቸው በሚገናኙበት ጊዜ የእግዚአብሔርን ሥራ በማውሳትና በማመስገን ሕብረት ሊያደርጉ እንደሚገባ ነው። እግዚአብሔር በሕይወታችን የሚያደርገው ነገር ሁሉ ለክብሩና ለምስጋናው እንዲሆን ልባችንን እንደ ማርያም ለምስጋና ማዘጋጀት ይኖርብናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የኤልሳቤጥ ሰላምታ ለማርያም ምን አይነት መንፈሳዊ ማረጋገጫ ሰጣት?

👉ማርያም በእግዚአብሔር ላይ ያላት እውቀት በምስጋና ቅኔዋ ውስጥ እንዴት ተገልጿል?

👉እግዚአብሔር በታሪክ ውስጥ ዝቅ ያሉትን ከፍ የሚያደርግበት መንገድ በምን ይገለጣል?

👉የማርያም ምስጋና ከሐና ምስጋና (1 ሳሙኤል 2) ጋር ያለው መመሳሰል ምን ያሳያል?

👉በኤልሳቤጥ ማህጸን ውስጥ የዮሐንስ መዝለል ስለ ኢየሱስና ዮሐንስ ግንኙነት ምን ይነግረናል?

👉እግዚአብሔር ለአብርሃም የገባውን ቃል ማሰቡ (ቁ. 54-55) በሉቃስ ትረካ ውስጥ ለምን ጎላ?

👉ማርያም ሦስት ወር ያህል መቆየቷ ለኤልሳቤጥና ለራሷ የነበረው ጥቅም ምን ሊሆን ይችላል?

👉“ትውልድ ሁሉ ብፅዕት ይሉኛል” የሚለው ቃል ዛሬ እንዴት እየተፈጸመ ይገኛል?

ሉቃስ 1፥57-80 (የዮሐንስ መወለድ እና የዘካርያስ ትንቢት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የኤልሳቤጥ የመውለጃ ጊዜ ደርሶ ወንድ ልጅ ወለደች። ጎረቤቶቿና ዘመዶቿም እግዚአብሔር ምሕረቱን እንዳበዛላት በሰሙ ጊዜ ከእርሷ ጋር ደስ አላቸው። ይህ ደስታ የእግዚአብሔርን ኃይልና የታማኝነቱን ማረጋገጫ የሚገልጥ ነበር። በስምንተኛው ቀን ሕፃኑን ሊገርዙት በመጡ ጊዜ፥ እንደ አባቱ ስም ዘካርያስ ሊሉት ቢፈልጉም፥ እናቱ ኤልሳቤጥ ግን አይደለም ስሙ ዮሐንስ ይባላል በማለት መለሰች። ይህም በቤተሰቡ ውስጥ ያልተለመደና ከባሕል የወጣ ውሳኔ ነበር። ዘካርያስም በጽሕፈት ሰሌዳ ላይ ስሙ ዮሐንስ ነው ብሎ በመጻፍ በመለኮታዊው ትእዛዝ ላይ ያለውን ሙሉ ስምምነትና መታዘዝ አረጋገጠ። በዚያች ቅጽበት አንደበቱ ተፈታ፥ እግዚአብሔርንም እያመሰገነ መናገር ጀመረ። ይህ ክስተት በዙሪያቸው በነበሩት ሰዎች ሁሉ ላይ ታላቅ መፈራትን አመጣ፤ የታሪኩም ወሬ በይሁዳ ተራራማ አገር ሁሉ ተሰማ።

ዘካርያስ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቶ የተነገረው ትንቢት እግዚአብሔር ለሕዝቡ ያዘጋጀውን የድኅነት ዕቅድ በጥልቀት የሚገልጥ ነው። ዘካርያስ በመጀመሪያ ለእስራኤል አምላክ ምስጋናን አቀረበ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ሕዝቡን ጎብኝቷል፥ ቤዛም አድርጎላቸዋል። ይህ ጉብኝቶት የተገለጠው በባሪያው በዳዊት ቤት የድኅነት ቀንድን በማስነሳት እንደሆነ ገለጸ። ይህም በጥንት ዘመን በነቢያት አፍ የተነገረውና ለአባታችን ለአብርሃም የተማለው ቃል ኪዳን መታሰቢያ ነው። እግዚአብሔር ሕዝቡን ከጠላቶቻቸው እጅ አድኖ፥ ያለ ፍርሃት በቅድስናና በጽድቅ በፊቱ እንዲያገለግሉት ዕድል መስጠቱን ዘካርያስ በቅኔው አበሰረ።

ወደ ሕፃኑ ዮሐንስ ዘወር ብሎም፥ እርሱ የልዑል ነቢይ ተብሎ እንደሚጠራና የጌታን መንገድ ለመጥረግ በፊቱ እንደሚሄድ ተነበየ። የዮሐንስ ዋና ተልዕኮ የኃጢአት ስርየት የሚገኝበትን የድኅነት እውቀት ለሕዝቡ መስጠት ነው። ይህም በእግዚአብሔር ምሕረትና ርኅራኄ ምክንያት ከላይ የሚመጣው የጸሐይ መውጫ በጨለማና በሞት ጥላ ውስጥ ላሉት እንዲበራና እግራችንን ወደ ሰላም መንገድ እንዲያቀና የሚያደርግ ነው። ዮሐንስም እያደገና በመንፈስ እየጠነከረ ሄደ፤ ለእስራኤልም እስከሚታይበት ቀን ድረስ በምድረ በዳ ኖረ። ይህ ክፍል እግዚአብሔር ዝምታውን ሰብሮ ታላቁን የድኅነት ብርሃን ወደ ዓለም ለማምጣት መንገድ እያዘጋጀ መሆኑን በሚያስደንቅ ሁኔታ ያስተምረናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ዘካርያስ የልጁን ስም ለመሰየም ያደረገው ውሳኔ የታዛዥነት መግለጫ የሆነው እንዴት ነው?

👉የዘካርያስ ትንቢት ስለ እስራኤል ፖለቲካዊ ነጻነትና መንፈሳዊ ድነት እንዴት ይዛመዳሉ?

👉"የድነት ቀንድ" የሚለው ዘይቤያዊ አገላለጽ ስለ ክርስቶስ ኃይልና ድል ምን ይናገራል?

👉የዮሐንስ በምድረ በዳ ማደግ (ቁ. 80) ለወደፊት አገልግሎቱ ምን አይነት ዝግጅት ነበር?

👉እግዚአብሔር የገባውን "ቅዱስ ኪዳን" ማሰቡ በዘካርያስ ትንቢት ውስጥ እንዴት ተገለጸ?

👉ዮሐንስ የኃጢአት ስርየት የሚገኝበትን የድነት እውቀት ለሕዝቡ የሚሰጠው እንዴት ነው?

👉"ከላይ የመጣ የጸሐይ መውጣት" የሚለው አገላለጽ ስለ ክርስቶስ ብርሃንነት ምን ያስተምረናል?

👉በአካባቢው በነበሩ ሰዎች ላይ የወደቀው "ፍርሃት" የእግዚአብሔርን ስራ ከማክበር አንጻር እንዴት ይታያል?

ምዕራፍ 2፡ የክርስቶስ ልደት እና የልጅነት ጊዜ

ሉቃስ 2፡1–21 (የኢየሱስ ልደት እና የእረኞች ምስክርነት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

በቄሳር አውግስጦስ ትእዛዝ መላው ዓለም እንዲጻፍ በታወጀ ጊዜ፣ ዮሴፍና ማርያም ከገሊላ ናዝሬት ተነስተው ወደ ዳዊት ከተማ ወደ ቤተልሔም ተጓዙ። ይህ ታሪካዊ ክስተት እግዚአብሔር የዓለምን ገዥዎች ትእዛዝ እንኳን ሳይቀር ለገዛ መለኮታዊ ዕቅዱና ለትንቢቱ ፍጻሜ እንዴት እንደሚጠቀምበት ያሳየናል። በዚያም ሳሉ የማርያም የመውለጃዋ ወራት ደረሰ፤ በከተማዋም የእንግዳ ማረፊያ ስላልነበረ የዓለም መድኃኒት በግርግም ተወለደ። የሰማይና የምድር ጌታ በጨርቅ ተጠቅልሎ በከብቶች መመገቢያ ውስጥ መተኛቱ፣ የእግዚአብሔርን ዝቅ ማለትና ለሰው ልጅ ያለውን ጥልቅ ፍቅር በታላቅ ትሕትና የገለጠበት ድንቅ ምስጢር ነው።

በዚያው ምድር መንጋቸውን በሌሊት ሲጠብቁ ለነበሩ እረኞች የጌታ መልአክ ተገለጠላቸው፤ የጌታም ክብር በዙሪያቸው በራ። እረኞች በወቅቱ ማኅበረሰብ ዘንድ የተናቁና ምስክርነታቸው የማይቀበል ተራ ሰዎች ቢሆኑም፣ እግዚአብሔር ግን የታላቁን የምሥራች የመጀመሪያ ምስክሮች እንዲሆኑ መረጣቸው። መልአኩም ዛሬ በዳዊት ከተማ መድኃኒት እርሱም ክርስቶስ ጌታ የሆነ ተወልዶላችኋል በማለት አበሰራቸው። ምልክቱም ሕፃኑ በጨርቅ ተጠቅልሎ በግርግም ተኝቶ ማግኘታቸው ነበር። ድንገትም ከሰማይ መላእክት ሰራዊት ጋር በመሆን ክብር ለእግዚአብሔር በአርያም ይሁን ሰላምም በምድር ለሰውም በጎ ፈቃድ እያሉ እግዚአብሔርን አመሰገኑ።

እረኞቹም መልአኩ የነገራቸውን ለማየት ወደ ቤተልሔም በፍጥነት ሄዱ፤ ማርያምንና ዮሴፍን ሕፃኑንም በግርግም ተኝቶ አገኙት። ካዩትም በኋላ ስለ ሕፃኑ የተነገራቸውን ነገር ለሁሉም አወሩ። የሰሙትም ሁሉ በእረኞቹ ንግግር ተገረሙ፤ ማርያም ግን ይህንን ነገር ሁሉ በልቧ እያሰላሰለች ትጠብቀው ነበር። እረኞቹም እንደተባለላቸው ሁሉ ስላዩና ስለሰሙ እግዚአብሔርን እያከበሩና እያመሰገኑ ተመለሱ። ሕፃኑም በተወለደ በስምንተኛው ቀን እንደ ሕጉ ሊገረዝ በደረሰ ጊዜ፣ ገና ሳይጸነስ በመልአኩ እንደተባለው ስሙ ኢየሱስ ተብሎ ተጠራ። ይህ ስም ጌታችን ሕዝቡን ከኃጢአታቸው የሚያድን መሆኑን የሚያረጋግጥ የድኅነታችን መሠረት ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ሉቃስ የታሪክ ሰዎችን (አውግስጦስ ቄሣር፣ ሬንዮስ) መጥቀሱ ለወንጌሉ ታሪካዊ ተአማኒነት ምን ጠቀሜታ አለው?

👉የኢየሱስ በግርግም መወለድ (ቁ. 7) ስለ መንግሥቱ ተፈጥሮና ስለ ትሕትና ምን ያስተምረናል?

👉እግዚአብሔር ለምን የምሥራቹን ለአሕዛብ ወይም ለነገሥታት ሳይሆን መጀመሪያ ለእረኞች ገለጠ?

👉እረኞቹ የምሥራቹን ከሰሙ በኋላ ያደረጉት ፈጣን ምላሽ (ቁ. 15-16) ለኛ ምን ትምህርት ይሰጣል?

👉መላእክቱ ስለ ኢየሱስ የሰጡት ሦስት መጠሪያዎች (መድኃኒት፣ ክርስቶስ፣ ጌታ) ትርጉማቸው ምንድን ነው?

👉ማርያም "ይህን ሁሉ ነገር በልቧ ትጠብቀውና ታሰላስለው ነበር" (ቁ. 19) መባሉ ስለ እሷ መንፈሳዊ ጥልቀት ምን ይናገራል?

👉በምድር ላይ "ሰላም" መታወጁ ከክርስቶስ የማስታረቅ ስራ ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉የኢየሱስ በስምንተኛው ቀን መገረዙና ስሙ መጠራቱ ስለ ሕግ ታማኝነትና ስለ መታዘዝ ምን ያስተምራል?

ሉቃስ 2፡22-40 (ኢየሱስ በቤተ መቅደስ መቅረቡ እና ስምዖንና ሐና)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል 2፡22-40 ላይ የሚገኘው ታሪክ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሕግ መሠረት ወደ ቤተ መቅደስ የቀረበበትንና በዚያም በሁለት ታማኝ የእግዚአብሔር ቅዱሳን ምስክርነት የተሰጠበትን ሁኔታ ይተርክልናል። ዮሴፍና ማርያም እንደ ሙሴ ሕግ የመንጻታቸው ወራት ሲፈጸም ሕፃኑን ለጌታ ለማቅረብና የመሥዋዕትን ሥርዓት ለመፈጸም ወደ ኢየሩሳሌም ወሰዱት። ይህም ጌታችን ለሕግ ተገዢ ሆኖ እንደተወለደና የሕጉን ሥርዓት ሁሉ በትክክል እንደፈጸመ ያሳየናል።

በኢየሩሳሌም ስምዖን የሚባል ጻድቅና ትጉህ ሰው ነበር፤ እርሱም የእስራኤልን መጽናናት ይጠባበቅ ነበር። መንፈስ ቅዱስም በእርሱ ላይ ነበረ፤ የጌታንም ክርስቶስን ሳያይ እንደማይሞት በመንፈስ ቅዱስ ተረድቶ ነበር። በመንፈስ ተመርቶ ወደ ቤተ መቅደስ በገባ ጊዜ ዮሴፍና ማርያም ሕፃኑን ኢየሱስን ይዘው ገቡ። ስምዖንም ሕፃኑን በክንዶቹ አቅፎ እግዚአብሔርን ባረከ። ጌታ ሆይ እንደ ቃልህ ባሪያህን በሰላም አሰናብተው፤ ዓይኖቼ በሰው ሁሉ ፊት ያዘጋጀኸውን ማዳንህን አይተዋልና በማለት የሰላም ቅኔውን አቀረበ። ይህ ምስክርነት ኢየሱስ ለአይሁድ ብቻ ሳይሆን ለአሕዛብ ሁሉ የሚሆን ብርሃን መሆኑን ያረጋገጠ ነበር።

ስምዖን ማርያምንና ዮሴፍን ከባረካቸው በኋላ፥ ለማርያምም አንድ ጥልቅ ትንቢት ነገራት። ይህ ሕፃን በእስራኤል ላሉ ለብዙዎች ለመውደቃቸውና ለመነሳታቸው የተሾመ መሆኑንና የሚቃወሙትም ምልክት እንደሚሆን ገለጸላት። እንዲሁም በብዙዎች ልብ ያለው አሳብ ይገለጥ ዘንድ የእርሷን ነፍስ ደግሞ ሰይፍ እንደሚያልፍባት ተነበየ። ይህ የሚያሳየው የክርስቶስ መንገድ የመከራና የፈተና መንገድም እንደሆነና ማርያምም በልጇ ስቃይና ሞት ጊዜ ልቧ በሐዘን እንደሚቆስል የሚያመለክት ነበር።

በዚያም ደግሞ ከአሴር ወገን የምትሆን የፋኑኤል ልጅ ሐና የምትባል ነቢዪት ነበረች፤ እርሷም ሰማንያ አራት ዓመት የሆናት መበለት ነበረች። ከቤተ መቅደስ ሳትለይ በጾምና በጸሎት ሌሊትና ቀን እግዚአብሔርን ታገለግል ነበር። እርሷም በዚያች ሰዓት ቀርባ እግዚአብሔርን አመሰገነች፤ በኢየሩሳሌምም ቤዛነትን ለሚጠባበቁ ሁሉ ስለ ሕፃኑ ትናገር ነበር። ሐና ረጅም

ዘመናት በመጠባበቅና በትጋት በመጸለይ ያገኘችው በረከት የዓለምን መድኃኒት ማየትና ስለ እርሱም መመስከር ነበር። ዮሴፍና ማርያም በጌታ ሕግ የታዘዘውን ሁሉ ከፈጸሙ በኋላ ወደ ገሊላ ወደ ከተማቸው ወደ ናዝሬት ተመለሱ። ሕፃኑም አደገ፥ በመንፈስም ጠነከረ፥ ጥበብም ሞላበት፤ የእግዚአብሔርም ጸጋ በእርሱ ላይ ነበረ። ይህ ክፍል እግዚአብሔር በታማኝነት ለሚጠባበቁት ሁሉ ቃሉን እንደሚፈጽምላቸውና ክብሩንም እንደሚገልጥላቸው ያስተምረናል። እምነት ማለት በሐናና በስምዖን ሕይወት እንደታየው ሳይታክቱ የእግዚአብሔርን ተስፋ መጠበቅ ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ዮሴፍና ማርያም የድሆችን መሥዋዕት (ቁ. 24) ማቅረባቸው ስለ ቤተሰቡ ሁኔታና ስለ እግዚአብሔር ጸጋ ምን ይነግረናል?

👉ስምዖን "የእስራኤልን መጽናናት" ይጠባበቅ ነበር መባሉ በወቅቱ የነበረውን ተስፋ እንዴት ይገልጻል?

👉ኢየሱስ "ለአሕዛብ ብርሃን" መባሉ (ቁ. 32) በሉቃስ ወንጌል ውስጥ ካለው ዓለም አቀፋዊ ጭብጥ ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉ስምዖን ኢየሱስ ለብዙዎች "መውደቂያና መነሻ" ይሆናል ማለቱ ምን ማለት ነው?

👉የሐና የጸሎትና የጾም ሕይወት (ቁ. 37) ለእግዚአብሔር መገኘት ለሚራቡ ሰዎች ምን አይነት አርአያነት አለው?

👉"በነፍስሽ ሰይፍ ያልፋል" የሚለው ትንቢት በማርያም ሕይወት ውስጥ እንዴት ተፈጸመ?

👉ሕጻኑ "በጥበብና በጸጋ እያደገ ነበር" (ቁ. 40) መባሉ ስለ ሰብአዊነቱና መለኮታዊነቱ ሚዛን ምን ያስረዳናል?

👉በቤተ መቅደስ ውስጥ የተከናወኑት እነዚህ ምስክርነቶች ለኢየሱስ የወደፊት አገልግሎት ምን አይነት መሰረት ጣሉ?

ሉቃስ 2፡41-52 (ኢየሱስ በ12 ዓመቱ በቤተ መቅደስ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ሁለት ማጠቃለያ ላይ የምናገኘው ይህ ታሪክ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሕፃንነቱና በይፋዊ አገልግሎቱ መካከል ያለውን ጊዜ በትንሹ የሚገልጥልን ብቸኛው የወንጌል ክፍል ነው። ዮሴፍና ማርያም እንደ ልማዳቸው ለፋሲካ በዓል ወደ ኢየሩሳሌም ተጓዙ። በዓሉን ጨርሰው ሲመለሱ ግን ብላቴናው ኢየሱስ በኢየሩሳሌም ቀርቶ ነበር። ወላጆቹ በመንገደኞች መካከል ያለ መስሏቸው የአንድ ቀን መንገድ ከተጓዙ በኋላ ባጡት ጊዜ ተጨንቀው ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ። ይህ ክስተት ጌታችን ገና በልጅነቱ ለቅዱሳት መጻሕፍትና ለእግዚአብሔር ቤት የነበረውን ጥልቅ ፍቅር የሚያሳይ ነው።

ከሦስት ቀንም በኋላ በመቅደስ በመምህራን መካከል ተቀምጦ ሲሰማቸውና ሲጠይቃቸውም አገኙት። የሰሙትም ሁሉ በማስተዋሉና በመልሱ ይደነቁ ነበር። እዚህ ጋር ልብ ልንለው የሚገባው ነገር ኢየሱስ በመምህራኑ መካከል የተቀመጠው እንደ ተራ ተማሪ ብቻ ሳይሆን መለኮታዊ ጥበብን በውስጡ የያዘ መሆኑን በሚያሳይ ሁኔታ ነበር። ማርያም "ለምን እንዲህ አደረግህብን?" ብላ ስትጠይቀው የሰጠው መልስ ግን እጅግ ጥልቅና ማንነቱን የሚገልጥ ነበር። "በአባቴ ቤት እሆን ዘንድ እንዲገባኝ አታውቁም ነበርን?" በማለት የመለሰው ቃል ኢየሱስ ገና በ12 ዓመቱ ከሰማያዊ አባቱ ጋር ያለውን ልዩ ግንኙነትና ተልዕኮውን በሚገባ ያውቅ እንደነበር ያረጋግጣል።

ምንም እንኳን የሰማይና የምድር ጌታ ቢሆንም፣ ኢየሱስ ከእነርሱ ጋር ወደ ናዝሬት ወርዶ ይታዘዝላቸው ነበር። ይህ ትሕትናው እኛም ለወላጆቻችንና ለሥልጣን ያለንን አመለካከት እንድንፈትሽ ያደርገናል። ማርያምም ይህን ነገር ሁሉ በልቧ ትጠብቀው ነበር። ጌታችንም በጥበብና በቁመት፣ በሞገስም በእግዚአብሔርና በሰው ፊት ያድግ ነበር። ይህ የሚያሳየው ጌታችን ፍጹም አምላክ እንደመሆኑ መጠን ፍጹም ሰውም ሆኖ ሁሉን ሰብዓዊ እድገት ማለፉን ነው። በእግዚአብሔርና በሰው ፊት ሞገስን ማግኘት ደግሞ የተመጣጠነና የተቀደሰ ሕይወት መገለጫ ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ ከመምህራን ጋር የነበረው ውይይት (መስማቱና መጠየቁ) ስለ ትሕትናውና ጥበቡ ምን ይነግረናል?

👉ማርያምና ዮሴፍ ኢየሱስን ሲፈልጉ የነበራቸው ስጋትና የኢየሱስ ምላሽ (ቁ. 49) የትኩረት ልዩነትን እንዴት ያሳያል?

👉“በአባቴ ቤት መሆን ይገባኛል” የሚለው ቃል ስለ ክርስቶስ ማንነት የመጀመሪያው ራስ-ምስክርነት የሆነው እንዴት ነው?

👉ኢየሱስ ለወላጆቹ መታዘዙ (ቁ. 51) ለልጆችና ለወጣቶች ምን አይነት ትምህርት ይሰጣል?

👉ኢየሱስ በጥበብ፣ በቁመት፣ በእግዚአብሔርና በሰው ጸጋ ማደጉ (ቁ. 52) አጠቃላይ እድገትን እንዴት ያሳያል?

👉ማርያም እነዚህን ነገሮች በልቧ መጠበቋ ወደፊት ለሚመጣው አገልግሎት እንዴት አዘጋጃት?

👉የፋሲካ በዓል መከበሩ የኢየሱስን ታሪክ ከእስራኤል የነጻነት ታሪክ ጋር የሚያያይዘው እንዴት ነው?

ምዕራፍ 3፡ የዮሐንስ አገልግሎት፣ የኢየሱስ ጥምቀትና የትውልድ ሐረግ

ሉቃስ 3፡1–20 (የመጥምቁ ዮሐንስ ስብከት እና ስራ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ሉቃስ ወንጌላዊ የመጥምቁ ዮሐንስን አገልግሎት የሚጀምረው በወቅቱ የነበሩትን ፖለቲካዊና ሃይማኖታዊ መሪዎች ዝርዝር በመጥቀስ ነው። ይህም ወንጌሉ በተጨባጭ የታሪክ ምዕራፍ ውስጥ የተከናወነ እውነት መሆኑን ያረጋግጥልናል። በቄሳር ጢባርዮስ ዘመን፣ የእግዚአብሔር ቃል በምድረ በዳ ወደነበረው ወደ ዘካርያስ ልጅ ወደ ዮሐንስ መጣ። ዮሐንስም ለኃጢአት ስርየት የሚሆን የንስሐ ጥምቀትን እየሰበከ በዮርዳኖስ ዙሪያ ወዳለው አገር ሁሉ መጣ። ይህ ክስተት ነቢዩ ኢሳይያስ የጌታን መንገድ አዘጋጁ ጥረጊያውንም አቅኑ እያለ በምድረ በዳ የሚጮኽ ሰው ድምፅ በማለት የተነበየው ትንቢት ፍጻሜ ነው።

የዮሐንስ ስብከት እጅግ ኃይለኛና ቀጥተኛ ነበር። ወደ እርሱ ሊጠመቁ ለሚመጡት ብዙ ሕዝብ ንስሐ በልብ መለወጥና በተግባር የሚገለጥ መሆኑን አስተማረ። እንዲሁ በአብርሃም የሥጋ ዘርነት መመካት እንደማይገባና ለንስሐ የሚገባ ፍሬ የማያፈራ ዛፍ ሁሉ ተቆርጦ ወደ እሳት እንደሚጣል አስጠነቀቃቸው። ሕዝቡም ምን እናድርግ? ብለው በጠየቁት ጊዜ፣ ዮሐንስ ንስሐ በዕለት ተዕለት ሕይወት ውስጥ የሚገለጥ ተግባር መሆኑን አስረዳ። ሁለት ልብስ ያለው ለሌለው እንዲያካፍል፣ ግብር ሰብሳቢዎች ከታዘዘው በላይ እንዳይቀበሉ፣ ወታደሮችም በሐሰት ሳይከሱና ሰውን ሳያስጨንቁ በደመወዛቸው እንዲረኩ መከራቸው። ይህ የሚያሳየው እውነተኛ መንፈሳዊነት ከማኅበራዊ ፍትሕና ከሐቀኝነት ጋር የተያያዘ መሆኑን ነው።

በዚያን ጊዜ ሕዝቡ ሁሉ በጉጉት ይጠብቁ ስለነበር ዮሐንስ ክርስቶስ ይሆንን? ብለው በልባቸው ያስቡ ነበር። ዮሐንስ ግን ማንነቱንና ተልዕኮውን ጠንቅቆ ያውቅ ስለነበር፣ እርሱ በውኃ እንደሚያጠምቅ ነገር ግን ከእርሱ ይልቅ የሚበረታ፣ የጫማውን ጠፍር ለመፍታት እንኳ የማይገባው ታላቅ አምላክ እንደሚመጣ መሰከረ። የሚመጣው ጌታ በመንፈስ ቅዱስና በእሳት እንደሚያጠምቅ፣ መንሽውም በእጁ እንደሆነና ገለባውን በማይጠፋ እሳት ሲያቃጥል ስንዴውን ግን በጎተራው እንደሚከት ገለጸ። የዮሐንስ አገልግሎት የሰዎችን ልብ ዝቅ በማድረግ ለመሲሑ ክብር የሚያዘጋጅ ነበር።

በመጨረሻም ዮሐንስ ስለ እግዚአብሔር ጽድቅና እውነት የቆመ ታማኝ ምስክር እንደነበረ እንረዳለን። የአገሩ ገዥ የነበረውን ሄሮድስን ስለ ወንድሙ ሚስት ስለ ሄሮድያዳና ስላደረገው ክፋት ሁሉ ይገሥጸው ነበር። ሄሮድስ ግን በሠራው ክፋት ላይ ሌላ ክፋት በመጨመር ዮሐንስን በወኅኒ አሰረው። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን የእግዚአብሔርን እውነት መናገርና ለንስሐ መጥራት መከራን ሊያስከትል ቢችልም፣ የእግዚአብሔር ቃል ግን ታስሮ እንደማይቀር ነው። ዮሐንስ መንገዱን ጠርጓል፤ አሁን ደግሞ የዓለም ብርሃን የሆነው ክርስቶስ የሚገለጥበት ጊዜ ደርሷል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ሉቃስ ሰባት የታሪክ ሰዎችን (ቁ. 1–2) በመጥቀስ ጊዜውን መወሰኑ ለምን አስፈለገ?

👉“የእግዚአብሔር ቃል ወደ ዮሐንስ መጣ” መባሉ ከብሉይ ኪዳን ነቢያት ጥሪ ጋር እንዴት ይመሳሰላል?

👉“ለንስሐ የሚገባ ፍሬ” (ቁ. 8) ማለት በዛሬው ክርስቲያናዊ ሕይወት ውስጥ ምን ማለት ነው?

👉ዮሐንስ ለቀራጮችና ለወታደሮች የሰጠው ልዩ ምክር (ቁ. 12–14) ዛሬ ለባለሙያዎች ምን ትርጉም አለው?

👉የዮሐንስ ስብከት ከኢሳያስ 40 ትንቢት (ቁ. 4–6) ጋር ያለው ግንኙነት ምንድን ነው?

👉በመንፈስ ቅዱስና በእሳት ማጥመቅ የሚለው አገላለጽ ስለ መንጻትና ስለ ፍርድ ምን ያስተምረናል?

👉ዮሐንስ ሄሮድስን ስለ ገሰጸ መታሰሩ ለጽድቅ መቆም የሚያስከፍለውን ዋጋ እንዴት ያሳያል?

👉ሕዝቡ ዮሐንስን “ክርስቶስ ይሆንን?” ብለው ማሰባቸው ስለ አገልግሎቱ ተፅዕኖ ምን ይናገራል?

ሉቃስ 3፡21-38 (የኢየሱስ ጥምቀት እና የትውልድ ሐረግ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ሦስት ማጠቃለያ ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለአገልግሎት በይፋ የተገለጠበትንና ሰብዓዊ ማንነቱን ከሰው ዘር ሁሉ ጋር ያስተሳሰረበትን ታላቅ ክስተት እናገኛለን። ታሪኩ የሚጀምረው በዮርዳኖስ ወንዝ አጠገብ ሕዝቡ ሁሉ በዮሐንስ እጅ ሲጠመቁ ጌታችንም አብሮ በመጠመቁ ነው። ኢየሱስ ምንም እንኳ ኃጢአት የሌለበት ቢሆንም ከሕዝቡ ጋር ተሰልፎ መጠመቁ ለሰው ልጅ ያለውን ጥልቅ ትሕትናና ከእኛ ጋር ያለውን አንድነት የሚያሳይ ነው። ጌታችን ከተጠመቀ በኋላ ሲጸልይ ሰማይ ተከፈተ፤ መንፈስ ቅዱስም በአካል መልክ እንደ ርግብ በእርሱ ላይ ወረደ። በዚህም ቅጽበት ከአብ ዘንድ "የምወድህ ልጄ አንተ ነህ፥ በአንተ ደስ ይለኛል" የሚል ድምፅ ተሰማ። ይህ ሰማያዊ ምስክርነት ኢየሱስ ክርስቶስ መለኮታዊ የባሕርይ ልጅ መሆኑንና ለዓለም ድኅነት የተላከ መሲሕ መሆኑን ያረጋገጠበት ታላቅ የሥላሴ ምስጢር መገለጥ ነው።

ከዚህ መለኮታዊ ምስክርነት ቀጥሎ ሉቃስ የኢየሱስን የትውልድ ሐረግ ዝርዝር ያቀርባል። ጌታችን አገልግሎቱን ሲጀምር ዕድሜው ሠላሳ ዓመት ያህል ነበር። የሉቃስ ወንጌል የትውልድ ሐረግን ወደ ኋላ በመቁጠር ከዮሴፍ ተነስቶ እስከ መጀመሪያው ሰው እስከ አዳም ድረስ ይወስደዋል። ይህ ዝርዝር እንዲሁ ስሞችን መጥቀስ ብቻ ሳይሆን ጥልቅ ሥነ-መለኮታዊ መልእክት አለው። ማቴዎስ በወንጌሉ የጌታን የትውልድ ሐረግ ከአብርሃም በመጀመር ለአይሁድ የተሰጠ ተስፋ መሆኑን ሲያሳይ፥ ሉቃስ ግን እስከ አዳም በመውሰድ ኢየሱስ ክርስቶስ የሰው ዘር ሁሉ አባት ከሆነው ከአዳም ጋር እንደሚገናኝና የዓለም ሁሉ አዳኝ መሆኑን ያሳያል። ይህ የትውልድ ሐረግ ኢየሱስ የሰው ልጅ መሆኑንና ከእኛ መከራና ታሪክ ጋር ሙሉ በሙሉ መዋሐዱን ያረጋግጥልናል።

በዝርዝሩ መጨረሻ ላይ "የአዳም፥ የእግዚአብሔር ልጅ" የሚል ሐረግ እናገኛለን። ይህ አገላለጽ በመጀመሪያው ጥቅስ ላይ አብ "ልጄ ነህ" ካለው ምስክርነት ጋር በቀጥታ ይያያዛል። የመጀመሪያው አዳም በእግዚአብሔር አምሳል ተፈጥሮ ሳለ በትዕዛዝ መተላለፍ ምክንያት ያጣውን ልጅነትና ክብር፥ ሁለተኛው አዳም የተባለው ክርስቶስ ሊመልሰው መምጣቱን

ያመለክታል። ሉቃስ የጌታን የትውልድ ሐረግ ከጥምቀቱ ቀጥሎና ከፈተናው በፊት ያስቀመጠው፥ ኢየሱስ ማን እንደሆነና ለማን እንደመጣ ግልጽ ለማድረግ ነው። እርሱ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው በመሆኑ በሰማይና በምድር መካከል ድልድይ ሆኖ ቀርቧል። እኛም በዚህ ታሪክ ውስጥ የእግዚአብሔርን ታማኝነትና ለሰው ዘር ሁሉ ያለውን ሰፊ የምሕረት ዕቅድ እንመለከታለን።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉በኢየሱስ ጥምቀት ወቅት ሥላሴ (አብ፣ ወልድ፣ መንፈስ ቅዱስ) እንዴት ተገለጡ?

👉የትውልድ ሐረጉ እስከ አዳም መሄዱ (ቁ. 38) ስለ ኢየሱስ ዓለም አቀፋዊ ተልዕኮ ምን ይነግረናል?

👉ሉቃስ የትውልድ ሐረጉን ከጥምቀት በኋላ እና አገልግሎቱ ከመጀመሩ በፊት ያስቀመጠው ለምን ይመስላችኋል?

👉“የአዳም ልጅ፣ የእግዚአብሔር ልጅ” የሚለው መደምደሚያ ስለ ሰው ልጅ ክብር ምን ይናገራል?

👉የኢየሱስ የትውልድ ሐረግ ውስጥ የተጠቀሱት ሰዎች ልዩነት (ከማቴዎስ 1 ጋር ሲነጻጸር) በምን ይብራራል?

👉ኢየሱስ አገልግሎቱን ከመጀመሩ በፊት በአብ መመስከሩ ለሥራው ምን አይነት ስልጣንና ኃይል ሰጠው?

👉ኢየሱስ በጥምቀት ጊዜ “ሲጸልይ” (ቁ. 21) መባሉ በሉቃስ ወንጌል ውስጥ ላለው የጸሎት ጭብጥ ምን መሠረት ይጥላል?

👉የትውልድ ሐረግ ውስጥ የተጠቀሱት ስሞች እግዚአብሔር በታሪክ ውስጥ ያለውን ታማኝነት እንዴት ያሳያሉ?

ምዕራፍ 4፡ ፈተና፣ የናዝሬት ስብከት እና የመጀመሪያ ተአምራት

ሉቃስ 4፡1–13 (የኢየሱስ በምድረ በዳ መፈተን)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አራት የሚጀምረው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቶ ከዮርዳኖስ በመመለስና በመንፈስ መሪነት ወደ ምድረ በዳ በመሄዱ ነው። ይህ ክፍል እጅግ ጥልቅ የሆነ መንፈሳዊ ትርጉም አለው፤ ምክንያቱም የመጀመሪያው አዳም በገነት ውስጥ ሆኖ በሰይጣን ተሸንፎ ሳለ፣ ሁለተኛው አዳም የተባለው ክርስቶስ ግን በምድረ በዳ መከራና ረሃብ ውስጥ ሆኖ ጠላትን ድል ማድረጉን ያሳያል። ጌታችን ለ አርባ ቀናት ምንም ሳይበላ መቆየቱ ሰብዓዊነቱንና ለፈተና የተጋለጠ መሆኑን ሲያመለክት፣ ፈተናው የመጣው ደግሞ በሰውኛ አቅሙ ደክሞት በነበረበት በዚያ የመጨረሻ ሰዓት ነበር። ይህም ጠላት ሁልጊዜ የእኛን ደካማ ጎንና የተቸገርንበትን ጊዜ እንደሚጠባበቅ ያስገነዝበናል።

የመጀመሪያው ፈተና የቀረበው በሥጋዊ ፍላጎት ላይ ነበር። ሰይጣን "የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንህ ይህን ድንጋይ እንጀራ እንዲሆን በል" አለው። ይህ ፈተና ጌታችን መለኮታዊ ኃይሉን ለገዛ ሥጋዊ ፍላጎቱ እንዲጠቀምበት የቀረበ ግፊት ነበር። ጌታችን ግን "ሰው በእግዚአብሔር ቃል ሁሉ እንጂ በእንጀራ ብቻ አይኖርም ተብሎ ተጽፏል" በማለት በመለኮታዊ እውነት መለሰለት። ይህም ሕይወታችን የሚመነጨውና የሚጠበቀው ከምግብ ሳይሆን ከእግዚአብሔር ቃል መሆኑን ያረጋገጠበት ነው። ሁለተኛው ፈተና ደግሞ በዓለማዊ ሥልጣንና ክብር ላይ ያተኮረ ነበር። ሰይጣን የዓለምን መንግሥታት ሁሉ አሳይቶ "ለእኔ ብትሰግድልኝ ይህ ሁሉ ለአንተ ይሆናል" አለው። ጌታችን ግን "ለጌታ ለአምላክህ ስገድ እርሱንም ብቻ አምልክ ተብሎ ተጽፏል" በማለት የአምልኮና የሥልጣን ባለቤት እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን በመስከር ጠላትን አሳፈረው።

ሦስተኛውና የመጨረሻው ፈተና የነበረው የእግዚአብሔርን ጥበቃ የመፈተን ጉዳይ ነበር። ሰይጣን ጌታችንን ወደ መቅደስ ጫፍ ወስዶ "የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንህ ከዚህ ወደ ታች ራስህን ወርውር" አለው፤ ሌላው ቀርቶ መዝሙር 91ን በመጥቀስ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሽፋን ለመስጠት ሞከረ። ጌታችን ግን ጠላት ቃሉን ለራሱ ዓላማ እንዳያጣምም በመከልከል "ጌታን አምላክህን አትፈታተነው ተብሎ ተጽፏል" በማለት ድል አደረገው። ሰይጣንም ፈተናውን

ሁሉ በጨረሰ ጊዜ እስከ ጊዜው ከእርሱ ተለየ። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን ፈተናን የምናሸንፈው በገዛ ጥበባችን ሳይሆን በታተመውና በተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል መሆኑን ነው። ክርስቶስ እኛ የምንፈተንበትን መንገድ ሁሉ አልፎ ድል ስለነሳልን፣ እኛም በእርሱ ሆነን ድል አድራጊዎች ነን።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉መንፈስ ቅዱስ ኢየሱስን ወደ ፈተና መምራቱ (ቁ. 1) ስለ ፈተናና ስለ መንፈሳዊ እድገት ምን ያስተምረናል?

👉ኢየሱስ በቃለ እግዚአብሔር ሰይጣንን ማሸነፉ ዛሬ ለኛ ምን አይነት ተግባራዊ አርአያ ነው?

👉ሦስቱ የፈተና አይነቶች ከሰው ልጅ መሰረታዊ ደካማ ጎኖች ጋር እንዴት ይያያዛሉ?

👉ሰይጣን ራሱ መጽሐፍ ቅዱስን (መዝሙር 91) ጠቅሶ መፈተኑ (ቁ. 10-11) ምን አይነት ጥንቃቄ እንድናደርግ ያስገድደናል?

👉ኢየሱስ “ሰው በእግዚአብሔር ቃል ሁሉ እንጂ በንጀራ ብቻ አይኖርም” ማለቱ ለቁሳዊ ፍላጎታችን ምን ትርጉም ይሰጣል?

👉“ዲያብሎስ እስከ ጊዜው ከእርሱ ተለየ” (ቁ. 13) የሚለው ቃል ወደፊት ስለሚመጣው መንፈሳዊ ትግል ምን ፍንጭ ይሰጣል?

👉በፈተና ጊዜ የመንፈስ ቅዱስ ሙላት ያለው ሚና ምንድን ነው?

👉ኢየሱስ በምድረ በዳ 40 ቀን መቆየቱ ከእስራኤል የ40 ዓመት ጉዞ ጋር እንዴት ይነጻጸራል?

ሉቃስ 4፡14-30 (ኢየሱስ በናዝሬት ምኩራብ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በምድረ በዳ ሰይጣንን ድል ካደረገ በኋላ በመንፈስ ኃይል ወደ ገሊላ ተመለሰ። ዝናውም በዙሪያው ባለ አገር ሁሉ ወጣ። ይህ ታሪክ የሚያሳየው ጌታችን አገልግሎቱን የጀመረው በገዛ ሥልጣኑ ብቻ ሳይሆን በመንፈስ ቅዱስ መሪነትና ኃይል መሆኑን ነው። ወደ አደገበት ከተማ ወደ ናዝሬት በገባ ጊዜ እንደ ልማዱ በሰንበት ቀን ወደ ምኩራብ ገባ፤ ሊያነብም ተነሳ። ይህም ጌታችን ለሥርዓተ አምልኮና ለቃለ እግዚአብሔር የነበረውን ትልቅ አክብሮት ይገልጣል። የነቢዩ የኢሳይያስ መጽሐፍ ተሰጠው፤ መጽሐፉንም ሲከፍት "የጌታ መንፈስ በእኔ ላይ ነው" የሚለውን ክፍል አገኘ።

ኢየሱስ ያነበበው የትንቢተ ኢሳይያስ ክፍል (ኢሳይያስ 61፡1-2) የእርሱን መለኮታዊ ተልዕኮ በዝርዝር የሚያስረዳ ነበር። ይህ ተልዕኮ ለድሆች የምሥራችን መስበክ፣ ለታሰሩት መፈታትን፣ ለዕውሮች ማየትን፣ የተገፉትን ነፃ ማውጣትንና የተባረከችውን የጌታን ዓመት ማወጅን ይጨምራል። እዚህ ላይ "የተባረከችው የጌታ ዓመት" የሚለው ሐረግ በብሉይ ኪዳን በየሃምሳ ዓመቱ የሚከበረውን የኢዮቤልዩ ዓመት የሚያመለክት ሲሆን፣ ይህም ዕዳ የሚሰረዝበትና ባሪያዎች ነፃ የሚወጡበት ጊዜ ነበር። ጌታችን ይህንን ክፍል አንብቦ ከጨረሰ በኋላ መጽሐፉን ጠቅልሎ ለአገልጋዩ ሰጠውና ተቀመጠ። በምኩራብ የነበሩት ሁሉ ዓይኖቻቸው ወደ እርሱ ትኩር ብለው ይመለከቱት ነበር። እርሱም "ይህ መጽሐፍ ዛሬ በጆሯችሁ ተፈጸመ" በማለት ታላቁን አዋጅ አበሰረ። ይህ ንግግር እርሱ ራሱ ለዘመናት ሲጠበቅ የነበረው መሲሕ መሆኑን የሚገልጥ ነበር።

መጀመሪያ ላይ የናዝሬት ሰዎች ከቃሉ ጣፋጭነት የተነሳ ይደነቁ ነበር፤ ነገር ግን ብዙም ሳይቆይ "ይህ የዮሴፍ ልጅ አይደለምን?" በማለት መጠራጠር ጀመሩ። ይህም ሰዎች ከእግዚአብሔር ቃል ይልቅ ለሚያውቁት ሰብዓዊ ዳራ ትኩረት ሲሰጡ እውነትን እንዴት እንደሚጋርዳቸው ያሳያል። ጌታችንም በልባቸው ያለውን ጥርጣሬና የክብር ፈላጊነት ተረድቶ፣ ነቢይ በገዛ አገሩ እንደማይከበር ነገራቸው።

በትውልድ አገሩ ተአምር እንዲያደርግላቸው የነበራቸውን ፍላጎት በመንቀፍ፣ እግዚአብሔር ጸጋውን ለሚፈልጉት ሁሉ እንጂ ለሥጋ ዘመዶች ብቻ እንደማያዳላ ለማሳየት የኤልያስንና የኤልሳዕን ታሪክ ጠቀሰላቸው። በኤልያስ ዘመን በእስራኤል ብዙ መበለቶች ሳሉ ነቢዩ የተላከው በሲዶና አገር ወዳለችው አሕዛብ መበለት እንደነበረና፣ በኤልሳዕ ዘመንም ብዙ ለምጻሞች ሳሉ ሶርያዊው ንዕማን ብቻ እንደነጻ አስታወሳቸው።

ይህ ንግግር የናዝሬትን ሰዎች እጅግ አስቆጣቸው፤ ምክንያቱም የእግዚአብሔር ጸጋ ወደ አሕዛብ መሄዱንና እነርሱ ደግሞ በዝግጅት ማጣታቸው ምክንያት እንደማይገባቸው ስለነገራቸው ነው። በምኩራብ የነበሩት ሁሉ በቁጣ ተሞልተው ተነሱና ከከተማ አውጥተው ሊወረውሩት ወደ ተራራው ጫፍ ወሰዱት። ይሁን እንጂ ጌታችን ጊዜው ገና ስላልነበረና በሰዎች ቁጣ የሚገደብ ስላልሆነ፣ በመካከላቸው አልፎ ሄደ። ይህ ክስተት ወንጌል ለተቀበሉት የሕይወት መዓዛ፣ ላላመኑት ግን የእንቅፋት ድንጋይ መሆኑን ያሳየናል። እግዚአብሔር ቃሉን የምንቀበልበትን ትሁት ልብ እንዲሰጠን ዘወትር መጸለይ ይኖርብናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ የጠቀሰው የኢሳያስ ትንቢት (ቁ. 18-19) ስለ አገልግሎቱ ማህበራዊና መንፈሳዊ ዓላማ ምን ይናገራል?

👉የናዝሬት ሰዎች ኢየሱስን "የዮሴፍ ልጅ አይደለምን?" ብለው ለመናቅ የፈለጉት ለምን ነበር?

👉ኢየሱስ የኤልያስንና የኤልሳዕን ታሪክ የጠቀሰው (ቁ. 25-27) አይሁድን ለምን አስቆጣቸው?

👉"ነቢይ በገዛ አገሩ አይከበርም" የሚለው መርህ ዛሬ በአገልግሎት ውስጥ እንዴት ይንጸባረቃል?

👉መንፈስ ቅዱስ በኢየሱስ ላይ መሆኑ ለተልዕኮው የሰጠው ልዩ ስልጣን ምንድን ነው?

👉ድሆች፣ ምርኮኞችና ዕውሮች የሚሉት ቃላት መንፈሳዊ ወይስ አካላዊ ትርጉም አላቸው? ወይስ ሁለቱንም?

👉ኢየሱስ በመካከላቸው አልፎ መሄዱ (ቁ. 30) ስለ መለኮታዊ ጥበቃውና ስለ ሰዓቱ ምን ያስረዳናል?

👉"የተወደደችው የጌታ ዓመት" (የኢዮቤልዩ ዓመት) ትርጉሙ ለሕዝቡ ምን ነበር?

ሉቃስ 4፡31-44 (በቅፍርናሆም የተደረጉ ፈውሶችና ስብከቶች)
ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከናዝሬት ወጥቶ በገሊላ ባሕር አጠገብ ወደምትገኘው ወደ ቅፍርናሆም ከተማ ወረደ። በዚያም በሰንበት ቀን ለሕዝቡ ያስተምር ነበር፤ ቃሉም እንደ ባለሥልጣን ነበርና በትምህርቱ እጅግ ተገረሙ። በወቅቱ የነበሩት መምህራን ሌሎች መምህራንን እየጠቀሱና በሰውኛ ትንታኔ ላይ ተመስርተው ያስተምሩ ነበር፤ ኢየሱስ ግን የእውነት ባለቤት ሆኖ በቀጥታ ከሰማይ በወረደ ሥልጣን ይናገር ነበር። በዚህም ትምህርት ውስጥ የእግዚአብሔር ቃል የታሰሩትን ነፃ የሚያወጣና ጨለማን የሚያሳድድ መሆኑን በተግባር አሳየ።

በምኩራብም የርኩስ ጋኔን መንፈስ ያለበት ሰው ነበረ፤ እርሱም በታላቅ ድምፅ እየጮኸ "የናዝሬቱ ኢየሱስ ሆይ፥ ከአንተ ጋር ምን አለን? ልታጠፋን መጣህን? ማን እንደሆንህ አውቄአለሁ፥ አንተ የእግዚአብሔር ቅዱሱ ነህ" አለ። ይህ የሚያሳየው አጋንንት እንኳን ሳይቀሩ የኢየሱስን ማንነትና ቅድስና እንደሚረዱ ነው። ጌታችን ግን በዚያ ሰው ላይ የነበረውን ክፉ መንፈስ "ዝም በል ከእርሱም ውጣ" ብሎ በሥልጣን ገሠጸው። ጋኔኑም ሰውዬውን በመካከላቸው ጥሎት ምንም ጉዳት ሳያደርስበት ወጣ። በዚያ የነበሩት ሁሉ ተገርመው "ይህ ቃል ምንድር ነው? በሥልጣንና በኃይል ርኩሳን መናፍስትን ያዝዛቸዋልና፥ ይወጡማል" እያሉ እርስ በርሳቸው ተነጋገሩ። ዝናውም በዙሪያው ባለ አገር ሁሉ ወጣ።

ከምኩራብም ወጥቶ ወደ ስምዖን ጴጥሮስ ቤት ገባ። በዚያም የስምዖን አማት በብርቱ ንዳድ ታማ ነበር፤ ስለ እርሷም ለመኑት። ጌታችንም በአጠገቧ ቆሞ ንዳዱን ገሠጸው፤ ትኩሳቱም ወዲያው ለቀቃት። የሚገርመው ግን ትኩሳቱ ከለቀቃት በኋላ እንደ ማንኛውም በሕመም እንደደከመ ሰው ማረፍ ሳያስፈልጋት፥ ወዲያው ተነስታ ማገልገል መጀመሯ ነው። ይህ የሚያሳየው የጌታ ፈውስ ሙሉና ኃይልን የሚሰጥ መሆኑን ነው። ጌታችን በቤተ መቅደስና በምኩራብ ብቻ ሳይሆን፥ በግል ቤታችንና በቤተሰባችን ውስጥ ለሚገጥሙን ችግሮችም ቅርብ እንደሆነና እንደሚያስብልን ያስተምረናል።

ፀሐይም በገባች ጊዜ በልዩ ልዩ ደዌ የታመሙትን ሁሉ ወደ እርሱ አመጧቸው። ጌታችንም የብዙዎችን ብዛት ሳይሰለች፥ በእያንዳንዳቸው ላይ እጁን ጭኖ ፈወሳቸው። ይህም የእርሱን የግል ርኅራኄና ለእያንዳንዱ ሰው ያለውን ትኩረት ያሳያል። አጋንንትም "አንተ የእግዚአብሔር ልጅ ክርስቶስ ነህ" እያሉ እየጮኹ ከብዙዎች ይወጡ ነበር፤ እርሱ ግን ክርስቶስ እንደሆነ ያውቁ ነበርና እንዳይናገሩ ይከለክላቸው ነበር። በነጋም ጊዜ ወደ ምድረ በዳ ወጣ፤ ሕዝቡም ሊከለክሉትና ከእነርሱ እንዳይለይ ሊያደርጉት ቢሞክሩም እርሱ ግን "ስለዚህ ተልኬአለሁና ለሌሎቹ ከተማዎች ደግሞ የእግዚአብሔርን መንግሥት ወንጌል እሰብክ ዘንድ ይገባኛል" አላቸው። ይህ ጌታችን ለአንድ ቦታ ብቻ ሳይሆን ለዓለም ሁሉ የመጣ መሆኑንና የወንጌል አገልግሎት ቅድሚያ የሚሰጠው ተልዕኮው እንደሆነ ያረጋግጣል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የኢየሱስ ትምህርት በስልጣን መሆኑ (ቁ. 32) ከዘመኑ ጸሐፍት ትምህርት በምን ይለይ ነበር?

👉አጋንንት ስለ ኢየሱስ ማንነት መናገራቸውና ኢየሱስ ዝም ማሰኘቱ ስለ "መሲሐዊ ምስጢር" ምን ያስተምረናል?

👉የጴጥሮስ አማት ከተፈወሰች በኋላ ወዲያውኑ ማገልገሏ (ቁ. 39) እውነተኛ ፈውስ ወደ አገልግሎት እንደሚመራ እንዴት ያሳያል?

👉ኢየሱስ በማለዳ ወደ ምድረ በዳ ሄዶ መጸለዩ (ቁ. 42) ለሥራው የነበረው ጠቀሜታ ምንድን ነው?

👉"ለዚህ ተልኬአለሁና" የሚለው ቃል ስለ ኢየሱስ ግልጽ የአገልግሎት ራዕይ ምን ይነግረናል?

👉ሕዝቡ ኢየሱስን ለራሳቸው ብቻ ለማድረግ መፈለጋቸው ከወንጌል ዓለም አቀፋዊነት ጋር እንዴት ይጋጫል?

👉በኢየሱስ ቃል ውስጥ ያለው ኃይል በአካልና በመንፈስ ላይ ያለውን ስልጣን እንዴት ገለጠ?

👉በሽተኞች ላይ እጁን ጭኖ መፈወሱ ስለ እግዚአብሔር ግላዊ ርኅራኄ ምን ያስተምረናል?

ምዕራፍ 5፡ የደቀ መዛሙርት ጥሪ፣ ፈውስና ተቃውሞ

ሉቃስ 5፡1-11 (የጴጥሮስና የጓደኞቹ ጥሪ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አምስት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የመጀመሪያዎቹን ደቀ መዛሙርት የጠራበትን አስደናቂ ታሪክ ይተርክልናል። ክስተቱ የተከናወነው በጌንሴሬጥ ባሕር (በገሊላ ባሕር) አጠገብ ሲሆን፥ ሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል ለመስማት በጌታ ዙሪያ ይጋፉ ነበር። ጌታችንም በባሕሩ ዳርቻ ቆመው የነበሩትን ሁለት ጀልባዎች ተመለከተ፤ ዓሣ አጥማጆቹ ግን ወጥተው መረባቸውን ያጥቡ ነበር። ከጀልባዎቹም የአንዱ ባለቤት ስምዖን ጴጥሮስ ነበረ። ጌታችን ወደ ስምዖን ጀልባ ገብቶ ከምድር ጥቂት ፈቀቅ እንዲያደርግለት ለመነውና በጀልባው ላይ ተቀምጦ ሕዝቡን ያስተምር ጀመር። ይህ የሚያሳየው ጌታችን የእኛን የሥራ መሣሪያና ቁሳቁስ ለወንጌል አገልግሎትና ለእግዚአብሔር ክብር ሊጠቀምበት እንደሚፈልግ ነው።

ትምህርቱን ከጨረሰ በኋላ ስምዖንን "ወደ ጥልቁ ፈቀቅ በል መረቦቻችሁንም ለማጥመድ ጣሉ" አለው። ስምዖንም መልሶ "መምህር ሆይ፥ ሌሊቱን ሁሉ ስንደክም አድረን ምንም አልያዝንም፤ ነገር ግን በቃልህ መረቡን እጥላለሁ" አለ። ይህ የጴጥሮስ መልስ እጅግ ጥልቅ ትርጉም አለው። ጴጥሮስ ባለሙያ ዓሣ አጥማጅ እንደመሆኑ መጠን ሌሊቱን ሙሉ ደክሞ ምንም አለማግኘቱ ተስፋ አስቆራጭ ነበር፤ ሆኖም ግን የገዛ ልምዱንና ድካሙን ወደ ጎን በመተው ለጌታ ቃል ታዛዥነቱን ገለጠ። መረቡንም በጣሉ ጊዜ እጅግ ብዙ ዓሣ ያዙና መረባቸው ሊቀደድ ደረሰ፤ በሌላኛው ጀልባ የነበሩትንም ጓደኞቻቸውን እንዲረዷቸው ጠቀሷቸው። ሁለቱም ጀልባዎች እስኪሰጥሙ ድረስ በዓሣ ተሞሉ። ይህ ተአምር ጌታችን በምድራዊ ሥራችንም ሆነ በመንፈሳዊ ሕይወታችን ውስጥ ያለ እርሱ እርዳታ የምናደርገው ጥረት ፍሬ ቢስ መሆኑንና በቃሉ ስንመራ ግን ከምንጠብቀው በላይ በረከትን እንደምናገኝ ያስተምረናል።

ስምዖን ጴጥሮስ ይህንን ታላቅ ተአምር ባየ ጊዜ በኢየሱስ ፊት ተደፍቶ "ጌታ ሆይ፥ እኔ ኃጢአተኛ ሰው ነኝና ከእኔ ተለይ" አለ። የጌታ መለኮታዊ ኃይልና ቅድስና ሲገለጥ ጴጥሮስ የገዛ ራሱን ደካማነትና ኃጢአተኝነት ተረዳ። እውነተኛ የእግዚአብሔር መገለጥ ሰውን ወደ ትሕትናና ንስሐ ይመራል። በዚያ የነበሩትም የዘብዴዎስ ልጆች ያዕቆብና ዮሐንስም እንዲሁ

ተደንቀው ነበር። ጌታችን ግን የጴጥሮስን ፍርሃት በማስወገድ "አትፍራ፤ ከእንግዲህ ወዲህ ሰውን የምታጠምድ ትሆናለህ" አለው። ይህ አዲስ ተልዕኮ ጴጥሮስ ቀደም ሲል ይጠቀምበት የነበረውን ጥበብና ኃይል ለሰው ነፍሳት መዳን እንዲጠቀምበት የቀረበ ጥሪ ነበር። ዓሣን ለማጥመድ ከሕይወት ወደ ሞት እንደሚወሰድ ሁሉ፥ ሰውን ለማጥመድ ግን ከሞት ወደ ሕይወት ማምጣት መሆኑን እንረዳለን።

ታሪኩ የሚደመደመው ደቀ መዛሙርቱ በወሰዱት አክራሪና ቁርጠኛ ውሳኔ ነው። ጀልባዎቻቸውን ወደ ምድር ካደረሱ በኋላ ሁሉንም ትተው ተከተሉት። ጴጥሮስና ጓደኞቹ የተዉት ያን ያህል ብዛት ያለውና ሀብት ሊሆን የሚችል ዓሣን ብቻ ሳይሆን፥ መላ ሕይወታቸውንና ሥራቸውንም ጭምር ነበር። ክርስቶስን መከተል ቅድሚያ የሚሰጠውን ነገር መለወጥን ይጠይቃል። ሁሉን ትቶ መከተል ማለት እግዚአብሔርን ከምንም ነገር በላይ መውደድና ለፈቃዱ መገዛትን ያሳያል። እኛም ዛሬ ጌታችን በሕይወታችን ያለንን ነገር ለክብሩ እንድንሰጥና እርሱን ብቻ እንድንከተል በሚጠራን ጊዜ እንደ ጴጥሮስ "በቃልህ" ብለን ለመታዘዝ ፈቃደኞች ልንሆን ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ጴጥሮስ በሙያው አዋቂ ሆኖ ሳለ የኢየሱስን ትዕዛዝ መቀበሉ ስለ ታዛዥነት ምን ያስተምረናል?

👉ጴጥሮስ "ጌታ ሆይ እኔ ኃጢአተኛ ነኝና ከእኔ ራቅ" (ቁ. 8) ማለቱ የእውነተኛ መንፈሳዊ ለውጥ መጀመሪያ የሆነው እንዴት ነው?

👉"ሰውን አጥማጅ" መሆን ማለት በተግባር ምን ማለት ነው?

👉ደቀ መዛሙርቱ "ሁሉን ትተው" መከተላቸው (ቁ. 11) ለዘመናችን ክርስቲያኖች ምን አይነት የቅድሚያ ምርጫ ጥያቄ ያነሳል?

👉በሥራችን ውስጥ ስኬት (ተአምር) ሲገጥመን ትኩረታችን ወደ ጌታ ወይስ ወደ ጥቅሙ መሆን አለበት?

👉ኢየሱስ አገልግሎቱን ለመጀመር ተራ ዓሣ አጥማጆችን መምረጡ ስለ መለኮታዊ ምርጫ ምን ይነግረናል?

👉ጴጥሮስን የያዘው "ፍርሃት" እና ኢየሱስ "አትፍራ" ማለቱ የእምነት ጉዞን እንዴት ይገልጻል?

👉ያዕቆብና ዮሐንስ ከጴጥሮስ ጋር የነበራቸው አጋርነት በመንፈሳዊ ስራ ውስጥ ያለውን የቡድን ስራ እንዴት ያሳያል?

ሉቃስ 5፡12-26 (ለምጻሙንና ሽባውን መፈወስ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የመለኮታዊ ርኅራኄና የኃጢአት ስርየት ሥልጣን

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አምስት ከቁጥር 12 እስከ 26 ያለው ክፍል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ የታመሙትን ከመፈወስ ባለፈ የነፍስን ደዌ (ኃጢአትን) ይቅር የማለት ሥልጣን እንዳለው የሚያሳይ ድንቅ ታሪክ ነው። በዚህ ክፍል ውስጥ ሁለት የተለያዩ ሰዎችን እናገኛለን፤ አንደኛው በሕብረተሰቡ የተገለለ ለምጻም ሲሆን፣ ሁለተኛው ደግሞ በጓደኞቹ እገዛ የቀረበ ሽባ ሰው ነው። ሁለቱም ታሪኮች የእግዚአብሔርን ጸጋና የክርስቶስን አዳኝነተ በጉልህ ያሳያሉ።

ለምጻሙና የጌታ ፈቃድ

ጌታችን በአንድ ከተማ ሳለ ሰውነቱ በለምጽ የተወረረ አንድ ሰው መጣ። በዚያ ዘመን ለምጽ የሥጋ በሽታ ብቻ ሳይሆን ሰውን ከማኅበራዊና ከሃይማኖታዊ ሕይወት የሚለይ፣ እንደ ርኩስ የሚቆጠር በሽታ ነበር። ይህ ሰው በኢየሱስ ፊት በግንባሩ ተደፍቶ "ጌታ ሆይ፥ ብትወድስ ልታነጻኝ ትችላለህ" በማለት ለመነው። ይህ ልመና የጌታን ኃይል ሙሉ በሙሉ አምኖ ነገር ግን ለጌታ ፈቃድ ራሱን ያስገዛ የትሕትና ልመና ነው። ጌታችንም እጁን ዘርግቶ ዳሰሰውና "እወዳለሁ ንጻ" አለው። ጌታችን ለምጻሙን መዳሰሱ በሕግ ርኩስ ሊያደርገው ቢችልም፣ እርሱ ግን ቅዱስ ስለሆነ ርኩሰቱን በቅድስናው ለወጠው። ወዲያውም ለምጹ ለቀቀው። ጌታችንም ለካህን ራሱን እንዲያሳይና ለንጽሕናውም መሥዋዕት እንዲያቀርብ አዘዘው፤ ይህም ጌታችን ለሙሴ ሕግ ያለውን አክብሮት ያሳያል። የኢየሱስ ዝና ከቀን ወደ ቀን እየናኘ ቢሄድም፣ እርሱ ግን በጸሎት ከሰማያዊ አባቱ ጋር ለመገናኘት ወደ ምድረ በዳ ፈቀቅ ይል ነበር።

ሽባውና የኃጢአት ስርየት ምስጢር

በሌላ ቀን ኢየሱስ እያስተማረ ሳለ ከየከተማው የመጡ ፈሪሳውያንና የሕግ መምህራን ተቀምጠው ነበር። ሰዎችንም የሚፈውስበት የጌታ ኃይል ከእርሱ ጋር ነበረ። በዚህ መካከል አራት ሰዎች አንድ ሽባ ሰው በአልጋ ተሸክመው አመጡ፤ ከሕዝቡ ብዛት የተነሳ የሚገቡበት ስላጡ ግን ወደ ጣሪያው ወጡ። የቤቱን ጣሪያ አፍርሰው ሽባውን ሰው ከአልጋው ጋር በኢየሱስ ፊት አወረዱት። ይህ ተግባር የሰዎቹን ጽኑ እምነትና ለጓደኛቸው የነበራቸውን

ፍቅር ያሳያል። ጌታችንም እምነታቸውን አይቶ ለሽባው ሰው "አንተ ሰው፥ ኃጢአትህ ተሰረየችልህ" አለው። ይህ የጌታ ንግግር በዚያ ለነበሩት ጻፎችና ፈሪሳውያን ትልቅ ድንጋጤን ፈጠረ፡ "በእግዚአብሔር ላይ የሚሳደብ ይህ ማን ነው? ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ኃጢአት ሊያስተሰርይ ማን ይችላል?" በማለት በልባቸው አሰቡ። ጌታችንም የልባቸውን አሳብ አውቆ "ኃጢአትህ ተሰረየችልህ" ከማለትና "ተነሳና ሂድ" ከማለት የትኛው ይቀላል? በማለት ጠየቃቸው። ለሰው ልጅ ኃጢአት ተሰረየ ማለት በዓይን ስለማይታይ ቀላል ሊመስል ይችላል፤ ነገር ግን ጌታችን በምድር ላይ ኃጢአትን ለማስተስረይ ሥልጣን እንዳለው እንዲያውቁ ሽባውን ሰው "ተነሳና አልጋህን ተሸከመህ ወደ ቤትህ ሂድ" አለው። ሰውየውም ወዲያው በፊታቸው ተነስቶ እግዚአብሔርን እያከበረ ወደ ቤቱ ሄደ።

በዚህ ክፍል ውስጥ የምንማረው ዋናው ቁምነገር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የሥጋን ደዌ ብቻ ሳይሆን የነፍስን በሽታ የሚፈውስ መሆኑን ነው። ፈሪሳውያን እንዳሉት ኃጢአትን ይቅር ማለት የእግዚአብሔር ብቻ ሥልጣን ከሆነ፣ ኢየሱስ ኃጢአትን ይቅር ማለቱና በተአምራት ማረጋገጡ እርሱ ራሱ እግዚአብሔር መሆኑን የሚያሳይ ነው። ክርስቶስ ወደ እኛ የመጣው ሙሉ ሰብዓዊነታችንን ለመፈወስ ነው፤ ሥጋችን ከሕመም፣ ነፍሳችን ደግሞ ከኃጢአት እስራት ነፃ እንድትወጣ ይፈልጋል። እኛም እንደ ሽባው ጓደኞች ሌሎችን ወደ ክርስቶስ የምናመጣ፣ እንደ ለምጻሙም በጌታ ፈቃድ ስር የምንገዛ ልብ ሊኖረን ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ ለምጻሙን በእጁ መንካቱ (ቁ. 13) ስለ እግዚአብሔር ፍቅርና ማህበራዊ መገለልን ስለማጥፋት ምን ይናገራል?

👉የሽባው ሰው ጓደኞች የነበራቸው ጽኑ እምነትና ጥረት (ቁ. 19) ለኛ ምን አይነት አርአያነት አለው?

👉ኢየሱስ ከአካላዊ ፈውስ በፊት የኃጢአት ይቅርታን የሰጠው ለምንድን ነው?

👉የጸሐፍት ተቃውሞ የኢየሱስን መለኮታዊ ማንነት በተዘዋዋሪ ያረጋገጠው እንዴት ነው?

👉ሽባው አልጋውን ተሸክሞ መሄዱ የተሟላ የፈውስና የለውጥ ምልክት የሆነው እንዴት ነው?

👉በሕይወታችን ውስጥ ትልቁ ሽባነት ኃጢአት መሆኑን ይህ ታሪክ እንዴት ያስረዳናል?

👉ኢየሱስ ለምጻሙን ወደ ካህን እንዲሄድ ማዘዙ ለሃይማኖታዊ ሥርዓት ያለውን ክብር እንዴት ያሳያል?

👉ሕዝቡ "ዛሬ አስገራሚ ነገር አየን" ብለው እግዚአብሔርን ማመስገናቸው ተአምራት ለሚፈጥሩት አምልኮ ምን ማሳያ ነው?

ሉቃስ 5፡27-39 (የሌዊ ጥሪና ስለ ጾም የቀረበ ጥያቄ)
ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አምስት ማጠቃለያ ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሌዊ የተባለውን ቀራጭ በመጥራትና ከእርሱም ጋር ማዕድ በመካፈል በወቅቱ የነበረውን የሃይማኖት አመለካከት የለወጠበትን ክስተት እናገኛለን። ታሪኩ የሚጀምረው ኢየሱስ ወጥቶ ሲሄድ ሌዊ የተባለ ቀራጭ በመቅረጫው ተቀምጦ በማየቱ ነው። ቀራጮች በወቅቱ ማኅበረሰብ ዘንድ በሙስናና ለሮማውያን በመገዛታቸው ምክንያት እንደ ታላላቅ ኃጢአተኞችና እንደ ከዳተኞች የሚቆጠሩ ነበሩ። ጌታችን ግን የሰዎችን የውጭ ማንነትና ያለፈ ታሪክ ሳይሆን የወደፊት ተስፋቸውን በማየት "ተከተለኝ" አለው። ሌዊም ምንም ሳይጠራጠር ሁሉን ትቶ ተከተለው። ይህ ጥሪ የእግዚአብሔር ጸጋ ለማንም ሰው፣ ምንም ዓይነት የኃጢአት ደረጃ ላይ ቢሆንም፣ ክፍት መሆኑን ያሳያል።

ሌዊ ለጌታ ያለውን አክብሮትና ደስታ ለመግለጽ በቤቱ ትልቅ ግብዣ አደረገ፤ በዚያም ብዙ ቀራጮችና ሌሎች ሰዎች ከእነርሱ ጋር በማዕድ ተቀምጠው ነበር። ይህንን ያዩ ጻፎችና ፈሪሳውያን ግን "ስለ ምን ከቀራጮችና ከኃጢአተኞች ጋር ትበላላችሁ ትጠጣላችሁም?" በማለት በደቀ መዛሙርቱ ላይ አንጎራጎሩ። ኢየሱስም የእነርሱን የልብ ጥርጣሬ በመለኮታዊ ጥበብ መለሰላቸው። "ሕመምተኞች እንጂ ጤነኞች ባለመድኃኒት አያስፈልጋቸውም፤ ጻድቃንን ሳይሆን ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ ልጠራ መጥቻለሁ" በማለት ተልዕኮው የተቸገሩትንና በኃጢአት የታመሙትን መፈለግ መሆኑን አረጋገጠ። ይህ ንግግር እራሳቸውን ጻድቅ አድርገው ለሚቆጥሩት ፈሪሳውያን ትልቅ ትምህርት የሰጠ ነበር።

በመቀጠልም ስለ ጾም ጥያቄ ቀረበለት። የዮሐንስ ደቀ መዛሙርትና የፈሪሳውያን ደቀ መዛሙርት አዘውትረው እንደሚጾሙ፣ የኢየሱስ ደቀ መዛሙርት ግን እንደሚበሉና እንደሚጠጡ ጠቀሱ። ጌታችንም የራሱን መገኘት ከሰርግና ከሙሽራ ጋር በማመሳሰል መለሰላቸው። ሙሽራው ከእነርሱ ጋር ሳለ የሰርግ ሚዜዎች ሊጾሙ እንደማይችሉ፣ ነገር ግን ሙሽራው ከእነርሱ የሚወሰድበት ጊዜ እንደሚመጣና ያን ጊዜ እንደሚጾሙ ገለጸ። ይህ የሚያሳየው መንፈሳዊ ሥርዓቶች (እንደ ጾም ያሉ) እንዲሁ ለልማድ የሚደረጉ ሳይሆኑ ከጌታ ጋር ካለን ግንኙነትና ከጊዜው ሁኔታ ጋር የተያያዙ መሆን እንዳለባቸው ነው።

በመጨረሻም ጌታችን ሁለት ድንቅ ምሳሌዎችን በመጠቀም የአገልግሎቱን አዲስነት አስረዳ። አዲስ ልብስ ተቀዶ በአሮጌ ልብስ ላይ እንደማይጣፋ፣ እንዲሁም አዲስ ወይን በአሮጌ አቁማዳ ውስጥ እንደማይከተብ ተናገረ። አዲስ ወይን በአሮጌ አቁማዳ ቢደረግ አቁማዳው ይፈነዳል፣ ወይኑም ይፈሳል። ይህ ጥልቅ ሥነ-መለኮታዊ ትርጉም አለው። ኢየሱስ ያመጣው ወንጌልና ጸጋ በአሮጌውና በደረቀው የፈሪሳውያን የሕግ ሥርዓት ውስጥ ሊታጠር አይችልም። ወንጌሉ አዲስ ሕይወትና አዲስ ልብን የሚጠይቅ እንጂ አሮጌውን ሥርዓት ለማደስ የመጣ ዝጋጅ አይደለም። እግዚአብሔር በሕይወታችን የሚሠራውን አዲስ ሥራ ለመቀበል ሁልጊዜ እንደ አዲስ አቁማዳ የተዘጋጀና ለውጥን የሚቀበል ልብ ሊኖረን ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ሌዊ ቀራጭ (የተጠላ ባለሙያ) ሆኖ ሳለ መጠራቱ ስለ እግዚአብሔር ያልተገደበ ጸጋ ምን ይነግረናል?

👉ቤተ ክርስቲያን በኃጢአተኞች ዘንድ ያላት ተደራሽነት ከኢየሱስ ግብዣ አንጻር ምን መምሰል አለበት?

👉“ጻድቃንን ሳይሆን ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ ልጠራ መጥቻለሁ” (ቁ. 32) የሚለው ቃል ለራሳቸው ጻድቅ ለሆኑት ምን መልዕክት አለው?

👉የአዲሱና የአሮጌው አቁማዳ ምሳሌ የወንጌልን ተለዋዋጭና አዲስ ተፈጥሮ እንዴት ይገልጻል?

👉ሙሽራው ከእነርሱ ጋር ሳለ መጾም እንደማይገባቸው መናገሩ ስለ ኢየሱስ አምላካዊ መገኘት ምን ይገልጻል?

👉“አሮጌውን የወይን ጠጅ የጠጣ አዲሱን አይፈልግም” (ቁ. 39) የሚለው ቃል በባህልና በወንጌል መካከል ስላለው ግጭት ምን ያስተምረናል?

👉ሌዊ ሁሉን ትቶ መከተሉና ወዲያውኑ ሌሎችን ወደ ኢየሱስ መጋበዙ ስለ እውነተኛ ምስክርነት ምን ያስተምረናል?

👉በኢየሱስና በዮሐንስ ደቀ መዛሙርት መካከል ስለ ጾም የታየው ልዩነት የመንፈሳዊ ሕይወትን የተለያዩ ወቅቶች እንዴት ያሳያል?

ምዕራፍ 6፡ ሰንበት፣ ሐዋርያት ምርጫ እና ሜዳ ላይ ስብከት

ሉቃስ 6፡1-11 (ኢየሱስ የሰንበት ጌታ መሆኑ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ስድስት መጀመሪያ ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በወቅቱ ለነበረው የሰንበት አከባበር አዲስና ጥልቅ ትርጉም ሲሰጥ እንመለከታለን። ታሪኩ የሚጀምረው በሰንበት ቀን ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ በእርሻ መካከል ሲያልፉ ደቀ መዛሙርቱ የእሸት ዘንግ ቀጥፈው በእጃቸው እያሹ በመብላታቸው ነው። ይህ ድርጊት በፈሪሳውያን ዘንድ እንደ ሥራ ተቆጥሮ "በሰንበት ሊደረግ የማይገባውን ስለ ምን ታደርጋላችሁ?" የሚል ክስ አስነሳባቸው። ፈሪሳውያን ለሕጉ ፊደል እንጂ ለሕጉ መንፈስና ለሰው ልጅ ፍላጎት ቦታ አልነበራቸውም። ጌታችን ግን ለክሳቸው የሰጠው መልስ የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት መሠረት ያደረገ ነበር። ዳዊትና አብረውት የነበሩት በራባቸው ጊዜ ወደ እግዚአብሔር ቤት ገብተው ለካህናት ብቻ የተፈቀደውን የመሥዋዕት ኅብስት መብላታቸውን አስታወሳቸው። ይህም የሚያሳየው ሰብዓዊ ፍላጎትና ምሕረት ከሃይማኖታዊ ሥርዓቶች በላይ መሆናቸውን ነው። በመጨረሻም "የሰው ልጅ የሰንበት ጌታ ነው" በማለት እርሱ ራሱ የሰንበት ባለቤትና ሕጉን የመተርጎም ሥልጣን ያለው አምላክ መሆኑን አረጋገጠ።

በሌላ ሰንበት ደግሞ ጌታችን ወደ ምኩራብ ገብቶ ሲያስተምር ቀኝ እጁ የሰለለች (ሽባ የሆነች) አንድ ሰው በዚያ ነበር። ጻፎችና ፈሪሳውያን ደግሞ ኢየሱስን የሚከሱበት ምክንያት እንዲያገኙ "በሰንበት ይፈውስ ይሆን?" እያሉ በጥንቃቄ ይጠባበቁት ነበር። ጌታችን ግን የልባቸውን ክፉ አሳብ አውቆ ሽባውን ሰው በመካከላቸው እንዲቆም አዘዘው። ከዚያም ለተሰበሰቡት ሰዎች "በሰንበት በጎ ማድረግ ይገባልን ወይስ ክፉ? ነፍስ ማዳን ይገባልን ወይስ መግደል?" የሚል እጅግ ጥልቅ ጥያቄ አቀረበላቸው። ይህ ጥያቄ የሃይማኖትን እውነተኛ ዓላማ የሚፈትሽ ነበር። ሃይማኖት ሰውን ለመርዳትና ሕይወትን ለማዳን እንጂ ሰውን ለማጥቃትና ለመገደብ መሆን እንደሌለበት አሳየ። ሁሉንም ዙሪያውን ከተመለከተ በኋላ ሰውየውን "እጅህን ዘርጋ" አለው፤ ሰውየውም እንደታዘዘው ሲያደርግ እጁ ወዲያውኑ እንደ ሁለተኛዋ ዳነች።

ይህ ተአምር በምኩራብ ለነበሩት ፈሪሳውያንና ጻፎች ደስታን ሳይሆን ቁጣንና እብደትን ነው ያመጣባቸው። በኢየሱስ ላይ ምን እንደሚያደርጉ እርስ በርሳቸው ይማከሩ ጀመር። ይህ

የሚያሳየው የሕግ ጥብቅነትና የልብ መደንደን ሰዎችን ከተአምራትና ከእግዚአብሔር ፍቅር እንዴት እንደሚያርቃቸው ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ክፍል ያስተማረን ሰንበት የተሰጠው ሰው እንዲያርፍበትና እግዚአብሔርን እንዲያመሰግንበት እንጂ ሰው የሰንበት ባሪያ እንዲሆን አለመሆኑን ነው። ሰንበት የምሕረት፣ የፈውስና የበጎ ሥራ ቀን ነው። እኛም ዛሬ ሃይማኖታዊ ሥርዓቶችን ስንፈጽም በውስጣቸው ያለውን የምሕረትና የፍቅር መንፈስ እንዳንረሳ ትልቅ ማስጠንቀቂያ ይሆነናል። ክርስቶስ የሰንበት ጌታ እንደመሆኑ መጠን በሕይወታችን ውስጥ ለሚገጥሙን ማንኛውም እጥረቶችና ሕመሞች ከሕግ በላይ የሆነ ፈውስና ሰላም ሊሰጠን ይችላል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉“የሰው ልጅ የሰንበት ጌታ ነው” የሚለው አገላለጽ ስለ ኢየሱስ መለኮታዊ ስልጣን ምን ይናገራል?

👉በሰንበት መልካም ማድረግ ወይስ ክፉ ማድረግ? (ቁ. 9) የሚለው ጥያቄ የሕግን እውነተኛ መንፈስ እንዴት ያብራራል?

👉ፈሪሳውያን ከፈውሱ ደስታ ይልቅ በቁጣና በክፋት መሞላታቸው (ቁ. 11) ስለ ልባቸው ጥንካሬ ምን ይናገራል?

👉ሃይማኖታዊ ሥርዓቶች የሰውን ልጅ መሠረታዊ ፍላጎት እንዳይጋርዱ ምን ጥንቃቄ ማድረግ አለብን?

👉ኢየሱስ ዳዊትንና አብረውት የነበሩትን ሰዎች ታሪክ መጥቀሱ ለምን አስፈለገ?

👉እጁ የሰለለችውን ሰው “ተነስተህ በመካከላቸው ቁም” ማለቱ ተአምሩን በግልጽ ለማሳየት የፈለገው ለምንድን ነው?

👉በዘመናችን ለሰንበት (ለጌታ ቀን) ያለን አመለካከት ከኢየሱስ የርኅራኄ ትምህርት ጋር እንዴት ይዛመዳል?

👉ክፋትና ተንኮል የሚሰሩ ሰዎች በቤተ መቅደስ ውስጥ ሆነው ኢየሱስን ለመከታተል መሞከራቸው ምን ያሳያል?

ሉቃስ 6፡12-16 (አሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ምርጫ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አገልግሎቱን ይበልጥ ለማስፋትና የመንግሥቱን ሥራ ለዓለም ሁሉ ለማድረስ ታማኝ አገልጋዮችን መምረጥ ፈለገ። ይህ ምርጫ ግን እንዲሁ በአጋጣሚ ወይም በሰውኛ እይታ የተደረገ አልነበረም፤ ጌታችን ወደ ተራራ ወጥቶ ሌሊቱን ሙሉ ወደ እግዚአብሔር ሲጸልይ አደረ። ይህ እጅግ አስገራሚ ነው፤ የሰማይና የምድር ጌታ ሆኖ ሳለ ታላላቅ ውሳኔዎችን ከመወሰኑ በፊት ከአባቱ ጋር በጸሎት መገናኘቱ እኛም በሕይወታችን ውስጥ ለሚገጥሙን ትልልቅ ምርጫዎች እንዴት መዘጋጀት እንዳለብን ትልቅ አርአያ ይሆነናል ። ጸሎት ውሳኔያችን ከመለኮታዊ ፈቃድ ጋር እንዲስማማ ያደርጋልና።

በነጋም ጊዜ ደቀ መዛሙርቱን ወደ እርሱ ጠራና ከእነርሱ መካከል አሥራ ሁለት መረጠ፤ እነዚህንም "ሐዋርያት" ብሎ ሰየማቸው። ሐዋርያ ማለት "የተላከ" ማለት ሲሆን፥ ይህም ከደቀ መዝሙርነት (ተማሪነት) ባለፈ የተወካይነትን ሥልጣን የያዘ ጥሪ ነው። ጌታችን የመረጣቸው ሰዎች ዓለማዊ ዕውቀት ወይም ከፍተኛ ሥልጣን የነበራቸው አልነበሩም፤ ይልቁንም ተራ የነበሩ ዓሣ አጥማጆችን፣ ቀራጮችንና ሌሎች ተራ ሰዎችን ነበር። ይህ የሚያሳየው እግዚአብሔር ሰውን የሚመርጠው ካለው ብቃት ተነስቶ ሳይሆን እርሱ በጸጋው ሊያበቃውና ሊጠቀምበት ስለሚፈልግ ነው። በአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ዝርዝር ውስጥ የምናገኛቸው ሰዎች እርስ በርሳቸው እጅግ የተለያዩ ነበሩ። ለምሳሌ ማቴዎስ ቀራጭ (ለሮማውያን የሚሠራ) ሲሆን፥ ቀናተኛው የተባለው ስምዖን ደግሞ ሮማውያንን በጽኑ የሚቃወም ቡድን አባል ነበረ። ክርስቶስ ግን እነዚህን ተቃራኒ የሆኑ ሰዎችን በአንድ ዓላማና በፍቅር አስተሳሰረ።

በዝርዝሩ ውስጥ መጀመሪያ ላይ ስምዖን ጴጥሮስን እናገኘዋለን፤ በመጨረሻ ላይ ደግሞ አሳልፎ የሰጠውን የአስቆሮቱ ይሁዳን እናያለን። ጌታችን ይሁዳን ሲመርጠው ወደፊት ምን እንደሚያደርግ ያውቅ ነበር፤ ነገር ግን ለሁሉም ሰው የጸጋውን በር በእኩልነት ከፈተ። እነዚህ አሥራ ሁለት ሰዎች ከጌታ ጋር አብረው እንዲሆኑ፣ የእርሱን ትምህርት እንዲቀበሉና በኋላም ለዓለም ሁሉ ምስክሮች እንዲሆኑ የተመረጡ የቤተክርስቲያን መሠረቶች ናቸው ። ዛሬም ጌታ እኛን ለተለያዩ አገልግሎቶች ይጠራናል፤ ጥሪው የሚመነጨው ከእኛ ብቃት ሳይሆን ከእርሱ

ሉዓላዊ ምርጫና ጸጋ ነው። እኛም እንደ ሐዋርያቱ ሁሉን ትተን ለመከተልና የተላክንበትን ተልዕኮ በታማኝነት ለመፈጸም ራሳችንን ለጸሎትና ለቃሉ ልናዘጋጅ ይገባል::

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ ሐዋርያትን ከመምረጡ በፊት ሌሊቱን ሙሉ መጸለዩ (ቁ. 12) ለእኛ ለአመራርና ለውሳኔ ምን ያስተምረናል?

👉በአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት መካከል የነበረው ስብጥር (ለምሳሌ ሌዊ ቀራጭና ስምዖን ቀናተኛው) ስለ አንድነት ምን ይነግረናል?

👉ይሁዳ አስቀሮቱ በመጀመሪያው ምርጫ ውስጥ መካተቱ ስለ እግዚአብሔር ፈቃድና ስለ ሰው ምርጫ ምን ያስረዳናል?

👉“ሐዋርያ” የሚለው ስም ትርጉም ምንድን ነው? ከደቀ መዝሙርነት በምን ይለያል?

👉ኢየሱስ አሥራ ሁለቱን መምረጡ ከእስራኤል 12 ነገዶች ጋር ያለው ተምሳሌታዊ ግንኙነት ምንድን ነው?

👉በጸሎት ውስጥ ሌሊቱን ማሳለፍ ከኢየሱስ መንፈሳዊ ጥንካሬ ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉እነዚህ ተራ ሰዎች የታላቁ ወንጌል ተሸካሚ እንዲሆኑ መመረጣቸው ስለ እግዚአብሔር ስልጣን ምን ይናገራል?

ሉቃስ 6፡17-49 (በሜዳ ላይ የተሰጠ ስብከት – የኢየሱስ መመሪያዎች)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አሥራ ሁለቱን ሐዋርያት ከመረጠ በኋላ ከተራራው ወርዶ ሜዳማ በሆነ ስፍራ ቆመ። በዚያም ከይሁዳ፣ ከኢየሩሳሌምና ከባሕር ዳርቻ የመጡ እጅግ ብዙ ሰዎች ነበሩ። ይህ በሜዳ ላይ የተሰጠ ስብከት የኢየሱስ ደቀ መዛሙርት በምን ዓይነት ባሕርይና የሕይወት መርህ መመላለስ እንዳለባቸው የሚያሳይ የመንግሥተ ሰማያት ሕገ መንግሥት ነው። ጌታችን ትምህርቱን የጀመረው ለተገፉትና ለተቸገሩት ተስፋን በሚሰጡ ቡራኬዎች እንዲሁም ለዓለማውያን ማስጠንቀቂያ በሚሰጡ ወዮታዎች ነው። ድሆች፣ የተራቡና የሚለቅሱ በመንግሥተ ሰማያት ያላቸውን ድርሻ ሲያበስር፣ በምድራዊ ጥገኝነት የረኩት ግን የወደፊት ኪሳራቸውን እንዲገነዘቡ አድርጓል።

በዚህ ስብከት ውስጥ ያለው እጅግ ፈታኝና ጥልቅ ትምህርት ስለ ጠላቶች ፍቅር የሚናገረው ክፍል ነው። ጌታችን ጠላቶቻችሁን ውደዱ፣ ለሚጠሏችሁም መልካም አድርጉ በማለት አዲስ የሥነ ምግባር መሥፈርት ሰጥቷል። ይህ ፍቅር ስሜት ብቻ ሳይሆን በተግባር የሚገለጥ፣ ለሚረግሙ መመረቅንና ለሚበድሉ መጸለይን የሚጠይቅ ነው። ክርስትና የሚለካው ለሚወዱን በመውደድ ሳይሆን፣ ምንም ዓይነት ውለታ ለማይመልሱልንና ለሚጠሉን የምናሳየው ምሕረት የሰማያዊው አባታችን ልጆች መሆናችንን ስለሚያረጋግጥ ነው። አባታችን እግዚአብሔር ለማያመሰግኑና ለክፉዎች ቸር እንደሆነ ሁሉ እኛም መሐሪዎች እንድንሆን ተጠርተናል።

በመቀጠልም ጌታችን ስለ ፍርድና ስለ ይቅርታ አስተምሯል። በሌሎች ላይ ከመፍረዳችን በፊት የገዛ ራሳችንን ጉድለት እንድንመለከት በዓይናችን ውስጥ ያለውን ምሰሶና በወንድማችን ዓይን ያለውን ጉድፍ በምሳሌነት ጠቅሷል። እውነተኛ መንፈሳዊነት ሌሎችን በመተቸት ሳይሆን ራስን በመመርመር ይጀምራል። የሰው ልጅ የሚናገረውና የሚያደርገው በልቡ ካለው ሙላት የተነሳ በመሆኑ፣ ልባችን በበጎ መዝገብ ካልተሞላ ሕይወታችን በጎ ፍሬ ሊያፈራ አይችልም። ዛፍ በፍሬው እንደሚታወቅ ሁሉ ደቀ መዝሙርም በተግባሩና በንግግሩ ይታወቃል።

በመጨረሻም ጌታችን ትምህርቱን የደመደመው በሁለት ቤቶች ምሳሌ ነው። ቃሉን ሰምቶ በተግባር የሚተረጉም ሰው ቤቱን በዓለት ላይ እንደመሠረተ ብልህ ሰው ነው። የሕይወት ማዕበልና ጎርፍ ሲመጣ ያ ቤት አይወድቅም፤ ምክንያቱም መሠረቱ የጸና ነው። ቃሉን ሰምቶ የማይፈጽም ግን ቤቱን ያለ መሠረት በአሸዋ ላይ እንደሠራ ሰው ነው። ፈተና ሲመጣ ውድቀቱ ታላቅ ይሆናል። ይህ የሚያሳየው ክርስትና ቃሉን በመስማት ብቻ ሳይሆን በታዛዥነት በመኖር የሚረጋገጥ መሆኑን ነው። ሕይወታችን በማዕበል ፊት ጸንቶ እንዲቆም በቃሉ ዓለት ላይ መገንባት ይኖርብናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የሉቃስ "ብፁዓን" እና "ወዮላችሁ" ዝርዝር (ቁ. 20-26) ለማህበራዊ ፍትሕ የሚሰጠው ትኩረት ምንድን ነው?

👉ጠላትን መውደድና ለሚረግሙን መጸለይ (ቁ. 27-28) በሰውኛ አቅም የሚቻል ነውን? እንዴትስ ይፈጸማል?

👉"ሰው በልቡ ሞልቶ ከተረፈው አፉ ይናገራል" (ቁ. 45) የሚለው ቃል ስለ ውስጣዊ ማንነታችን ምን ይናገራል?

👉በዓለትና በአሸዋ ላይ ቤት የሚገነቡ ሰዎች ልዩነታቸው በመስማትና በማድረግ መካከል ያለው ልዩነት መሆኑን እንዴት እንረዳዋለን?

👉"አትፍረዱ፣ አይፈረድባችሁም" የሚለው ትዕዛዝ (ቁ. 37) ፍጹም ዝምታን ነው ወይስ ራስን በመመርመር ላይ የተመሰረተ ትችትን?

👉የአባት አምላክን "ምሕረት" መምሰል (ቁ. 36) የክርስቲያናዊ ስነ-ምግባር መሠረት የሆነው እንዴት ነው?

👉በባልንጀራችን ዓይን ውስጥ ያለውን ጉድፍ ከማየታችን በፊት የራሳችንን ግንድ ማየት ለምን ከበደን?

👉"ጌታ ሆይ፣ ጌታ ሆይ እያላችሁ ለምን የምለውን አታደርጉም?" (ቁ. 46) የሚለው ጥያቄ ለዘመናችን ስመ-ክርስቲያኖች ምን መልዕክት አለው?

ምዕራፍ 7፡ እምነት፣ ርኅራኄ እና ይቅርታ

ሉቃስ 7፡1–17 (የመቶ አለቃው እምነትና የናይን መበለት ልጅ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርቱን ጨርሶ ወደ ቅፍርናሆም በገባ ጊዜ አንድ የሮማ መቶ አለቃ ታምሞ ለሞት የቀረበውን ባሪያውን እንዲፈውስለት መልእክተኞችን ላከ። ይህ ሰው ምንም እንኳ የአሕዛብ ወታደር ቢሆንም ለአይሁድ ሕዝብ ያለው ፍቅርና ያለው ትሕትና እጅግ አስደናቂ ነበር። ጌታ ወደ ቤቱ ሊመጣ ሲል በቤቴ ጣራ ሥር ልትገባ አይገባኝም በማለት የላከው መልእክት የእምነቱን ጥልቀት ያሳያል። እርሱ በወታደራዊ ሥልጣን ሥር ያለ ሰው እንደመሆኑ መጠን ትእዛዝ ሲሰጥ እንደሚፈጸም ሁሉ፣ ጌታም በቃሉ ብቻ በሽታን ማዘዝ እንደሚችል አመነ። ኢየሱስም በዚህ ሰው እምነት ተደንቆ በእስራኤል እንኳ እንዲህ ያለ እምነት እንዳላገኘ መሰከረ። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን እውነተኛ እምነት በጌታ ቃል ሥልጣን ላይ ሙሉ በሙሉ መደገፍና ራስን ዝቅ ማድረግ መሆኑን ነው።

በማግስቱ ጌታችን ናይን ወደምትባል ከተማ ሲጓዝ ሌላ ልብ የሚነካ ክስተት ተፈጠረ። በከተማዋ በር ላይ አንድ የሞተ ሰው ተሸክመው ሲወጡ አየ፤ እርሱም ለእናቱ አንድ ልጅ ነበረ፣ እናቱም መበለት ነበረች። ይህች ሴት ያለባትን ጥልቅ ሐዘንና ተስፋ መቁረጥ የተረዳው ጌታችን ሳይጠይቁት ራራላት። አታልቅሺ አላትና ወደ ቃሬዛው ቀርቦ አንተ ጎበዝ ተነሣ ብሎ አዘዘው። የሞተውም ሰው ተነሥቶ መናገር ጀመረ። ጌታችንም ለእናቱ ሰጠው። ይህ ተአምር ጌታችን በሞት ላይ ሥልጣን ያለው የሕይወት ጌታ መሆኑን ከማሳየቱም በላይ፣ በተሰበረ ልባችንና በሐዘናችን ጊዜ አብሮን የሚሆን ርኅሩኅ አምላክ መሆኑን ያረጋግጥልናል።

በእነዚህ ሁለት ታሪኮች ውስጥ የምናየው የእግዚአብሔርን ታላቅነትና ርኅራኄ ነው። አንዱ በእምነት ለለመነው ምላሽ ሲሰጥ፣ ሌላኛው ደግሞ በሐዘን ለተሰበረችው መበለት በራሱ ርኅራኄ ደረሰላት። ጌታችን ዛሬም በቃሉ ውስጥ ያለውን ሥልጣን እንድናምንና በጭንቀታችን ጊዜ ወደ እርሱ እንድንቀርብ ይፈልጋል። እርሱ የሕይወትና የሞት ባለቤት በመሆኑ ለእኛ የሚያስፈልገንን ሁሉ በጊዜው የማድረግ አቅም አለው። ሕዝቡም ሁሉ ይህንን አይተው ታላቅ ነቢይ በመካከላችን ተነሥቷል እግዚአብሔርም ሕዝቡን ጎበኘ እያሉ እግዚአብሔርን አከበሩ። እኛም በዚህ እውነት ተሞልተን በጌታ ላይ ያለን እምነት ሊያድግ ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የመቶ አለቃው ስለ ስልጣን ያለው አረዳድ (ቁ. 8) ለእምነቱ መሠረት የሆነው እንዴት ነው?

👉ኢየሱስ አሕዛብ የሆነውን መቶ አለቃ ማድነቁ ለአይሁድ አማኞች ምን አይነት ትምህርት ነበረው?

👉በናይን ከተማ የተደረገው ተአምር ኢየሱስ ለተገፉትና ተስፋ ለቆረጡት (መበለቶች) ያለውን ርኅራኄ እንዴት ያሳያል?

👉"ታላቅ ነቢይ በመካከላችን ተነስቷል" የሚለው የሕዝቡ ጩኸት ከኤልያስና ከኤልሳዕ ታሪክ ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉እምነት ሳይጠየቅ (እንደ ናይኗ መበለት ልጅ) ተአምር መደረጉ ስለ እግዚአብሔር ሉዓላዊ ጸጋ ምን ይነግረናል?

👉ኢየሱስ ለቅሶውን ሲያይ "አታልቅሺ" ማለቱ የሐዘንተኛውን ልብ እንዴት ይነካል?

👉ሬሳውን መንካቱ (ቁ. 14) በሕግ ረገድ ርኩሰት ቢሆንም በኢየሱስ ኃይል ግን ወደ ሕይወት የተለወጠው እንዴት ነው?

👉የእነዚህ ሁለት ተአምራት ዜና በይሁዳ ሁሉ መሰራጨቱ ለወንጌል መስፋፋት ምን ፋይዳ ነበረው?

ሉቃስ 7፡18-35 (የዮሐንስ ጥያቄና ስለ እሱ የተሰጠ ምስክርነት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

በዚህ የክፍል ጥናት ውስጥ መጥምቁ ዮሐንስ በወኅኒ ሳለ ስለ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሥራዎች በሰማ ጊዜ ያደረገውን ጥያቄና ጌታችን የሰጠውን ጥልቅ ምላሽ እንመለከታለን። ዮሐንስ ሁለት ደቀ መዛሙርቱን ወደ ኢየሱስ ልኮ "የሚመጣው አንተ ነህን ወይስ ሌላ እንጠብቅ?" በማለት ጠየቀ። ይህ ጥያቄ ዮሐንስ በእምነቱ ስለደከመ ሳይሆን፣ ምናልባትም የመሲሑን መገለጥና ፍርድ በሌላ መንገድ ይጠብቅ ስለነበር ማረጋገጫ ለመፈለግ ያደረገው ሳይሆን አይቀርም። ጌታችን ግን ለጥያቄው በቃላት ብቻ "አዎ" ብሎ ከመመለስ ይልቅ፣ በዚያች ሰዓት ያደረጋቸውን ተአምራት እንደ ምስክር አቀረበ። ዕውሮች እንዲያዩ፣ አንካሶች እንዲሄዱ፣ ለምጻሞች እንዲነጹ፣ ደንቆሮዎች እንዲሰሙ፣ ሙታንም እንዲነሱ በማድረግና ለድሆችም ወንጌል እንዲሰበክ በማድረግ መሲሕነቱን በተግባር አረጋገጠ። ይህ ድርጊት ነቢዩ ኢሳይያስ ስለ መሲሑ የተነበየውን ትንቢት በቀጥታ የሚፈጽም ነበር።

የዮሐንስ ደቀ መዛሙርት ከሄዱ በኋላ ጌታችን ስለ ዮሐንስ ማንነት ለሕዝቡ መመስከር ጀመረ። ሕዝቡ ወደ ምድረ በዳ የሄዱት በነፋስ የሚወዘወዝ ሸምበቆን ወይም በለሰለሰ ልብስ ያጌጠ ሰውን ለማየት እንዳልሆነ፣ ይልቁንም ከነቢይ የሚበልጠውን ለማየት እንደነበር ገለጸ። ዮሐንስ በሴቶች ከተወለዱት ሁሉ የሚበልጥ ታላቅ ነቢይ መሆኑንና እርሱም "እነሆ መንገድህን የሚጠርግ መልክተኛዬን በፊትህ እልካለሁ" ተብሎ የተነገረለት መሆኑን አረጋገጠ። ሆኖም ግን በመንግሥተ ሰማያት ከሁሉ የሚያንሰው ከዮሐንስ እንደሚበልጥ በመናገር፣ የአዲሱ ኪዳን በረከትና በክርስቶስ የምናገኘው ጸጋ ምን ያህል ታላቅ መሆኑን አመለከተ። ይህም በብሉይ ኪዳን የመጨረሻ ነቢይና በአዲሱ ኪዳን መባቻ መካከል ያለውን ልዩነት ያሳያል።

በመቀጠልም ጌታችን በወቅቱ የነበረውን ትውልድ አስቸጋሪ ባሕርይ በምሳሌ ገለጠ። ያንን ትውልድ በገበያ ተቀምጠው "እንቢልታ ነፋንላችሁ አልዘፈናችሁም፣ ሙሾ አወጣንላችሁ አላለቀሳችሁም" እንደሚሉ ልጆች መሰሏቸዋል። መጥምቁ ዮሐንስ እንጀራ ሳይበላና የወይን ጠጅ ሳይጠጣ በመምጣቱ "ጋኔን አለበት" አሉት፤ የሰው ልጅ ደግሞ እየበላና እየጠጣ በመምጣቱ "በላተኛና የወይን ጠጅ ጠጪ፣ የቀራጮችና የኃጢአተኞች ወዳጅ" አሉት።

ይህ የሚያሳየው ሰዎች እውነትን ለመቀበል ልባቸው ዝግ በሚሆንበት ጊዜ፣ ምንም ዓይነት መንገድ ቢመጣላቸው ሰበብ ከመፈለግ እንደማይቦዝኑ ነው። እግዚአብሔር ግን በጥበቡ የሚመላለሱትንና ቃሉን የሚቀበሉትን ያጸድቃል። የዮሐንስ ጥያቄና የጌታ ምስክርነት የሚያስተምረን ዋናው ቁምነገር፣ እግዚአብሔርን የምናውቀውና የምንረዳው እርሱ በሚያደርገው ሥራና በቃሉ አማካኝነት መሆኑን ነው። አንዳንድ ጊዜ ሁኔታዎች እኛ ከጠበቅነው በተለየ መንገድ ሊሄዱ ይችላሉ፤ ነገር ግን የጌታ ቃልና ሥራው ሁልጊዜ እውነተኛ መሆናቸውን ማመን ይኖርብናል። ዮሐንስ መንገዱን ጠርጓል፣ ክርስቶስ ደግሞ በሥራውና በትምህርቱ ድኅነትን አምጥቷል። እኛም የክርስቶስን ወዳጅነትና የጸጋውን ጥሪ በደስታ ልንቀበለው ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የሐንስ እንዲህ ያለ የጥርጣሬ ጥያቄ የጠየቀው በምን አይነት ሁኔታ ውስጥ ስለነበረ ይመስላችኋል?

👉ኢየሱስ ለዮሐንስ የሰጠው ምላሽ (ቁ. 22) ከኢሳያስ ትንቢቶች ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉“ከሴቶች ከተወለዱት መካከል ከመጥምቁ ዮሐንስ የሚበልጥ የለም” መባሉ ስለ ዮሐንስ ስፍራ ምን ይናገራል?

👉በመንግሥተ ሰማያት ከሁሉ የሚያንሰው ከዮሐንስ የሚበልጠው በምን ረገድ ነው?

👉የዚያ ትውልድ ሰዎች ዮሐንስንም ሆነ ኢየሱስን ባለመቀበላቸው የተመሰሉበት መንገድ (ቁ. 32) ምን ያሳያል?

👉“ጥበብ በልጆቿ ሁሉ ጸደቀች” (ቁ. 35) የሚለው ቃል ትርጉሙ ምንድን ነው?

👉ፈሪሳውያንና የሕግ አዋቂዎች የእግዚአብሔርን ምክር ለራሳቸው የናቁት እንዴት ነበር?

👉ቀራጮችና ሕዝቡ ዮሐንስን በማመናቸው እግዚአብሔርን ያጸደቁት (ቁ. 29) በምን መንገድ ነው?

ሉቃስ 7፡36-50 (በፈሪሳዊው ቤት እግሩ የተቀባው ኢየሱስ)
ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ሰባት ማጠቃለያ ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስምዖን በሚባል አንድ ፈሪሳዊ ቤት በማዕድ ተቀምጦ ሳለ የተከናወነ እጅግ ልብ የሚነካ ታሪክ እናገኛለን። በዚያች ከተማ ኃጢአተኛ ተብላ የምትታወቅ አንዲት ሴት ጌታ በፈሪሳዊው ቤት በማዕድ እንደተቀመጠ ባወቀች ጊዜ፣ የአልባስጥሮስ ብልቃጥ ሽቱ ይዛ መጣች። ይህ ታሪክ በራስ ጽድቅ በሚመካው ፈሪሳዊና የገዛ ኃጢአቷን አምና በትሕትና በቀረበችው ሴት መካከል ያለውን ሰፊ ልዩነት ያሳየናል። ሴቲቱ ከጌታ እግር አጠገብ በስተጀርባው ቆማ እያለቀሰች እግሩን በእንባዋ ታርስ፣ በራስ ጠጉሯም ታብስ ጀመር፤ እግሩንም እየሳመች ሽቱውን ቀባችው። ይህ ድርጊቷ ለጌታ ያላትን ጥልቅ አክብሮትና ከኃጢአት ሸክም ለመገላገል ያላትን ጽኑ ፍላጎት የሚገልጥ ነበር።

ፈሪሳዊው ስምዖን ግን ይህንን ባየ ጊዜ በልቡ "ይህ ሰው ነቢይ ቢሆን ይህች የምትነካው ሴት ማን እንደ ሆነችና ኃጢአተኛ መሆኑዋን ባወቀ ነበር" በማለት ኢየሱስን ተጠራጠረ። ጌታችን ግን የሰውን የልብ አሳብ የሚያውቅ አምላክ ስለሆነ፣ ለስምዖን አንድ ጥልቅ ምሳሌ ነገረው። ለአንድ አበዳሪ ሁለት ተበዳሪዎች ነበሩት፤ አንዱ አምስት መቶ ሌላው ደግሞ አምሳ ዲናር ነበረባቸው። የሚከፍሉት ባጡ ጊዜ አበዳሪው ለሁለቱም ተወላቸው። ጌታችን "ከእነርሱ ይልቅ የሚወደው ማንኛው ነው?" ብሎ በጠየቀ ጊዜ፣ ስምዖን "ብዙ የተወለት ይመስለኛል" በማለት መለሰ። ጌታችንም መልሱ ትክክል መሆኑን በማረጋገጥ ወደ ሴቲቱ ዞወር ብሎ ስምዖን ያላደረጋቸውንና ይህች ሴት ግን የፈጸመቻቸውን ተግባራት ማነጻጸር ጀመረ።

ስምዖን ለጌታ እግር ውኃ እንኳ ባላቀረበበት ሰዓት፣ ይህች ሴት ግን በእንባዋ አራሳችው፤ ስምዖን ሰላምታ ባልሰጠበት ጊዜ፣ እርሷ ግን እግሩን ከመሳም አላቋረጠችም፤ ስምዖን ራሱን በዘይት ባልቀባበት ጊዜ፣ እርሷ ግን እግሩን በሽቱ ቀባችው። በዚህም ጌታችን "ብዙ ተወላታልና ብዙ ወደደች" የሚለውን ታላቅ እውነት ገለጠ። ጥቂት የተወለት ጥቂት ይወዳል፤ ብዙ ኃጢአቱ እንደተሰረየለት የሚያውቅ ሰው ግን ለጌታ ያለው ፍቅር ጥልቅ ይሆናል። ጌታችን ለሴቲቱ "ኃጢአትሽ ተሰረየችልሽ" በማለት በዚያ ለማዕድ ተቀምጠው በነበሩት ሰዎች ፊት መለኮታዊ ሥልጣኑን አሳየ። እነርሱም "ኃጢአትን እንኳ የሚያስተሰርይ ይህ ማን ነው?" እያሉ በልባቸው አሰቡ።

በመጨረሻም ጌታችን ለሴቲቱ "እምነትሽ አድኖሻል፤ በሰላም ሂጂ" አላት። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን እግዚአብሔር የሰውን ውጫዊ ዝናና የኃጢአት ብዛት ሳይሆን፣ የተሰበረና በንስሐ የቀረበ ልብን እንደሚመለከት ነው። እውነተኛ ፍቅር የሚመነጨው ከእግዚአብሔር ዘንድ ያገኘነውን ይቅርታና ምሕረት ስንረዳ ነው። ስምዖን በራሱ ጽድቅ ተከልሎ የሕይወትን ጌታ ማክበር ሲሳነው፣ ይህች ሴት ግን በትሕትናዋና በእምነቷ የኃጢአት ስርየትንና የልብ ሰላምን አገኘች። እኛም ዛሬ በጌታ ፊት ስንቀርብ ራሳችንን ዝቅ በማድረግና ያደረገልንን ታላቅ ምሕረት በማሰብ በፍቅርና በአምልኮ ልንቀርብ ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ፈሪሳዊው ስምዖን እና ኃጢአተኛዋ ሴት ለኢየሱስ ያላቸው አቀባበል ልዩነት (ቁ. 44-46) ምንን ያሳያል?

👉"ብዙ ይቅር የተባለለት ብዙ ይወዳል" የሚለው መርህ በራሳችን የመዳን ልምምድ ውስጥ እንዴት ይገለጣል?

👉ኢየሱስ የሴቲቱን ድርጊት ከስምዖን ግዴለሽነት ጋር ማወዳደሩ ለስምዖን ምን አይነት ትምህርት ሰጠው?

👉ኃጢአተኛ ተብላ የምትታወቅ ሴት ወደ ፈሪሳዊ ቤት ለመግባት ያሳየችው ድፍረት ስለ ፍላጎቷ ምን ይነግረናል?

👉"እምነትሽ አድኖሻል፣ በሰላም ሂጂ" (ቁ. 50) የሚለው ቃል ለሴቲቱ ምን አይነት አዲስ ሕይወት ሰጣት?

👉ኢየሱስ ኃጢአትን ይቅር የማለት ስልጣን እንዳለው መግለጡ በቤት ውስጥ በነበሩት ሰዎች ላይ ምን ስሜት ፈጠረ?

👉የሴቲቱ እንባ፣ ጠጉርና ሽቶ ስለ አምልኮ ጥልቀት ምን ያስተምረናል?

👉ራስን ጻድቅ አድርጎ ማሰብ የእግዚአብሔርን ይቅርታ እንዳንቀበል እንዴት እንቅፋት ይሆናል?

ምዕራፍ 8፡ ምሳሌዎች፣ ሴቶች ተከታዮችና በተፈጥሮና በሞት ላይ ያለ ስልጣን

ሉቃስ 8፡1–3 (ኢየሱስን የሚያገለግሉ ሴቶች)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ስምንት መጀመሪያ ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከተማ ለከተማና መንደር ለመንደር እየዞረ የእግዚአብሔርን መንግሥት ወንጌል ሲሰብክና ሲያስተምር እንመለከታለን። አሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ከእርሱ ጋር ነበሩ፤ ሆኖም ግን የአገልግሎቱ ተሳታፊዎች በእነርሱ ብቻ የተወሰኑ አልነበሩም። ሉቃስ በልዩ ሁኔታ ከክፉ መናፍስትና ከደዌ የዳኑ ሴቶችም አብረውት እንደነበሩና በጉዞው ሁሉ አብረውት ይከተሉት እንደነበር ይነግረናል። ይህ በወቅቱ ለነበረው አይሁዳዊ ባሕል እጅግ አዲስና አብዮታዊ እርምጃ ነበር፤ ምክንያቱም በዚያ ዘመን ሴቶች በሃይማኖታዊ ትምህርትና በጉዞ አገልግሎት ውስጥ እንዲህ ያለ ጎልቶ የወጣ ተሳትፎ እንዲኖራቸው አይፈቀድም ነበር። ጌታችን ግን ሴቶች በክብርና በነፃነት እንዲከተሉትና የመንግሥቱ ወንጌል ተባባሪዎች እንዲሆኑ በሩን ከፍቶላቸዋል።

ከእነዚህ ታማኝ ሴቶች መካከል ሉቃስ ስማቸውን ጠቅሶ የገለጠልን ጥቂቶች ይገኙበታል። ሰባት አጋንንት የወጡላት መግደላዊት ማርያም፣ የሄሮድስ እንደራሴ የነበረው የኩዛ ሚስት ዮሐና፣ ሶስናና ሌሎችም ብዙዎች ይገኙበታል። እነዚህ ሴቶች የመጡት ከተለያዩ የማኅበራዊ ደረጃዎች ነበር፤ ዮሐና በቤተ መንግሥት አካባቢ ያለች ከፍተኛ ባለሥልጣን ሚስት ስትሆን፣ ማርያም ደግሞ ከከባድ መንፈሳዊ እስራት የተፈታች ነበረች። ይህ የሚያሳየው በክርስቶስ አገልግሎት ውስጥ ማኅበራዊ ደረጃና ያለፈ ታሪክ ገደብ እንደማይሆን ነው። ሁሉም በጌታ ጸጋ ተፈውሰውና ነፃ ወጥተው፣ አሁን ደግሞ ለጌታ አገልግሎት በፍቅርና በታማኝነት ቆመዋል።

እነዚህ ሴቶች ጌታን የሚከተሉት እንዲሁ በከንቱ ሳይሆን፣ በሕይወታቸው ካገኙት መለኮታዊ ፈውስና ምሕረት የተነሳ ለጌታ ባላቸው ጥልቅ ምስጋና ነበር። ሉቃስ እንደሚነግረን በገንዘባቸው ወይም በጥሪታቸው ያገለግሉት ነበር። ይህ እጅግ አስፈላጊ ነጥብ ነው፤ ምክንያቱም የወንጌል አገልግሎት መንፈሳዊ ድካምን ብቻ ሳይሆን ቁሳዊና ፋይናንሳዊ ድጋፍንም የሚጠይቅ መሆኑን ያሳያል። ጌታችንና ደቀ መዛሙርቱ በምድር ላይ ሲመላለሱ ለሚያስፈልጋቸው ቀለብና ሌሎች ወጪዎች እነዚህ ሴቶች ከገዛ ሀብታቸው በማውጣት ይረዱ ነበር። ይህም በቤተክርስቲያን ታሪክ ውስጥ የሴቶች ሚናና የአስተዋጽኦ አስፈላጊነት ገና ከመጀመሪያው ጀምሮ የነበረና

ለወንጌል መስፋፋት ትልቅ መሠረት እንደሆነ ያረጋግጣል። በዚህ አጭር ክፍል ውስጥ የምናየው ትልቁ ቁምነገር የእግዚአብሔር መንግሥት ሥራ የጋራ ጥረት መሆኑን ነው። ጌታችን ሰማያዊውን ቃል ሲዘራ፣ ሐዋርያቱ ትምህርቱን ሲቀስሙ፣ እነዚህ ሴቶች ደግሞ ምድራዊ ሀብታቸውንና ጉልበታቸውን ለሰማያዊው ዓላማ አውለዋል። እግዚአብሔር ሁላችንንም በተሰጠን ጸጋና አቅም የመንግሥቱ አገልጋዮች እንድንሆን ይፈልጋል። አንዳንዱ በቃል፣ አንዳንዱ በጉልበት፣ አንዳንዱ ደግሞ በገንዘብና በንብረት ጌታን ማገልገል ይችላል። ዋናው ነገር ለጌታ ያለን ፍቅርና ያደረገልንን በማሰብ የምናደርገው በፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ አገልግሎት ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ሴቶች ኢየሱስን በገንዘባቸውና በንብረታቸው ማገልገላቸው ስለ አገልግሎት ድጋፍ ምን ያስተምረናል?

👉ሉቃስ የእነዚህን ሴቶች ስም መጥቀሱ በዘመኑ ለነበረው ባህል ምን አይነት ለውጥን ያመለክታል?

👉አገልግሎት በስብከት ብቻ ሳይሆን በቁሳቁስም መደገፍ እንዳለበት ከነዚህ ሴቶች ምን እንማራለን?

👉ማርያም መግደላዊት ሰባት አጋንንት ወጥተውላት መኖሩ መጠቀሱ ስለ ተለወጠ ሕይወት ምን ይናገራል?

👉ዮሐና (የባለስልጣን ሚስት) እና ሌሎች ሴቶች በአንድነት ማገልገላቸው ስለ መንፈሳዊ እኩልነት ምን ያስረዳል?

👉እነዚህ ሴቶች እስከ መስቀልና እስከ ትንሳኤ ታማኝ መሆናቸው ለወንጌል ታሪክ ያላቸውን ፋይዳ እንዴት እንመለከተዋለን?

👉ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሴቶች ሚና ከነዚህ የመጀመሪያዎቹ ተከታዮች አንጻር እንዴት ይታያል?

ሉቃስ 8፡4-21 (የዘሪው ምሳሌና እውነተኛ ቤተሰብ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

በዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናታችን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እጅግ ብዙ ሕዝብ በተሰበሰበበት ወቅት የእግዚአብሔርን ቃል የመስማትና የመቀበልን ምስጢር በምሳሌ ሲያስረዳ እንመለከታለን። ጌታችን የተጠቀመው ምሳሌ በወቅቱ ለነበሩት ሰዎች እጅግ ቅርብ የሆነውን የገበሬና የዘር ታሪክ ነው። ዘሪው ዘሩን ሊዘራ ወጣ፤ ዘሩም አንድ ዓይነት ቢሆንም የረገፈበት መሬት ግን የተለያየ ነበር። ይህ የሚያሳየው ችግሩ በዘሩ (በእግዚአብሔር ቃል) ላይ ሳይሆን ዘሩን በሚቀበለው መሬት (በሰው ልብ) ላይ መሆኑን ነው።

በመጀመሪያው ደረጃ ላይ ዘሩ በመንገድ ዳር ወደቀ፤ ወፎችም በሉት። ጌታችን ሲተረጉመው እነዚህ ቃሉን ቢሰሙም ዲያብሎስ መጥቶ እንዳያምኑና እንዳይድኑ ቃሉን ከልባቸው የሚወስድባቸው ናቸው። ይህም ቃሉን በጥልቀት ለማስተዋልና ለመጠበቅ ልባቸውን ላልከፈቱ ሰዎች ማስጠንቀቂያ ነው። ሁለተኛው ደግሞ በዓለት ላይ የወደቀው ዘር ነው፤ በቀለ ግን እርጥበት ስላልነበረው ደረቀ። እነዚህ ቃሉን በደስታ የሚቀበሉ ነገር ግን ሥር የሌላቸው በመሆናቸው በፈተና ጊዜ የሚክዱ ናቸው። እምነት ስሜታዊ ደስታ ብቻ ሳይሆን በመከራ ጊዜ የሚጸና ጥልቅ ሥር ሊኖረው እንደሚገባ እንረዳለን። ሦስተኛው ዘር በእሾህ መካከል ወደቀ፤ እሾሁም አብሮ በቀለና አነቀው። እነዚህ ደግሞ ቃሉን ሰምተው ቢሄዱም የዚህ ዓለም አሳብ፣ ባለጠግነትና ተድላ የሚያንቃቸውና ፍሬ የማይሰጡ ናቸው።

በመጨረሻም በመልካም መሬት ላይ የወደቀው ዘር አለ፤ በቀለምና መቶ እጥፍ ፍሬ ሰጠ። እነዚህ ቃሉን በመልካም ልብ ሰምተው የሚጠብቁትና በመጽናት ፍሬ የሚያፈሩ ናቸው። ጌታችን ይህንን ምሳሌ ተናግሮ ከጨረሰ በኋላ የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ በማለት ቃሉን የምንሰማበትን መንገድ እንድንመረምር አሳስቧል። የሰማነው ቃል በውስጣችን ተደብቆ እንዲቀር ሳይሆን ብርሃን እንዲሆንና ለሌሎች እንዲበራ ይፈልጋል። መብራት ለሰዎች ሁሉ እንዲበራ በመቅረዝ ላይ እንደሚቀመጥ ሁሉ፣ እኛም የተቀበልነው ቃል በተግባር ሊታይ ይገባል።

በዚሁ ክፍል ውስጥ የጌታችን እናትና ወንድሞቹ ወደ እርሱ መጥተው ነበር፤ ነገር ግን ከሕዝቡ ብዛት የተነሳ ሊያገኙት አልቻሉም። ጌታችንም እናትህና ወንድሞችህ ሊያዩህ ፈልገው በውጭ ቆመዋል ተብሎ በተነገረው ጊዜ የሰጠው መልስ የመንግሥተ ሰማያትን አዲስ ዝምድና የሚገልጥ ነበር። እናቴና ወንድሞቼማ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚያደርጉት እነዚህ ናቸው አለ። ይህ ንግግር የሥጋ ዝምድናን ዝቅ የሚያደርግ ሳይሆን፣ እውነተኛ የክርስቶስ ቤተሰብ መሆን የሚቻለው ቃሉን ሰምቶ በመተግበር መሆኑን የሚያረጋግጥ ነው። ቃሉን እንደ መልካም መሬት የምንቀበልና የምንታዘዝ ከሆነ ከጌታ ጋር የጸና ዝምድና ይኖረናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉አራቱ የልብ አይነቶች (መንገድ ዳር፣ ዓለት ላይ፣ እሾህ መካከል፣ መልካም መሬት) በዛሬው አማኝ ሕይወት እንዴት ይገለጣሉ?

👉የቃሉን ምስጢር ለደቀ መዛሙርቱ በምሳሌ መግለጡ ለምን አስፈለገ?

👉"የዚህ ዓለም ሃሳብና ባለጠግነት" ቃሉን የሚያንቁት (ቁ. 14) በምን መንገድ ነው?

👉ቃሉን "በመጽናት" ፍሬ ማፍራት (ቁ. 15) ለምን ትኩረት ተሰጠው?

👉ኢየሱስ እናቱና ወንድሞቹ ሲመጡ የሰጠው ምላሽ (ቁ. 21) ስለ መንፈሳዊ ዝምድና ምን ያስተምረናል?

👉መስማት ብቻ ሳይሆን "ማድረግ" የደቀ መዝሙርነት እውነተኛ መለኪያ የሆነው እንዴት ነው?

👉መብራት ለብርሃን እንደሆነ ሁሉ፣ የቃሉ ምስጢር ለምን ሊገለጥ ይገባዋል?

👉"ላለው ይሰጠዋል፣ ከሌለውም ያው ያለው እንኳ ይወሰድበታል" (ቁ. 18) የሚለው ቃል ፍትሐዊነቱ እንዴት ይታያል?

ሉቃስ 8፡22-39 (ማዕበሉን መገሠጽና የጌርጌሴኖው አጋንንት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ስምንት ከቁጥር 22 እስከ 39 ያለው ክፍል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተፈጥሮ ኃይላትና በጨለማው መንፈሳዊ ዓለም ላይ ያለውን ፍጹም ገዥነት በጉልህ የሚያሳይ ታላቅ ታሪክ ነው። ታሪኩ የሚጀምረው ጌታችን ደቀ መዛሙርቱን ወደ ባሕር ማዶ እንሻገር ብሎ በጀልባ ጉዞ ሲጀምሩ ነው። በጉዞው ላይ ሳሉ ጌታችን እንቅልፍ ወስዶት ነበር፤ በዚያው ቅጽበት ግን ታላቅ የንፋስ ማዕበል በባሕሩ ላይ ተነሳ። ጀልባዋ በውኃ ልትሞላና አደጋ ላይ ልትወድቅ በደረሰች ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ በታላቅ ፍርሃት ተውጠው ጌታን መምህር ሆይ ጠፋን እያሉ ቀሰቀሱት። ጌታችንም ተነሥቶ ንፋሱንና የውኃውን መናወጥ ገሠጸው፤ ወዲያውም ጸጥታ ሆነ። ይህ ክስተት ጌታችን የፍጥረት ሁሉ ፈጣሪና ገዥ እንደመሆኑ መጠን በተፈጥሮ ኃይላት ላይ ያለው ቃል ምን ያህል ኃይለኛ መሆኑን ያሳያል። ደቀ መዛሙርቱን እምነታችሁ የት ነው? ብሎ መጠየቁ፣ በሕይወታችን ማዕበል ውስጥ ስናልፍ እርሱ ከእኛ ጋር መሆኑን አምነን በሰላም እንድንቆም እንደሚፈልግ ያስገነዝበናል።

ወደ ባሕሩ ማዶ ወደ ጌርጌሴኖው አገር ሲደርሱ ደግሞ ሌላ አስደንጋጭ ሁኔታ ገጠማቸው። አጋንንት ያደሩበትና ልብስ ሳይለብስ በመቃብር መካከል የሚኖር አንድ ሰው ወደ እርሱ መጣ። ይህ ሰው በማንም ሊታሰር የማይችልና በታላቅ ስቃይ ውስጥ የነበረ ነው። አጋንንቱ ጌታችንን ባዩ ጊዜ በፊቱ ተደፍተው የልዑል እግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ሆይ ከአንተ ጋር ምን አለኝ? እያሉ ጮኹ። ይህ የሚያሳየው የጨለማው ኃይል በክርስቶስ ፊት ምን ያህል ደካማና ተንቀጠቀጭ መሆኑን ነው። አጋንንቱ ስማቸው ሌጌዎን እንደሆነና ቁጥራቸውም ብዙ መሆኑን ከገለጹ በኋላ፣ ወደ ጥልቁ እንዳይሰዳቸውና በአቅራቢያው ወደነበሩት እሪያዎች እንዲገቡ ፈቀደላቸው። እሪያዎቹም ወደ ባሕሩ ተንደርድረው ሰጠሙ። ይህ ታሪክ ጌታችን የሰውን ልጅ ክብር ለመመለስና ከዲያብሎስ እስራት ነፃ ለማውጣት ያለውን ኃይል በግልጽ ያሳያል።

የእሪያዎቹ እረኞችና የከተማው ሰዎች በሆኑት ነገር ተገርመውና ፈርተው ሲመጡ፣ ያ አጋንንት አድረውበት የነበረው ሰው ለብሶና አእምሮው ተመልሶለት በኢየሱስ እግር አጠገብ ተቀምጦ አገኙት። ይህ ለውጥ ለከተማው ሰዎች ደስታን ሳይሆን ፍርሃትን ነው ያመጣባቸው፤

በመሆኑም ጌታችን ከአገራቸው እንዲወጣላቸው ለመኑት። የሰው ልጅ ነፃ መውጣት ከምድራዊ ንብረት (ከእሪያዎቹ) በላይ ዋጋ እንዳለው ሊረዱ አልቻሉም። ጌታችንም ወደ ጀልባው ገብቶ ሲመለስ፣ ነፃ የወጣው ሰው አብሮት ለመሄድ ቢለምነውም ጌታችን ግን ወደ ቤትህ ተመለስና እግዚአብሔር ያደረገልህን ታላቅ ነገር ንገር አለው። ሰውየውም ሄዶ ኢየሱስ ያደረገለትን ታላቅ ነገር በከተማው ሁሉ መሰከረ።

ከእነዚህ ሁለት ታሪኮች የምንረዳው ዋናው ቁምነገር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በውጫዊው ዓለም (በማዕበል) እና በውስጣዊው መንፈሳዊ ዓለም (በአጋንንት) ላይ ሙሉ ሥልጣን ያለው አምላክ መሆኑን ነው። ማዕበሉን ያጸጥጥ ዘንድ በቃሉ ብቻ እንደገሠጸው ሁሉ፣ በሕይወታችን የሚነሱትን ማንኛውንም ዓይነት ማዕበሎች የመቆጣጠር አቅም አለው። እንዲሁም ሰውን ከማንኛውም ዓይነት የጨለማ እስራት ነፃ በማውጣት ወደ ቀድሞ ክብሩ የመመለስ ኃይል የክርስቶስ ብቻ ነው። እኛም ዛሬ በማንኛውም ዓይነት ጭንቀትና መከራ ውስጥ ብንሆን፣ ጌታችን ከእኛ ጋር መሆኑን በማመንና በሥልጣኑ ላይ በመደገፍ የልብ ሰላምን ማግኘት እንችላለን።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ደቀ መዛሙርቱ በማዕበሉ ወቅት የነበራቸው ፍርሃት ስለ እምነታቸው ጉድለት ምን ይናገራል?

👉ኢየሱስ በተፈጥሮ ላይ ያለው ስልጣን ስለ ማንነቱ ምን ያረጋግጥልናል?

👉"ሌጌዎን" የሚለው ስም (ቁ. 30) ስለ አጋንንቱ ስብስብና ኃይል ምን ያመለክታል?

👉የአካባቢው ሕዝብ ሰውየው በመፈወሱ ደስ ከመሰኘት ይልቅ ለምን ፈሩ?

👉ተፈውሶ የነበረው ሰው ኢየሱስን መከተል ሲፈልግ፣ ኢየሱስ ግን "ወደ ቤትህ ተመለስ" (ቁ. 39) ያለው ለምን ይመስላችኋል?

👉አጋንንቱ ወደ እሪያዎቹ እንዲገቡ መፈቀዱ ስለ ርኩሰታቸውና ስለ ጥፋታቸው ምን ያሳያል?

👉በሕይወታችን ውስጥ ያሉ "ማዕበሎች" በኢየሱስ ቃል እንዴት ይረጋጋሉ?

👉አጋንንት የነበሩበት ሰው ልብስ ለብሶና አእምሮው ተመልሶ መገኘቱ የወንጌልን የማዳን ኃይል እንዴት ያሳያል?

ሉቃስ 8፡40-56 (የኢያኢሮስ ልጅና ደም ይፈሳት የነበረች ሴት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ስምንት ማጠቃለያ ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በታላቅ የጭንቅና የተስፋ መቁረጥ ሰዓት ውስጥ ለሚገኙ ሁለት ሰዎች ያደረገውን አስደናቂ ተአምር እንመለከታለን። ጌታችን ከባሕር ማዶ ሲመለስ ብዙ ሕዝብ በጉጉት ይጠብቁት ነበር። በዚህ መካከል የኢያኢሮስ ጥያቄ መጣ። ኢያኢሮስ የምኩራብ አለቃና በሕብረተሰቡ ዘንድ ትልቅ ቦታ ያለው ሰው ቢሆንም፣ አሥራ ሁለት ዓመት የሆነችው አንዲት ልጁ ልትሞት አቅራቢያ ስለነበረች በታላቅ ትሕትና በኢየሱስ እግር ላይ ተደፍቶ ወደ ቤቱ እንዲመጣ ለመነው። ይህ የሚያሳየው መከራና ሞት በሰው ልጅ ላይ ሲመጣ ማኅበራዊ ደረጃ ወይም ሥልጣን ሊያስቆመው እንደማይችልና ብቸኛው መፍትሔም ወደ ክርስቶስ መቅረብ መሆኑን ነው።

ጌታችን ከእርሱ ጋር ወደ ቤቱ ሲሄድ ግን አንድ ያልታሰበ መስተጓጎል ተፈጠረ። አሥራ ሁለት ዓመት ሙሉ ደም ይፈሳት የነበረች አንዲት ሴት በሕዝቡ መካከል ተገፍታ መጣች። ይህች ሴት በሕመምዋ ምክንያት በሃይማኖታዊና በማኅበራዊ ሕይወት ዘንድ እንደ ርኩስ የምትቆጠር፣ ንብረቷን ሁሉ ለባለመድኃኒቶች የጨረሰችና ከሕመሟም ፈውስ ያላገኘች ነበረች። እምነቷ ግን ጽኑ ነበር፤ የልብሱን ጫፍ ብነካ እድናለሁ ብላ አሰበች። እንደ አሰበችውም የልብሱን ጫፍ በነካች ጊዜ ወዲያው ደሟ መፍሰሱን አቆመ። ጌታችንም "የነካኝ ማን ነው?" ብሎ ጠየቀ። ይህን ጥያቄ ያቀረበው ማን እንደነካው ሳያውቅ ቀርቶ ሳይሆን፣ የሴቲቱን እምነት ለሁሉም ለመግለጥና ከሥጋ ፈውስ ባለፈ በሕዝብ ፊት "ልጄ ሆይ" በማለት መንፈሳዊና ማኅበራዊ ክብሯን ሊመልስላት ስለፈለገ ነው።

የኢያኢሮስ ቤት ሰዎች መጥተው "ልጅህ ሞታለች፤ እንግዲህ መምህሩን አታድክመው" ባሉት ጊዜ፣ ለኢያኢሮስ ዓለም ጨልሞበት ሊሆን ይችላል። ጌታችን ግን የሰውን ተስፋ መቁረጥ በመለኮታዊ ተስፋ በመተካት "አትፍራ፤ እመን ብቻ፥ ትድናለችም" አለው። ይህ ቃል በሕይወታችን ውስጥ ሞትና ጥፋት በነገሡበት ሁኔታ ውስጥ እንኳን በእግዚአብሔር ቃል ላይ መደገፍ ምን ያህል አስፈላጊ መሆኑን ያስተምረናል። ጌታችን ወደ ቤቱ ሲገባ ሰዎች ሁሉ ያለቅሱና ዋይ ዋይ ይሉ ነበር፤ እርሱ ግን "አታልቅሱ፤ ተኝታለች እንጂ አልሞተችም"

በማለት የሞትን ኃይል አቃለለው። ሰዎች ይህንን ሰምተው ቢስቁበትም፣ ጌታችን ግን ከሁሉ በላይ የሆነው የሕይወት ባለቤት ነው። ወደ ሕፃኗ ቀርቦ እጇን በመያዝ "አንቺ ብላቴና፥ ተነሺ" ብሎ በሥልጣን ተናገረ። በዚያን ጊዜ ነፍሷ ተመለሰችና ወዲያው ቆመች፤ የሚበላም እንዲሰጧት አዘዘ። ይህ ታሪክ የሚያሳየው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሕመም ላይ ብቻ ሳይሆን በሞት ላይም ፍጹም ሥልጣን ያለው አምላክ መሆኑን ነው። ኢያኢሮስ ልጁን ለማዳን በፈለገበት ሰዓት ጌታ የዘገየ ሊመስል ይችላል፤ ነገር ግን የጌታ መዘግየት ትልቅ ተአምር ለማሳየትና የእምነትን ጥልቀት ለመፈተን ነው። በሁለቱም ታሪኮች ውስጥ አሥራ ሁለት ቁጥር መገኘቱ (ሴቲቱ የታመመችበትና ሕፃኗ የኖረችበት ዘመን) የእግዚአብሔርን ጥንቁቅ አሠራርና በጊዜው ሁሉ ላይ ያለውን ሉዓላዊነት ያሳያል። ዛሬም በማንኛውም ዓይነት ጭንቀት ውስጥ ብንሆን በጌታ ላይ ያለን እምነት ሊጸና ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የኢያኢሮስ እምነት ልጁ በመሞቷ ምክንያት ሊናወጥ ሲል ኢየሱስ የሰጠው ማበረታቻ ምን ትርጉም አለው?

👉ደም ይፈሳት የነበረች ሴት በሕዝቡ መካከል ተሾሽጋ የኢየሱስን ልብስ መንካቷ ስለ እምነቷ ምን ይናገራል?

👉ኢየሱስ “የነካኝ ማን ነው?” ብሎ የጠየቀው ሴቲቱ እምነቷን በይፋ እንድትመሰክር የፈለገው ለምንድን ነው?

👉የ0ሥራ ሁለት ዓመት ደዌ እና የ0ሥራ ሁለት ዓመት ልጅ መሞት በታሪኩ ውስጥ ያላቸው ተምሳሌታዊ ግንኙነት ምንድን ነው?

👉ሞትን እንደ “እንቅልፍ” መቁጠሩ (ቁ. 52) ለአማኞች ስለ ሞት ምን አይነት አዲስ እይታ ይሰጣል?

👉ኢየሱስ ተአምራቱን ለጥቂት ሰዎች (ጴጥሮስ፣ ያዕቆብ፣ ዮሐንስና ወላጆቹ) ብቻ ማሳየቱ ለምን ይሆን?

👉ተአምር ሲዘገይ (ኢየሱስ በመንገድ ከሴቲቱ ጋር ሲነጋገር እንደነበረው) እምነታችን እንዴት ሊጸና ይችላል?

👉“ልጃችሁ ሞታለችና መምህሩን አታድክሙት” ለሚለው የሰው ድምፅ የኢየሱስ ምላሽ ምን ነበር?

ምዕራፍ 9፡ ተልዕኮ፣ ክብር እና የደቀ መዝሙርነት ዋጋ
ሉቃስ 9፡1–9 (አሥራ ሁለቱን መላክና የሄሮድስ ግራ መጋባት)
ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ዘጠኝ መጀመሪያ ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለአገልግሎቱ አዲስ ምዕራፍ ሲከፍት እንመለከታለን። ቀደም ሲል ደቀ መዛሙርቱ ከእርሱ ሲማሩና ተአምራቱን ሲመለከቱ የነበረ ሲሆን፣ አሁን ግን ራሳቸው ወደ አገልግሎት እንዲሰማሩና የተማሩትን በተግባር እንዲያውሉ ይልካቸዋል። ጌታችን አሥራ ሁለቱን ሐዋርያት ጠርቶ በአጋንንት ሁሉ ላይ፣ በሽታንም እንዲፈውሱ ኃይልንና ሥልጣንን ሰጣቸው። ይህ እጅግ አስፈላጊ ነጥብ ነው፤ ሐዋርያቱ የተላኩት በገዛ ራሳቸው ችሎታ ሳይሆን ከጌታ በተቀበሉት መለኮታዊ ሥልጣን ነው። የወንጌል አገልግሎት የምስራች ቃልን ብቻ ሳይሆን የታሰሩትን የሚፈታና የታመሙትን የሚፈውስ ሰማያዊ ኃይልንም የያዘ መሆኑን በዚህ እንረዳለን።

ጌታችን ሐዋርያቱን ሲልካቸው የሰጣቸው መመሪያ ደግሞ እጅግ አስገራሚ ነበር። ለመንገዳቸው በትርም ቢሆን፣ ከረጢትም፣ እንጀራም፣ ብርም ወይም ሁለት እጀ ጠባብ እንዳይይዙ አዘዛቸው። ይህ ትእዛዝ ሐዋርያቱ በአገልግሎት ጉዟቸው ሙሉ በሙሉ በእግዚአብሔር አቅርቦትና ጥበቃ ላይ ብቻ እንዲደገፉ ለማስተማር የታለመ ነው። መልክተኞቹ ትኩረታቸው በሚያልፈው ምድራዊ ቁሳቁስ ላይ ሳይሆን፣ በማያልፈው የመንግሥተ ሰማያት ወንጌል ላይ እንዲሆን ጌታ ፈልጓል። እንዲሁም በገቡበት ቤት እንዲያርፉና ካልተቀበሏቸው ግን ምስክር እንዲሆንባቸው የእግራቸውን ትቢያ እንዲያራግፉ ነገራቸው። እነርሱም ወጥተው የእግዚአብሔርን መንግሥት እየሰበኩና በየስፍራው እየፈወሱ በየመንደሩ ዞሩ። ይህ የሐዋርያት ጉዞ ወንጌል በተግባርና በኃይል ወደ ሕዝቡ መድረሱን ያበሰረ ነበር።

በዚህ መካከል የአራተኛው ክፍል ገዥ የነበረው ሄሮድስ በኢየሱስ አማካኝነት ስለሚደረገው ነገር ሁሉ ሰማ። ሄሮድስ ግን በሰማው ነገር እጅግ ታወከ፤ ምክንያቱም አንዳንድ ሰዎች "ዮሐንስ ከሙታን ተነስቷል" ይሉ ነበርና። ሌሎችም "ኤልያስ ተገልጧል" ወይም "ከቀድሞ ነቢያት አንዱ ተነስቷል" እያሉ ይናገሩ ነበር። ሄሮድስ ግን መጥምቁ ዮሐንስን በገዛ እጁ ያስገደለ በመሆኑ፣ የሕሊና ወቀሳና ፍርሃት ነበረበት።

"ዮሐንስን እኔ ራሱን አስቆረጥሁት፤ ይህ እንዲህ ያለ ነገር የምሰማበት ማን ነው?" በማለት ግራ ተጋባ። ይህ የሄሮድስ ሁኔታ ዓለማዊ ሥልጣንና ክብር በወንጌል ኃይል ፊት ምን ያህል እንደሚርበደበዱና በደለኛ ሕሊና ደግሞ በእግዚአብሔር ሥራ ፊት ምን ያህል እንደሚሸበር ያሳያል።

ሄሮድስ ኢየሱስን ለማየት ይፈልግ ነበር፤ ነገር ግን ፍላጎቱ የእውነትና የደኅንነት ሳይሆን፣ የፍርሃትና የታሪክ ጉጉት የተቀላቀለበት ነበር። ይህ ክፍል የሚያስተምረን የእግዚአብሔር መንግሥት ምስጢር ለትሑታንና ለታዛዦች ሲገለጥ፣ ለትዕቢተኞችና ለክፉዎች ግን የጭንቀትና የግራ መጋባት ምንጭ እንደሚሆን ነው። ሐዋርያቱ በታዛዥነት ወጥተው የመንግሥቱን ብርሃን ሲያበሩ፣ በጨለማ ውስጥ ያለው ሄሮድስ ግን በራሱ ግፍና ጥርጣሬ ውስጥ ይናወጥ ነበር። እኛም ዛሬ ከጌታ የተቀበልነውን ሥልጣንና ቃል በታማኝነት ለሌሎች በማካፈል የመንግሥቱ ምስክሮች እንድንሆን ተጠርተናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ሐዋርያቱ ሲላኩ ከረጢት፣ እንጀራና ገንዘብ እንዳይይዙ መታዘዛቸው ስለ ጥገኝነት ምን ያስተምረናል?

👉ሄሮድስ ስለ ኢየሱስ መስማቱና ግራ መጋባቱ ስለ ዮሐንስ ግድያ ያለው የሕሊና ወቀሳ እንዴት ይታያል?

👉“ትቢያውን ከአግራችሁ አራግፉ” (ቁ. 5) የሚለው ማስጠንቀቂያ ወንጌልን ለማይቀበሉ ከተሞች ምን ትርጉም አለው?

👉ሐዋርያቱ በተሰጣቸው ስልጣን መጠቀማቸው ለወደፊት አገልግሎታቸው ምን አይነት ዝግጅት ነበር?

👉በየመንደሩ እየዞሩ ወንጌልን መስበካቸው ለቤተ ክርስቲያን ተደራሽነት ምን አርአያ ይሰጣል?

👉ሄሮድስ “ኢየሱስን ለማየት ይፈልግ ነበር” (ቁ. 9) መባሉ የጉጉቱ ምንጭ ምን ሊሆን ይችላል?

👉መንፈሳዊ ስልጣን ከአካላዊ ዝግጅት በላይ አስፈላጊ የሆነው ለምንድን ነው?

ሉቃስ 9፡10-17 (አምስት ሺህ ሰዎችን መመገብ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ሐዋርያቱ ከተላኩበት ተልዕኮ ተመልሰው ያደረጉትን ሁሉ ለጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በነገሩት ጊዜ፣ ጌታቸው ለብቻቸው ሊያሳርፋቸው ወደ ቤተ ሳይዳ አቅራቢያ ወዳለ ምድረ በዳ ወሰዳቸው። ይሁን እንጂ ሕዝቡ ይህንን ባወቁ ጊዜ ተከተሉት፤ እርሱም በታላቅ ርኅራኄ ተቀበላቸው። እዚህ ላይ ጌታችን የእረፍት ጊዜውን እንኳ ሳይቀንስ ለሕዝቡ ማስተማርና የታመሙትን መፈወስ መቀጠሉ፣ የእግዚአብሔር ፍቅር ለሰው ልጅ አስፈላጊነት ምን ያህል ቅድሚያ እንደሚሰጥ ያሳየናል። ቀኑ መሽቶ ለምግብና ለዕረፍት የሚያስፈልግበት ሰዓት ሲደርስ፣ አሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት ወደ ጌታ ቀርበው ሕዝቡ ወደ መንደሮች ሄደው ምግብና ማደሪያ እንዲፈልጉ እንዲያሰናብታቸው ለመኑት። ይህ የደቀ መዛሙርቱ አሳብ በሰውኛ እይታ ትክክልና ምክንያታዊ ቢመስልም፣ ከእነርሱ ጋር ያለው የፍጥረት ሁሉ ጌታ መሆኑን ግን ዘንግተው ነበር።

ጌታችን ግን ለደቀ መዛሙርቱ "እናንተ የሚበሉትን ስጧቸው" በማለት እጅግ አስገራሚ ትእዛዝ ሰጣቸው። ይህ ትእዛዝ ደቀ መዛሙርቱ በራሳቸው አቅም እንደማይችሉ እንዲረዱና ሙሉ በሙሉ በእርሱ ላይ እንዲደገፉ ለማድረግ የታለመ ነው። እነርሱም ያላቸው ከአምስት እንጀራና ከሁለት ዓሣ የማይበልጥ መሆኑንና ይህም ለዚህ ሁሉ ሕዝብ እንደማይበቃ ገለጹ። ጌታችን ግን የነበረውን ጥቂት ነገር እንዲያመጡለትና ሕዝቡንም በየሃምሳው በየክፍሉ እንዲያስቀምጡ አዘዘ። ይህ የሚያሳየው እግዚአብሔር የሥርዓት አምላክ መሆኑንና ታላቅ በረከት ከመምጣቱ በፊት ዝግጅትና ሥርዓት እንደሚያስፈልግ ነው።

ኢየሱስ አምስቱን እንጀራና ሁለቱን ዓሣ ይዞ ወደ ሰማይ አሻቅቦ አየና ባረከው፤ ቆርሶም ለደቀ መዛሙርቱ ሰጠ። በረከቱና ማባዛቱ የተከናወነው በጌታ እጅ ውስጥ ነው። በዚያ የነበሩት አምስት ሺህ ወንዶች (ሴቶችና ሕፃናትን ሳይጨምር) ሁሉም በሉና ጠገቡ። የሚገርመው ደግሞ የተረፈው ቁርጥራጭ አሥራ ሁለት መሶብ መሆኑ ነው፤ ይህም ለእያንዳንዱ ሐዋርያ አንድ አንድ መሶብ ይደርሳል ማለት ነው። ይህ ተአምር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በምድረ በዳ እስራኤልን መና መግቦ እንዳሳደገው እንደ እግዚአብሔር፣ አሁንም በሥጋ የተገለጠው እርሱ ራሱ መሆኑን ያረጋገጠበት ታላቅ ክስተት ነው።

ከዚህ ታሪክ የምንረዳው ዋናው ቁምነገር፣ በእጃችን ያለችው ጥቂት ነገር በጌታ እጅ ስትገባ ለብዙዎች መትረፍረፍ እንደምትሆን ነው። ጌታችን የእኛን ድካምና እጥረት ተረድቶ ሊሞላልን የሚችል ርኅሩኅ አምላክ ነው። በተጨማሪም ደቀ መዛሙርቱ ቃሉንና በረከቱን ለሕዝቡ እንደሚያከፋፍሉ ሁሉ፣ እኛም ዛሬ ከጌታ የተቀበልነውን ሰማያዊ በረከት ለተራቡ ነፍሳት የማድረስ ኃላፊነት አለብን። ክርስቶስ የሥጋን ረሃብ ብቻ ሳይሆን የነፍስን ረሃብ የሚቆርጥ የሕይወት እንጀራ ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ደቀ መዛሙርቱ “ሕዝቡን አሰናብት” ሲሉ ኢየሱስ ግን “እናንተ የሚበሉትን ስጧቸው” (ቁ. 13) ማለቱ ኃላፊነትን እንዴት ያስተምራል?

👉አምስት እንጀራና ሁለት ዓሣ ለታላቅ ሕዝብ በቂ የሆነው በኢየሱስ እጅ ሲባረክ መሆኑ ምን ያስተምረናል?

👉ሕዝቡ በቡድን በቡድን (አምሳ አምሳ) እንዲቀመጡ መደረጋቸው ስለ አገልግሎት ስርአት ምን ይናገራል?

👉“ሁሉ በልተው ጠገቡ” (ቁ. 17) መባሉ ስለ እግዚአብሔር በረከት ሙላት ምን ያሳያል?

👉ትርፍራፊው ዐሥራ ሁለት መሶብ መሆኑ ከሐዋርያቱ ቁጥር ጋር ያለው ግንኙነት ምንድን ነው?

👉ኢየሱስ ተአምሩን ከማድረጉ በፊት ወደ ሰማይ አሻቅቦ ማመስገኑ ስለ አባትና ልጅ ግንኙነት ምን ይገልጻል?

👉ይህ ተአምር ደቀ መዛሙርቱ በኢየሱስ ላይ ያላቸውን እምነት እንዴት አጠናከረው?

ሉቃስ 9፡18-27 (የጴጥሮስ ምስክርነትና የደቀ መዝሙርነት ዋጋ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለብቻው ሲጸልይ ደቀ መዛሙርቱ ከእርሱ ጋር ነበሩ። በዚህ የግል ቆይታቸው ወቅት ጌታችን ለደቀ መዛሙርቱ እጅግ መሠረታዊ የሆነ ጥያቄ አቀረበላቸው። ሕዝቡ እኔን ማን ይሉኛል? በማለት ጠየቀ። ደቀ መዛሙርቱም በሕዝቡ ዘንድ የሚባሉትን ልዩ ልዩ ግምቶች ነገሩት፤ አንዳንዱ መጥምቁ ዮሐንስ፣ ሌላው ኤልያስ፣ አንዳንዱም ከቀደሙት ነቢያት አንዱ ተነስቷል ይላሉ ብለው መለሱ። ይህ የሚያሳየው ሕዝቡ ምንም እንኳ ለኢየሱስ ትልቅ ክብር ቢኖራቸውም፣ ማንነቱን ግን በትክክል እንዳልተረዱት ነው። ጌታችን ግን ትኩረቱን ወደ ደቀ መዛሙርቱ አደረገና እናንተስ ማን ትሉኛላችሁ? አላቸው። ይህ ጥያቄ ለእያንዳንዱ አማኝ በግል የሚቀርብና ለድኅነታችን መሠረት የሆነ ጥያቄ ነው።

ስምዖን ጴጥሮስም ፈጥኖ የእግዚአብሔር ክርስቶስ ነህ በማለት መለሰ። ይህ ምስክርነት ኢየሱስ በእግዚአብሔር የተቀባውና ለዘመናት ሲጠበቅ የነበረው መሲሕ መሆኑን የሚያረጋግጥ ነው። ጌታችንም ይህንን ምስጢር ለማንም እንዳይናገሩ ካዘዛቸው በኋላ፣ ስለ ወደፊቱ መከራውና ሞቱ ሊያስተምራቸው ጀመረ። የሰው ልጅ ብዙ መከራ ሊቀበል፣ በሽማግሌዎችና በካህናት አለቆች ዘንድ ሊናቅ፣ ሊገደልም፣ በሦስተኛውም ቀን ሊነሳ ይገባዋል በማለት የመስቀሉን መንገድ ገለጠላቸው። ጌታችን መሲሕነቱን ከሥልጣንና ከክብር ጋር ሳይሆን ከመከራና ከሞት ጋር ማያያዙ፣ ደቀ መዛሙርቱ ስለ መሲሑ የነበራቸውን የተሳሳተ ምድራዊ አመለካከት የሚያርም ነበር።

ከዚህም በመቀጠል ጌታችን እርሱን መከተል የሚፈልግ ሁሉ ሊከፍለው የሚገባውን ዋጋ በግልጽ አስቀመጠ። ሊከተለኝ የሚወድ ቢኖር ራሱን ይካድ መስቀሉንም ዕለት ዕለት ተሸክሞ ይከተለኝ አላቸው። ራስን መካድ ማለት የገዛ ፈቃድን ለእግዚአብሔር ፈቃድ ማስገዛት ማለት ነው። መስቀልን ዕለት ዕለት መሸከም ደግሞ ስለ ክርስቶስ የሚመጣውን መከራና ስድብ በታማኝነት መቀበልንና ለዓለም መሞትን ያሳያል። ይህም አንድ ጊዜ ተደርጎ የሚጨርስ ሳይሆን፣ በየቀኑ የሚደረግ የሕይወት ጉዞ ነው። ጌታችን ነፍሱን ሊያድን የሚወድ ሁሉ ያጠፋታል፣ ስለ እኔ ግን ነፍሱን የሚያጠፋ ሁሉ እርሱ ያድናታል በማለት ሰማያዊውን የሕይወት መርህ አስተማረ።

በመጨረሻም ጌታችን አንድ ሰው ዓለምን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱንም ቢያጠፋ ወይም ቢያጎድል ምን ይጠቅመዋል? በማለት የነፍስን ዋጋ ከምድራዊ ሀብት ሁሉ በላይ መሆኑን አስገነዘበ። በእርሱና በቃሉ የሚያፍሩ ሁሉ እርሱ በክብሩ ሲመጣ እንደሚያፍርባቸው አስጠነቀቀ። ይህ ክፍል የሚያስተምረን ክርስትና ስም ብቻ ሳይሆን፣ ክርስቶስን በትክክል ማወቅና እርሱ የሄደበትን የመስቀል መንገድ በቁርጠኝነት መከተል መሆኑን ነው። እውነተኛ ደቀ መዝሙርነት ዋጋ ያስከፍላል፤ ነገር ግን በስተመጨረሻ የሚገኘው ክብር ከምንም ጋር አይነጻጸርም።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ “እናንተስ ማን ትሉኛላችሁ?” (ቁ. 20) ብሎ የጠየቀው የግል ምስክርነት ለምን አስፈላጊ ስለሆነ ነው?

👉“የእግዚአብሔር ክርስቶስ” የሚለው የጴጥሮስ ምስክርነት ትርጉሙ ምንድን ነው?

👉ኢየሱስ ትክክለኛውን ምስክርነት ከሰማ በኋላ ወዲያውኑ ስለ መከራው የተናገረው ለምንድን ነው?

👉መስቀልን “በየቀኑ” መሸከም (ቁ. 23) በዘመናችን ክርስቲያናዊ ሕይወት እንዴት ይተረጎማል?

👉“ነፍሱን ሊያድን የሚወድ ሁሉ ያጣታል” የሚለው ተቃርኖ (Paradox) ምን ትርጉም አለው?

👉ዓለምን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱን ግን ቢያጣ ምን ይጠቅመዋል? የሚለው ጥያቄ ለኛ ለምን አስፈላጊ ነው?

👉በኢየሱስና በቃሉ የሚያፍር ሰው መጨረሻው ምን እንደሚሆን ተነግሯል?

👉“መንግሥተ ሰማያትን እስኪያዩ ድረስ ሞትን የማይቀምሱ አሉ” የሚለው ቃል ወደፊት ከሚመጣው መለወጥ ጋር እንዴት ይያያዛል?

ሉቃስ 9፡28-36 (የኢየሱስ መለወጥ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ መስቀሉ ሞትና ስለ ደቀ መዝሙርነት ዋጋ ካስተማረ ከስምንት ቀናት በኋላ፣ ጴጥሮስን፣ ዮሐንስንና ያዕቆብን ይዞ ሊጸልይ ወደ ተራራ ወጣ። ሉቃስ በወንጌሉ ጌታችን ሲጸልይ የፊቱ መልክ እንደተለወጠ ይነግረናል። ይህ ክስተት ጌታችን ፍጹም ሰው ቢሆንም፣ በውስጡ ግን የማይታይ መለኮታዊ ክብር እንዳለው የሚያሳይ ነው። ጸሎት በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለ ግንኙነት ብቻ ሳይሆን፣ የሰውን ማንነት ወደ ሰማያዊ ክብር የሚለውጥ ኃይል እንዳለው በዚህ እንረዳለን። ደቀ መዛሙርቱ በክብሩ ብርሃን መካከል ሁለት ሰዎች ከእርሱ ጋር ሲነጋገሩ ተመለከቱ፤ እነርሱም ሙሴና ኤልያስ ነበሩ።

ሙሴና ኤልያስ በተራራው ላይ መታየታቸው ትልቅ ትርጉም አለው። ሙሴ የሕግ ተወካይ ሲሆን፣ ኤልያስ ደግሞ የነቢያት ተወካይ ነው። ሁለቱም መገኘታቸው ብሉይ ኪዳን (ሕጉና ነቢያቱ) በክርስቶስ እንደሚፈጸሙና ለእርሱም እንደሚመሰክሩ ያሳያል። የሚገርመው ደግሞ ንግግራቸው በኢየሩሳሌም ሊፈጽም ስላለው ስለ "መውጣቱ" (ኤክሶደስ) ነበረ። ይህም ጌታችን በመስቀል ላይ የሚፈጽመው ሞትና ትንሣኤ፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ ከኃጢአት ባርነት ነፃ የሚወጡበት አዲሱ የነፃነት ጉዞ መሆኑን ያመለክታል። መስቀሉ ውድቀት ሳይሆን ቀድሞ የታቀደ ሰማያዊ ዓላማ መሆኑን ከዚህ እንረዳለን።

ደቀ መዛሙርቱ እንቅልፍ ከብዶባቸው የነበረ ቢሆንም፣ ሲነቁ ግን የጌታን ክብርና አብረውት የነበሩትን ሰዎች አዩ። ጴጥሮስ በዚያ በነበረው ሰማያዊ ደስታ ተውጦ "ጌታ ሆይ፥ በዚህ መሆን ለእኛ መልካም ነው" አለ። ሦስት ዳሶችንም ለመሥራት አሰበ፤ ነገር ግን የሚናገረውን አያውቅም ነበር። ጴጥሮስ ያንን የክብር ሰዓት ለብቻው አጥሮ ለማስቀረት ቢመኝም፣ ጌታ ግን ከተራራው ወርዶ በመከራ ውስጥ ያለውን ሕዝብ ማገልገልና ወደ መስቀሉ መሄድ እንዳለበት ያውቅ ነበር። እኛም በመንፈሳዊ ተራራ ላይ የምናገኘው መጽናናት ለተግባራዊ አገልግሎት ብርታትን ሊሰጠን እንጂ፣ ዓለምን ረስተን እንድንቀመጥ ሊያደርገን አይገባም።

በመካከላቸውም ደመና መጥቶ ጋረዳቸው፤ ከደመናውም ውስጥ "የመረጥሁት ልጄ ይህ ነው፤ እርሱን ስሙት" የሚል ድምፅ መጣ። ይህ የአብ ምስክርነት ለደቀ መዛሙርቱ የተሰጠ ታላቅ መመሪያ ነው። ሙሴም ቢሆን ኤልያስም ቢሆኑ የእግዚአብሔር ታላላቅ አገልጋዮች ናቸው፤ ክርስቶስ ግን መለኮታዊ የባሕርይ ልጅ ነው። ስለዚህ ከሕግም ከነቢያትም በላይ የሆነውን የክርስቶስን ቃል መስማትና መታዘዝ የክርስትና ሕይወት ማዕከል መሆን አለበት። ድምፁ ከቆመ በኋላ ኢየሱስ ብቻውን ሆኖ ተገኘ። ይህ የሚያሳየው መጨረሻ ላይ የሚቀረውና ብቸኛው ተስፋችን ክርስቶስ ብቻ መሆኑን ነው። ደቀ መዛሙርቱም ያዩትን ነገር በዚያ ወራት ለማንም ሳይናገሩ ዝም አሉ።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ “ለመጸለይ” ወደ ተራራ መውጣቱና መለወጡ በጸሎትና በክብር መካከል ያለውን ግንኙነት እንዴት ያሳያል?

👉ሙሴ (ሕግን የሚወክል) እና ኤልያስ (ነቢያትን የሚወክል) መታየታቸው ስለ ክርስቶስ ምን ያረጋግጣል?

👉ጴጥሮስ ሦስት ዳሶች ለመሥራት ማሰቡ (ቁ. 33) በዚያ ቅጽበት የነበረውን ግራ መጋባት እንዴት ያሳያል?

👉“እርሱን ስሙት” የሚለው ትዕዛዝ ከሙሴና ከኤልያስ ስልጣን በላይ የኢየሱስን ስልጣን እንዴት ከፍ ያደርገዋል?

👉ደቀ መዛሙርቱ በደመናው ውስጥ ሲገቡ መፍራታቸው የእግዚአብሔርን ቅድስና እንዴት ይገልጻል?

👉ኢየሱስ መከራውን “መውጣት” (Exodus) ብሎ መጥራቱ ከእስራኤል የነጻነት ጉዞ ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉ደቀ መዛሙርቱ ያዩትን ነገር በዚያን ጊዜ ለማንም አለመናገራቸው ለምን አስፈለገ?

👉ይህ ክስተት ደቀ መዛሙርቱ ስለ ኢየሱስ መለኮታዊ ክብር ያላቸውን ግንዛቤ እንዴት ቀየረው?

ሉቃስ 9፡37-62 (ተአምር፣ ትሕትና እና የመከተል ዋጋ)
ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከተራራው በወረደ ማግስት በሸለቆው ውስጥ የሚጠብቀው ሌላ የሰው ልጅ ስቃይና ፈተና ነበረ። ብዙ ሕዝብ ሊቀበሉት በወጡ ጊዜ ከአንድ አባት የቀረበ ልብ የሚነካ ልመና ተሰማ። አባቱ ብቸኛ ልጁ በርኩስ መንፈስ እየተሰቃየ መሆኑንና ደቀ መዛሙርቱ ግን ሊያወጡት እንዳልቻሉ በሐዘን ተናገረ። ጌታችንም የትውልዱን አለማመን ከገሠጸ በኋላ ሕፃኑን ፈውሶ ለአባቱ ሰጠው። ይህ ታሪክ የሚያሳየው ደቀ መዛሙርቱ ከተራራው ላይ የታየውን ክብር ቢያዩም፣ በተግባራዊው ዓለም ግን ያለ እምነትና ያለ ጸሎት ምንም ማድረግ እንደማይችሉ ነው። ጌታችን በታላቅነቱ ሲደነቁ ሳለ ግን፣ እርሱ ዳግመኛ ስለ መከራውና አሳልፎ ስለመሰጠቱ በመናገር ትኩረታቸው ከምድራዊ ክብር ይልቅ ወደ ሰማያዊው የመስቀል ዓላማ እንዲሆን አሳሰባቸው።

በዚህ መካከከል ደቀ መዛሙርቱ በመካከላቸው "ማን ይበልጣል?" የሚል የሥልጣን ሽኩቻ ጀመሩ። ይህ የሰዎች ሁሉ ደካማ ጎን ነው፤ ሁልጊዜ ከፍ ለማለትና ለመታየት እንፈልጋለን። ጌታችን ግን ትሕትናን ለማስተማር አንዲት ሕፃንን ወስዶ በመካከላቸው አቆማት። ይህችን ሕፃን በስሜ የሚቀበል እኔን ይቀበላል በማለት፣ እውነተኛ ታላቅነት ራስን ዝቅ በማድረግና ዝቅተኛ ለሆኑት አገልግሎትን በመስጠት የሚገኝ መሆኑን አስረዳ። ደቀ መዛሙርቱ ደግሞ "ከእኛ ጋር የማይከተልን ሰው አጋንንት ሲያወጣ ከለከልነው" በማለት የጠባብነት መንፈስ አሳዩ። ጌታችን ግን "የማይቃወማችሁ ከእናንተ ጋር ነውና አትከልክሉት" በማለት የመንግሥተ ሰማያት ሥራ ከእኛ ቡድንና ክልል በላይ ሰፊ መሆኑን አስተማረ።

ጌታችን ወደ ኢየሩሳሌም የሚወጣበት ቀን ሲቃረብ ፊቱን ወደዚያ አቀና። በሰማርያ መንደር በኩል ሲያልፉ ግን ሳምራውያን ሊቀበሉት አልፈለጉም፤ ምክንያቱም ፊቱ ወደ ኢየሩሳሌም የሚሄድ ስለነበር ነው። ያዕቆብና ዮሐንስ በዚህ ተቆጥተው "ኤልያስ እንዳደረገው እሳት ከሰማይ ወርዶ እንዲያጠፋቸው እንዘዝ?" በማለት የበቀል ጥያቄ አቀረቡ። ጌታችን ግን ዘወር ብሎ "የሰው ልጅ የሰውን ነፍስ ሊያድን እንጂ ሊያጠፋ አልመጣም" በማለት ገሠጻቸው። ይህ የሚያሳየው ክርስትና በጥላቻና በበቀል ሳይሆን በፍቅርና በምሕረት የሚመራ መሆኑን ነው።

ጌታችን ለመገፋትና ለመናቅ ዝግጁ ሆኖ ሳለ፣ ደቀ መዛሙርቱ ግን አሁንም በዓለማዊ ሥልጣንና በኃይል መታየት ይፈልጉ ነበር። በመጨረሻም ጌታችንን ለመከተል የሚፈልጉ ሦስት ሰዎች ቀረቡ። የመጀመሪያው "ወደምትሄድበት ሁሉ እከተልሃለሁ" ሲል፣ ጌታችን "ለቀበሮዎች ጉድጓድ ለሰማይ ወፎችም መሳፈሪያ አላቸው፣ ለሰው ልጅ ግን ራሱን የሚያስጠጋበት የለውም" በማለት መከተል ምድራዊ ምቾትን መተው እንደሚጠይቅ ነገረው።

ሁለተኛውን "ተከተለኝ" አለው፤ እርሱ ግን "በመጀመሪያ ሄጄ አባቴን እቀብር ዘንድ ፍቀድልኝ" አለ። ጌታችንም "ሙታናቸውን እንዲቀብሩ ሙታንን ተዋቸው" በማለት የእግዚአብሔር መንግሥት አገልግሎት ከማንኛውም ማኅበራዊ ግዴታ በላይ አጣዳፊ መሆኑን ገለጸ። ሦስተኛው ደግሞ "ቤተሰቦቼን ተሰናብቼ ልምጣ" ሲል፣ ጌታችን "ዕርፍ ጨብጦ ወደ ኋላ የሚመለከት ለእግዚአብሔር መንግሥት የተገባ አይደለም" በማለት ለወንጌል አገልግሎት ሙሉ ልብና ቁርጠኝነት እንደሚያስፈልግ አረጋገጠ። ክርስቶስን መከተል ማለት ምንም ዓይነት ማመንታት የሌለበትና ወደ ኋላ የማይመለከቱበት የሕይወት ጉዞ ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ደቀ መዛሙርቱ ብላቴናውን መፈወስ ያልቻሉት ለምን ነበር? የኢየሱስስ ምላሽ (ቁ. 41) ምን ያሳያል?

👉በክርስቶስ መንግሥት ውስጥ ታላቅነት በትሕትናና ሌሎችን በመቀበል የሚለካው እንዴት ነው?

👉ያዕቆብና ዮሐንስ በሳምራውያን ላይ እሳት እንዲወርድ መመኘታቸው (ቁ. 54) ለምን ተገሠጹ?

👉“የሰው ልጅ የሰውን ነፍስ ሊያድን እንጂ ሊያጠፋ አልመጣም” የሚለው ቃል የአገልግሎት መመሪያችን መሆን ያለበት እንዴት ነው?

👉ኢየሱስ “የሞቱትን ሰዎች ሙታኖቻቸው ይቅበሯቸው” ማለቱ (ቁ. 60) የጥሪውን አጣዳፊነት እንዴት ያሳያል?

👉“በእርሻ ላይ እጁን ይዞ ወደ ኋላ የሚመለከት” ሰው ለምን ለመንግሥተ ሰማያት አይበቃም?

👉ኢየሱስ ፊቱን ወደ ኢየሩሳሌም ማቅናቱ (ቁ. 51) ለተልዕኮው ያለውን ጽኑ ቁርጠኝነት እንዴት ያሳያል?

👉“ሌላውን እንዳይከለክሉ” የተሰጠው ትዕዛዝ (ቁ. 50) ስለ መንፈሳዊ መቻቻል ምን ያስተምረናል?

ምዕራፍ 10፡ የሰባው ደቀ መዛሙርት ተልዕኮ እና ደጉ ሳምራዊ
ሉቃስ 10፡1-24 (ሰባው (72) ደቀ መዛሙርት መላክና መመለስ)
ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አሥራ ሁለቱን ሐዋርያት ቀደም ብሎ ልኮ ከመለሰ በኋላ፣ አሁን ደግሞ የአገልግሎቱን አድማስ ይበልጥ በማስፋት ሌሎች ሰባ ሁለት ደቀ መዛሙርትን መርጦ እርሱ ሊሄድበት ወዳለው ከተማና ስፍራ ሁሉ ሁለት ሁለት አድርጎ ላካቸው። ሁለት ሁለት አድርጎ መላኩ እርስ በርሳቸው እንዲበረታቱና በአንድነት እንዲመሰክሩ ካለው ጥልቅ ፍላጎት የተነሳ ነው። ጌታችን አገልግሎቱን ሲጀምር መከሩ ብዙ እንደሆነና ሠራተኞች ግን ጥቂት መሆናቸውን በመናገር፣ በመጀመሪያ ወደ መከሩ ጌታ እንዲጸልዩ አዘዛቸው። ይህም ማንኛውም መንፈሳዊ አገልግሎት ከመጀመሩ በፊት በጸሎት መጀመር እንዳለበትና ሠራተኞችን የሚልከውም ራሱ እግዚአብሔር መሆኑን ያስተምረናል።

የተላኩት ደቀ መዛሙርት የተሰጣቸው መመሪያ እጅግ ጥብቅና በጌታ አቅርቦት ላይ ሙሉ በሙሉ እንዲደገፉ የሚያደርግ ነበር። እንደ በጎች በተኩላዎች መካከል እንደሚሄዱ ነግሯቸው፣ ከረጢትም ቢሆን ጫማም ቢሆን እንዳይይዙ አዘዛቸው። ይህ የሚያሳየው የወንጌል መልእክተኞች በምድራዊ ዝግጅትና ቁሳቁስ ላይ ሳይሆን፣ በላካቸው ጌታ ጥበቃ ላይ ብቻ ተደግፈው መሄድ እንዳለባቸው ነው። በገቡበት ቤት ሁሉ ሰላምታ እንዲሰጡና የቀረበላቸውን እየበሉና እየጠጡ እንዲቀመጡ መከራቸው። አገልግሎታቸውም የታመሙትን መፈወስና "የእግዚአብሔር መንግሥት ወደ እናንተ ቀርባለች" ብሎ ማወጅ ነበረ። ለወንጌል መልእክት ዝግ የሚሆኑ ከተማዎችን ግን የጥፋታቸውን ትልቅነት በመግለጥ የእግራቸውን ትቢያ እንዲያራግፉባቸው አዘዛቸው።

ደቀ መዛሙርቱ ከተልዕኮአቸው በታላቅ ደስታ ተመለሱ፤ "ጌታ ሆይ፥ አጋንንት እንኳ በስምህ ተገዝተውልናል" በማለት ያዩትን ድል ለጌታ ነገሩት። ጌታችንም "ሰይጣን እንደ መብረቅ ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ" በማለት በምድር ላይ የሚደረገው የወንጌል አገልግሎት በጨለማው መንፈሳዊ ዓለም ላይ የሚያመጣውን ታላቅ ውድቀት ገለጠላቸው። በእባብና በጊንጥ ላይ፣ በጠላትም ኃይል ሁሉ ላይ ሥልጣንን ሰጣቸው። ሆኖም ግን ጌታችን የደስታቸው ምንጭ ሊሆን የሚገባውን ዋና ነገር እንዲያስተውሉ አደረገ።

ደስታቸው መናፍስት ስለተገዙላቸው ሳይሆን "ስማችሁ በሰማያት ስለተጻፈ" ሊሆን እንደሚገባ ነገራቸው። ይህ ትልቅ ትምህርት ነው፤ አገልግሎታችንና የምናደርጋቸው ተአምራት የደስታችን ምንጭ ሳይሆኑ፣ ከእግዚአብሔር ጋር ያለን የድኅነት ግንኙነት ዋነኛው ደስታችን ሊሆን ይገባል።

በዚያች ሰዓት ጌታችን በመንፈስ ቅዱስ ሐሴት አደረገ፤ እግዚአብሔር አብ ይህንን የመንግሥተ ሰማያትን ምስጢር ከጥበበኞችና ከአስተዋዮች ሰውሮ ለሕፃናት (ለትሑታን) በመግለጡ አመሰገነ። እውነተኛ መንፈሳዊ እውቀት የሚገኘው በዓለማዊ ጥበብ ሳይሆን ራስን ዝቅ በማድረግና በልጅነት ልብ ወደ ጌታ በመቅረብ ነው። በመጨረሻም ደቀ መዛሙርቱን ለብቻቸው ዘወር ብሎ "እናንተ የምታዩትን የሚያዩ ዓይኖች ብፁዓን ናቸው" አላቸው። ብዙ ነቢያትና ነገሥታት ክርስቶስ የሚያደርገውን ሊያዩና ሊሰሙ ቢመኙም እንዳልቻሉ፣ እነዚህ ደቀ መዛሙርት ግን ያንን ሰማያዊ ጸጋ በአካል በማየታቸው የታደሉ መሆናቸውን አረጋገጠላቸው። እኛም ዛሬ ቃሉን የመስማትና የመረዳት እድል ስላገኘን ይህንን ታላቅ በረከት ልናስተውል ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን ሁለት ሁለት አድርጎ የላከው ለምንድን ነው?

👉“መከሩ ብዙ ነው” የሚለው ቃል ዛሬ በወንጌል አገልግሎት ውስጥ እንዴት ይተረጎማል?

👉ደቀ መዛሙርቱ ከአጋንንት መሸነፍ ይልቅ ስማቸው በሰማይ በመጻፉ ደስ ሊላቸው የሚገባው ለምንድን ነው?

👉ኢየሱስ በኮራዚንና በቤተ ሳይዳ ላይ የፈረደው ለምንድን ነው? (ቁ. 13-15)

👉“እናንተን የሚሰማ እኔን ይሰማል” (ቁ. 16) የሚለው ቃል ለአገልጋዮች የሚሰጠው ስልጣንና ኃላፊነት ምንድን ነው?

👉ኢየሱስ “ሰይጣን እንደ መብረቅ ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ” ማለቱ (ቁ. 18) ስለ መንፈሳዊ ድል ምን ይናገራል?

👉ምስጢርን ከጥበበኞች ሰውሮ ለሕጻናት (ለትሑታን) መግለጹ ስለ እግዚአብሔር አሰራር ምን ያስተምረናል?

👉ደቀ መዛሙርቱ ያዩትንና የሰሙትን ለማየትና ለመስማት ነቢያትና ነገሥታት ይመኙ እንደነበር መገለጹ (ቁ. 24) ክብራቸውን እንዴት ያሳያል?

ሉቃስ 10፡25-42 (ደጉ ሳምራዊ እና ማርታና ማርያም)
ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥር ከቁጥር 25 ጀምሮ ያሉት ክፍሎች እውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት በሁለት አቅጣጫዎች እንዴት መገለጥ እንዳለበት ያስተምሩናል። የመጀመሪያው ክፍል ከአንድ የሕግ አዋቂ ጋር የተደረገ ውይይት ሲሆን፣ የሕግ አዋቂው ጌታን ለመፈተን "የዘላለምን ሕይወት እንድወርስ ምን ላድርግ?" በማለት ጠየቀው። ጌታችንም በመጽሐፍ የተጻፈውን "ጌታ አምላክህን በፍጹም ልብህ ውደድ፣ ባልንጀራህንም እንደ ራስህ ውደድ" የሚለውን ትልቁን ትእዛዝ አስታወሰው። ይሁን እንጂ ሕግ አዋቂው ራሱን ሊያጸድቅ ፈልጎ "ባልንጀራዬ ማን ነው?" የሚል ሌላ ጥያቄ አቀረበ። ይህ ጥያቄ ባልንጀራዬ የምላቸው ሰዎች እነማን እንደሆኑ ወሰንና ገደብ አውጣልኝ የሚል ፍላጎት ነበረው። ጌታችንም ለዚህ ጥያቄ ምላሽ የሚሆን የደጉን ሳምራዊ ምሳሌ ተረከለት።

በዚህ ምሳሌ ውስጥ ከኢየሩሳሌም ወደ ኢያሪኮ ሲወርድ በወንበዴዎች ተደብድቦ በሞትና በሕይወት መካከል የተጣለ አንድ ሰው እንመለከታለን። በዚያ መንገድ ካህንና ሌዋዊ አልፈው ነበር፤ ሁለቱም ግን የቆሰለውን ሰው ባዩ ጊዜ ወደ ማዶ ፈቀቅ ብለው አለፉ። እነዚህ ሰዎች የሕግና የሃይማኖት ሰዎች ቢሆኑም፣ በልባቸው ውስጥ ግን ሊሞት ለቀረበው ወንድማቸው የሚሆን ርኅራኄ አልነበራቸውም። በአንጻሩ ግን በአይሁድ ዘንድ የተናቀውና እንደ ጠላት የሚታየው ሳምራዊ በዚያ ሲያልፍ፣ የቆሰለውን ሰው አይቶ አዘነለት። ቁስሉን አጠበለት፣ በገዛ እንስሳው ላይ አሳፍሮ ወደ እንግዶች ማረፊያ ወሰደውና በገንዘቡም አስታመመው። ጌታችንም በዚህ ታሪክ በኩል ባልንጀራ መሆን ማለት በዘር፣ በሃይማኖት ወይም በአካባቢ መመሳሰል ሳይሆን፣ መከራ ላይ ላለ ለማንኛውም ሰው ምሕረትንና ፍቅርን በተግባር ማሳየት መሆኑን አረጋገጠ። ክርስትና ቃላት ሳይሆን ተግባራዊ ምሕረት ነው።

ከዚህ ታሪክ በመቀጠል ጌታችን ማርታና ማርያም ወደሚባሉ እህትማማቾች ቤት ገባ። ማርታ ጌታን በቤቷ ተቀብላ እርሱን ለማገልገል በሥራ ተጠምዳ ነበር። ማርያም ግን በጌታ እግር አጠገብ ተቀምጣ ቃሉን ትሰማ ነበር። ማርታ በሥራው ብዛት ተጨንቃ "ጌታ ሆይ፥ እህቴ እኔን ብቻዬን እንድታገለግል ስትተወኝ አይገድህም?" በማለት ቅሬታዋን አቀረበች። ማርታ ያደረገችው አገልግሎት በራሱ ክፉ ባይሆንም፣ ትኩረቷ ግን በሥራው ብዛት ተከፋፍሎና

ተጨንቆ ነበር። ጌታችንም በታላቅ ፍቅር "ማርታ ማርታ፥ በብዙ ነገር ትጨነቂያለሽ ትታወኪያለሽም፤ የሚያስፈልገው ግን ጥቂት ወይም አንድ ነገር ነው" በማለት መለሰላት። ጌታችን ማርያም መልካሙን ዕድል እንደመረጠችና እርሱም ከእርሷ እንደ ማይወሰድባት ተናገረ።

ይህ ክፍል የሚያስተምረን በሕይወታችን ውስጥ ቅደም ተከተልን ማወቅ ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ነው። ማርያም የመረጠችው "አንድ ነገር" የእግዚአብሔርን ቃል መስማትና ከጌታ ጋር ኅብረት ማድረግ ነው። ለአምላክ የምንሰጠው አገልግሎት የሚመነጨው በቃሉ ፊት ከምናገኘው መንፈሳዊ ጥንካሬ መሆን አለበት። ያለ ቃሉና ያለ ጸሎት የምናደርገው አገልግሎት ወደ ጭንቀትና ወደ መታወክ ሊመራን ይችላል። ስለዚህም እንደ ደጉ ሳምራዊ ለባልንጀራችን የሚሆን የምሕረት እጅ ሊኖረን ይገባል፤ እንደ ማርያም ደግሞ ከጌታ እግር ስር ተቀምጠን ቃሉን የምንመገብበት ቅዱስ ጥማት ሊኖረን ይገባል። እውነተኛ መንፈሳዊነት ባልንጀራን በተግባር መውደድና አምላክን ደግሞ በቃሉ ፊት በመቀመጥ ማክበር ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የደጉ ሳምራዊ ምሳሌ በዘመናችን ላሉ የዘርና የጎሳ ልዩነቶች ምን አይነት መፍትሔ ይሰጣል?

👉ካህኑና ሌዋዊው የቆሰለውን ሰው ትተው ማለፋቸው ለሃይማኖታዊ ሥርዓት የሰጡት ቅድሚያ ከፍቅር ጋር እንዴት ይጋጫል?

👉“ሂድ አንተም እንዲሁ አድርግ” የሚለው ትዕዛዝ ለተግባራዊ ክርስትና ምን ትርጉም አለው?

👉ማርታ በመስተንግዶ ስትጨነቅ ማርያም ግን በኢየሱስ እግር ስር መቀመጧ የቅድሚያ ምርጫን (Priority) እንዴት ያሳያል?

👉“የሚያስፈልገው ግን ጥቂት ወይም አንድ ነገር ነው” (ቁ. 42) ሲል ኢየሱስ ምን ማለቱ ነው?

👉አገልግሎት ከቃሉ መስማት ጋር ሚዛኑን መጠበቅ ያለበት እንዴት ነው?

👉ሕግ አዋቂው የዘላለም ሕይወትን ለማግኘት የጠየቀው ጥያቄና የኢየሱስ መልስ (ቁ. 27-28) ስለ ሕግ ፍጻሜ ምን ያስተምራል?

👉ሳምራዊው ለቆሰለው ሰው ያደረገው ወጪና እንክብካቤ ስለ መስዋዕትነት ምን ይነግረናል?

ምዕራፍ 11፡ ጸሎት፣ ተግሣጽና ምልክት ፈላጊነት

ሉቃስ 11፡1-13 (ስለ ጸሎት የተሰጠ ትምህርት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በአንድ ስፍራ ሲጸልይ ነበር። ደቀ መዛሙርቱ የጌታን የጸሎት ሕይወትና ከእግዚአብሔር አብ ጋር ያለውን ጥልቅ ግንኙነት ሲመለከቱ፣ የኃይሉ ምንጭ ጸሎት መሆኑን ተረዱ። ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ "ጌታ ሆይ፥ ዮሐንስ ደቀ መዛሙርቱን እንዳስተማረ መጸለይ አስተምረን" አለው። የሚገርመው ደቀ መዛሙርቱ "እንዴት እንስበክ" ወይም "እንዴት ተአምራት እናድርግ" ሳይሆን "እንዴት እንጸልይ" ብለው መጠየቃቸው ነው። ጌታችንም ለዚህ ጥያቄ ምላሽ ሲሰጥ የክርስትና ሕይወት መሠረት የሆነውን የጸሎት መመሪያ ሰጣቸው።

ጸሎታቸው "አባት ሆይ" ብለው እንዲጀምሩ ማዘዙ፣ ከፈጣሪ ጋር ያለንን ግንኙነት ከባርነትና ከፍርሃት ወደ ልጅነትና ወደ ቅርርብ የለወጠ ታላቅ አብዮት ነው። ጸሎታችን በቅድሚያ የእግዚአብሔር ስም እንዲቀደስና መንግሥቱ እንድትመጣ የሚናፍቅ ሊሆን ይገባል። ከዚያም የዕለት እንጀራችንን፣ የኃጢአት ይቅርታንና ከፈተና መጠበቅን እንለምናለን። እዚህ ላይ የዕለት እንጀራ መባሉ ዘወትር በእግዚአብሔር አቅርቦት ላይ እንድንደገፍና ነገን በጭንቀት ሳይሆን በእምነት እንድንመለከት የሚያስተምር ነው። ይቅርታን ስንጠይቅም እኛም ለበደሉን ይቅር ማለት እንዳለብን ያስታውሰናል።

ጌታችን ስለ ጸሎት ያለንን መረዳት ለማስፋት በሌሊት ስለመጣ ወዳጅ የሚናገር ምሳሌ ተረከ። አንድ ሰው በሌሊት ወደ ወዳጁ ሄዶ ሦስት እንጀራ እንዲያበድረው ለመነው። ወዳጁ ስለ ወዳጅነቱ ባይነሳ እንኳ ስለ ንዝነዛውና ስለ መጽናቱ ተነስቶ የሚፈልገውን ይሰጠዋል። ይህ ምሳሌ እግዚአብሔርን እንደማይፈልግ ወዳጅ ለመመሰል ሳይሆን፣ እኛ በጸሎት ፊት ምን ያህል መጽናትና በድፍረት መቅረብ እንዳለብን ለማሳየት የተሰጠ ነው። እግዚአብሔር ጸሎታችንን ለመስማት የማይሰለችና በሩን የማይዘጋ ቸር አባት መሆኑን በዚህ እንረዳለን።

ለምኑ ይሰጣችኋል፣ ፈልጉ ታገኙማላችሁ፣ አንኳኩ ይከፈትላችኋል የሚለው ተስፋ፣ ጸሎት ንቁና ተከታታይ የሆነ ተግባር መሆኑን ያሳያል። እግዚአብሔር ሰጪ አምላክ ነው። ምድራዊ

አባቶች ጉድለት ያለባቸው ሆነው ሳለ ለልጆቻቸው መልካም ስጦታን መስጠት ካወቁ፣ የሰማዩ አባታችንማ ለሚለምኑት መንፈስ ቅዱስን እንዴት አብልጦ አይሰጥም? ጌታችን በዚህ ንግግሩ ከምንም ምድራዊ በረከት በላይ ትልቁና ዋነኛው ስጦታ እግዚአብሔር ራሱ በመንፈሱ በውስጣችን መገኘቱ መሆኑን አበሰረ። ጸሎት ከአምላክ እጅ ቁሳቁስን መቀበያ ብቻ ሳይሆን፣ ከአምላክ ልብ ጋር የምንገናኝበትና መንፈሱን የምንቀበልበት የሕይወት መስመር ነው።

በዚህ ትምህርት ውስጥ የምንማረው ዋናው ቁምነገር፣ ጸሎት የልጅነት መብታችን መሆኑን ነው። እግዚአብሔር ሊሰጠን የተዘጋጀ አባት ስለሆነ እኛ ደግሞ በቅንነት፣ በመጽናትና በታላቅ እምነት ወደ ጸጋው ዙፋን መቅረብ ይኖርብናል። ስንጸልይ በቅድሚያ የእርሱን ክብርና መንግሥት እንፈልጋለን፤ እርሱ ደግሞ የሚያስፈልገንን ሁሉ ይጨምርልናል። ከሁሉም በላይ ደግሞ በሕይወታችን ውስጥ የመንፈስ ቅዱስን ምሪትና ኃይል እንድንቀበል ይፈልጋል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የጌታ ጸሎት (ቁ. 2-4) ውስጥ ያሉት ልመናዎች ቅደም-ተከተል (የእግዚአብሔር ስም፣ መንግሥቱ፣ ከዚያም ፍላጎታችን) ምን ያስተምረናል?

👉አጥብቆ የሚለምን ጓደኛ ምሳሌ (ቁ. 5-8) እግዚአብሔርን ከመለመንና ከመጽናት አንጻር እንዴት ይታያል?

👉እግዚአብሔር ለሚለምኑት "መንፈስ ቅዱስን" (ቁ. 13) ይሰጣል መባሉ ለምን ትልቁ ስጦታ ሆነ?

👉"ለምኑ ይሰጣችኋል" የሚለው ተስፋ ከእግዚአብሔር አባትነት ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉ጸሎት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመለወጥ ነው ወይስ ራሳችንን ለእግዚአብሔር ፈቃድ ለማስገዛት?

👉ምድራዊ አባቶች ለልጆቻቸው መልካም መስጠት ካወቁ፣ የሰማዩ አባት ምን ያህል አብልጦ ይሰጠን ይሆን?

👉በጸሎት ሕይወታችን ውስጥ "ታክቶ አለመተው" ለምን ትልቅ ፈተና ሆነ?

👉"ዕለታዊ እንጀራችንን ስጠን" የሚለው ልመና ስለ እለት ተእለት ጥገኝነት ምን ያስተምረናል?

ሉቃስ 11፡14-36 (የብዔልዜቡል ክስና የዮናስ ምልክት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ አንድ ከቁጥር 14 ጀምሮ ባለው ክፍል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ድዳ ያደረገውን ጋኔን በማውጣት አገልግሎቱን ሲቀጥል እንመለከታለን። ጋኔኑም በወጣ ጊዜ ድዳው ተናገረ፤ ሕዝቡም ተደነቁ። ሆኖም ግን በዚያ የነበሩ አንዳንድ ሰዎች የጌታን ተአምራት ዝቅ ለማድረግና ሕዝቡን ለማሳሳት "በአጋንንት አለቃ በብዔልዜቡል አጋንንትን ያወጣል" የሚል ክፉ ክስ ሰነዘሩ። ሌሎች ደግሞ ሊፈትኑት ፈልገው ከሰማይ ምልክትን እንዲያሳያቸው ለመኑት። ይህ ሁኔታ ሰዎች የእግዚአብሔርን ግልጽ ሥራ በዓይናቸው እያዩ እንኳ ልባቸው ለክፋትና ለጥርጣሬ ዝግ ሲሆን ምን ያህል ሊታወሩ እንደሚችሉ ያሳያል።

ጌታችን ኢየሱስ የልባቸውን አሳብ አውቆ በጥልቅ አመክንዮ መለሰላቸው። እርስ በርሷ የምትለያይ መንግሥት እንደማትቆም ገልጾ፣ ሰይጣን ሰይጣንን የሚያወጣ ከሆነ መንግሥቱ እንዴት ትቆማለች? በማለት ጥያቄ አቀረበላቸው። ጌታችን አጋንንትን የሚያወጣው "በእግዚአብሔር ጣት" መሆኑን አረጋገጠ፤ ይህ ደግሞ የእግዚአብሔር መንግሥት ወደ እነርሱ መምጣቷን የሚያሳይ ታላቅ ምልክት ነው። እዚህ ላይ ጌታችን አንድ ብርቱ ሰው (ሰይጣን) ቤቱንና ንብረቱን ተማምኖ ቢጠብቅም፣ ከእርሱ ይልቅ የሚበረታ (ክርስቶስ) መጥቶ ድል እንደሚነሳውና ምርኩዙን እንደሚወስድበት በምሳሌ አስረዳ። ይህም ክርስቶስ የጨለማውን ኃይል ሰብሮ የሰውን ልጅ ነፃ ለማውጣት የመጣ ኃያል መሆኑን ያረጋግጣል።

በመቀጠልም ጌታችን ስለ መንፈሳዊ ባዶነት ከባድ ማስጠንቀቂያ ሰጠ። አንድ ርኩስ መንፈስ ከሰው በወጣ ጊዜ ዕረፍት ፍለጋ ይዞራል፤ ባጣ ጊዜም ወደ ወጣበት ቤት ይመለሳል። ቤቱ ታርጎና ተዘጋጅቶ (ነገር ግን ባዶ ሆኖ) ባገኘው ጊዜ፣ ከእርሱ የሚከፉ ሌሎች ሰባት መናፍስትን ይዞ ይገባል። የዚያም ሰው የኋለኛው ሁኔታ ከፊተኛው ይልቅ የከፋ ይሆናል። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን ሕይወታችንን ከክፉ ነገር ማጽዳት ብቻ በቂ እንዳልሆነ ነው፤ ይልቁንም ልባችን በእግዚአብሔር ቃልና በመንፈስ ቅዱስ መሞላት ይኖርበታል። ባዶ የሆነ ልብ ለጠላት ጥቃት የተመቸ ነው። አንዲት ሴት ከሕዝቡ መካከል ድምፅዋን ከፍ አድርጋ የጌታን እናት ብፅዕና ስታደንቅ፣ ጌታችን ግን እውነተኛው ብፅዕና "የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚጠብቁት" መሆናቸውን በመናገር ትኩረታችን ወደ ቃሉ ታዛዥነት እንዲሆን አደረገ።

ምልክትን ለሚፈልጉት ሰዎች ደግሞ ጌታችን የዮናስን ምልክት ብቻ ሰጣቸው። ዮናስ ለነነዌ ሰዎች ምልክት እንደነበረ ሁሉ፣ የሰው ልጅም ለዚያ ትውልድ ምልክት ይሆናል። ዮናስ በዓሣ ሆድ ውስጥ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት ቆይቶ እንደወጣ ሁሉ፣ ክርስቶስም በሞቱና በትንሣኤው ታላቅ ምልክት ሆኖ ቀርቧል። የደቡብ ንግሥት የሰሎሞንን ጥበብ ለመስማት ከምድር ዳርቻ እንደመጣች፣ የነነዌ ሰዎችም በዮናስ ስብከት ንስሐ እንደገቡ ሁሉ፣ በዚያ ትውልድ መካከል ግን ከሰሎሞንና ከዮናስ የሚበልጠው ክርስቶስ እያለ ባለማመናቸው በፍርድ ቀን እንደሚፈረድባቸው ነገራቸው። እግዚአብሔር ብርሃኑን በግልጽ አሳይቷል፤ ችግሩ ግን ብርሃኑን ለማየት ፈቃደኛ ባልሆነው በሰዎች ልብ ውስጥ ነው።

በመጨረሻም ጌታችን ስለ ብርሃንና ስለ ዓይን አስተማረ። ማንም መብራትን አብርቶ በስውር ወይም ከእንቅብ በታች አያኖረውም፤ ለሚገቡት ሰዎች ብርሃን እንዲሰጥ በመቅረዝ ላይ ያኖረዋል እንጂ። የሰውነትህ መብራት ዓይንህ ናት። ዓይንህ ጤናማ (ብሩህ) ከሆነች ሰውነትህ ሁሉ ብርሃን ይሆናል፤ ዓይንህ ግን ታማሚ (ክፉ) ከሆነች ሰውነትህ ጨለማ ይሆናል። እዚህ ላይ ዓይን የተባለው የሰው ልብና መንፈሳዊ ግንዛቤ ነው። ውስጣችን በእግዚአብሔር እውነት ከተሞላ ሕይወታችን ሁሉ ብሩህ ይሆናል፤ ነገር ግን በውስጣችን ያለው ብርሃን ጨለማ ከሆነ ያ ጨለማ ምን ያህል ከባድ ይሆናል? ስለዚህ በውስጣችን ያለው ብርሃን ጨለማ እንዳይሆን መጠንቀቅና ዘወትር ወደ ክርስቶስ ብርሃን መቅረብ ይኖርብናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉“በእግዚአብሔር ጣት” (ቁ. 20) የሚለው አገላለጽ ከኦሪት ዘጸአት (8፡19) ጋር ያለውን ግንኙነት እንዴት እንረዳዋለን?

👉ጋኔን የወጣለት ሰው ልቡ (ቤቱ) በጽድቅ ካልተሞላ መጨረሻው ለምን የከፋ ይሆናል?

👉አንዲት ሴት ኢየሱስን በወለደችው ማህጸን ስትባርክ፣ ኢየሱስ ግን እውነተኛ ብፁዓን “የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚጠብቁት ናቸው” (ቁ. 28) ያለው ለምንድን ነው?

👉የዮናስ ምልክት (ቁ. 29-30) ለዚያ ትውልድና ለኛ ለምን አስፈላጊ ሆነ?

👉የዓይን ጤናማነት (ቁ. 34) ከመንፈሳዊ አረዳድ ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉የደቡብ ንግሥትና የነነዌ ሰዎች በዚህ ትውልድ ላይ የሚፈርዱት ለምንድን ነው?

👉ኢየሱስ ከሰሎሞንና ከዮናስ እንደሚበልጥ መናገሩ ስለ መለኮታዊ ስልጣኑ ምን ይነግረናል?

👉ብርሃኑ ጨለማ እንዳይሆን መጠንቀቅ (ቁ. 35) ማለት በተግባር ምን ማለት ነው?

ሉቃስ 11፡37-54 (ለፈሪሳውያንና ለሕግ አዋቂዎች የተሰጡ ወዮታዎች)
ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ አንድ ከቁጥር 37 ጀምሮ ያለው ክፍል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በወቅቱ በነበሩት ሃይማኖታዊ መሪዎች ላይ ያቀረበውን ጠንከር ያለ ትችትና ማስጠንቀቂያ ይዟል። ታሪኩ የሚጀምረው አንድ ፈሪሳዊ ጌታችንን ከእርሱ ጋር ምሳ እንዲበላ በመጋበዙ ነው። ጌታችን ወደ ቤቱ ገብቶ ሳይታጠብ (ለሃይማኖታዊ ሥርዓት የሚደረገውን መታጠብ ሳይፈጽም) በማዕዱ መቀመጡ ጋባዡን አስገረመው። ይህ መታጠብ ከጤና ጥበቃ ይልቅ እንደ ሃይማኖታዊ ንጽሕና የሚቆጠር ሥርዓት ነበር። ጌታችን ግን የሰውየውን የልብ አሳብ ተረድቶ፣ ሃይማኖት በውጫዊ ሥርዓት ላይ ብቻ ሲያተኩር የሚመጣውን አደገኛ ዝንባሌ መግለጥ ጀመረ።

ጌታችን ፈሪሳውያንን በምሳሌ ሲገሥጻቸው፣ ጽዋንና ወጭትን ከውጭ ብቻ እንደሚያጥብ ሰው አመሳሰላቸው። ውጫዊ ገጽታቸው ንጹሕና ሃይማኖተኛ ቢመስልም፣ ውስጣቸው ግን በቅሚያና በክፋት የተሞላ መሆኑን አጋለጠ። እውነተኛ ንጽሕና የሚጀምረው ከውስጥ ማንነት መሆኑንና ምጽዋት በመስጠትና ለተቸገሩት በማሰብ ልብን ማጽዳት እንደሚገባ አስተማረ። በመቀጠልም ሦስት ከባድ ወዮታዎችን ለፈሪሳውያን ተናገረ። ለአዝሙድና ለጤናዳም፣ ለአትክልቱም ሁሉ አሥራትን እያወጡ ፍርድንና የእግዚአብሔርን ፍቅር ችላ ይሉ ነበር። ይህ የሚያሳየው በትናንሽ ሕግጋት ላይ ተጠምዶ ዋናውን የመለኮታዊ ፍቅርና የፍትሕ መሠረት መዘንጋት ምን ያህል ስህተት መሆኑን ነው። እንዲሁም በምኩራብ የክብር ወንበርንና በገበያ ሰላምታን መውደዳቸው፣ ክብራቸው ከእግዚአብሔር ይልቅ ከሰው መሆኑን ያሳያል። ጌታችን እንደማይታወቁ መቃብሮችም መሰላቸው፤ ሰዎች ሳያውቁ በላያቸው ሲሄዱ እንደሚረክሱ ሁሉ፣ የእነርሱም ግብዝነት በስውር ሌሎችን እንደሚበክል ገለጸ።

ከሕግ አዋቂዎች አንዱ ይህ ንግግር እኛንም መንካት ነው ብሎ በተቃወመ ጊዜ፣ ጌታችን ለሕግ አዋቂዎቹም የራሳቸውን ወዮታዎች ሰጣቸው። ለሰዎች የማይሸከሙትን የሕግ ሸክም እየጫኑ፣ እነርሱ ግን በአንዲት ጣታቸው እንኳ እንደማይረዱ ተናገረ። ይህም ሕግን ለሰዎች መከራና ቀንበር እንጂ ለሕይወት መመሪያ አለማድረጋቸውን ያሳያል። በተጨማሪም አባቶቻቸው የገደሏቸውን የነቢያትን መቃብር በመሥራት የአባቶቻቸውን ሥራ እንደሚያጸድቁ ገለጸ።

እውነተኛው ክብር ነቢያቱ ያስተማሩትን ቃል በመከተል እንጂ መቃብራቸውን በማስዋብ ብቻ እንደማይገኝ አሳሰበ። ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ ስለፈሰሰው የነቢያት ደም ሁሉ ያ ትውልድ እንደሚጠየቅበት አስጠነቀቀ።

በመጨረሻም ጌታችን ለሕግ አዋቂዎቹ የተናገረው ትልቁ ወዮታ "የእውቀትን መክፈቻ" መውሰዳቸው ነው። እነርሱ ቃሉን ለሕዝቡ በትክክል የማስተማርና ወደ እግዚአብሔር መንግሥት የመምራት ኃላፊነት ነበረባቸው፤ ሆኖም ግን እነርሱ አልገቡም፣ ሊገቡ ያሉትንም ከለከሉ። ይህ እጅግ ከባድ በደል ነው። ጌታችን ይህንን ሁሉ ተናግሮ ከቤት በወጣ ጊዜ፣ ጻፎችና ፈሪሳውያን እጅግ ተቆጥተው ነበር። ከአፉ ነገር ሊነጥቁና ሊከሱት እየተጠባበቁ በብዙ ነገር ሊያስቆጡት ይሞክሩ ነበር። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን እግዚአብሔር የሚፈልገው ውጫዊ ሥርዓትን ሳይሆን የልብ ቅንነትንና እውነተኛ ፍቅርን መሆኑን ነው። ከግብዝነት ወጥተን በውስጥ ማንነታችን የእግዚአብሔርን ቃል ልንታዘዝ ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ በግብዣ ላይ ሆኖ እንዲህ ያለ ጠንካራ ተግሣጽ (ቁ. 39-52) መስጠቱ ስለ እውነት ያለውን ቁርጠኝነት እንዴት ያሳያል?

👉ፈሪሳውያን “የጽዋውን ውጭ” በማጠብ ውስጣቸው ግን በቅሚያ መሞላቱ ዛሬ በሃይማኖታዊ ሕይወት ውስጥ እንዴት ይታያል?

👉የሕግ አዋቂዎች ሰዎችን የማይሸከሙት ሸክም መጫናቸው (ቁ. 46) ምን አይነት በደል ነው?

👉“የእውቀትን መክፈቻ” መውሰድ ማለት ሰዎችን ከመንግሥተ ሰማያት መከልከል የሚሆነው እንዴት ነው?

👉ሃይማኖታዊ ግብዝነት ለምን በወንጌል አገልግሎት ውስጥ ትልቁ ጠላት ሆነ?

👉የአቤልና የዘካርያስ ደም ተጠያቂነት በዚያ ትውልድ ላይ የሚመጣው ለምንድን ነው?

👉ከዚህ ተግሣጽ በኋላ የጸሐፍትና የፈሪሳውያን ምላሽ (ቁ. 53-54) ምን ነበር?

👉“ያልታወቁ መቃብሮችን” (ቁ. 44) መምሰል ስለ ግብዝነት ምን ያስተምረናል?

ምዕራፍ 12፡ ማስጠንቀቂያ፣ ሀብት እና ዝግጁነት

ሉቃስ 12፡1-21 (ከግብዝነት መጠንቀቅና የሰነፉ ባለጸጋ ምሳሌ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ ሁለት የሚጀምረው በአእላፋት የሚቆጠር ሕዝብ እርስ በርሳቸው እስኪረጋገጡ ድረስ ተሰብስበው በነበረበት ወቅት ነው። በዚህ ታላቅ ጉባኤ መካከል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርቱን የጀመረው ለደቀ መዛሙርቱ በሰጠው ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ነበር። ከፈሪሳውያን እርሾ ተጠበቁ፥ እርሱም ግብዝነት ነው አላቸው። እርሾ በጥቂቱ ተጀምሮ ሊጡን ሁሉ እንደሚለውጠው ሁሉ፥ ግብዝነትም በሰው ሕይወት ውስጥ ከገባ ማንነቱን ሁሉ ያበላሸዋል። ግብዝነት በውጭ ቅዱስ መስሎ መታየትና በውስጥ ግን ሌላ መሆን ነው። ጌታችን ግን የማይገለጥ የተሰወረ፥ የማይታወቅም የተሸሸገ ምንም የለም በማለት በጨለማ የተናገርነው በብርሃን እንደሚሰማና በጓዳ የተናገርነው በሰገነት ላይ እንደሚሰበክ ገለጸ። ይህ የሚያስተምረን እግዚአብሔር የልብን ምስጢር የሚያይ አምላክ በመሆኑ በቅንነትና በእውነት መመላለስ እንዳለብን ነው።

ጌታችን በመቀጠል አማኞች ሊኖራቸው የሚገባውን እውነተኛ ፍርሃትና መተማመን አስረዳ። ሥጋን የሚገድሉትንና ከዚያ ወዲያ ምንም ሊያደርጉ የማይችሉትን ሰዎች እንዳንፈራ ነገረን። ይልቁንም ሥጋን ከገደለ በኋላ ወደ ገሃነም ለመጣል ሥልጣን ያለውን እግዚአብሔርን ልንፈራ ይገባል። ይህ ፍርሃት ግን የሽብር ሳይሆን የአክብሮትና የሉዓላዊነት ፍርሃት ነው። የሚገርመው ግን ይህን ታላቅ አምላክ ስንፈራው ደግሞ ለእኛ ያለውን ጥንቁቅ አሳብ እንረዳለን። አምስት ድንቢጦች በሁለት ሳንቲም ቢሸጡም አንዲቱ እንኳ በእግዚአብሔር ፊት አትረሳም። የእኛማ የራሳችን ጠጉር እንኳ ሁሉ ተቆጥሯል። ስለዚህ ድንቢጦች ከሚባሉት ሁሉ ስለምንበልጥ መፍራት እንደሌለብንና በአባታችን ጥበቃ ስር መሆናችንን አረጋገጠልን። እንዲሁም በሰዎች ፊት ስለ እርሱ የምንመሰክር ከሆነ እርሱም በመላእክት ፊት እንደሚመሰክርልንና በመከራ ጊዜም መንፈስ ቅዱስ ምን መናገር እንዳለብን እንደሚያስተምረን ቃል ገባ።

በዚህ ትምህርት መካከል ከሕዝቡ አንዱ "መምህር ሆይ፥ ርስቱን ከእኔ ጋር እንዲካፈል ለወንድሜ ንገረው" የሚል ጥያቄ አቀረበ። ይህ ሰው ትኩረቱ በሰማያዊው ትምህርት ላይ

ሳይሆን በምድራዊ ሀብት ክፍፍል ላይ ነበር። ጌታችን ግን "አንተ ሰው፥ ፈራጅ ወይም አካፋይ አድርጎ በእናንተ ላይ ማን ሾመኝ?" በማለት ምላሽ ሰጠ። በመቀጠልም ለሁላችን የሚሆን ታላቅ መመሪያ አስተላለፈ:- "ተጠንቀቁ፥ ከመጎጥም (ከስግብግብነት) ሁሉ ተጠበቁ፤ የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት አይደለምና።" ይህ ንግግር የሰውን ዋጋና የሕይወትን ትርጉም ከቁሳቁስ ባለቤትነት ጋር የሚያያይዘውን ዓለማዊ አመለካከት የሚሰብር ነው።

ይህንን እውነት ይበልጥ ለማብራራት ጌታችን አንድ ምሳሌ ተናገረ። አንድ ባለጸጋ ሰው እርሻው እጅግ ብዙ ፍሬ ሰጠችለት። እርሱም በልቡ "ፍሬዬን የማከማችበት ስፍራ ስለሌለኝ ምን ላድርግ?" ብሎ አሰበ። "ጎተራዬን አፍርሼ ሌላ ትልቅ እሠራለሁ፥ በዚያም በረከቴንና ሀብቴን ሁሉ አከማቻለሁ" አለ። ከዚያም ለነፍሱ "ነፍሴ ሆይ፥ ለብዙ ዘመን የሚበቃ ብዙ ሀብት አለሽ፤ ዕረፊ፥ ብዪ፥ ጠጪ፥ ደስ ይበልሽ" አላት። የዚህ ሰው ስህተት እግዚአብሔርን ከዕቅዱ ውስጥ ማውጣቱና ለነፍሱ የሚያስፈልጋት ቁሳቁስ ሳይሆን ፈጣሪ መሆኑን መዘንጋቱ ነበር። ሁሉንም ለራሱ ብቻ አሰበ፤ "እኔ" እና "የእኔ" የሚሉ ቃላትን ደጋግሞ ተጠቀመ።

እግዚአብሔር ግን "አንተ ሰነፍ፥ በዚች ሌሊት ነፍስህን ከአንተ ሊወስዷት ይፈልጓታል፤ ይህስ የሰበሰብኸው ለማን ይሆናል?" አለው። ሰውየው ለብዙ ዘመን አቅዶ ነበር፤ ነገር ግን ያቺን ሌሊት እንኳ በሕይወት ለመቆየት ሥልጣን አልነበረውም። ጌታችንም ትምህርቱን ሲደመድም "ለራሱ መዝገብ የሚያከማች፥ በእግዚአብሔር ዘንድም ባለጸጋ ያልሆነ እንዲህ ነው" አለ። በእግዚአብሔር ዘንድ ባለጸጋ መሆን ማለት በምሕረት፣ በቸርነት፣ በታማኝነትና በቅድስና መክበር ማለት ነው። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን ምድራዊ ሀብት አላፊ መሆኑንና ዘላለማዊውን ቤታችንንና የነፍሳችንን ጉዳይ ቸል ማለት እንደሌለብን ነው። እውነተኛ ብልህነት ነገን ከእግዚአብሔር ጋር ማቀድ ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ግብዝነት ከእርሾ ጋር የተመሰለበት ምክንያት (ቁ. 1) በምስጢር ተስፋፍቶ ስለሚበክል ነውን?

👉እግዚአብሔር ድንቢጦችን የሚንከባከብ ከሆነ ለኛ ያለው አሳቢነት (ቁ. 6-7) ምን አይነት መተማመን ሊሰጠን ይገባል?

👉ሰነፉ ባለጸጋ "ሰነፍ" የተባለው ለምንድን ነው? (ሀብት ስላከማቸ ወይስ ለነፍሱ ስላላሰበ?)

👉"በእግዚአብሔር ዘንድ ባለጸጋ መሆን" (ቁ. 21) ማለት በተግባር ምን ማለት ነው?

👉በመንፈስ ቅዱስ ላይ የሚሰነዘር ስድብ የማይሰረየው ለምንድን ነው? (ቁ. 10)

👉ስደት በሚመጣበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ የሚሰጠን እርዳታ (ቁ. 12) ምን ይመስላል?

👉ፍርሃት በሕይወታችን ውስጥ ያለውን ስፍራ የኢየሱስ ትምህርት እንዴት ይቀይረዋል?

👉"ሰው በሀብቱ ብዛት ሕይወቱ አይገኝም" (ቁ. 15) የሚለው ቃል ለዘመናችን ፍጆታ-ተኮር ማህበረሰብ ምን መልዕክት አለው?

ሉቃስ 12፡22-34 (አትጨነቁና ሀብትን በሰማይ አከማቹ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ሰነፉ ባለጸጋ ምሳሌ አስተምሮ ካበቃ በኋላ፣ ትኩረቱን ወደ ደቀ መዛሙርቱ አደረገና ስለ ዕለት ተዕለት ኑሮ መጨነቅ ስለሌለባቸው ጥልቅ ትምህርት ሰጣቸው። ይህ ትምህርት በቀጥታ ከቀደመው ምሳሌ ጋር ይያያዛል፤ ባለጸጋው ለነገው ቁሳዊ ዋስትናው ሲጨነቅ ነፍሱን ዘንግቷት ነበር። ጌታችን ግን ደቀ መዛሙርቱ በምድራዊ ፍላጎቶች እንዳይታሰሩና ትኩረታቸው በሰማያዊው አባታቸው ላይ እንዲሆን ይፈልጋል። ሕይወት ከመብል፣ ሰውነትም ከልብስ እንደሚበልጥ በመናገር፣ ጭንቀት የሕይወትን እውነተኛ ትርጉም ሊሸፍን እንደማይገባው አስገነዘበ።

ይህንን ትምህርት ይበልጥ ግልጽ ለማድረግ ጌታችን ከተፈጥሮ የተወሰዱ ሁለት አስደናቂ ምሳሌዎችን ተጠቀመ። በመጀመሪያ ቁራዎችን እንድንመለከት አዘዘን። ቁራዎች አይዘሩም፣ አያጭዱም፣ እንዲሁም ጎተራ የላቸውም፤ ሆኖም ግን እግዚአብሔር ይመግባቸዋል። እኛ ደግሞ ከወፎች እጅግ እንደምንበልጥ አረጋገጠልን። ሁለተኛ ደግሞ የአበባዎችን (የአበቦችን) እድገት እንድንመለከት ነገረን። አበባዎች አይለፉም፣ አይፈትሉምም፤ ነገር ግን ክብርና ጌጥ የነበረው ሰሎሞን እንኳ እንደ አንዷቱ አበባ አላጌጠም። ዛሬ ታይቶ ነገ ወደ እቶን የሚጣለውን ሣር እግዚአብሔር እንዲህ የሚያለብሰው ከሆነ፣ እናንተ እምነት የጎደላችሁ፣ እናንተንማ እንዴት አብልጦ አይንከባከባችሁም? በማለት የአባታችንን ታማኝነት ገለጠ።

ጌታችን ጭንቀት ምንም ዓይነት ፋይዳ እንደሌለው ሲያስረዳ፣ ተጨንቆ በቁመቱ ላይ አንድ ክንድ መጨመር የሚችል ማን ነው? በማለት ጠየቀ። ጭንቀት ችግርን አይፈታም፣ ይልቁንም በእግዚአብሔር ላይ ያለንን እምነት ያዳክማል። ዓለማውያን እነዚህን ነገሮች ሁሉ አጥብቀው እንደሚፈልጉ፣ እኛ ግን እነዚህ ሁሉ እንደሚያስፈልጉን የሚያውቅ የሰማይ አባት እንዳለን አስታወሰን። ስለዚህም የሕይወታችን ቀዳሚ ዓላማና ትኩረት የእግዚአብሔርን መንግሥት መፈለግ ሊሆን ይገባል። ይህን ስናደርግ ሌላው የሚያስፈልገን ነገር ሁሉ ተጨምሮ ይሰጠናል።

ደቀ መዛሙርቱን "ትንሹ መንጋ" ብሎ በመጥራት፣ መንግሥቱን ሊሰጣቸው የአባታቸው በጎ ፈቃድ መሆኑን ገለጸ። ይህ ታላቅ መጽናኛ ነው፤ እግዚአብሔር መንግሥቱን ሊሰጠን ከፈቀደ፣

ለዕለት እንጀራችን አይጨክንብንም። በመቀጠልም ጌታችን ወደ ተግባራዊ እርምጃ በመሸጋገር፣ ያላችሁን ሸጡና ምጽዋት ስጡ በማለት አዘዘ። ይህም በምድር ላይ ካለውና ከሚያልፈው ሀብት ይልቅ፣ ሌባ በማይቀርበውና ብል በማያጠፋው በሰማይ የማያረጅ ኮረጆና የማይጠፋ መዝገብ እንድንሰበስብ የሚገፋፋ ነው። ደቀ መዛሙርቱን "ትንሹ መንጋ" ብሎ በመጥራት፣ መንግሥቱን ሊሰጣቸው የአባታቸው በጎ ፈቃድ መሆኑን ገለጸ። ይህ ታላቅ መጽናኛ ነው፤ እግዚአብሔር መንግሥቱን ሊሰጠን ከፈቀደ፣ ለዕለት እንጀራችን አይጨክንብንም። በመቀጠልም ጌታችን ወደ ተግባራዊ እርምጃ በመሸጋገር፣ ያላችሁን ሸጡና ምጽዋት ስጡ በማለት አዘዘ። ይህም በምድር ላይ ካለውና ከሚያልፈው ሀብት ይልቅ፣ ሌባ በማይቀርበውና ብል በማያጠፋው በሰማይ የማያረጅ ኮረጆና የማይጠፋ መዝገብ እንድንሰበስብ የሚገፋፋ ነው።

የትምህርቱ ማጠቃለያና ቁልፍ አሳብ የሚገኘው "መዝገባችሁ ባለበት ልባችሁ በዚያ ይሆናልና" በሚለው ቃል ውስጥ ነው። ሰው ትልቅ ዋጋ የሚሰጠውና ንብረቱን የሚያከማችበት ስፍራ ልቡን ይስበዋል። ሀብታችንን በምድራዊ ነገር ላይ ካደረግን፣ ልባችን በጭንቀትና በዝገት ይያዛል፤ ሀብታችንን ግን በሰማያዊው የእግዚአብሔር መንግሥትና በጎ ሥራ ላይ ካደረግን፣ ልባችን ሁልጊዜ ከጌታ ጋር ይሆናል። ይህ ክፍል የሚያስተምረን በእግዚአብሔር አቅርቦት ላይ ሙሉ በሙሉ በመታመን፣ ከጭንቀት ነፃ የሆነና ለዘላለም የሚተርፍ የፍቅርና የምጽዋት ሕይወት እንድንኖር ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ጭንቀት በቁመታችን ላይ አንድ ክንድ መጨመር እንደማይችል መነገሩ (ቁ. 25) ስለ አቅማችን ምን ይነግረናል?

👉የእግዚአብሔርን መንግሥት “መፈለግ” (ቁ. 31) ማለት በዕለት ተዕለት ሕይወት ውስጥ እንዴት ይተረጎማል?

👉“ታናሽ መንጋ ሆይ አትፍሩ” (ቁ. 32) የሚለው ቃል ለአማኞች ማህበረሰብ ምን አይነት መጽናኛ ይሰጣል?

👉ሀብትን በሰማይ ማከማቸትና ለድሆች መስጠት (ቁ. 33) ያላቸው ግንኙነት ምንድን ነው?

👉“መዝገባችሁ ባለበት ልባችሁ ደግሞ እዚያ ይሆናል” (ቁ. 34) የሚለው ቃል ስለ ትኩረታችን ምን ይናገራል?

👉አበቦች ሳይለፉ እግዚአብሔር ያለበሳቸው ከሆነ፣ እኛን ስለመልበሳችን ለምን እንጠራጠራለን?

👉ጸጋን መቀበልና በምድራዊ ነገር አለመታሰር የደቀ መዝሙርነት ክፍል የሆነው እንዴት ነው?

👉መንግሥቱን ሊሰጠን የአባታችን በጎ ፈቃድ መሆኑን ማወቅ ለጸሎታችን ምን ኃይል ይሰጣል?

ሉቃስ 12፡35-48 (ስለ መዘጋጀትና ስለ ታማኝ መጋቢነት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ ሁለት ከቁጥር 35 ጀምሮ ያለው ክፍል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ በምድራዊ ሕይወታቸው ሊኖራቸው ስለሚገባው የንቃተ ሕሊና ደረጃና ስለ ታማኝ መጋቢነት ያስተማረበት ጥልቅ ክፍል ነው። ጌታችን ትምህርቱን የጀመረው "ወገባችሁ የታጠቀ መብራታችሁም የበራ ይሁን" በሚል ጠንካራ ትእዛዝ ነው። በዚያ ዘመን ወገብን መታጠቅ ማለት ረጅሙን የውጭ ልብስ ሰብስብ አድርጎ ለሥራ ወይም ለጉዞ መዘጋጀትን የሚያመለክት ሲሆን፣ መብራት ማብራት ደግሞ በጨለማው ዓለም ውስጥ በንቃት መጠባበቅን ያሳያል። ይህ የሚያስተምረን ክርስቲያናዊ ሕይወት በዝንጋቴ የሚመራ ሳይሆን፣ በማንኛውም ሰዓት ለጌታ ጥሪ ምላሽ ለመስጠት ዝግጁ መሆን ያለበት መሆኑን ነው።

ጌታችን ይህንን ንቃት ከሠርግ ቤት ከሚመለስ ጌታቸው ጋር አነጻጽሮታል። አገልጋዮቹ ጌታቸው መጥቶ ደጁን ሲያንኳኳ ወዲያው እንዲከፍቱለት ተግተው መጠበቅ ይኖርባቸዋል። እዚህ ላይ አንድ እጅግ አስገራሚና ልብ የሚነካ መለኮታዊ ተስፋ እናገኛለን፤ ጌታቸው መጥቶ በንቃት ሲጠብቁት ያገኛቸውን እነዚያን አገልጋዮቹን "ወገቡን ታጥቆ በማዕድ ያስቀምጣቸዋል፥ ቀርቦም ያገለግላቸዋል" ይላል። ይህ ክርስቶስ ለታማኝ አገልጋዮቹ ያለው ታላቅ ፍቅርና ትሕትና መግለጫ ነው። እርሱ የሁሉ ጌታ ሆኖ ሳለ፣ በንቃት ለጠበቁት ግን ራሱ ዝቅ ብሎ ያገለግላቸዋል። የጌታ መምጣት በየትኛውም ሰዓት (በሁለተኛው ወይም በሦስተኛው ክፍለ ሌሊት) ቢሆን፣ በንቃት የሚጠብቁት ግን ሁልጊዜ ብፁዓን ናቸው።

ጴጥሮስ ይህ ምሳሌ ለእነርሱ (ለሐዋርያቱ) ብቻ ወይስ ለሁሉም እንደሆነ በጠየቀ ጊዜ፣ ጌታችን ስለ ታማኝና ልባም መጋቢ ምሳሌ በመናገር መለሰለት። መጋቢ ማለት በጌታው ቤት ላይ ተሹሞ ለቤተሰቡ ምግባቸውን በጊዜው የሚሰጥ ሰው ነው። ታማኝ መጋቢ ጌታው በሌለበት ሰዓት ኃላፊነቱን በአግባቡ የሚወጣና ሌሎችን የሚያገለግል ነው። ጌታው ሲመጣም እንዲህ ሲያደርግ ቢያገኘው በንብረቱ ሁሉ ላይ ይሾመዋል። ይህ የሚያሳየው በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ የሚሰጥ የክብር ሽልማት በታማኝነትና በሥራ ላይ የተመሠረተ መሆኑን ነው።

በአንጻሩ ደግሞ ጌታው የሚዘገይ መስሎት ልቡን የሚያደነድንና በሥልጣኑ ተጠቅሞ ሌሎችን አገልጋዮች የሚመታ፣ የሚበላና የሚጠጣ፣ የሚሰክርም ክፉ መጋቢ አለ። ይህ ሰው ጌታው ባልጠበቀው ቀንና ሰዓት ይመጣና በጽኑ ይቀጣዋል። ጌታችን እዚህ ላይ አንድ ታላቅ የኃላፊነት መርህ አስቀመጠ፡- "የጌታውን ፈቃድ አውቆ ያልተዘጋጀ እንደ ፈቃዱም ያላደረገ ያ አገልጋይ እጅግ ይገረፋል፤ ያላወቀ ግን መገረፍ የሚገባውንም ያደረገ ጥቂት ይገረፋል።" ይህ የሚያስተምረን እውቀት ከተጠያቂነት ጋር አብሮ እንደሚሄድ ነው።

ዋነኛው ትምህርት፡- "ብዙ ከተሰጠው ሁሉ ከእርሱ ብዙ ይፈለጋል" የሚለው ቃል ለእያንዳንዳችን የተሰጠ መመሪያ ነው። እግዚአብሔር ጸጋን፣ ጊዜን፣ ዕውቀትንና ንብረትን የሰጠን በታማኝነት እንድንጠቀምበት ነው። ጌታችን ዛሬም በደጃችን ቆሞ ያንኳኳል፤ የልባችን መብራት በእምነትና በበጎ ሥራ በርቶ ሊጠብቀው ይገባል። ንቃት ማለት ነገን በመፍራት መጨነቅ ሳይሆን፣ ዛሬን በጌታ ፊት በሚያከብር ታማኝነት መኖር ማለት ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉“ወገብን መታጠቅ” እና “መብራትን ማብራት” (ቁ. 35) ለመንፈሳዊ ዝግጁነት ምን አይነት ምሳሌዎች ናቸው?

👉የጌታ መምጣት እንደ ሌባ መሆኑ (ቁ. 39-40) ሁልጊዜ የመዘጋጀትን አስፈላጊነት እንዴት ያሳያል?

👉ታማኝና ብልህ መጋቢ (ቁ. 42) ከማይታመነው መጋቢ በምን ይለያል?

👉ጌታው የዘገየ በመሰለው ጊዜ ባሪያዎችን የሚደበድብና የሚሰክር ሰው መጨረሻው ምን ይሆናል?

👉“ብዙ ከተሰጠው ብዙ ይፈለጋል” (ቁ. 48) የሚለው ቃል ለኛ ለክርስቲያኖች ምን አይነት ኃላፊነት ይሰጠናል?

👉የጌታን ፈቃድ አውቆ ባልተዘጋጀና ባልፈጸመ ሰው ላይ የሚመጣው ቅጣት ምን ያህል ይከብዳል?

👉መጋቢነት በቁሳዊ ሀብት ብቻ ሳይሆን በመንፈሳዊ እውቀትም ጭምር መሆኑን እንዴት እንረዳዋለን?

👉ጌታው ሲመጣ ባሪያዎቹን ማገልገሉ (ቁ. 37) ስለ ክርስቶስ ትሕትና ምን ይነግረናል?

ሉቃስ 12፡49-59 (መለያየትና ዘመኑን መረዳት)
ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ ሁለት የመጨረሻው ክፍል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ተልዕኮው ጥልቀትና ስለሚመጣው መንፈሳዊ ውጊያ በግልጽ የተናገረበት እጅግ ጠንካራ ክፍል ነው። ጌታችን ትምህርቱን የጀመረው "በምድር ላይ እሳትን ልጥል መጣሁ" በሚል አስገራሚ ንግግር ነው። ይህ እሳት በምድር ላይ ያለውን ኃጢአትና ክፋት የሚያቃጥል፣ ልብን የሚያነጻና የእግዚአብሔርን ፍርድ የሚያመለክት ነው። ይህ እሳት መንፈስ ቅዱስንና የእግዚአብሔርን ቃል የሚወክል ሲሆን፣ ጌታ ደግሞ ይህ እሳት እስኪነድ ድረስ ምን ያህል እንደሚቸኩል ገልጿል። እንዲሁም ሊጠመቅባት ያለችውን ጥምቀት (የመስቀሉን መከራና ሞት) እስክትፈጸም ድረስ ታላቅ ጭንቀት እንዳለበት መናገሩ፣ የመዳናችን ሥራ ለጌታችን ምን ያህል ከባድ ዋጋ እንዳስከፈለ ያስገነዝበናል።

ብዙ ሰዎች መሲሑ ሲመጣ ምድራዊ ሰላምንና ቁሳዊ ዕረፍትን ብቻ የሚያመጣ ይመስላቸው ነበር። ጌታችን ግን "በምድር ላይ ሰላምን ለማምጣት የመጣሁ ይመስላችኋልን? አይደለም፥ መለየትን እንጂ" በማለት ሕዝቡን አስደነገጠ። ይህ መለያየት ክርስቶስን በመከተልና ባለመከተል መካከል የሚፈጠር መንፈሳዊ ጦርነት ነው። የእግዚአብሔር እውነት ወደ አንድ ቤት ሲገባ፣ አንዳንዱ ሲቀበል ሌላው ደግሞ ሲቃወም በቅርብ ቤተሰቦች መካከል እንኳ ልዩነት ይፈጠራል። አባት በልጁ ላይ፣ እናት በልጅዋ ላይ የሚነሱት ጌታን በመቀበል ውሳኔ ምክንያት ነው። ይህም ክርስትና የግል ውሳኔንና ለጌታ ፍጹም ታማኝ መሆንን እንደሚጠይቅ ያሳያል። እውነት ሁልጊዜ ከሐሰት ትለያለች፤ ብርሃንም ከጨለማ ጋር ኅብረት የለውም።

ጌታችን በመቀጠል ሕዝቡን ስለ መንፈሳዊ ንቃትና ዘመኑን ስለመረዳት ወቀሳቸው። ሰዎች በሰማይ ላይ ደመና ሲያዩ ዝናብ እንደሚመጣ፣ የደቡብም ንፋስ ሲነፍስ ሙቀት እንደሚሆን ማወቅ ይችላሉ። ተፈጥሮንና የአየር ሁኔታን የመተንተን ትልቅ ችሎታ እያላቸው፣ በመካከላቸው ያለውን የመሲሑን ዘመንና የእግዚአብሔርን ጉብኝት አለመረዳታቸው ትልቅ ስህተትና ግብዝነት እንደሆነ ነገራቸው። ዛሬም እኛ በዙሪያችን ያሉትን ፖለቲካዊና ቁሳዊ ነገሮች በሚገባ ስንረዳ፣ መንፈሳዊውን ዓለምና የጌታን መምጣት ምልክቶች ቸል እንዳንል ትልቅ ማስጠንቀቂያ ይሆነናል። የዘመኑን ምልክቶች ማወቅ ለደኅንነታችን ወሳኝ ነው።

በትምህርቱም ማጠቃለያ ላይ ጌታችን ስለ ዕርቅና ስለ ፍርድ አንድ የሕግ ምሳሌ ሰጠ። አንድ ሰው ከባላጋራው ጋር ወደ ዳኛ ሲሄድ በመንገድ ላይ ሳለ ሊታረቀው እንደሚገባ ነገረን። ካልሆነ ግን ዳኛው አሳልፎ ለባለሥልጣን ይሰጠዋል፣ እርሱም ወደ ወኅኒ ይጥለዋል። ይህ ምሳሌ የሚያስተምረን የመጨረሻው የፍርድ ቀን ሳይመጣና የጸጋው በሮች ክፍት እያሉ ከእግዚአብሔር ጋር መታረቅ እንዳለብን ነው። ጸጋው ባለበት በዚህ ሰዓት ንስሐ መግባትና ከበደል መውጣት ብቸኛው የብልህነት መንገድ ነው። የመጨረሻዋን ሳንቲም እስክንከፍል ድረስ ከዚያ እንደማንወጣ መናገሩ፣ የእግዚአብሔር ፍርድ ጥንቁቅ፣ የማያዳላና ፍጹም መሆኑን ያሳያል። ስለዚህ ዛሬውኑ ከጌታ ጋር ያለንን ግንኙነት ማስተካከል ይኖርብናል።

በአጠቃላይ በዚህ ክፍል ውስጥ የምንማረው ዋናው ቁምነገር፣ ክርስቶስን መከተል ዋጋ የሚያስከፍልና መለያየትን የሚያመጣ ቢሆንም፣ ከሁሉ በላይ ግን ዘላለማዊ ሰላምን የሚሰጥ መሆኑን ነው። የዘመኑን ምልክቶች እያስተዋልን፣ የልባችንን እሳት እያቀጣጠልንና ከጌታ ጋር ያለንን ዕርቅ እያጸናን በንቃት ልንኖር ይገባል። ጌታችን በቃሉ ሊያነጻን ይፈልጋል፤ እኛም ለቃሉ ታዛዥ በመሆን በብርሃን ልንመላለስ ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ “ሰላምን ለማምጣት የመጣሁ አይምሰላችሁ” (ቁ. 51) ማለቱ ከልደቱ “በምድር ሰላም” አዋጅ ጋር እንዴት ይጣጣማል?

👉ወንጌል በቤተሰብ ውስጥ መለያየትን የሚፈጥረው በምን ምክንያት ነው?

👉ኢየሱስ ሊጠመቅባት ያለው “ጥምቀት” (ቁ. 50) ስለ መከራው ምን ያመለክታል?

👉“ዘመኑን መረዳት” (ቁ. 56) ለምን አስፈለገ? በዘመናችንስ እንዴት እንረዳዋለን?

👉ከባላጋራ ጋር በመንገድ ሳሉ መታረቅ የሚለው ምሳሌ (ቁ. 58) ስለ ፍርድና ንስሐ ምን ያስተምራል?

👉እሳት የመንጻት ወይስ የፍርድ ምልክት ነው?

👉“የመጨረሻዋን ሳንቲም እስክትከፍል ድረስ ከእስር አትወጣም” የሚለው ቃል ስለ ፍርድ ጥብቅነት ምን ይላል?

👉በራሳችን ጽድቅን መፍረድ (ቁ. 57) ለምን አስፈላጊ ሆነ?

ምዕራፍ 13፡ ንስሐ፣ የእግዚአብሔር መንግሥትና ጠባቧ በር

ሉቃስ 13፡1-17 (የንስሐ ጥሪና በሰንበት መፈወስ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ ሦስት የሚጀምረው በወቅቱ ስለተከሰቱ ሁለት አሳዛኝ ክስተቶች ለጌታችን በቀረበ ጥያቄ ነው። ጲላጦስ የአንዳንድ የገሊላ ሰዎችን ደም ከመሥዋዕታቸው ጋር ስለቀላቀለውና በሰሊሆም ግንብ መፍረስ ምክንያት ስለሞቱት አሥራ ስምንት ሰዎች መረጃ ቀረበለት። በዚያ ዘመን የነበሩ ሰዎች እንዲህ ያለ ድንገተኛ አደጋ የሚደርሰው ከሌላው ይልቅ ኃጢአተኛ በሆኑ ሰዎች ላይ ብቻ እንደሆነ ያስቡ ነበር። ጌታችን ግን ይህንን የተሳሳተ አመለካከት በመቀየር፣ እነዚህ ሰዎች ከሌላው ይልቅ ኃጢአተኛ ስለነበሩ ሳይሆን፣ ማንኛውም ሰው ንስሐ ካልገባ በተመሳሳይ ሁኔታ ሊጠፉ እንደሚችል አስጠነቀቀ። ይህ የሚያስተምረን ሌሎችን ከመፍረድ ይልቅ የገዛ ራሳችንን የልብ ንጽሕናና ንስሐ ዘወትር ማሰብ እንዳለብን ነው። ሞት በማንኛውም ሰዓት ሊመጣ ስለሚችል ዝግጁ መሆን የብልህነት መንገድ ነው።

ጌታችን ይህንን የንስሐ አስፈላጊነት ይበልጥ ለማብራራት የማይፈራ ፍሬ ስለሌላት በለስ ምሳሌ ተናገረ። አንድ ሰው በወይን አታክልቱ ውስጥ የበለስ ዛፍ ተክሎ ነበር፤ ለሦስት ዓመታትም ፍሬ ቢፈልግባትም ምንም ሊያገኝ አልቻለም። አትክልተኛውንም መሬቱን እንዳታበላሽ ቁረጣት አለው። አትክልተኛው ግን "ጌታ ሆይ፥ ዙሪያዋን እስክቆፍርላትና ፋንድያ እስካፈስላት ድረስ በዚህች ዓመት ደግሞ ተዋት" በማለት ማለዳት። ይህ ምሳሌ የእግዚአብሔርን ትዕግሥትና ምሕረት በግልጽ ያሳያል። እግዚአብሔር ፍሬ እንድናፈራ ይጠብቀናል፤ ባላፈራን ጊዜም ወዲያው አይቀጣንም ይልቁንም ንስሐ እንድንገባ ጊዜ ይሰጠናል። ሆኖም ግን ይህ ዕድል ለዘላለም የሚቀጥል ሳይሆን የተወሰነ ጊዜ ያለው መሆኑንና ፍሬ የማታፈራው በለስ መጨረሻዋ መቆረጥ መሆኑን መዘንጋት የለብንም።

በመቀጠል ጌታችን በሰንበት ቀን በአንድ ምኩራብ ሲያስተምር አሥራ ስምንት ዓመት ሙሉ የድካም መንፈስ ያደረባትና ጎብጣ ቀና ማለት የማትችል አንዲት ሴት ተመለከተ። ይህች ሴት አሥራ ስምንት ዓመት ሙሉ የሰይጣን እስረኛ ሆና የኖረች ብትሆንም፣ በዚያች ዕለት ግን ወደ ምኩራብ መጥታ ነበር። ጌታችን ባያት ጊዜ በራሱ ርኅራኄ ጠራትና "አንቺ ሴት፥ ከድካምሽ

ተፈትተሻል" አላት፤ እጇንም ጫነባት፡፡ ወዲያውም ቀና አለችና እግዚአብሔርን አመሰገነች፡፡ ይህ ታሪክ ጌታችን ሰውን ከማንኛውም ዓይነት መንፈሳዊና ሥጋዊ እስራት ነፃ ለማውጣት ያለው ሥልጣን ምን ያህል ታላቅ መሆኑን ያረጋግጥልናል፡፡

ይሁን እንጂ የምኩራቡ አለቃ ጌታችን በሰንበት ስለፈወሰ ተቆጣ፡፡ ስድስት የሥራ ቀናት እያሉ በሰንበት መፈወስ እንደማይገባ ለሕዝቡ ተናገረ፡፡ ይህ ሰው ለሕግና ለሥርዓት ካለው ጠባብ አመለካከት የተነሳ፣ አንዲት የሰው ልጅ ከዓመታት ስቃይ ነፃ መውጣቷ ሊያስደስተው አልቻለም፡፡ ጌታችንም "እናንተ ግብዞች" በማለት መለሰለት፡፡ ማንኛውም ሰው በሰንበት ቀን በሬውን ወይም አህያውን ከግርግም ፈትቶ ውኃ ሊያጠጣ እንደሚወስደው ሁሉ፣ ይህች የአብርሃም ልጅ የሆነችው ሴት አሥራ ስምንት ዓመት ከታሰረችበት እስራት በሰንበት ቀን ልትፈታ አይገባም ነበርን? በማለት የሕግ እውነተኛ ትርጉም ምሕረትና ፍቅር መሆኑን አስተማረ፡፡ ተቃዋሚዎቹ ሁሉ አፈሩ፤ ሕዝቡ ግን ጌታ ባደረገው ድንቅ ሥራ ሁሉ ደስ አላቸው፡፡

ከእነዚህ ታሪኮች የምንረዳው ዋናው ቁምነገር፣ እግዚአብሔር የሚፈልገው ውጫዊ የሕግ አጠባበቅን ሳይሆን የልብ መለወጥንና ለሌሎች የሚሆን ርኅራኄን መሆኑን ነው፡፡ ንስሐ መግባት ማለት ራስን ለእግዚአብሔር ምሕረት አሳልፎ መስጠትና ከኃጢአት እስራት ነፃ መውጣት ነው፡፡ ጌታችን ዛሬም የታሰሩትን ሊፈታና የጎበጡትን ቀና ሊያደርግ ዝግጁ ነው፡፡ እኛም የእርሱን ጸጋ በመቀበል ፍሬ የምናፈራ የሕይወት ዛፎች ልንሆን ይገባል፡፡

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉መከራ የሚደርሰው በኃጢአት ብዛት ነው ለሚለው የተሳሳተ አመለካከት (ቁ. 2-4) የኢየሱስ መልስ ምንድን ነው?

👉ፍሬ የሌላት በለስ ምሳሌ (ቁ. 6-9) ስለ እግዚአብሔር ትዕግሥትና ስለ መጨረሻው ፍርድ ምን ያስተምረናል?

👉በሰንበት መፈወስን የተቃወመው የምኩራብ አለቃ ግብዝነት በምን ተገለጠ? (ቁ. 15)

👉የጎበጠችው ሴት መፈወስ "የአብርሃም ልጅ" ከመሆኗ ጋር ምን ግንኙነት አለው?

👉ንስሐ መግባት ለምን አጣዳፊ እንደሆነ ከነዚህ ታሪኮች ምን እንረዳለን?

👉እግዚአብሔር ለንስሐ የሚሰጠው "ተጨማሪ አንድ ዓመት" (ቁ. 8) ዛሬ ለእኛ ምን ማለት ነው?

👉"ሰይጣን ያሰራት" (ቁ. 16) መባሉ ስለ በሽታና መንፈሳዊ ተፅዕኖ ምን ያስረዳናል?

👉የኢየሱስ ተቃዋሚዎች ያፈሩትና ሕዝቡ ደስ የተሰኙት ለምን ነበር?

ሉቃስ 13፡18-35 (የእግዚአብሔር መንግሥትና ስለ ኢየሩሳሌም ዋይታ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ ሦስት ላይ የእግዚአብሔር መንግሥት በምድር ላይ ስላለው ሁኔታና ስለሚኖራት እድገት በሁለት አስደናቂ ምሳሌዎች አስተማረ። በመጀመሪያ የእግዚአብሔር መንግሥት በሰው ዘርቶአት በታላቅ ዛፍነት ስለምታድገውና የሰማይ ወፎች መጠለያ እስከምትሆን ድረስ ስለምትሰፋው የሰናፍጭ ቅንጣት መስሏታል። ቀጥሎም አንዲት ሴት በሦስት መስፈሪያ ዱቄት ውስጥ እንደምትጨምረውና ዱቄቱን ሁሉ እንደሚያቦካው እርሾ አነጻጽሯታል። እነዚህ ሁለት ምሳሌዎች የሚያስተምሩን የእግዚአብሔር መንግሥት አጀማመርዋ እጅግ ጥቂትና ስውር ቢመስልም፣ በውስጧ ግን ዓለምን የመለወጥና ሰፊ የመሆን ታላቅ መለኮታዊ ኃይል እንዳላት ነው። ወንጌል በልባችን ውስጥ ሲዘራ በመጀመሪያ ላይታይ ይችላል፤ ነገር ግን መላ ማንነታችንን የመለወጥና የመግዛት አቅም አለው።

ጌታችን ወደ ኢየሩሳሌም እየተጓዘ ሳለ አንድ ሰው ጥቂቶች ብቻ ይድኑ ይሆን? በማለት ጠየቀው። የጌታችን ምላሽ ግን ለሚድኑት ሰዎች ብዛት ሳይሆን ለእያንዳንዱ ሰው ቁርጠኝነት ላይ ያተኮረ ነበር። በጠበበው ደጅ ለመግባት ተጋደሉ በማለት አሳሰበ። ብዙዎች ለመግባት ቢፈልጉም እንደማይችሉ መናገሩ፣ መዳን እንዲሁ በዋዛ የሚገኝ ሳይሆን ከዓለምና ከራስ ፈቃድ ጋር የሚደረግ ትግል መሆኑን ያሳያል። የቤቱ ጌታ ተነስቶ በሩን ከዘጋው በኋላ፣ በውጭ ቆመው ጌታ ሆይ ክፈትልን የሚሉት ሰዎች ከእርሱ ጋር የቅርብ ግንኙነት የሌላቸው ናቸው። አብረን በልተናል ጠጥተናል ማለት ብቻውን በቂ አይደለም፤ ይልቁንም በቃሉ መኖርና እርሱን በተግባር መከተል ያስፈልጋል። በዚህም ምክንያት መጀመሪያ የነበሩት ማለትም ባለጸጋና ጻድቅ ነን የሚሉ መጨረሻ ይሆናሉ፣ መጨረሻ የነበሩት ደግሞ የእግዚአብሔርን መንግሥት ወራሾች ይሆናሉ።

በዚያኑ ሰዓት አንዳንድ ፈሪሳውያን መጥተው ሄሮድስ ሊገድልህ ይፈልጋልና ከዚህ ውጣ አሉት። ጌታችን ግን በሰዎች ዛቻና ፍርሃት የማይገታ መሆኑን አሳየ። ያችን ቀበሮ ማለትም ሄሮድስን ሄዳችሁ ዛሬና ነገ አጋንንትን አወጣለሁ ፈውስንም አደርጋለሁ፣ በሦስተኛውም

ቀን ሥራዬን እፈጽማለሁ በሉት በማለት መለሰላቸው። ይህም ጌታችን በራሱ መለኮታዊ የጊዜ ሰሌዳ እንደሚመራና ሞቱም ቢሆን በእርሱ ፈቃድ እንጂ በሰው ኃይል እንዳልሆነ ያረጋገጠበት ነው። ነቢይ በኢየሩሳሌም ውጭ ሊጠፉ አይገባውምና በማለት ወደ መስቀሉ ጉዞው ያለውን ጽኑ አቋም ገለጠ።

በመጨረሻም ጌታችን ስለ ኢየሩሳሌም ያለው ጥልቅ ሐዘንና ዋይታ ተሰማ። ነቢያትን የምትገድልና ወደ እርስዋ የተላኩትን የምትወግር ኢየሩሳሌም ሆይ በማለት በሐዘን ጠራት። ዶሮ ጫጩቶችዋን በክንፎችዋ ስር እንደምትሰበስብ፣ ጌታም የኢየሩሳሌምን ልጆች ሊሰበስብ ስንት ጊዜ እንደወደደ ነገር ግን እንቢ እንዳሉ ገለጸ። ይህ ምስል የእግዚአብሔርን ታላቅ ትዕግሥትና ለሰው ልጅ ያለውን ጥልቅ ፍቅር የሚያሳይ ነው። የሰዎች አለመፈለግ ግን ቤታቸው ባዶ ሆኖ እንዲቀር ምክንያት ሆነ። ጌታችንን በክብር እስከሚያዩት ጊዜ ድረስ ዳግመኛ እንደማያዩት በመናገር ታሪኩን ደመደመ። ከዚህ የምንረዳው እግዚአብሔር ሊሰበስበንና ሊጠብቀን ቢፈልግም፣ እኛ ግን በፈቃደኝነት ለጥሪው ምላሽ መስጠት እንዳለብን ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የሰናፍጭ ቅንጣትና የእርሾ ምሳሌዎች (ቁ. 18–21) ስለ መንግሥተ ሰማያት ስውርና ታላቅ እድገት ምን ይነግሩናል?

👉“ጠባቧ በር” (ቁ. 24) ምንን ታመለክታለች? ለምንስ ብዙዎች መግባት ይሳናቸዋል?

👉በውጭ ቆመው “ጌታ ሆይ ክፈትልን” የሚሉ ሰዎች (ቁ. 25-27) ለምን ተከለከሉ?

👉ከአብርሃም፣ ከይስሐቅና ከያዕቆብ ጋር በመንግሥተ ሰማያት የሚቀመጡት እነማን ናቸው?

👉ኢየሱስ ሄሮድስን “ቀበሮ” (ቁ. 32) ብሎ የጠራው ለምን ይመስላችኋል?

👉ኢየሩሳሌምን እንደ ዶሮ ጫጩቶቿን እንደምትሰበስብ ሊሰበስባት መመኘቱ (ቁ. 34) ስለ እግዚአብሔር አባትነት ምን ይናገራል?

👉“ጌታ ሆይ የሚድኑ ጥቂቶች ናቸውን?” (ቁ. 23) ለሚለው ጥያቄ የኢየሱስ መልስ ትኩረቱ ጥያቄው ላይ ሳይሆን ተግባሩ ላይ የሆነው ለምንድን ነው?

👉“ከመጀመሪያዎቹ መጨረሻዎች፣ ከመጨረሻዎቹም መጀመሪያዎች ይሆናሉ” (ቁ. 30) የሚለው ቃል ምን ያስጠነቅቀናል?

ምዕራፍ 14፡ ትሕትና፣ ግብዣና የደቀ መዝሙርነት ዋጋ

ሉቃስ 14፡1–24 (በፈሪሳዊው ቤት የተደረገ ግብዣና ታላቁ እራት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሰንበት ቀን ከአንድ የፈሪሳውያን አለቃ ቤት ለምሳ ተጋብዞ በነበረበት ወቅት የተከናወኑትን ጥልቅ ትምህርቶች እንመለከታለን። በዚያ ስፍራ የነበሩት ሰዎች ሁሉ ጌታን በጥንቃቄ ይከታተሉት ነበር፤ ይህም በእርሱ ላይ ስህተት ለመፈለግና ለመክሰስ ካላቸው ጉጉት የተነሳ ነው። ሆኖም ጌታችን በዚያ የነበረውንና በሰውነቱ ውስጥ ውኃ በመቋጠሩ ምክንያት ይሠቃይ የነበረውን ሰው በመፈወስ የእግዚአብሔር ምሕረት ከሃይማኖታዊ ሥርዓት በላይ መሆኑን በተግባር አሳየ። በጉድጓድ ውስጥ የወደቀን ከብት በሰንበት ማውጣት ከተፈቀደ፣ በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠረን ሰው ከሕመም ነፃ ማውጣትማ እንዴት አብልጦ አይፈቀድም? ይህ ክፍል የሚያስተምረን ሃይማኖት የሰውን ልጅ ለመርዳት እንጂ ሰውን ለማሰር እንዳልተሰጠ ነው።

ጌታችን በግብዣው ላይ የነበሩት ሰዎች የክብር ቦታን ለመያዝ ሲሽቀዳደሙ ባየ ጊዜ ስለ ትሕትና የሚገልጥ ታላቅ መመሪያ ሰጠ። አንድ ሰው ወደ ሰርግ ግብዣ ሲጠራ ከሁሉ በላይ የሆነውን የክብር ቦታ መያዝ እንደሌለበት፣ ይልቁንም ራሱን ዝቅ አድርጎ መጨረሻው ወንበር ላይ መቀመጥ እንዳለበት አስተማረ። ይህን ሲያደርግ ባለቤቱ መጥቶ ወደ ላይ ውጣ ሲለው በሰው ሁሉ ፊት ክብር ይሆንለታል። እዚህ ላይ ጌታችን የጠቀሰው ነጥብ በምድራዊ ግብዣ ላይ ብቻ የሚሠራ ሳይሆን መንፈሳዊ መርህም ነው። ራሱን ከፍ የሚያደርግ ሁሉ ይዋረዳል፣ ራሱን ግን ዝቅ የሚያደርግ ከፍ ይላል። እውነተኛ ክብር ከእግዚአብሔር የሚሰጥ እንጂ በሰው ጥረት የሚመጣ እንዳልሆነ እንረዳለን። በተጨማሪም ግብዣ ስናደርግ ሊመልሱልን የሚችሉትን ባለጸጋ ዘመዶቻችንን ሳይሆን፣ ምንም የሌላቸውንና ምስኪኖችን እንድንጠራ አዘዘን። ይህም ዋጋችንን በምድር ላይ ሳይሆን በጻድቃን ትንሣኤ ቀን ከእግዚአብሔር ዘንድ እንድንቀበል ለማስተማር ነው።

አንድ ሰው በእግዚአብሔር መንግሥት እንጀራ የሚበላ ብፁዕ ነው ባለ ጊዜ፣ ጌታችን የታላቁን እራት ምሳሌ ተረከ። አንድ ሰው ታላቅ ግብዣ አዘጋጅቶ ብዙዎችን ጠራ። ይሁን እንጂ የተጠሩት ሰዎች ሁሉ ሰበብ መደርደር ጀመሩ። አንዱ መሬት ገዝቻለሁ ሊያየው ይገባል አለ፣

ሌላው አምስት ጥንድ በሬዎችን ገዝቻለሁ ሊፈትናቸው ይፈልጋል አለ፣ ሦስተኛው ደግሞ ሚስት አግብቻለሁና መምጣት አልችልም አለ። እነዚህ ሁሉ ነገሮች በራሳቸው ክፉ ባይሆኑም፣ ለእግዚአብሔር ጥሪ ቅድሚያ አለመስጠታቸው ግን ጥፋት ሆነባቸው። ይህም የአይሁድ ሃይማኖታዊ መሪዎች መሲሑንና የመንግሥተ ሰማያትን ጥሪ ቸል ማለታቸውን ያመለክታል።

የቤቱ ጌታ በዚህ ተቆጥቶ አገልጋዩን ወደ ከተማው ጎዳናዎችና ስላቾች ሄዶ ድሆችን፣ ጉባጦችን፣ ዕውሮችንና አንካሶችን እንዲያመጣ አዘዘው። አሁንም ክፍት ቦታ ስለነበረ፣ ቤቱ እንዲሞላ ከመንገድና ከቅጥር ዳር ያሉትን ሁሉ እንዲያስገቡ ተደረገ። ይህ የሚያሳየው የእግዚአብሔር መንግሥት የተናቁትና ራሳቸውን እንደ ኃጢአተኛ የሚቆጥሩት ሰዎች የሚገቡባት መሆኗን ነው። መጀመሪያ የተጠሩት ግን የጌታን እራት አይቀምሱም። ዛሬም የመንግሥተ ሰማያት ግብዣ ለሁላችንም ቀርቧል፤ ዓለማዊ ትጋታችንና ሰበባችን ከእግዚአብሔር በረከት እንዳያወጣን መጠንቀቅ ይኖርብናል። የእግዚአብሔር ቤት እንዲሞላ የእርሱ ፍላጎት ነው፤ እኛም ለጥሪው ታዛዥ መሆን አለብን።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ በሰንበት መፈወስን አስመልክቶ የጠየቀው ጥያቄ ፈሪሳውያንን ዝም ያሰኘው ለምንድን ነው?

👉ራስን ዝቅ ማድረግና ከፍ ማለት (ቁ. 11) በመንፈሳዊና በማህበራዊ ሕይወት ውስጥ እንዴት ይገለጣል?

👉ድሆችን፣ ሽባዎችንና ዕውሮችን መጋበዝ (ቁ. 13) የሚያስገኘው በረከት ምንድን ነው?

👉በታላቁ ግብዣ ምሳሌ ውስጥ ሰዎች የጠቀሷቸው ሰበቦች (ቁ. 18-20) ዛሬ ለእግዚአብሔር ጥሪ በምንሰጠው ምላሽ እንዴት ይንጸባረቃሉ?

👉"አስገድደህ አስገባቸው" (ቁ. 23) የሚለው ቃል የወንጌልን አጣዳፊነት እንዴት ይገልጻል?

👉መጀመሪያ የተጠሩት ሰዎች ግብዣውን ባለመቅመሳቸው (ቁ. 24) ምን አይነት መንፈሳዊ ኪሳራ ገጠማቸው?

👉እውነተኛ መስተንግዶ (Hospitality) ከክርስትና እሴቶች ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉"በእግዚአብሔር መንግሥት እንጀራ የሚበላ ብፁዕ ነው" (ቁ. 15) ላለው ሰው የኢየሱስ ምላሽ ምን ነበር?

ሉቃስ 14፡25-35 (የደቀ መዝሙርነት ዋጋ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ብዙ ሕዝብ ተከትለውት ይሄዱ ነበር። ነገር ግን እርሱ የሚፈልገው ዝም ብሎ በስሜት የሚከተል ሕዝብ ሳይሆን ዋጋውን አውቆ የሚከተል እውነተኛ ደቀ መዝሙር ነው። እናቱን፣ አባቱን፣ ሚስቱን፣ ልጆቹንና የገዛ ሕይወቱን እንኳ ሳይቀር ከእኔ በላይ የማይወድ ደቀ መዝሙሬ ሊሆን አይችልም በማለት እጅግ ከባድ የሚመስል መመሪያ ሰጠ። እዚህ ላይ መጥላት ማለት በክፉት መመልከት ሳይሆን ለእግዚአብሔር የሚሰጠው ፍቅርና ቅድሚያ ከማንኛውም ምድራዊ ዝምድና በላይ መሆን እንዳለበት ለማሳየት ነው። መስቀልን ተሸክሞ መከተል ማለት ደግሞ ስለ ክርስቶስ ማንኛውንም መከራ ለመቀበልና ለዓለም ምኞት ለመሞት ዘወትር መዘጋጀትን ይጠይቃል።

ይህንን የመከተል ውሳኔ በስሜት ብቻ እንዳንወስን ጌታችን ሁለት ግልጽ ምሳሌዎችን ተጠቀመ። ግንብ ሊሠራ የሚፈልግ ሰው መጀመሪያ ተቀምጦ የሚጨርሰው መሆኑንና ወጪውን እንደሚሰላ ሁሉ፣ እኛም ክርስቶስን ለመከተል ስንነሳ የሚጠይቀውን መስዋዕትነት አስቀድመን ማወቅ ይኖርብናል። ካልሆነ ግን መሠረቱን ጥሎ መጨረስ ባቃተው ጊዜ ሰዎች ሁሉ ይስቁበታል። እንዲሁም ሌላውን ንጉሥ ሊወጋ የሚሄድ ንጉሥ በአሥር ሺህ ሆኖ በሃያ ሺህ የሚመጣበትን ጠላት መቋቋም እንደሚችል አስቀድሞ ይመከራል። ክርስትና ዝም ብሎ የሚጀመር ሳይሆን ሙሉ ማንነትን ለጌታ አሳልፎ ለመስጠት የሚደረግ ጥልቅ ውሳኔ ነው። ከሁሉ በላይ ደግሞ ያለውን ሁሉ የማይተው ደቀ መዝሙሬ ሊሆን አይችልም በማለት ምድራዊ ንብረትና ፍላጎት ከጌታ ፍቅር እንዳይበልጡ አሳሰበ።

በትምህርቱም ማጠቃለያ ላይ ስለ ጨው ተናገረ። ጨው መልካም ነው፤ ነገር ግን አልጫ ቢሆን ጣዕሙን በምን ሊመልሱት ይችላሉ? አልጫ የሆነ ጨው ለምድርም ቢሆን ለፋንድያም ቢሆን አይጠቅምም፤ ወደ ውጭ ይጥሉታል እንጂ። ጨው ለምግብ ጣዕም እንደሚሰጥና ብስባትን እንደሚከላከል ሁሉ፣ ደቀ መዝሙርም በዓለም መካከል ሲኖር የተለየ ጣዕምና የቅድስና ሕይወት ሊኖረው ይገባል። ዋጋውን ከፍሎ የማይከተልና በባሕርዩ ከዓለም የማይለይ አማኝ እንደ አልጫ ጨው ለምንም የማይጠቅም ይሆናል። ስለዚህ የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ በማለት እውነተኛውን የመከተል ትርጉም እንድንረዳ ጥሪውን አቀረበ።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ ቤተሰብን "መጥላት" አለበት (ቁ. 26) ማለቱ ቅድሚያ ስለ መስጠት እንጂ ስለ ጥላቻ አለመሆኑን እንዴት እንረዳዋለን?

👉"ወጪን መተመን" (ቁ. 28) በደቀ መዝሙርነት ጉዞ ውስጥ ለምን አስፈላጊ ሆነ?

👉መስቀሉን የማይሸከም ደቀ መዝሙር ሊሆን የማይችለው በምን ምክንያት ነው?

👉ከንብረት ሁሉ አለመሸሽ (አለመተው) (ቁ. 33) ከመከተል ጋር ያለው ግንኙነት ምንድን ነው?

👉የአልጫ ጨው ምሳሌ (ቁ. 34-35) ለክርስቲያኖች ምን አይነት ማስጠንቀቂያ ይሰጣል?

👉ኢየሱስ እነዚህን ከባድ ቃላት ለተከተሉት ብዙ ሕዝብ የተናገረው ለምን ይመስላችኋል?

👉የደቀ መዝሙርነት ዋጋ ዛሬ በምቾት ዓለም ውስጥ ላለ ክርስቲያን ምን ትርጉም አለው?

👉የንጉሡ ምሳሌ (ቁ. 31-32) ስለ መንፈሳዊ ውጊያና ስምምነት ምን ያስተምረናል?

ምዕራፍ 15፡ የጠፉት ነገሮችና የእግዚአብሔር ደስታ

ሉቃስ 15፡1-10 (የጠፋው በግና የጠፋው ድሪም)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ አምስት የእግዚአብሔርን ርኅራኄና የጠፋውን ነፍስ ለመፈለግ ያለውን ጉጉት የሚያሳይ የመጽሐፍ ቅዱስ ዕንቁ ነው። ታሪኩ የሚጀምረው ኃጢአተኞችና ቀራጮች ጌታን ለመስማት ወደ እርሱ ሲቀርቡ ነው። ፈሪሳውያን ግን ይህንን በማየታቸው ጌታ ኃጢአተኞችን በመቀበሉና ከእነርሱ ጋር በመብላቱ ቅሬታቸውን መግለጽ ጀመሩ። ጌታችንም የእግዚአብሔርን ልብና ለሰው ልጅ ያለውን ዋጋ ለማሳየት እነዚህን ሁለት ተከታታይ ምሳሌዎች ተረከላቸው።

የመጀመሪያው ታሪክ ስለ ጠፋው በግ ነው። መቶ በጎች ያሉት አንድ እረኛ አንዱ ቢጠፋበት ዘጠና ዘጠኙን በበረሃ ትቶ የጠፋውን እስኪያገኘው ድረስ ይፈልገዋል። እዚህ ላይ ልብ ሊባል የሚገባው ነጥብ እረኛው በጎቹ ዘጠና ዘጠኝ ስለሆኑ በአንዱ መጥፋት ቸል አለማለቱ ነው። ለእግዚአብሔር እያንዳንዱ ነፍስ ትልቅ ዋጋ አላት። በጉን ባገኘው ጊዜ ደስ ብሎት በጫንቃው ተሸክሞ ወደ ቤት ያመጣዋል። ይህም ጌታ እኛን ወደ ራሱ የሚመልስበትን መንገድና ለእኛ ያለውን ጥንቁቅ እንክብካቤ ያሳያል። በሰማይም ንስሐ ከማያስፈልጋቸው ከዘጠና ዘጠኝ ጻድቃን ይልቅ ንስሐ በሚገባ በአንድ ኃጢአተኛ ታላቅ ደስታ ይሆናል።

ሁለተኛው ምሳሌ ደግሞ አሥር ድሪም (ሳንቲም) ስላላትና አንዱ ስለጠፋባት ሴት ይተርካል። ሴቲቱ የጠፋውን ሳንቲም ለማግኘት መብራት አብርታ ቤቱን ትጠርጋለች፤ እስክታገኘውም ድረስ በጥንቃቄ ትፈልጋለች። ሳንቲሙ ግዑዝ ነገር ቢሆንም ለባለቤቱ ግን ትልቅ ዋጋ ነበረው። እኛም በኃጢአት ምክንያት ብንጠፋም እንኳ በእግዚአብሔር ፊት ያለን የፍጥረት ክብር አይቀንስም። እግዚአብሔርም እንደዚች ሴት እኛን ለማግኘት በቃሉ ብርሃንና በመንፈሱ ይፈልገናል። ካገኘችውም በኋላ ወዳጆቿንና ጎረቤቶቿን ጠርታ አብራችሁኝ ደስ ይበላችሁ ትላለች።

እነዚህ ሁለት ታሪኮች የሚያስተምሩን እግዚአብሔር የጠፋውን የሚፈልግ አምላክ መሆኑን ነው። እኛ ወደ እርሱ መምጣት ስላቃተን እርሱ ራሱ እኛን ፍለጋ መጥቷል። እውነተኛ ንስሐ በሰማይ መላእክት ፊት ታላቅ ደስታን ይፈጥራል። ዛሬም ጌታ እያንዳንዱን ሰው በስሙ ያውቀዋል፤ ከጠፋበትም ስፍራ ሊመልሰው ይፈልጋል። የሰማይ ደስታ ተካፋይ መሆን የምንችለውም የጌታን የፍቅር ጥሪ ሰምተን ወደ ቤቱ ስንመለስ ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉እረኛው ዘጠና ዘጠኙን በምድረ በዳ ትቶ አንዱን ፍለጋ መሄዱ ስለ እግዚአብሔር ግላዊ ፍቅር ምን ይነግረናል?

👉ሴቲቱ ሳንቲሟን ለማግኘት መብራት ማብራቷና ቤቷን መጥረጓ ስለ እግዚአብሔር ፍለጋ ጥረት ምን ያስተምረናል?

👉“በሰማይ ደስታ ይሆናል” (ቁ. 7፣ 10) መባሉ ስለ መላእክትና ስለ እግዚአብሔር ልብ ምን ይገልጻል?

👉ኃጢአተኞች ወደ ኢየሱስ መቅረባቸውና ፈሪሳውያን ማጉረምረማቸው የሁለት ዓለም አተያዮች ግጭት መሆኑን እንዴት እንረዳዋለን?

👉የጠፋውን ማግኘትና ከጎረቤቶች ጋር ደስታን መካፈል በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዴት ይፈጸማል?

👉በአንድ ኃጢአተኛ ንስሐ መግባት ላይ ያለን ደስታ ከእግዚአብሔር ደስታ ጋር ይመሳሰላል?

👉ሳንቲሙ ራሱን ፈልጎ ማግኘት እንደማይችል ሁሉ ኃጢአተኛውም የእግዚአብሔር ፍለጋ ለምን አስፈለገው?

👉እነዚህ ምሳሌዎች ኢየሱስ ከቀራጮች ጋር መብላቱን እንዴት ያጸድቁለታል?

ሉቃስ 15፡11-32 (የጠፋው ልጅ እና ታላቁ ወንድም)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ አምስት ማጠቃለያ ላይ የሚገኘው ይህ ታሪክ በቤተክርስቲያን ታሪክ ውስጥ እጅግ ከሚታወቁና የሰውን ልጅ ማንነት ከሚገልጡ ታሪኮች አንዱ ነው፡፡ ታሪኩ የሚጀምረው አንድ አባት ሁለት ልጆች ነበሩት በማለት ነው፡፡ ታናሹ ልጅ ገና አባቱ በሕይወት እያለ የአባቱን ሞት እንደመመኘት የሚቆጠረውን ድፍረት በማሳየት የድርሻውን አወርሰኝ በማለት ጠየቀ፡፡ አባቱም ገንዘቡን አካፈለው፡፡ ይህ ታናሽ ልጅ ወደ ሩቅ አገር ሄዶ ገንዘቡን በዝሙትና ያለ ሥርዓት በመኖር አባከነው፡፡ በዚያ አገርም ከባድ ረሃብ በሆነ ጊዜ ምንም የሚበላው አጥቶ የአሕዛብ እሪያዎችን (አሳማዎችን) ወደ መጠበቅ ዝቅ አለ፡፡ አሳማዎቹ ከሚበሉት ፍሬ እንኳ ሊመገብ ቢመኝ የሚሰጠው አጣ፡፡ ይህ የሰው ልጅ ከእግዚአብሔር ርቆ በኃጢአት ሲወድቅ የሚደርስበትን የሞራልና የሕይወት ውድቀት በግልጽ ያሳያል፡፡

ታናሹ ልጅ ወደ ልቡ በተመለሰ ጊዜ በአባቱ ቤት ያሉ አገልጋዮች እንጀራ እንደሚተርፋቸው አስቦ ተነሥቶ ወደ አባቱ ለመመለስ ወሰነ፡፡ "አባት ሆይ፥ በሰማይና በፊትህ በደልሁ" በማለት የንስሐ ቃሉን አዘጋጀ፡፡ እዚህ ላይ ንስሐ ማለት ወደ ልብ መመለስና የተሳሳተውን መንገድ ትቶ ወደ አባቱ (ወደ እግዚአብሔር) መገስገስ መሆኑን እንረዳለን፡፡ ገና ሩቅ ሳለ አባቱ አየውና አዘነለት፤ ሮጦም አንገቱን አቀፈውና ሳመው፡፡ አባቱ ልጁ ንስሐውን ተናግሮ እስኪጨርስ እንኳ አልጠበቀም፤ ይልቁንም ምርጥ ልብስ አምጡለት፣ ደለባውን ጥጃ እረዱ፣ በእጁ ቀለበት በእግሩም ጫማ አድርጉለት በማለት ድግስ አዘዘ፡፡ ይህ የአባት ፍቅር እግዚአብሔር ንስሐ ለሚገባ ኃጢአተኛ ያለውን ያልተገደበ ይቅርታና አክብሮት ያሳያል፡፡ አባቱ ልጁን የተቀበለው እንደ አገልጋይ ሳይሆን እንደ ቀድሞ ልጁነቱ ነበር፡፡

በዚህ ታላቅ ደስታ መካከል ግን ሌላው የቤት ልጅ የሆነው ታላቁ ወንድም ከእርሻ ሲመለስ የዘፈንና የደስታ ድምፅ ሰማ፡፡ የሆነውን ነገር ሲረዳ ግን እጅግ ተቆጥቶ ወደ ቤት መግባት አልፈለገም፡፡ ይህ ታላቅ ወንድም ምንም እንኳ በአካሉ ከአባቱ ጋር ቢኖርም፣ በልቡ ግን ከአባቱ ፍቅር የራቀ ነበር፡፡ ለአባቱ የሚሰጠው አገልግሎት በፍቅር ሳይሆን በግዴታና እንደ ባሪያ ሥራ ነበር፡፡ "እነሆ፥ ይህን ያህል ዘመን እንደ ባሪያ ተገዝቼልሃለሁ" ማለቱ ለዚህ ምስክር ነው፡፡ ከጓደኞቹ ጋር ደስ እንዲለው አንዲት ጠቦት እንኳ እንዳልተሰጠው በማማረር አባቱን

ወቀሰ። ይህ የፈሪሳውያንና ራሳቸውን ጻድቅ አድርገው የሚቆጥሩ ሰዎች ምሳሌ ነው። አባቱ ግን ወደ ውጭ ወጥቶ ለመነው፤ "ልጄ ሆይ፥ አንተ ሁልጊዜ ከእኔ ጋር ነህ፥ ለእኔ የሆነውም ሁሉ የአንተ ነው" በማለት መለሰለት።

ታሪኩ የሚደመደመው ይህ ወንድምህ ሞቶ ነበርና ሕያው ሆኗል፣ ጠፍቶም ነበርና ተገኝቷል በማለት ነው። ይህ ክፍል የሚያስተምረን ሁለት ዓይነት የጠፉ ልጆች እንዳሉ ነው። አንደኛው ከቤት ወጥቶ በግልጽ ኃጢአት የጠፋው ሲሆን፣ ሁለተኛው ደግሞ በቤት ውስጥ እያለ በራስ ጽድቅና በፍቅር ማጣት የጠፋው ነው። እግዚአብሔር አባት ለሁለቱም እኩል ፍቅር አለው፤ ለሁለቱም ወደ ደስታው እንዲገቡ ጥሪ ያደርጋል። እኛም በልባችን ያለውን የራስ ጽድቅ ጥንካሬ ሰብረን በወንድማችን መመለስ ደስ ሊለንና የአባታችንን መሐሪ ልብ ልንመስል ይገባል። እውነተኛ ደስታ የሚገኘው በይቅርታና በአባት ቤት ኅብረት ውስጥ ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ታናሹ ልጅ ሀብቱን እንዲሰጠው መጠየቁና ወደ ሩቅ አገር መሄዱ ስለ ነጻ ፈቃድና ስለ ኃጢአት ምን ያስተምረናል?

👉ልጁ እሪያዎችን እስከመጠበቅ መውረዱ (ቁ. 15-16) ለይሁዲው ማህበረሰብ ምን ያህል ውርደት እንደነበረ እንዴት እንረዳዋለን?

👉“ወደ ልቡ ተመለሰ” (ቁ. 17) የሚለው አገላለጽ ስለ እውነተኛ ንስሐ ጅምር ምን ይናገራል?

👉አባቱ ልጁን ገና ሩቅ ሳለ አይቶ መሮጡና መሳሙ ስለ እግዚአብሔር ይቅርታ ፍጥነት ምን ይነግረናል?

👉ታላቁ ወንድም ወደ ቤት ለመግባት እምቢ ማለቱ (ቁ. 28) የፈሪሳውያንን ባሕርይ እንዴት ይወክላል?

👉“ይህ ወንድምህ ሞቶ ነበርና ሕያው ሆኗል” (ቁ. 32) የሚለው ቃል ስለ መንፈሳዊ ሞትና ሕይወት ምን ይላል?

👉አባቱ ለታላቁ ልጅ የሰጠው ምላሽ (ቁ. 31) ስለ እግዚአብሔር ባለጠግነት ምን ያስተምረናል?

👉ቀለበት፣ ልብስና ጫማ ለልጁ መስጠቱ ስለ መመለስና ስለ ልጅነት መብት ምን ይገልጻል?

ምዕራፍ 16፡ መጋቢነት፣ ገንዘብና ዘላለማዊነት

ሉቃስ 16፡1-13 (የአመጸኛው መጋቢ ምሳሌ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ ስድስት መጀመሪያ ላይ የምናገኘው የአመጸኛው መጋቢ ምሳሌ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካሉ እጅግ አነጋጋሪና ጥልቅ ትምህርት ካላቸው ክፍሎች አንዱ ነው። ታሪኩ የሚጀምረው ንብረቱን የሚያባክንበት መጋቢ ስለነበረው አንድ ባለጸጋ ሰው ነው። ባለጸጋው መጋቢውን ጠርቶ የሥራውን ሒሳብ እንዲያወርድና ከሥራውም እንደሚባረር ነገረው። መጋቢው በዚያች ሰዓት የገጠመውን ፈተናና የወደፊት ሕይወቱን አሰበ። መቆፈር አይችልም፤ መለመንም ያፍራል። ስለዚህ አንድ ብልሃት ዘየደ። የጌታውን ባለዕዳዎች አንድ በአንድ እየጠራ የዕዳቸውን መጠን እንዲቀንሱ አደረገ። መቶ ማድጋ ዘይት ነበረብኝ ያለውን ሃምሳ ብለህ ጻፍ አለው፤ መቶ መስፈሪያ ስንዴ ነበረብኝ ያለውንም ሰማንያ ብለህ ጻፍ አለው። ይህን ያደረገው ከሥራው ሲወጣ እነዚህ ሰዎች በቤታቸው እንዲቀበሉትና ውለታ እንዲውሉለት ነበር።

የሚገርመው ነገር ባለቤቱ ይህን የአመጸኛውን መጋቢ ተግባር በሰማ ጊዜ ስለ ብልህነቱ አመሰገነው። ጌታችን ኢየሱስ ይህንን ታሪክ የተረከው አመጽን ወይም ታማኝነት ማጣትን ለማበረታታት ሳይሆን፣ የዚህ ዓለም ልጆች ለሥጋዊ ሕይወታቸው የሚያሳዩትን ጥንቃቄና ብልህነት የብርሃን ልጆች ለዘላለማዊ ሕይወታቸው እንዲጠቀሙበት ለማስተማር ነው። መጋቢው ያለው ጊዜ አጭር መሆኑን አውቆ ለወደፊቱ ዋስትና የሚሆን ኢንቨስትመንት አደረገ። እኛም የተሰጠን ምድራዊ ሀብትና ጊዜ አላፊ መሆኑን ተረድተን፣ ለዘላለም በሚጠቅም ተግባር ላይ ልናውለው ይገባል። ምድራዊ ሀብት እውነተኛው ሀብት ሳይሆን፣ በእውነተኛውና በሰማያዊው ሀብት ላይ ታማኝ እንድንሆን የምንፈተንበት ትንሹ ነገር ነው።

በታሪኩ መጨረሻ ላይ ጌታችን በትንሹ የታመነ በብዙ ደግሞ ይታመናል፤ በትንሹም ዓመፀኛ የሆነ በብዙ ደግሞ ዓመፀኛ ይሆናል በማለት ታላቅ መንፈሳዊ መርህ አስቀመጠ። እዚህ ላይ ትንሹ ነገር የተባለው ምድራዊ ገንዘብና ንብረት ሲሆን፣ ብዙው ደግሞ ሰማያዊውና እውነተኛው መንፈሳዊ በረከት ነው። አንድ ሰው በምድራዊ ሀብቱ ላይ ለእግዚአብሔር ክብርና ለወንድሞቹ ፍቅር ታማኝ ካልሆነ፣ እውነተኛውን ሰማያዊ ሀብት እንዴት ሊቀበል ይችላል?

ገንዘብ ጌታ ሊሆን አይገባውም ይልቁንም አገልጋይ መሆን አለበት።

ጌታችን ትምህርቱን የደመደመው ለሁለት ጌቶች መገዛት የሚችል ማንም የለም በማለት ነው። አንዱን ወዶ ሌላውን ይጠላል፤ ወይም አንዱን አክብሮ ሌላውን ይንቃል። እግዚአብሔርንና ገንዘብን (ማሞንን) በአንድነት ማገልገል አይቻልም። ገንዘብ በልባችን ዙፋን ላይ ሲቀመጥ ጣዖት ይሆናል፤ በእግዚአብሔር እጅ ሲሆን ግን የወንጌልና የምሕረት መሣሪያ ይሆናል። ስለዚህ እንደ አመጻኛው መጋቢ ጊዜያችን ሳያልቅ ምድራዊ ሀብታችንን ለዘላለም ቤት በሚሆን በጎ ሥራ ላይ ማዋል የብልህነት መንገድ ነው። የክርስትና ሕይወት ነገን ዛሬ ማቀድና ዘላለማዊውን መኖሪያ በእምነት ማዘጋጀት ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ጌታው መጋቢውን ያደነቀው ስለ አመጽነቱ ሳይሆን ስለ “ብልህነቱ” (ቁ. 8) መሆኑን እንዴት እንረዳዋለን?

👉“የዓለም ልጆች ከብርሃን ልጆች ይልቅ ለትውልዳቸው ብልሆች ናቸው” የሚለው ቃል ምን ያስጠነቅቀናል?

👉በዓመጻ ገንዘብ ወዳጆችን ማፍራት (ቁ. 9) ማለት ሀብትን ለዘላለማዊ ጥቅም ማዋል ማለት የሆነው እንዴት ነው?

👉በትንሽ ነገር ታማኝ መሆን በትልቅ ነገር (በእውነተኛ ባለጠግነት) ላይ ላለው ታማኝነት መሠረት የሚሆነው እንዴት ነው?

👉ገንዘብን (ማሞን) እንደ ጌታ ማገልገል ለእግዚአብሔር ያለንን ታማኝነት እንዴት ይጎዳዋል?

👉መጋቢው ለወደፊት ቀውሱ ያደረገው ዝግጅት እኛ ለዘላለማዊ ሕይወት ልናደርገው ከሚገባ ዝግጅት ጋር እንዴት ይመሳሰላል?

👉“የሌላው በሆነው ነገር ካልታመናችሁ የራሳችሁን ማን ይሰጣችኋል?” (ቁ. 12) የሚለው ቃል ምን ትርጉም አለው?

👉ገንዘብን እንደ መሣሪያ እንጂ እንደ ውድ ሀብት አለማየት ለምን አስፈለገ?

ሉቃስ 16፡14-31 (ባለጸጋውና አልዓዛር)
ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ ስድስት የመጨረሻው ክፍል በምድር ላይ ስላለው አኗኗራችንና ከሞት በኋላ ስላለው ዘላለማዊ እውነታ እጅግ ጠንከር ያለና ልብን የሚመረምር ትምህርት ይዟል፡፡ ታሪኩ የሚጀምረው ገንዘብን ይወዱ የነበሩ ፈሪሳውያን ጌታችን ቀደም ሲል ያስተማረውን ትምህርት ሲንቁ በማየቱ ነው፡፡ ጌታችን በሰው ዘንድ ከፍ ያለ በእግዚአብሔር ፊት ርኩሰት መሆኑን ከገለጸ በኋላ የባለጸጋውንና የአልዓዛርን ታሪክ ተረከላቸው፡፡

በምድር ላይ ሳሉ እነዚህ ሁለት ሰዎች እጅግ በጣም የተራራቀ ሕይወት ነበራቸው፡፡ ስሙ ያልተጠቀሰው ባለጸጋ ቀይ ግምጃና ቀጭን የተልባ እግር ልብስ እየለበሰ በየቀኑ በታላቅ ደስታ ይኖር ነበር፡፡ በአንጻሩ ግን አልዓዛር የተባለው ደኃ በቁስል ተወርሮ በባለጸጋው ደጅ ተኝቶ ነበር፡፡ አልዓዛር ከባለጸጋው ማዕድ የሚወድቀውን ፍርፋሪ እንኳ ለመመገብ ይመኝ ነበር፤ ውሾችም መጥተው ቁስሉን ይልሱለት ነበር፡፡ ይህ የሚያሳየው ባለጸጋው ለራሱ ደስታ ብቻ ይኖር እንደነበርና በደጁ ያለውን የተቸገረ ወንድሙን ግን ቸል ማለቱን ነው፡፡

ሞት በመጣ ጊዜ ግን ሁኔታዎች በሙሉ ተገላበጡ፡፡ ደኃው አልዓዛር ሞተና በመላእክት ወደ አብርሃም እቅፍ ተወሰደ፡፡ ባለጸጋውም ደግሞ ሞተና ተቀበረ፡፡ በሲኦልም በሥቃይ ላይ ሳለ አሻቅቦ አየና አብርሃምን በሩቅ አየው፣ አልዓዛርንም በእቅፉ ተመለከተው፡፡ በሕይወት ዘመኑ ለአልዓዛር ፍርፋሪ ያልሰጠው ባለጸጋ፣ አሁን ግን አልዓዛር የጣቱን ጫፍ በውኃ ነክሮ ምላሱን እንዲያበርድለት ተማጸነ፡፡ አብርሃም ግን በምድር ላይ ሳሉ የነበራቸውን ልዩነትና አሁን ደግሞ በመካከላቸው የጸና ታላቅ ገደል መኖሩን አስታወሰው፡፡

ባለጸጋው ለራሱ የሚሆን ተስፋ ሲያጣ ወደ አባቱ ቤት ተመልሶ ለአምስቱ ወንድሞቹ እንዲመሰክርላቸው አልዓዛርን እንዲልክለት ለመነ፡፡ ወንድሞቹ ወደዚህ የሥቃይ ስፍራ እንዳይመጡ ማስጠንቀቂያ እንዲሰጣቸው ፈለገ፡፡ አብርሃም ግን ሙሴና ነቢያት ማለትም የእግዚአብሔር ቃል አሉላቸው፣ እነርሱን ይስሙ በማለት መለሰለት፡፡ ባለጸጋውም ከሙታን አንዱ ተነስቶ ቢሄድላቸው ንስሐ ይገባሉ በማለት ቢከራከርም፣ አብርሃም ግን ሙሴንና ነቢያትን የማይሰሙ ከሆነ ከሙታን እንኳ አንድ ቢነሳ አይታመኑም በማለት

ንግግሩን ደመደመ፡፡ ልክ አንድ ተማሪ ዓመቱን ሙሉ ሳይማርና መጻሕፍትን ሳያነብ ቆይቶ የፈተናው ቀን ሲደርስ እንዲረዳው ሌላ ሰው ቢለምን እንደማይጠቅመው ሁሉ፣ እኛም ዛሬ የተሰጠንን የእግዚአብሔር ቃል ቸል ብለን በዚያኛው ዓለም መፍትሔ ፍለጋ ብንጮህ ትርጉም አይኖረውም፡፡ ከዚህ ታሪክ የምንማረው ዋናው ቁምነገር፣ ዘላለማዊ ሕይወታችን የሚወሰነው በምድር ላይ ሳለን ለእግዚአብሔር ቃል በምንሰጠው ምላሽና ለባልንጀራችን በምናሳየው ፍቅር መሆኑን ነው፡፡

እግዚአብሔር የሰጠንን ሀብትና ዕድል ለራሳችን ደስታ ብቻ ስንጠቀምበት፣ በዙሪያችን ያሉትን የተቸገሩትን ቸል ስንል የልባችንን መደንደን እናሳያለን፡፡ ከሞት በኋላ ሁለተኛ ዕድል የለም፤ ስለዚህ ዛሬ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተን ልባችንን ልንከፍትና ንስሐ ልንገባ ይገባል፡፡ ተአምራትን ከመፈለግ ይልቅ በእጃችን ባለው የእግዚአብሔር ቃል ላይ መታመን የብልህነት መንገድ ነው፡፡

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የባለጸጋው ትልቁ ኃጢአት ምን ነበር? (ሀብታም መሆኑ ወይስ በደጁ ያለውን አልዓዛርን ችላ ማለቱ?)

👉በሞት በኋላ ባለው ሕይወት ውስጥ በአልዓዛርና በባለጸጋው መካከል የታየው ታላቅ ገደል (ቁ. 26) ምን ያስተምረናል?

👉ባለጸጋው ለወንድሞቹ ማስጠንቀቂያ እንዲላክ መጠየቁና የአብርሃም ምላሽ (ቁ. 29) ስለ መጽሐፍ ቅዱስ በቂነት ምን ያሳያል?

👉“ሙሴና ነቢያት አሉላቸው” የሚለው ቃል ለቃል እግዚአብሔር ሊኖረን የሚገባውን ክብር እንዴት ይገልጻል?

👉አንድ ሰው ከሙታን ተለይቶ ቢነሳ እንኳ የማያምኑ ሰዎች የሚኖሩት ለምንድን ነው?

👉ይህ ታሪክ ስለ ገሃነምና ስለ መንግሥተ ሰማያት እውነታ ምን አይነት ስዕል ይሰጠናል?

👉በደጃችን ላሉት “አልዓዛሮች” ያለን አመለካከት በዘላለማዊ ተጽዕኖው እንዴት ይታያል?

👉ባለጸጋው ስም አልተሰጠውም አልዓዛር ግን ስም ተሰጥቶታል፤ ይህ ስለ እግዚአብሔር እይታ ምን ይነግረናል?

ምዕራፍ 17፡ ማሰናከያ፣ እምነት፣ ምስጋናና የመጨረሻው ዘመን

ሉቃስ 17፡1–10 (ማሰናከያ፣ ይቅርታና የማንረባ ባሪያዎች)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ የሉቃስ ወንጌል ክፍል ውስጥ ለእውነተኛ ደቀ መዛሙርቱ በዕለት ተዕለት ሕይወታቸው ሊተገብሯቸው የሚገቡ አራት መሠረታዊ መመሪያዎችን ሰጥቷል፡፡ እነዚህም ስለ ማሰናከያ፣ ስለ ይቅርታ፣ ስለ እምነትና ስለ ትሕትና የሚያስተምሩ ናቸው፡፡

ማሰናከያ መምጣቱ የማይቀር ቢሆንም፣ ሰዎችን ወደ ኃጢአት በሚመራው ሰው ላይ ግን ከባድ ፍርድ እንዳለ ጌታችን አስጠነቀቀ፡፡ በተለይም እምነታቸው ገና በጅምር ላይ ያሉትን "ታናናሾችን" የሚያሰናክል ሰው የወፍጮ ድንጋይ በአንገቱ ታስሮ ወደ ባሕር ቢጣል ይሻለዋል በማለት የጉዳቱን ከባድነት ገለጸ፡፡ ይህ የሚያስተምረን የእኛ አኗኗርና ንግግር በሌሎች መንፈሳዊ ጉዞ ላይ እንቅፋት እንዳይሆን ምን ያህል ጥንቃቄ ማድረግ እንዳለብን ነው፡፡

ይቅርታን በተመለከተ ጌታችን የሰጠው ትእዛዝ ለሰዎች ባሕርይ እጅግ ከባድ ነው፡፡ ወንድምህ ቢበድልህ ገሥጸው፣ ንስሐም ቢገባ ይቅር በለው በማለት አስተማረ፡፡ በቀን ሰባት ጊዜ እንኳ ቢበድልህና ሰባት ጊዜ ተመልሶ ንስሐ ቢገባ ይቅር ማለት እንደሚገባን በመግለጽ፣ ይቅርታ ገደብ የሌለውና ዘወትር የሚደረግ የልብ ተግባር መሆኑን አሳሰበ፡፡ ይቅርታ የእኛ ስሜት ሳይሆን የጌታችን ትእዛዝ ነው፡፡

ሐዋርያት የነዚህን ትምህርቶች ከባድነት ተረድተው "እምነት ጨምርልን" በማለት ለመኑት፡፡ ጌታችንም የሰናፍጭ ቅንጣት የሚያህል እምነት ቢኖራችሁ ይህን ሾላ "ተነቅለህ ወደ ባሕር ተተከል" ብትሉት ይታዘዝላችኋል በማለት መለሰላቸው፡፡ እዚህ ላይ ትኩረቱ የእምነቱ መጠን ሳይሆን፣ በእግዚአብሔር ላይ የሚደረግ ጥቂት እምነት እንኳ ተራራ የሚያክልን ችግር መፍታትና ተፈጥሮን የሚጻረሩ የሚመስሉ ነገሮችን መለወጥ እንደሚችል ማሳየት ነው፡፡

በመጨረሻም ጌታችን የባሪያንና የጌታን ምሳሌ በመጥቀስ ስለ ትሕትና አስተማረ፡፡ አንድ አገልጋይ ከእርሻ ውሎ ሲመለስ ጌታው "በል ወዲያው መጥተህ በማዕድ ተቀመጥ" አይለውም፤ ይልቁንም "የምበላውን አዘጋጅልኝ፣ ታጥቀህም አገልግለኝ" ይለዋል፡፡ አገልጋዩም የታዘዘውን ሁሉ ስላደረገ ጌታው ውለታ እንደተዋለለት አይቆጥርም፡፡ እኛም የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ሁሉ ከፈጸምን በኋላ "ልናደርገው የሚገባንን አድርገናልና የማንረባ ባሪያዎች ነን" ማለት ይኖርብናል፡፡ ይህ የሚያስተምረን አገልግሎታችን ለእግዚአብሔር የምንውለው ውለታ ሳይሆን፣ ከእርሱ ጸጋ የተነሳ ልንወጣው የሚገባን ታላቅ ክብር መሆኑን ነው፡፡

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ትንንሾችን የሚያሰናክል ሰው መጨረሻው ከወፍጮ ድንጋይ ጋር ወደ ባሕር ከመጣል የከፋ የሚሆነው ለምንድን ነው?

👉ይቅርታ ማድረግ የሰባት ጊዜ ገደብ የሌለው መሆኑ ለእኛ ለክርስቲያኖች ምን አይነት ኃላፊነት ይሰጠናል?

👉ደቀ መዛሙርቱ “እምነት ጨምርልን” ማለታቸውና የኢየሱስ የሰናፍጭ ቅንጣት ምሳሌ (ቁ. 5-6) ምን ያሳያል?

👉የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ ከፈጸምን በኋላ “የማንረባ ባሪያዎች ነን” (ቁ. 10) ማለት ለምን አስፈለገ?

👉የባሪያውና የጌታው ምሳሌ ስለ አገልግሎትና ስለ ጸጋ ምን ያስተምረናል?

👉በሕይወታችን ውስጥ “ማሰናከያ” ላለመሆን ምን አይነት ጥንቃቄ ማድረግ አለብን?

👉እምነት በብዛቱ ሳይሆን በምንጩ (በእግዚአብሔር ኃይል) ላይ መደገፉን እንዴት እንረዳለን?

👉ይቅርታ ማድረግ ከእምነት እድገት ጋር እንዴት ይያያዛል?

ሉቃስ 17፡11-19 (አሥሩ ለምጻሞችና የምስጋና አስፈላጊነት)
ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ኢየሩሳሌም በሚጓዝበት ወቅት በገሊላና በሰማርያ መካከል ባለ መንገድ ላይ ሲያልፍ አሥር ለምጻሞች ተገናኙት። በዚያ ዘመን ሕግ መሠረት ለምጻሞች ከማኅበረሰቡ ተለይተው በሩቅ እንዲቆሙ ይገደዱ ስለነበር፣ እነዚህም ሰዎች ራቅ ብለው በመቆም ድምፃቸውን ከፍ አድርገው "ኢየሱስ ሆይ፥ መምህር ሆይ፥ ማረን" በማለት ጮኹ። ይህ ጩኸት ተስፋ የቆረጠ ሰው ለብቻው የሚያወጣው የጭንቀት ድምፅ ብቻ ሳይሆን፣ በጌታችን ሥልጣን ላይ ያላቸውን እምነትም የሚያሳይ ነበር።

ጌታችን ባያቸው ጊዜ "ሄዳችሁ ራሳችሁን ለካህናት አሳዩ" አላቸው። ይህ ትእዛዝ ትልቅ የእምነት ፈተና ነበረው፤ ምክንያቱም ገና አልተፈወሱም ነበር። በወቅቱ የነበረው ሥርዓት አንድ ለምጻም መፈወሱን የሚያረጋግጠውና ወደ ማኅበረሰቡ እንዲቀላቀል የሚፈቅደው ካህን ብቻ ነበር። የሚገርመው ነገር እነዚህ ሰዎች ገና ለውጥ ሳያዩ በቃሉ ብቻ ታምነው ጉዞ መጀመራቸው ነው። በታዛዥነት ሲሄዱም በመንገድ ላይ ሳሉ ካሉበት አስከፊ ደዌ ነጹ። ይህ የሚያስተምረን የእግዚአብሔር ተአምራት ብዙ ጊዜ የሚገለጠው በቃሉ ታምነን የመጀመሪያውን የእምነት እርምጃ ስንራመድ መሆኑን ነው።

ካገኙት ታላቅ ፈውስ በኋላ ካጋጠመው ሁኔታ ግን እጅግ የሚያሳዝንና የሚያስደንቅ ነገር ተከሰተ። ከአሥሩ ሰዎች መካከል የተፈወሰ መሆኑን ባየ ጊዜ በታላቅ ድምፅ እግዚአብሔርን እያከበረ የተመለሰው አንዱ ብቻ ነበር። እርሱም በጌታችን እግር ስር በግንባሩ ተደፍቶ አመሰገነው፤ የሚገርመው ደግሞ ይህ ሰው አይሁዳዊ ሳይሆን በአይሁድ ዘንድ የተናቀው ሳምራዊ መሆኑ ነው። ሌሎቹ ዘጠኙ ምናልባት ወደ ቤተሰቦቻቸውና ወደ ቀድሞ ሕይወታቸው ለመመለስ ቸኩለው ምስጋናን ዘነጉት። ጌታችንም "አሥሩ አልነጹምንም? ዘጠኙስ የት አሉ? ከዚህ ከእንግዳ በቀር እግዚአብሔርን ሊያከብሩ የተመለሱ አልተገኙም?" በማለት ጠየቀ።

ይህ የጌታችን ጥያቄ ዛሬም ለእያንዳንዳችን ይቀርባል። ብዙ ጊዜ በመከራ ወቅት ወደ እግዚአብሔር እንጮኻለን፤ መፍትሔ ሲመጣ ግን የሰጠንን ጌታ ትተን በስጦታው ብቻ ተጠምደን እንቀራለን። ምስጋና ስጦታውን ከሰጠን ጌታ ጋር የሚያገናኝ ድልድይ ነው።

ዘጠኙ ሰዎች ሥጋዊ ፈውስን ብቻ አግኝተው ሲሄዱ፣ የተመለሰው ሳምራዊ ግን ከፈውሱ በተጨማሪ የጌታን ባርኮትና መንፈሳዊ ሰላምን አገኘ። ጌታችንም "ተነሥተህ ሂድ፤ እምነትህ አድኖሃል" አለው። እዚህ ላይ "አድኖሃል" የሚለው ቃል ከሥጋዊ ፈውስ በላይ የሆነውን የነፍስ ድኅነትና ሙሉ መሆንን ያመለክታል።

ከዚህ ታሪክ የምንረዳው ዋናው ቁምነገር ምስጋና ተራ ሥርዓት ሳይሆን የልብ መከፈት መሆኑን ነው። እግዚአብሔር ለሚያደርግልን ነገር ሁሉ እውቅና መስጠትና ወደ እርሱ መመለስ ይኖርብናል። ብዙዎች በረከቱን ይቀበላሉ፣ ጥቂቶች ግን በረከቱን የሰጠውን አምላክ ያመልካሉ። እኛ ግን እንደዚያ ሳምራዊ ከማንኛውም በረከት በላይ ሰጪውን በማክበርና በማመስገን ከጌታ ጋር ያለንን ግንኙነት ልናጸና ይገባል። ምስጋና በረከታችን እንዲቀጥልና ልባችን በእግዚአብሔር ሰላም እንዲሞላ ያደርጋል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉አሥሩ ለምጻሞች ገና ሳይፈወሱ ወደ ካህናት እንዲሄዱ መታዘዛቸው ስለ እምነታቸው ምን ይናገራል?

👉ከአሥሩ መካከል አንድ ብቻ (ያም ሳምራዊ) ተመልሶ ማመስገኑ ስለ ምስጋና እጥረት ምን ያስተምረናል?

👉ኢየሱስ "እምነትህ አድኖሃል" (ቁ. 19) ያለው ለሳምራዊው ብቻ የሆነው ለምንድን ነው?

👉ምስጋና በፈውስና በድነት ሂደት ውስጥ ያለው ስፍራ ምንድን ነው?

👉ሌሎቹ ዘጠኙ ወደ ቤታቸው ወይስ ወደ ካህናት ብቻ ሄደው ይሆን? የምስጋና መዘንጋታቸውስ ምን ያሳያል?

👉እግዚአብሔር ከእኛ የሚፈልገው ትልቁ ነገር አምልኮና ምስጋና መሆኑን ከዚህ ታሪክ ምን እንማራለን?

👉ለምጻሞቹ በርቀት ቆመው መጮኻቸው በሕግ የነበረባቸውን መገለል እንዴት ያሳያል?

👉በሕይወታችን ውስጥ ለተደረጉልን ትንንሽና ትልልቅ ነገሮች ያለን የምስጋና ልምምድ ምን ይመስላል?

ሉቃስ 17፡20-37 (የእግዚአብሔር መንግሥትና የሰው ልጅ ቀን)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የእግዚአብሔር መንግሥት መቼ ትመጣለች? የሚለው የፈሪሳውያን ጥያቄ በዘመኑ የነበረውን የተሳሳተ ምድራዊና ፖለቲካዊ አመለካከት የሚያሳይ ነው። እነርሱ የሚጠብቁት የእግዚአብሔር መንግሥት በታላቅ ግርማ፣ በጦር ኃይልና በአይሁድ ነፃ መውጣት የሚገለጥ ይመስላቸው ነበር። ጌታችን ግን የእግዚአብሔር መንግሥት በመጠባበቅና በምልክት የምትመጣ እንዳልሆነች ገለጸላቸው። "እነሆ በዚህ አለች" ወይም "በዚያ አለች" ተብላ በዐይን እንደምትታይ ነገር አትገለጥም፤ ይልቁንም የእግዚአብሔር መንግሥት "በውስጣችሁ ናት" በማለት ጥልቅ መንፈሳዊ ትምህርት ሰጠ። ይህ የሚያሳየው የእግዚአብሔር መንግሥት መጀመሪያ በሰው ልብ ውስጥ በክርስቶስ ጌትነትና በቃሉ ታዛዥነት የምትጀምር መሆኗን ነው። እግዚአብሔር በልባችን ላይ ሲነግሥ፣ መንግሥቱ በውስጣችን ትመሰረታለች።

ጌታችን በመቀጠል ትኩረቱን ወደ ደቀ መዛሙርቱ አደረገና ስለ ሰው ልጅ ቀን (ስለ ዳግም ምጽዓቱ) አስጠነቀቃቸው። የሰው ልጅ የሚገለጥበት ቀን እንደ መብረቅ ድንገተኛና ከሰማይ ዳር እስከ ሰማይ ዳር ብርሃኑ እንደሚታይ ግልጽ ነው። ሰዎች "እነሆ በዚህ አለ" ወይም "እነሆ በዚያ አለ" ቢሏችሁ አትከተሉ በማለት ከመሰረተ ቢስ ወሬዎችና ከሐሰተኛ ትምህርቶች እንድንጠበቅ አዘዘን። ጌታ በክብር ከመመለሱ በፊት ግን ብዙ መከራ ሊቀበልና በዚያ ትውልድ ሊናቅ እንደሚገባው በመናገር፣ የመስቀሉ መንገድ ለክብሩ መሠረት መሆኑን አሳሰበ።

የጌታን መምጣት ድንገተኛነት ለማስረዳት ጌታችን ሁለት ታሪካዊ ምሳሌዎችን ተጠቀመ። የመጀመሪያው የኖኅ ዘመን ነው። ሰዎች እስከዚያች ኖኅ ወደ መርከብ እስከገባባት ቀን ድረስ ይበሉ፣ ይጠጡ፣ ያገቡና ይጋቡ ነበር፤ የጥፋት ውኃው መጥቶ እስካጠፋቸው ድረስም ምንም አላስተዋሉም ነበር። ሁለተኛው ደግሞ የሎጥ ዘመን ነው። በሰዶም የነበሩ ሰዎች ይበሉ፣ ይጠጡ፣ ይገዙ፣ ይሸጡ፣ ይተክሉና ይገነቡ ነበር፤ ከሰማይ እሳትና ዲን ወርዶ እስኪያጠፋቸው ድረስ በምድራዊ ሕይወታቸው ብቻ ተጠምደው ነበር። እነዚህ ሰዎች የጠፉት በመብላትና በመጠጣት ወይም በመገንባት ሳይሆን፣ እነዚህን ተግባራዊ ነገሮች ከዘላለማዊው የእግዚአብሔር ፈቃድ አስበልጠው መንፈሳዊ ንቃታቸውን በማጣታቸው ነው።

በዚያ ቀን ሊኖረን የሚገባውን የቁርጠኝነት ደረጃ ጌታችን ሲያስረዳ፣ በሰገነት ያለ ሰው ዕቃውን ለመውሰድ ወደ ቤት አይውረድ፣ በእርሻ ያለ ሰውም ወደ ኋላ አይመለስ በማለት አዘዘ። የሎጥን ሚስት አስቧት በማለት የሰጠው ማስጠንቀቂያ እጅግ ጥልቅ ነው። የሎጥ ሚስት ከጥፋቱ ስፍራ ብትወጣም፣ ልቧ ግን ሰዶም ውስጥ ስለቀረ ዞር ብላ ስትመለከት የጨው ሐውልት ሆና ቀርታለች። እኛም ክርስቶስን ስንከተል ወደ ኋላ ወደ ዓለም ምኞትና ኃጢአት ልባችን እንዳይመለከት መጠንቀቅ ይኖርብናል። ነፍሱን ሊያድን የሚፈልግ ያጠፋታል፣ ስለ ጌታ ብሎ ነፍሱን የሚያጠፋ ግን ያድናታል የሚለው ቃል የመስዋዕትነትን አስፈላጊነት ያሳያል።

በመጨረሻም በዚያ ቀን የሚሆነውን መለየት ጌታችን ገለጸ። በዚያች ሌሊት ሁለት ሰዎች በአንድ አልጋ ይሆናሉ፤ አንዱ ይወሰዳል፣ ሌላውም ይቀራል። ሁለት ሴቶች በአንድነት ይፈጫሉ፤ አንዷቱ ትወሰዳለች፣ ሌላይቱ ግን ትቀራለች። ይህ የሚያሳየው የጌታ መምጣት በቅርብ ጓደኝነት ወይም በቤተሰብ ዝምድና ሳይሆን፣ እያንዳንዱ ሰው ከጌታ ጋር ባለው የግል ግንኙነትና ዝግጁነት ላይ የተመሠረተ መሆኑን ነው። "ጌታ ሆይ የት ነው?" ብለው በጠየቁት ጊዜ፣ "በድን ባለበት በዚያ አሞራዎች ይሰበሰባሉ" በማለት መለሰላቸው። ይህ የሚያሳየው የጌታ ፍርድ የማይቀርና ልክ አሞራዎች በድንን ፈልገው እንደሚገኙ ሁሉ፣ የእግዚአብሔርም ፍርድ ኃጢአት ባለበትና ንስሐ በሌለበት ስፍራ ሁሉ እንደሚደርስ ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉“የእግዚአብሔር መንግሥት በመካከላችሁ ናት” (ቁ. 21) የሚለው ቃል ትርጉሙ ምንድን ነው?

👉የኖኅና የሎጥ ዘመን ሰዎች ስህተት ሥራ መሥራታቸው ሳይሆን ለመንፈሳዊ ነገር ዝግጁ አለመሆናቸው መሆኑን እንዴት እንረዳለን?

👉“የሎጥን ሚስት አስቧት” (ቁ. 32) የሚለው ማስጠንቀቂያ ወደ ኋላ ስለመመልከት ምን ያስተምራል?

👉ሕይወቱን ሊያድን የሚፈልግ ሁሉ እንደሚያጣት መነገሩ ስለ መስዋዕትነት ምን ይላል?

👉“አንዱ ይወሰዳል፤ ሌላው ይተዋዋል” (ቁ. 34-35) የሚለው አገላለጽ ስለ ድንገተኛ መለየት ምን ያስተምራል?

👉ደቀ መዛሙርቱ “ጌታ ሆይ ወዴት ነው?” ብለው ሲጠይቁ የኢየሱስ ምላሽ (ቁ. 37) ስለ ፍርድ ስፋት ምን ይላል?

👉ለጌታ መምጣት ዘወትር መዘጋጀት ያለብን በምን አይነት ተግባራዊ መንገድ ነው?

👉የመንግሥተ ሰማያት መምጣት በምልክት ብቻ አለመሆኑን ማወቃችን ለኛ ምን ፋይዳ አለው?

ምዕራፍ 18፡ ጸሎት፣ ትሕትናና የደቀ መዝሙርነት ዋጋ

ሉቃስ 18፡1–14 (የማይታክተው ጸሎት እና ፈሪሳዊውና ቀራጩ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ ስምንት መጀመሪያ ላይ አማኞች በጸሎት ሕይወታቸው ሊኖራቸው የሚገባውን ጽናትና በፈጣሪ ፊት ሊኖራቸው የሚገባውን ትክክለኛ ማንነት በሁለት ተከታታይ ምሳሌዎች አስተምሯል። የመጀመሪያው ትምህርት ሰዎች ሳይታክቱ ዘወትር መጸለይ እንዳለባቸው ለማሳየት የቀረበ ነው። ጸሎት የእግዚአብሔርን እጅ ለማንቀሳቀስ የሚደረግ ጥረት ብቻ ሳይሆን፣ ከሰማያዊው አባት ጋር ያለንን ግንኙነት በጽናት የምናጸናበት የሕይወት እስትንፋስ መሆኑን ጌታችን አስገንዝቧል።

ጌታችን ትምህርቱን የጀመረው እግዚአብሔርን የማይፈራና ሰውን የማይያፍር አንድ ዓመፀኛ ዳኛ በነበረበት ከተማ ስለምትኖር አንዲት መበለት ታሪክ በመተረክ ነው። ይህች መበለት ወደ ዳኛው ዘወትር እየመጣች "ከባላጋራዬ ፍረድልኝ" በማለት ትለምነው ነበር። ዳኛው ለተወሰነ ጊዜ እምቢ ቢልም፣ መበለቲቱ ግን ተስፋ ሳትቆርጥ መመላለሷን አላቆመችም። በመጨረሻም ዳኛው "እግዚአብሔርን ባልፈራ ሰውንም ባላፍር፣ ይህች መበለት ስለምታደክመኝ ሁልጊዜም እየመጣች እንዳታስለችኝ እፈርድላታለሁ" በማለት ለጥያቄዋ ምላሽ ሰጠ።

ይህ ምሳሌ እግዚአብሔርን እንደ ዓመፀኛው ዳኛ ለመመሰል ሳይሆን፣ የእኛን የጽናት አስፈላጊነት ለማሳየት የቀረበ ንጽጽር ነው። ዓመፀኛው ዳኛ እንኳ ከልመናው ብዛት የተነሳ ከፈረደ፣ የሁሉ ጌታና ጻድቅ የሆነው እግዚአብሔርማ ቀንና ሌሊት ወደ እርሱ ለሚጮኹ ለተመረጡት እንዴት አይፈርድላቸውም? ጌታችን እግዚአብሔር ለልጆቹ ፈጥኖ እንደሚፈርድ አረጋገጠልን። ሆኖም ትልቁ ጥያቄ "የሰው ልጅ በመጣ ጊዜ በምድር ላይ እምነትን ያገኝ ይሆንን?" የሚለው ነው። ይህም ጸሎት ከእምነትና ከትዕግሥት ጋር የተቆራኘ መሆኑን ያሳያል።

ከዚህ በመቀጠል ጌታችን ጻድቃን እንደሆኑ በራሳቸው ለሚታመኑና ሌላውን ሁሉ ለሚንቁ ሰዎች ሌላ አስደናቂ ምሳሌ ተረከ። ሁለት ሰዎች ሊጸልዩ ወደ መቅደስ ወጡ፤ አንዱ ፈሪሳዊ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ቀራጭ ነበር። ፈሪሳዊው ቆሞ በልቡ "አምላክ ሆይ፥ እንደ ሌላው

ሰው ሁሉ ቀማኛና ዓመፀኛ አመንዝራም ስላልሆንሁ፥ ወይም እንደዚህ ቀራጭ ስላልሆንሁ አመሰግንሃለሁ" በማለት መጸለይ ጀመረ፡፡ በሳምንት ሁለት ጊዜ እንደሚጾም እንዲሁም ከሚያገኘው ሁሉ አሥራት እንደሚያወጣ በመናገር በራሱ ጽድቅ ላይ ተማመነ፡፡ የእርሱ ጸሎት እግዚአብሔርን ከማመስገን ይልቅ ራሱን ማወደስና በሌላው ላይ መፍረድ ነበር፡፡

በአንጻሩ ግን ቀራጩ በሩቁት ቆሞ፣ ዓይኖቹን እንኳ ወደ ሰማይ ሊያነሳ ባልደፈረበት ሁኔታ ደረቱን እየመታ "አምላክ ሆይ፥ እኔን ኃጢአተኛውን ማረኝ" በማለት ብቻ ለመነ፡፡ ይህ ሰው በአምላክ ፊት የቀረበው በሥራው ተመክቶ ሳይሆን በፈጣሪ ምሕረት ላይ ብቻ ተደግፎ ነበር፡፡ ጌታችንም ትምህርቱን ሲደመድም "ከዚያኛው ይልቅ ይህ ጻድቅ ሆኖ ወደ ቤቱ ተመለሰ" አለ፡፡ እውነተኛ ጽድቅ በሰው ጥረት የሚመጣ ሳይሆን፣ ራስን ዝቅ አድርጎ የእግዚአብሔርን ጸጋ በመጠየቅ የሚገኝ ስጦታ ነው፡፡

ከእነዚህ ሁለት ታሪኮች የምንረዳው ታላቅ ቁምነገር፣ ራስን ከፍ የሚያደርግ ሁሉ እንደሚዋረድ ራስን ግን ዝቅ የሚያደርግ ከፍ እንደሚል ነው፡፡ በጸሎታችን ወቅት እንደ መበለቲቱ ጽናት፣ እንደ ቀራጩ ደግሞ ትሕትና ሊኖረን ይገባል፡፡ እግዚአብሔር የሚሰማው የቃላትን ብዛት ሳይሆን የልብን ቅንነትና ሰባሪነት ነው፡፡ የምንጸልየው የምንፈልገውን ለማግኘት ብቻ ሳይሆን፣ ወደ እግዚአብሔር ዙፋን በድፍረትና በትሕትና በመቅረብ ከእርሱ ጋር ያለንን ኅብረት ለማደስ መሆን ይኖርበታል፡፡ ዛሬም ጌታ የልባችንን በር እያንኳኳ ነው፤ እኛም እንደ ቀራጩ በምሕረቱ ላይ ተደግፈን ወደ እርሱ ልንቀርብ ይገባል፡፡

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉መበለቲቱ ከዳኛው ፍርድ ለማግኘት ያደረገችው ጽናት (ቁ. 5) ለጸሎት ሕይወታችን ምን ትምህርት ይሰጣል?

👉"የሰው ልጅ በመጣ ጊዜ በምድር ላይ እምነትን ያገኝ ይሆን?" (ቁ. 8) የሚለው ጥያቄ ስለ መጨረሻው ዘመን ምን ያስጠነቅቃል?

👉የፈሪሳዊው ጸሎት ለምን ተቀባይነት አጣ? (ቁ. 11-12) የቀራጩስ ጸሎት ለምን ተሰማ?

👉ራስን ከፍ ማድረግና ዝቅ ማድረግ በመንፈሳዊ ውጤቱ እንዴት ይገለጣል?

👉"እግዚአብሔር ሆይ እኔን ኃጢአተኛውን ማረኝ" የሚለው ጸሎት የእውነተኛ ንስሐ መግለጫ የሆነው እንዴት ነው?

👉ጸሎታችን ስለ ራሳችን ጽድቅ ወይስ ስለ እግዚአብሔር ምሕረት ነው?

👉መበለቲቱ ደካማ ሆና ሳለ በጽናቷ ማሸነፏ ለተገፉት ምን ተስፋ ይሰጣል?

👉እግዚአብሔር ለቅዱሳኑ "ፈጥኖ ይፈርድላቸዋል" መባሉ ለምን በተግባር የዘገየ ይመስለናል?

ሉቃስ 18፡15-30 (ሕጻናት፣ ባለጸጋው መኮንንና ተስፋ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ አሥራ ስምንት ከቁጥር 15 ጀምሮ ያለው ክፍል፣ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ለመግባት የሚያስፈልገውን ትክክለኛ ማንነትና ክርስቶስን ለመከተል የሚከፈለውን ዋጋ በጥልቀት ያስተምረናል። ታሪኩ የሚጀምረው ሰዎች ሕፃናትን ወደ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲዳስሳቸው ይዘው በመምጣታቸው ነው። ደቀ መዛሙርቱ ግን ይህንን ባዩ ጊዜ ሕፃናቱ ለጌታ ትርፍ ሸክም ወይም ለታላቁ ትምህርት እንቅፋት የሆኑ መስሏቸው ገሠጿቸው። ጌታችን ግን የደቀ መዛሙርቱን አመለካከት በመቀየር ሕፃናትን ወደ እርሱ እንዲመጡ ፈቀደ፤ "የእግዚአብሔር መንግሥት እንደነዚህ ላሉት ናትና" በማለትም ታላቅ መመሪያ ሰጠ።

እንደ ሕፃን መሆን ማለት ምን ማለት ነው? ሕፃናት በራሳቸው ችሎታ ወይም ጽድቅ አይመኩም፤ ይልቁንም በወላጆቻቸው ጥበቃና አቅርቦት ላይ ሙሉ በሙሉ ይደገፋሉ። የእግዚአብሔርን መንግሥት እንደ ሕፃን ሆኖ የማይቀበላት ሁሉ ከቶ አይገባባትም መባሉ፣ ወደ መንግሥተ ሰማያት ለመግባት የራስን ጥበብና ጽድቅ ትቶ በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ ብቻ መደገፍ እንደሚያስፈልግ ያስተምረናል። ይህ ክፍል ኩራትንና ራስን መቻልን ትተን በትሕትና ወደ ጌታ እንድንቀርብ ጥሪ ያደርግልናል።

ከዚህ በመቀጠል አንድ ባለጸጋ መኮንን ወደ ጌታ ቀርቦ "ቸር መምህር ሆይ፥ የዘላለምን ሕይወት እንድወርስ ምን ላድርግ?" በማለት ጠየቀው። ይህ ሰው የሕግ ትእዛዛትን ሁሉ ከሕፃንነቱ ጀምሮ እንደጠበቀ እርግጠኛ ነበር። ጌታችን ግን የልቡን ምስጢር ያውቅ ስለነበር፣ "አንድ ነገር ጎድሎሃል፤ ያለህን ሁሉ ሽጠህ ለድሆች ስጥ፥ በሰማይም መዝገብ ታገኛለህ፥ መጥተህም ተከተለኝ" አለው። ሰውየው ይህንን በሰማ ጊዜ እጅግ ብዙ ሀብት ነበረውና አዘነ። ይህ ታሪክ የሚያሳየው ሃይማኖታዊ ሥርዓቶችን መፈጸም ብቻውን በቂ አለመሆኑን ነው። የዚህ ሰው ትልቁ ችግር ገንዘቡ ሳይሆን፣ ልቡ በገንዘቡ ላይ የታሰረ መሆኑ ነበር። ክርስቶስን ለመከተል ሲባል ማንኛውንም ጣዖት የሆነብንን ነገር ለመተው ዝግጁ መሆን አለብን።

ጌታችን ባለጸጋው ሲያዝን አይቶ፣ ባለጸጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከመግባት ይልቅ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢገባ ይቀላል በማለት የምድራዊ ሀብት ሰውን ከመንፈሳዊ ጉዞ እንዴት እንደሚያዘገይ አስረዳ። በዚያ የነበሩትም ሰዎች "እንግዲህ ማን ሊድን ይችላል?" ብለው ተገረሙ። ጌታችንም "በሰው ዘንድ የማይቻል በእግዚአብሔር ዘንድ ይቻላል" በማለት፣ ድኅነት በሰው ጥረት ሳይሆን በእግዚአብሔር ኃይልና ጸጋ ብቻ የሚገኝ መሆኑን አረጋገጠ። እግዚአብሔር ብቻ ነው የሰውን የደነደነ ልብ ሰብሮ ለሰማያዊው ጥሪ ታዛዥ እንዲሆን ሊያደርገው የሚችለው።

ጴጥሮስም "እነሆ፥ እኛ ያለንን ሁሉ ትተን ተከተልንህ" በማለት ስለ መከተላቸው ዋጋ ጠየቀ። ጌታችንም ስለ እግዚአብሔር መንግሥት ብሎ ቤቱን፣ ወላጆቹን፣ ወንድሞቹን፣ ሚስቱን ወይም ልጆቹን የተወ ሁሉ በዚህ ዘመን ብዙ እጥፍ፣ በሚመጣውም ዓለም የዘላለም ሕይወት እንደሚቀበል ቃል ገባ። ይህ የሚያሳየው ክርስቶስን በመከተል ውስጥ መስዋዕትነት ቢኖርም፣ እግዚአብሔር ግን ለማንም ባለዕዳ እንደማይሆን ነው። የምንተወው ነገር ጊዜያዊና አላፊ ነው፤ የምንቀበለው ግን ዘላለማዊና የማይጠፋ ሰማያዊ በረከት ነው።

ከዚህ ክፍል የምንረዳው ዋናው ቁምነገር፣ የእግዚአብሔር መንግሥት ቅድሚያ የምትፈልግ መሆኗን ነው። እንደ ሕፃን በትሕትና መቅረብ፣ እንደ ባለጸጋው መኮንን ዓለማዊ ትስስርን መበጠስና እንደ ደቀ መዛሙርቱ በታማኝነት መከተል ለዘላለም ሕይወት ወሳኝ ናቸው። ዛሬም ጌታ "ተከተለኝ" እያለን ነው፤ ጥያቄው ግን እኛ ለመከተል ምን ለመተው ዝግጁ ነን? የሚለው ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉መንግሥተ ሰማያትን “እንደ ሕጻን” መቀበል (ቁ. 17) ማለት ምን ማለት ነው?

👉ባለጸጋው መኮንን ትእዛዛትን ጠብቄአለሁ እያለ ኢየሱስ ንብረቱን እንዲሸጥ ለምን አዘዘው?

👉ሀብት ለመንግሥተ ሰማያት ትልቅ እንቅፋት የሚሆነው በምን ምክንያት ነው?

👉“በሰው ዘንድ የማይቻል በእግዚአብሔር ዘንድ ይቻላል” (ቁ. 27) የሚለው ቃል ለባለጸጋውና ለኛ ምን ተስፋ ይሰጣል?

👉ጴጥሮስ “እነሆ እኛ ሁሉን ትተን ተከተልንህ” ማለቱና የኢየሱስ የተስፋ ቃል (ቁ. 29–30) ምን ያሳያል?

👉ኢየሱስ “ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ቸር ማንም የለም” ያለው ለምንድን ነው?

👉መኮንኑ ታላቅ ሀብት ስላለው ማዘኑ ስለ ልቡ ትኩረት ምን ይነግረናል?

👉ሁሉን ትቶ መከተል የሚያስገኘው በረከት በዚህ ዘመንና በሚመጣው ዓለም እንዴት ይገለጻል?

ሉቃስ 18፡31-43 (ስለ መከራው በድጋሚ መናገሩና የዕውሩ ፈውስ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ኢየሩሳሌም የሚያደርገውን የመጨረሻና ታላቅ ጉዞ ሲቀጥል፣ ለአሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርቱ ወደፊት የሚጠብቀውን መከራ በዝርዝር ገለጠላቸው። ከሕዝቡ ተለይተው ለብቻቸው በነበሩበት ወቅት፣ ነቢያት ስለ ሰው ልጅ የጻፉት ትንቢት ሁሉ እንደሚፈጸም አረጋገጠላቸው። ለአሕዛብ አሳልፈው እንደሚሰጡት፣ እንደሚዘብቱበት፣ እንደሚተፉበትና እንደሚገርፉት፣ በመጨረሻም እንደሚገድሉት በግልጽ ተናገረ። ይህ ንግግር ጌታችን ወደ መስቀል የሄደው በሁኔታዎች ተገድዶ ወይም በአጋጣሚ ሳይሆን፣ የሰው ልጅን ለማዳን ያለውን ሰማያዊ ዓላማ ለማሳካት ራሱን በፈቃደኝነት አሳልፎ በመስጠት እንደሆነ ያስተምረናል። ይህም የእግዚአብሔርን ፍጹም ሉዓላዊነትና ለሰው ልጅ ያለውን ጥልቅ ፍቅር ያሳያል።

የሚገርመው ግን ደቀ መዛሙርቱ ይህ ነገር ሁሉ ተሰውሮባቸው ስለነበር ትርጉሙን ሊረዱት አልቻሉም። ምንም እንኳ ጌታችን በግልጽ ቢነግራቸውም፣ እነርሱ ግን ስለ መሲሑ የነበራቸው ምድራዊና ፖለቲካዊ አመለካከት በመስቀል ላይ የሚሞተውን አዳኝ ለመቀበል ዝግጁ አላደረጋቸውም ነበር። ብዙ ጊዜ እኛም የእግዚአብሔርን ቃል ስንሰማ በገዛ ስሜታችንና በምድራዊ ፍላጎታችን ላይ ብቻ ስለምናተኩር፣ ሰማያዊው የመስቀል ምስጢርና የእግዚአብሔር ጥልቅ አሳብ ሊገባን አይችልም። መንፈሳዊ እውነት የሚገለጠው ራስን ለቃሉ በማስገዛትና በመንፈስ ቅዱስ ምሪት ብቻ ነው።

በዚህ የጉዞ መስመር ላይ ወደ ኢያሪኮ ከተማ ሲቃረቡ፣ በመንገድ ዳር ተቀምጦ ይለምን የነበረ አንድ ዓይነ ሥውር ሰው ነበር። ይህ ሰው ታላቅ የሕዝብ ጩኸትና ኮቴ ሲሰማ ምን እንደሆነ ጠየቀ፤ ሰዎቹም የናዝሬቱ ኢየሱስ እያለፈ መሆኑን ነገሩት። ይህ ሰው ጌታን በሥጋ ዓይኑ ባያየውም፣ በልቡ ግን ማንነቱን በሚገባ ተረድቶ ነበር። "የዳዊት ልጅ ኢየሱስ ሆይ፥ ማረኝ" በማለት በታላቅ ድምፅ ጮኸ። የዳዊት ልጅ የሚለው መጠሪያ ጌታችን መሲሕ መሆኑን የሚያረጋግጥ ታላቅ የእምነት ምስክርነት ነው። ጌታችን ስለ መከራው ሲናገር ያልገባቸው ደቀ መዛሙርት በነበሩበት ስፍራ፣ ይህ ዓይነ ሥውር ግን የጌታን መሲሕነት ቀድሞ ተገንዝቧል።

በፊቱ የነበሩትና አብረውት ይጓዙ የነበሩ ሰዎች ዝም እንዲል ቢገሥጹትም፣ እርሱ ግን ይባስ ብሎ ጩኸቱን አበዛ። ይህ የሚያሳየው ወደ ጌታ ለመቅረብና ከእርሱ በረከትን ለመቀበል ስንፈልግ የሚያጋጥሙንን ማኅበራዊና መንፈሳዊ እንቅፋቶች በእምነትና በመጽናት ማለፍ እንዳለብን ነው። ጌታችን ኢየሱስም ቆመና ወደ እርሱ እንዲያመጡት አዘዘ። በቅርብ በደረሰም ጊዜ "ምን እንዳደርግልህ ትወዳለህ?" ብሎ ጠየቀው። ጌታችን የሰውን ፍላጎትና ችግር አስቀድሞ ቢያውቅም፣ እኛ ግን ፍላጎታችንን በእምነትና በግልጽ ቋንቋ እንድንነግረው ይፈልጋል። ሰውየውም ያለ ምንም ማመንታት "ጌታ ሆይ፥ አያ ዘንድ" በማለት ምላሽ ሰጠ።

ጌታችንም "እይ፤ እምነትህ አድኖሃል" አለው። ወዲያውም አየና እግዚአብሔርን እያከበረ ተከተለው። ሕዝቡም ሁሉ ይህን ድንቅ ተአምር ባዩ ጊዜ እግዚአብሔርን አመሰገኑ። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን ጌታችን ወደ መስቀል በሚወስደው የመከራ መንገድ ላይ እያለ እንኳ፣ ለተቸገሩትና ወደ እርሱ ለሚጮኹት ርኅራኄውና ኃይሉ እንደማይጎድል ነው። እውነተኛ መንፈሳዊ ብርሃን የሚገኘው በጌታ ፊት ራስን ዝቅ አድርጎ በመጮኽና ከፈውሱም በኋላ እርሱን በታማኝነት በመከተል ነው። በደቀ መዛሙርቱ ልብ ውስጥ ተሰውሮ የነበረው ምስጢር በዚህ ምስኪን ሰው ላይ በብርሃን ተገለጠ።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ደቀ መዛሙርቱ ስለ መከራውና ትንሳኤው የተነገራቸው ቃል ያልገባቸው (ቁ. 34) ለምን ይመስላችኋል?

👉ዕውሩ በርጤሜዎስ ሕዝቡ ዝም እንዲል ቢነግሩትም አብልጦ መጮኹ ስለ እምነቱ ምን ይናገራል?

👉ኢየሱስ ዕውሩን “ምን እንዳደርግልህ ትፈልጋለህ?” ብሎ የጠየቀው ለምን ነበር?

👉ዕውሩ ኢየሱስን “የዳዊት ልጅ” ብሎ መጥራቱ ስለ መሲሐዊ ማንነቱ ያለውን እውቀት እንዴት ያሳያል?

👉የዕውሩ መፈወስ በሕዝቡ ሁሉ ላይ ምን አይነት የምስጋና ምላሽ አስከተለ?

👉ኢየሱስ መከራውን ከነቢያት ጽሁፍ ጋር ማያያዙ (ቁ. 31) ለምን አስፈለገ?

👉ዕውሩ ከተፈወሰ በኋላ ኢየሱስን መከተሉ እውነተኛ ፈውስ ወደ ደቀ መዝሙርነት እንደሚመራ እንዴት ያሳያል?

👉በሕይወታችን ውስጥ ያለውን “መንፈሳዊ ዕውርነት” ለማስወገድ ከበርጤሜዎስ ምን እንማራለን?

ምዕራፍ 19፡ ዘኬዎስ፣ የአሥሩ ምናን ምሳሌና ወደ ኢየሩሳሌም መግባት

ሉቃስ 19፡1–10 (የዘኬዎስ መመለስ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ኢየሩሳሌም በሚያደርገው የመጨረሻ ጉዞ ላይ ወደ ኢያሪኮ ከተማ ገባ። በዚያም ዘኬዎስ የተባለ ሰው ነበረ፤ እርሱም የቀራጮች አለቃና እጅግ ባለጸጋ ነበር። በቀራጭነቱ ምክንያት በሕዝቡ ዘንድ የተናቀና እንደ ትልቅ ኃጢአተኛ የሚታይ ቢሆንም፣ በውስጡ ግን ከምድራዊ ሀብት በላይ የሆነ የመንፈስ ጥማት ነበረው። ኢየሱስ ማን እንደሆነ ለማየት ይፈልግ ነበር፤ ነገር ግን ቁመቱ አጭር ስለነበረና በሕዝቡም ብዛት ምክንያት ሊያየው አልቻለም። ይህ ሁኔታ ብዙ ጊዜ ወደ ጌታ እንዳንቀርብ የሚያግዱንን የገዛ ማንነታችንን ድክመትና በዙሪያችን ያሉትን መሰናክሎች ያመለክታል።

ዘኬዎስ ግን በመሰናክሉ አልተሸነፈም። ወደ ፊት ሮጦ በጌታ መንገድ ላይ ባለች የሾላ ዛፍ ላይ ወጣ። ይህ የሚያሳየው አንድ ሰው ጌታን ለማግኘት ካለው ጉጉት የተነሳ ማንኛውንም ዓይነት ምድራዊ ክብርና ደረጃ ለመተው ዝግጁ መሆን እንዳለበት ነው። ጌታችን ኢየሱስ ወደዚያ ስፍራ በደረሰ ጊዜ አሻቅቦ ተመለከተውና በስሙ ጠራው። "ዘኬዎስ ሆይ፥ ዛሬ በቤትህ እኖር ዘንድ ይገባኛልና ፈጥነህ ውረድ" አለው። ጌታ ዘኬዎስን በስሙ መጥራቱ፣ እግዚአብሔር እያንዳንዳችንን በግል እንደሚያውቀንና እኛ ገና ሳንፈልገው እርሱ ቀድሞ እንደሚፈልገን ያረጋግጥልናል።

ዘኬዎስም በታላቅ ደስታ ወርዶ ጌታን በቤቱ ተቀበለው። በዚያ የነበሩት ሰዎች ግን ጌታ ወደ ኃጢአተኛ ቤት ለመግባት በመምረጡ ማጉረምረም ጀመሩ። ለሰዎች ዘኬዎስ የማይታረም ኃጢአተኛ ነበር፤ ለኢየሱስ ግን የሚፈለግ የጠፋ በግ ነበር። የጌታ ፍቅርና የጸጋው ጉብኝት በዘኬዎስ ልብ ውስጥ እውነተኛ ለውጥን አመጣ። ዘኬዎስ ተነሥቶ ከሀብቱ ግማሹን ለድሆች እንደሚሰጥና በማንኛውም መንገድ አታልሎ የወሰደውንም አራት እጥፍ እንደሚመልስ ቃል ገባ። ይህ የሚያሳየው እውነተኛ ንስሐ በንግግር ብቻ ሳይሆን በሕይወት መለወጥና ካሳ በመክፈል እንደሚገለጥ ነው።

ጌታችንም የዘኬዎስን ንስሐ ባየ ጊዜ "ዛሬ ለዚህ ቤት መዳን ሆኖለታል" በማለት አበሰረ። መዳን የመጣው ዘኬዎስ ክርስቶስን ወደ ቤቱና ወደ ሕይወቱ በማስገባቱ ነው። ጌታችን ትምህርቱን ሲደመድም "የሰው ልጅ የጠፋውን ሊፈልግና ሊያድን መጥቷልና" በማለት የመጣበትን ታላቅ ሰማያዊ ዓላማ በድጋሚ አረጋገጠ። ይህ ታሪክ ዛሬም ቢሆን ምንም ያህል ብንጠፋ የእግዚአብሔር ጸጋ ሊያገኘንና ሕይወታችንን ሊለውጠው እንደሚችል ታላቅ ተስፋ ይሰጠናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ዘኬዎስ ኢየሱስን ለማየት ዛፍ ላይ መውጣቱ ስለ ጽኑ ጉጉቱና እንቅፋቶችን ስለማሸነፍ ምን ያስተምረናል?

👉ኢየሱስ ዘኬዎስን በስሙ ጠርቶ “ዛሬ በቤትህ እውል ዘንድ ይገባኛል” ማለቱ ስለ እግዚአብሔር ፍለጋ ምን ይነግረናል?

👉ዘኬዎስ የሰጠው የንስሐ ፍሬ (ቁ. 8) እውነተኛ መመለስ በተግባር መገለጥ እንዳለበት እንዴት ያሳያል?

👉“የሰው ልጅ የጠፋውን ሊፈልግና ሊያድን መጥቷል” (ቁ. 10) የሚለው ቃል በዘኬዎስ ታሪክ እንዴት ተገለጠ?

👉ሕዝቡ ኢየሱስ ወደ ኃጢአተኛ ቤት በመግባቱ ማጉረምረማቸው ስለ እነሱ አመለካከት ምን ይናገራል?

👉ዘኬዎስ “የአብርሃም ልጅ” መባሉ መንፈሳዊ ድነትን እንዴት ያረጋግጣል?

👉ሀብት ለዘኬዎስ ከመከተል እንቅፋት ያልሆነውና ለባለጸጋው መኮንን ግን እንቅፋት የሆነው ለምን ይመስላችኋል?

👉ዘኬዎስ በደስታ ኢየሱስን መቀበሉ ከመዳን ጋር ያለውን ግንኙነት እንዴት እንረዳዋለን?

ሉቃስ 19፡11-27 (የአሥሩ ምናን ምሳሌ)
ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ኢየሩሳሌም እየቀረበ በነበረበት ወቅት ሰዎች የእግዚአብሔር መንግሥት አሁኑኑ በታላቅ ግርማ የምትገለጥ መስሏቸው ነበር። ይህንን የተሳሳተ አመለካከት ለማረም ጌታችን ይህንን የአሥሩ ምናን ምሳሌ ተረከላቸው። ምሳሌው የሚጀምረው አንድ ታላቅ ሰው መንግሥትን ሊቀበል ወደ ሩቅ አገር እንደሄደ በመናገር ነው። ይህ ሰው ከመሄዱ በፊት አሥር አገልጋዮቹን ጠርቶ አሥር ምናን ሰጣቸውና "እስክመጣ ድረስ ንገዱበት" አላቸው። ይህ የሚያሳየው ጌታችን ወደ ሰማይ ከሄደ በኋላ ዳግመኛ እስኪመለስ ድረስ እኛ አማኞች በሰጠን ጸጋ፣ በቃሉና በሕይወታችን እንድንሠራና መንግሥቱን እንድናሰፋ ኃላፊነት የተሰጠን መሆኑን ነው።

ባለቤቱ መንግሥትን ተቀብሎ በተመለሰ ጊዜ አገልጋዮቹን ለሒሳብ ጠራቸው። የመጀመሪያው መጥቶ "አንድ ምናንህ አሥር ምናን አተረፈ" አለው። ጌታውም በታመነበት ጥቂት ነገር ስለታመነ በአሥር ከተማዎች ላይ ሥልጣንን ሰጠው። ሁለተኛውም አምስት ምናን አተረፈ፤ እርሱም በአምስት ከተማዎች ላይ ተሾመ። እነዚህ አገልጋዮች የሚወክሉት ጌታ በሰጣቸው ጸጋና ዕድል በትጋት የሚሠሩትንና በጌታቸው መመለስ የሚደሰቱትን ነው። ሽልማቱም በምድር ላይ ከሠራነው ሥራ ጋር የሚመጣጠን ሰማያዊ ሥልጣንና ክብር መሆኑን እንረዳለን። እግዚአብሔር ለታማኝ አገልጋዮቹ ታላቅ ዋጋ አዘጋጅቷል።

ሌላው አገልጋይ ግን መጥቶ ምናኑን በጨርቅ ጠቅልሎ እንደጠበቀው ነገረው። ምክንያቱም ጌታውን የማይዘራውን የሚያጭድና ያልጠራቀመውን የሚሰበስብ ጨካኝ ሰው አድርጎ ስለፈራው ነበር። ጌታው ግን በገዛ ቃሉ ፈረደበት፤ ክፉ አገልጋይ በማለትም ጠራው። ይህ ሰው ጌታውን በትክክል ስላልተረዳውና ስላላመነው ምንም ሳይሠራ ተቀመጠ። ይህም የሚያሳየው የእግዚአብሔርን ጸጋ ተቀብለን ምንም ሳንሠራ የምንቀመጥ ከሆነ ጌታን የመፍራት ሳይሆን ያለማመንና ያለመታመን ምልክት መሆኑን ነው። ያለው ምናንም ተወስዶ አሥር ላለው ተሰጠ። ይህ የሚያስተምረን ያለንን ጸጋ ካልተጠቀምንበት እንደሚወሰድብን ነው።

በመጨረሻም ጌታው እንዲነግሥባቸው ያልፈለጉት ጠላቶቹ በፊቱ እንዲጠፉ ታዘዘ። ይህ የሚያሳየው የጌታን ጌትነት ለመቀበል የማይፈልጉና የሚቃወሙ ሰዎች መጨረሻቸው ጥፋት መሆኑን ነው። ይህ ምሳሌ የሚያስተምረን ዛሬ ያለንበት ዘመን ጌታ በሰጠን ጸጋ የምንነግድበትና የምንሠራበት ዘመን መሆኑን ነው። ጌታችን ዳግመኛ ሲመጣ እያንዳንዳችን በሠራነው ሥራ መጠን ዋጋችንን እንቀበላለን። ስለዚህ የተሰጠንን የሕይወት ምናን በጨርቅ ጠቅልለን ከማስቀመጥ ይልቅ ለጌታ ክብርና ለመንግሥቱ መስፋፋት ልናውለው ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ጌታው ሄዶ እስኪመለስ ድረስ “ነግዱ” ማለቱ (ቁ. 13) አማኞች በምድር ላይ ስላላቸው ኃላፊነት ምን ያስተምራል?

👉በአሥሩ ምናን ምሳሌ ውስጥ ታማኝ ባሪያዎች በከተሞች ላይ የተሰጣቸው ስልጣን ምንን ያመለክታል?

👉ምናኑን በጨርቅ ጠቅልሎ የቀበረው ባሪያ የሰጠው ሰበብና የጌታው ፍርድ (ቁ. 22-23) ምን ያስተምረናል?

👉“ላለው ይሰጠዋል፣ ከሌለው ግን ያው ያለው እንኳ ይወሰድበታል” የሚለው ቃል መንፈሳዊ ትርጉሙ ምንድን ነው?

👉ንጉሡ እንዲነግስ ያልፈለጉት ዜጎች (ቁ. 14፣ 27) መጨረሻቸው ምን ሆነ?

👉ይህ ምሳሌ መንግሥተ ሰማያት የምትገለጥበትን ጊዜ በተመለከተ የነበረውን የተሳሳተ አመለካከት እንዴት አረመ?

👉እግዚአብሔር በሰጠን ጸጋና ስጦታ አለመጠቀም የሚያስከትለው ኪሳራ ምንድን ነው?

👉በጌታ ሥራ ውስጥ ታማኝነት ከውጤቱ በላይ አስፈላጊ የሆነው እንዴት ነው?

ሉቃስ 19፡28-48 (ወደ ኢየሩሳሌም መግባትና ቤተ መቅደስን ማንጻት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ኢየሩሳሌም ለመግባት ሲቃረብ፣ ደቀ መዛሙርቱን ቀደም አድርጎ በመላክ ማንም ያልተቀመጠበትን ውርንጭላ እንዲያመጡለት አዘዘ። ይህ ድርጊት እንዲሁ በአጋጣሚ የሆነ ሳይሆን፣ ነቢዩ ዘካርያስ "ንጉሥሽ ትሑት ሆኖ በአህያ ውርንጭላ ላይ ተቀምጦ ወደ አንቺ ይመጣል" ብሎ የተናገረው ትንቢት ፍጻሜ ነበር። ጌታችን በጦር ፈረስ ላይ ሳይሆን በውርንጭላ ላይ ተቀምጦ መምጣቱ፣ እርሱ ዓለማዊ ወታደራዊ ድልን ለማምጣት የመጣ ንጉሥ ሳይሆን፣ የሰላምና የትሕትና ንጉሥ መሆኑን ያሳያል። ደቀ መዛሙርቱም ልብሳቸውን በውርንጭላው ላይና በመንገዱ ላይ በማንጠፍ ታላቅ ክብር ሰጡት።

ሕዝቡም ሁሉ በደስታ እየጮኹ "በጌታ ስም የሚመጣ ንጉሥ የተባረከ ነው፤ በሰማይ ሰላም በልዑልም ክብር ይሁን" እያሉ እግዚአብሔርን ያመሰግኑ ነበር። በዚህ መካከል የነበሩ አንዳንድ ፈሪሳውያን ግን በዚህ ደስታ ተረብሸው ጌታ ደቀ መዛሙርቱን እንዲገሥጻቸው ጠየቁት። ጌታችን ግን የሰጠው ምላሽ እጅግ አስገራሚ ነበር፡- "እነዚህ ዝም ቢሉ ድንጋዮች ይጮኻሉ" አላቸው። ይህ የሚያሳየው ክርስቶስ ንጉሥ መሆኑን መመስከር የማይቀርና ፍጥረት ሁሉ የፈጣሪውን ክብር ከመግለጥ ወደ ኋላ እንደማይል ነው። እውነትን ማፈን አይቻልም፤ ሰዎች ዝም ቢሉ እንኳ ግዑዙ ፍጥረት የእግዚአብሔርን ሥራ ያውጃል።

ወደ ከተማይቱ በደረሰና ባያት ጊዜ ግን ጌታችን አለቀሰላት። ይህ ሐዘን የከተማይቱን ውበት ወይም ሕንፃ አይቶ ሳይሆን፣ ሕዝቡ የእግዚአብሔርን የጉብኝት ዘመን ስላላስተዋሉና ወደፊት የሚመጣባቸውን ጥፋት ስላወቀ ነው። "የሰላምሽን ነገር በዚህ ቀን አንቺስ እንኳ ብታውቂ" በማለት የተናገረው ቃል፣ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ያለውን ጥልቅ ርኅራኄ ያሳያል። ከተማይቱ በጠላቶች እንደምትከበብና ድንጋይ በድንጋይ ላይ ሳይቀር እንደሚፈርስ የተናገረው ትንቢት፣ ከዓመታት በኋላ በታሪክ ተፈጽሟል። እግዚአብሔር በጸጋው ሲጎበኘን ካላስተዋልንና ልባችንን ካልከፈትን፣ ውጤቱ መንፈሳዊ ኪሳራና መጥፋት መሆኑን ከዚህ እንረዳለን።

ጌታችን በቀጥታ ወደ ቤተ መቅደስ በመግባት የሚሸጡትንና የሚለውጡትን ሁሉ ማውጣት ጀመረ። "ቤቴ የጸሎት ቤት ይሆናል ተብሎ ተጽፎአል፤ እናንተ ግን የወንበዴዎች ዋሻ

አደረጋችሁት" በማለት ገሠጻቸው። ቤተ መቅደሱ የእግዚአብሔር መገኛና የጸሎት ስፍራ መሆኑ ቀርቶ፣ ለንግድና ለትርፍ መፈለጊያ መሆኑ ለጌታችን ታላቅ ቅንዓት ነበር። ዛሬም ቢሆን እግዚአብሔር የእኛን ልብ እንደ ቤተ መቅደሱ ቅዱስና ለጸሎት የተመቸ እንዲሆን ይፈልጋል። በልባችን ውስጥ ያለውን ዓለማዊ ግርግርና ስግብግብነት ሊያነጻልን ይወዳል። ከዚህ በኋላ ጌታችን በየቀኑ በቤተ መቅደስ ያስተምር ነበር፤ የካህናት አለቆች ሊገድሉት ቢፈልጉም፣ ሕዝቡ ግን ቃሉን ለመስማት እጅግ ይንጠለጠሉበት (ይጓጉለት) ስለነበር ሊያደርጉበት የሚችሉትን አጡ።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ በአህያ ውርንጭላ ላይ ተቀምጦ መግባቱ (ቁ. 35) ስለ ትሕትናውና ሰላማዊ መንግሥቱ ምን ይናገራል?

👉ፈሪሳውያን ሕዝቡን ዝም እንዲያሰኝ ቢጠይቁት፣ "እነዚህ ዝም ቢሉ ድንጋዮች ይጮኻሉ" (ቁ. 40) ማለቱ ምን ትርጉም አለው?

👉ኢየሱስ ለኢየሩሳሌም ከተማ ማልቀሱ (ቁ. 41) ስለ መለኮታዊ ርኅራኄና ስለ መጪው ጥፋት ምን ይነግረናል?

👉"የመጎብኘትሽን ዘመን አላወቅሽምና" የሚለው ቃል ለከተማዋ የጥፋት ምክንያት የሆነው እንዴት ነው?

👉ቤተ መቅደሱን ከነጋዴዎች ማንጻቱ (ቁ. 45-46) ዛሬ ለቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ንጽሕና ምን ትምህርት ይሰጣል?

👉የሃይማኖት መሪዎች ሊገድሉት ሲፈልጉ ሕዝቡ ግን በትምህርቱ መመሰጣቸው (ቁ. 48) ምን ያሳያል?

👉"በጌታ ስም የሚመጣ ንጉሥ የተባረከ ነው" የሚለው ምስጋና ትርጉሙ ምንድን ነው?

👉ቤተ መቅደስን "የወንበዴዎች ዋሻ" ብሎ መጥራቱ ምን አይነት በደል እየተፈጸመ እንደነበር ይጠቁማል?

ምዕራፍ 20፡ የኢየሱስ ስልጣንና ክርክሮች

ሉቃስ 20፡1-19 (የስልጣን ጥያቄና የክፉ ገበሬዎች ምሳሌ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቤተ መቅደስ ውስጥ ሕዝቡን እያስተማረና ወንጌልን እየሰበከ ሳለ፣ የካህናት አለቆች፣ ጻፎችና ሽማግሌዎች ወደ እርሱ ቀረቡ። እነዚህ የሃይማኖት መሪዎች ጌታችን በቤተ መቅደስ ውስጥ የሚያደርገውን ተአምራትና ትምህርት በማየታቸው ቅናትና ስጋት አድሮባቸው ነበር። "እነዚህን ነገሮች በምን ሥልጣን ታደርጋለህ? ይህንስ ሥልጣን የሰጠህ ማን ነው?" በማለት ጥያቄ አቀረቡለት። ዓላማቸው ጌታን በንግግር ጠልፈው ለመክሰስ እንጂ እውነትን ለማወቅ አልነበረም። ጌታችን ግን የልባቸውን ተንኮል አውቆ እጅግ ጥበብ የተሞላበት ምላሽ ሰጣቸው።

ጌታችን ጥያቄውን በጥያቄ በመመለስ "የዮሐንስ ጥምቀት ከሰማይ ነበረች ወይስ ከሰው?" አላቸው። ይህ ጥያቄ መሪዎቹን እጅግ አጣብቂኝ ውስጥ የሚከት ነበር። በመካከላቸው መመካከር ጀመሩ፤ ከሰማይ ነበረች ቢሉ "ታዲያ ለምን አላመናችሁበትም?" እንደሚላቸው አወቁ። ከሰው ነበረች ቢሉ ደግሞ፣ ሕዝቡ ሁሉ ዮሐንስን እንደ ነቢይ ያከብሩት ስለነበር ሕዝቡ ይወግሩናል ብለው ፈሩ። በመጨረሻም "አናውቅም" ብለው ለመመለስ ተገደዱ። ጌታችንም "እኔም በምን ሥልጣን እነዚህን እንደማደርግ አልነግራችሁም" በማለት የመለኮታዊ ሥልጣኑን ምንጭ ለካዱት ሰዎች ምስጢሩን ከመግለጥ ተቆጠበ። ይህ የሚያስተምረን እውነትን ለመቀበል ዝግጁ ላልሆነ ልብ፣ እግዚአብሔር ጥልቁን ምስጢሩን እንደማይገልጥ ነው።

ጌታችን በመቀጠል የእነዚህን መሪዎች ማንነትና ወደፊት የሚጠብቃቸውን ፍርድ የሚገልጽ አንድ ታላቅ ምሳሌ ለሕዝቡ ተናገረ። አንድ ሰው የወይን አታክልት ተክሎ ለገበሬዎች አከራየና ለረጅም ዘመን ወደ ሌላ አገር ሄደ። ፍሬ የሚሰበሰብበት ጊዜ ሲደርስ፣ ከወይኑ ፍሬ እንዲሰጡት አንድ አገልጋይ ላከ። ገበሬዎቹ ግን አገልጋዩን ደብድበው ባዶ እጁን ሰደዱት። ሁለተኛም ሌላ አገልጋይ ላከ፤ እርሱንም ደበደቡትና አዋርደው ሰደዱት። ሦስተኛውንም እንደዚሁ አቆሰሉትና አወጡት። ይህ የሚያሳየው እግዚአብሔር ለዘመናት ወደ እስራኤል የላካቸውን ነቢያት እንዴት እንደናቋቸውና እንዳሳደዷቸው ነው።

የወይኑ አታክልት ጌታም "ምን ላድርግ? የምወደውን ልጄን እልካለሁ፤ ምናልባት እርሱን አይተው ያፍሩ ይሆናል" አለ። ገበሬዎቹ ግን ልጁን ባዩ ጊዜ "ወራሹ ይህ ነው፤ ርስቱ ለእኛ እንዲሆን ኑ እንግደለው" ብለው ተማከሩ። ከአታክልቱም ውጭ አውጥተው ገደሉት። ይህ ግልጽ የሆነ የክርስቶስ ሞት ትንቢት ነው። ጌታችን ይህንን ምሳሌ የተናገረው እርሱ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑንና መሪዎቹም ሊገድሉት እያሰቡ መሆኑን ለማጋለጥ ነው። የወይኑ አታክልት ጌታ መጥቶ እነዚህን ገበሬዎች እንደሚያጠፋቸውና አታክልቱንም ለሌሎች (ለአሕዛብና ለታመኑት) እንደሚሰጥ ሲናገር፣ መሪዎቹ "ይህስ አይሁን" በማለት ጮኹ።

ጌታችን ግን ትኩረታቸውን ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ቃል በመመለስ "ግንበኞች የናቁት ድንጋይ እርሱ የማዕዘን ራስ ሆነ" የሚለው ቃል ምን ትርጉም አለው? በማለት ጠየቃቸው። ይህ ቃል የሚያመለክተው ክርስቶስ ምንም እንኳ በሃይማኖት መሪዎቹ ዘንድ ቢናቅና ውድቅ ቢደረግም፣ እግዚአብሔር ግን የእውነተኛው ሕንጻ (የቤተክርስቲያን) ዋነኛ መሠረትና የማዕዘን ድንጋይ እንደሚያደርገው ነው። በዚህ ድንጋይ ላይ የሚወድቅ ሁሉ ይቀጠቀጣል፣ ድንጋዩም የሚወድቅበትን ሁሉ ይፈጨዋል። የካህናት አለቆችና ጻፎች ይህ ምሳሌ በእነርሱ ላይ እንደተነገረ ስላወቁ በዚያች ሰዓት ሊይዙት ፈለጉ፤ ነገር ግን ሕዝቡን ፈሩ።

ከዚህ ክፍል የምንረዳው ዋናው ቁምነገር፣ እግዚአብሔር በሕይወታችን ውስጥ ለሰጠን ጸጋና ኃላፊነት ፍሬ እንድናፈራ እንደሚጠብቅብን ነው። ክርስቶስን መናቅና የራሳችንን ሥልጣን ለማንገሥ መሞከር ወደ ጥፋት ይመራል። እውነተኛው ጥበብ ጌታን እንደ ሕይወታችን የማዕዘን ድንጋይ አድርጎ መቀበልና በታማኝነት ማገልገል ነው። የመለኮታዊ ሥልጣን ባለቤት የሆነው ጌታ ዛሬም በቃሉ ሊያስተምረንና ሕይወታችንን ሊያጸና ይፈልጋል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የካህናት አለቆች የኢየሱስን ስልጣን የጠየቁት በምን ምክንያት ነበር? የኢየሱስስ ምላሽ ለምን ጥበብ የተሞላበት ሆነ?

👉የክፉ ገበሬዎች ምሳሌ (ቁ. 9-16) በእስራኤል ታሪክና በኢየሱስ ሞት ውስጥ እንዴት ይፈጸማል?

👉"ግንበኞች የናቁት ድንጋይ" (ቁ. 17) ለሚቀበሉትና ለሚጥሉት ሰዎች ምን አይነት ውጤት አለው?

👉አትክልቱን ለሌሎች ይሰጣል ሲባል ሕዝቡ "ይህስ አይሁን" (ቁ. 16) ያሉት ለምን ነበር?

👉በምሳሌው ውስጥ ያለው "ተወዳጁ ልጅ" (ቁ. 13) ማን እንደሆነ መሪዎቹ ተረድተውት ነበር?

👉ስልጣን ከእግዚአብሔር ወይስ ከሰው? የሚለው ጥያቄ ዛሬ ለአገልጋዮች ምን ትርጉም አለው?

👉መሪዎቹ ኢየሱስን በዚያኑ ሰዓት ሊይዙት የፈለጉት ለምንድን ነው?

👉እግዚአብሔር ለሕዝቡ የላካቸው ነቢያት በገበሬዎቹ መመታታቸው ስለ እስራኤል ታሪክ ምን ይነግረናል?

ሉቃስ 20፡20-47 (የቄሣር ግብር፣ ትንሳኤና የዳዊት ልጅ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ሃያ የመጨረሻው ክፍል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከተለያዩ የሃይማኖትና የፖለቲካ ቡድኖች የቀረቡለትን አስቸጋሪ ጥያቄዎች በመለኮታዊ ጥበብ የመለሰበትና የራሱንም ማንነት የገለጠበት ጥልቅ ክፍል ነው። መሪዎቹ ጌታን በንግግር ጠልፈው ለሮም ባለሥልጣናት አሳልፈው ለመስጠት ፈልገው ነበር። ለዚህም ሲሉ ጻድቃን መስለው የሚቀርቡ ሰላዮችን ላኩበት። መጀመሪያ ያቀረቡት ጥያቄ "ለቄሣር ግብር መስጠት ተገቢ ነው ወይስ አይደለም?" የሚል ነበር። ይህ ጥያቄ እጅግ አደገኛ ነበር፤ አዎ ቢል አይሁድ እንደ ከዳተኛ ይቆጥሩታል፣ አይደለም ቢል ደግሞ የሮም መንግሥት እንደ ዓመፀኛ ይከስሰዋል።

ጌታችን ግን ተንኮላቸውን አውቆ አንድ ዲናር እንዲያሳዩት ጠየቀ። በሳንቲሙ ላይ ያለው መልክና ጽሕፈት የማን እንደሆነ ጠየቃቸው፤ እነርሱም "የቄሣር ነው" ብለው መለሱ። ጌታችንም "እንግዲያስ የቄሣርን ለቄሣር የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር አስረክቡ" በማለት መለሰላቸው። ይህ ድንቅ ምላሽ አማኞች ለምድራዊ መንግሥት ያለባቸውን ግዴታ እንዲወጡ፣ በተመሳሳይ ጊዜ ግን ከምንም በላይ ለእግዚአብሔር ታማኝ መሆን እንዳለባቸው ያስተምራል። ሳንቲሙ የቄሣር መልክ ስላለበት ለቄሣር ይሰጣል፤ ሰው ግን የእግዚአብሔር መልክ ስላለበት ሙሉ ሕይወቱን ለእግዚአብሔር መስጠት ይኖርበታል። ሰላዮቹ በዚህ ጥበብ ተገርመው ዝም አሉ።

ቀጥሎም ትንሣኤ ሙታን የለም የሚሉ ሰዱቃውያን ቀረቡ። እነርሱም ሰባት ወንድማማቾች አንዲትን ሴት አግብተው ስለሞቱ፣ በትንሣኤ ቀን የማን ሚስት ትሆናለች? የሚል ለክርክር የሚመች የሚመስል ጥያቄ አቀረቡ። ጌታችን ግን በምድርና በሰማይ ያለውን ሕይወት ልዩነት አስረዳቸው። በዚህ ዓለም ያገባሉ ይጋባሉ፤ በዚያኛው ዓለም ግን እንደ መላእክት ናቸው እንጂ አያገቡም፤ ደግሞም ሊሞቱ አይችሉም። እግዚአብሔር የአብርሃም፣ የይስሐቅና የያዕቆብ አምላክ መሆኑን በመጥቀስ "የሕያዋን አምላክ ነው እንጂ የሙታን አይደለም" በማለት ትንሣኤ እውነት መሆኑን አረጋገጠ። ይህ የሚያስተምረን ከሞት በኋላ ያለው ሕይወት ከምድራዊ አስተሳሰባችን በላይ የሆነ የክብር ሕይወት መሆኑን ነው።

ጌታችንም መልሶ "ክርስቶስ የዳዊት ልጅ ነው እንዴት ይባላል?" በማለት ጠየቃቸው። ዳዊት ራሱ በመዝሙር "ጌታ ጌታዬን፦ ጠላቶችህን የእግርህ መርገጫ እስካደርግልህ ድረስ በቀኜ ተቀመጥ አለው" ብሎ ጽፏል። ዳዊት ጌታ ብሎ ከጠራው እንዴት ልጁ ይሆናል? ይህ ጥያቄ የክርስቶስን አምላክነትና ሰውነት የሚያሳይ ነው። እርሱ በሥጋ ከዳዊት ዘር ቢወለድም፣ በመለኮቱ ግን ከዳዊት በፊት የነበረና የዳዊት ጌታ ነው። ክርስቶስ ፍጹም ሰውና ፍጹም አምላክ መሆኑን ይህ ክፍል በሚገባ ያስረዳል።

በመጨረሻም ጌታችን ደቀ መዛሙርቱ ከጻፎች (የሕግ መምህራን) እንዲጠበቁ አስጠነቀቀ። እነዚህ ሰዎች ረጅም ልብስ ለብሰው መዞርን፣ በገበያ ሰላምታን፣ በምኩራብና በግብዣ የክብር ቦታን ይወዳሉ። በሌላ በኩል ግን የመበለቶችን ቤት ይበላሉ (ንብረት ይዘርፋሉ)፤ ለማስመሰልም ጸሎታቸውን ያረዝማሉ። እነዚህ ሰዎች የባሰ ፍርድ እንደሚቀበሉ ተናገረ። እውነተኛ ሃይማኖት ውጫዊ ግርማ ሳይሆን የልብ ቅንነትና ለተቸገሩት የሚራራ ልብ መሆኑን እንረዳለን። እግዚአብሔር የሚፈልገው ዝናንና ክብርን ሳይሆን፣ በእውነትና በትሕትና የሚቀርብን ልብ ነው።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉“የቄሣርን ለቄሣር የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር” (ቁ. 25) የሚለው መመሪያ ለአማኞች ዜግነት ምን ትርጉም አለው?

👉ሰዱቃውያን ስለ ሰባት ወንድማማቾች ያቀረቡት ጥያቄ (ቁ. 28-33) ስህተቱ ምን ነበር?

👉በትክክለኛው ትንሳኤ ያሉ ሰዎች እንደ መላእክት እንደሚሆኑ መገለጹ (ቁ. 36) ስለ ዘላለማዊ ሕይወት ምን ያስተምረናል?

👉እግዚአብሔር የአብርሃም፣ የይስሐቅና የያዕቆብ አምላክ መባሉ ትንሳኤን እንዴት ያረጋግጣል?

👉ክርስቶስ የዳዊት ልጅ ሆኖ ሳለ ዳዊት እንደገና “ጌታዬ” (ቁ. 41-44) ብሎ የጠራው እንዴት ነው?

👉ጸሐፍት ረጅም ልብስ በመልበስና የክብር ቦታ በመፈለግ የሚያደርጉት ግብዝነት ለምን ተወገዘ?

👉“የመበለቶችን ቤት የሚበሉ” (ቁ. 47) ተብለው የተገሠጹት ለምንድን ነው?

👉ኢየሱስ በጠላቶቹ ጥያቄ ሳይሸነፍ በጥበብ መመለሱ ለደቀ መዛሙርቱ ምን አይነት ትምህርት ሰጠ?

ምዕራፍ 21፡ የመበለቲቱ መባና የመጨረሻው ዘመን ምልክቶች

ሉቃስ 21፡1–4 (የመበለቲቱ ሁለት ሳንቲም)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቤተ መቅደስ ውስጥ ተቀምጦ ሰዎች ወደ መባው ሳጥን ገንዘብ ሲጨምሩ ይመለከት ነበር። ብዙ ባለጸጎች መጥተው ከትርፋቸው ብዙ ገንዘብ ሲያወጡ ባየ ጊዜ፣ አንዲት ድኃ መበለት መጥታ ሁለት ሳንቲም (ለፕጦን) ስትጨምር ተመለከተ። ለሰው ዓይን ይህች ሴት የሰጠችው ነገር እጅግ አነስተኛና ቦታ የማይሰጠው ሊመስል ይችላል። ነገር ግን የልብን ምስጢር የሚያውቀው ጌታችን ይህች ሴት ከሁሉ ይልቅ አብልጣ እንደሰጠች መሰከረላት። ይህ ታሪክ ስጦታ በእግዚአብሔር ሚዛን እንዴት እንደሚለካ የሚያስተምረን ድንቅ ትምህርት ነው።

ባለጸጎቹ የሰጡት ከትርፋቸው ነበረ። ይህም ማለት ለራሳቸው የሚበቃቸውንና የሚተርፋቸውን ያህል አስቀርተው፣ ትርፍ የሆነውን ነገር ለእግዚአብሔር ሰጡ። ስጦታቸው በቁጥር ትልቅ ቢሆንም፣ ለእነርሱ ግን ምንም ዓይነት መስዋዕትነት የሚጠይቅ አልነበረም። መበለቲቱ ግን የሰጠችው ከድህነቷ ነበር። ያሏትንና ለሕይወትዋ መተዳደሪያ የሚሆኑትን ሁለት ሳንቲሞች በሙሉ በመስጠት፣ ቀጣይ ሕይወትዋን ሙሉ በሙሉ በእግዚአብሔር አቅርቦት ላይ እንደምትጥል በተግባር አሳየች። እግዚአብሔር የሚመለከተው የምንሰጠውን መጠን ብቻ ሳይሆን፣ ስንሰጥ ምን ያህል በልባችን ውስጥ እንዳስቀረን ጭምር ነው።

አንድ ምሳሌ ብንመለከት፦ አንድ እጅግ ባለጸጋ ሰው በሙቶ ሺህ የሚቆጠሩ ዳቦዎች ካሉት መጋዘን ውስጥ አሥር ዳቦዎችን ቢሰጥ፣ ስጦታው ለተራበ ሰው ትልቅ ሊሆን ይችላል፤ ለባለጸጋው ግን ምንም ማለት አይደለም። በአንጻሩ ግን አንዲት እናት ለልጅዋ ያዘጋጀችው አንድ ዳቦ ብቻ እያላት ያንን ለተራበ ሰው ብታካፍል፣ ስጦታዋ ፍጹም ፍቅርና መስዋዕትነት የተሞላበት ይሆናል። እግዚአብሔር የሚፈልገው የእኛን ትርፍ ሳይሆን የእኛን ልብ ነው። መበለቲቱ የሰጠችው ገንዘቧን ብቻ ሳይሆን ራስዋንና ሙሉ እምነትዋን ነበር።

ይህ ታሪክ የሚያስተምረን ዋናው ቁምነገር፣ በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ ማንም ሰው "የምሰጠው ጥቂት ነው" ብሎ ማፈር እንደሌለበት ነው። እግዚአብሔር የሚለካው ስጦታው

የወጣበትን ልብ ቅንነትና ፍቅር ነው። በታማኝነትና በደስታ የምትሰጥ ጥቂት ነገር፣ በእግዚአብሔር ፊት ከብዙ ትርፍ ስጦታ ትበልጣለች። እውነተኛ መስዋዕትነት የሚጀምረው መስጠት በሚያሳምመን ወይም በጌታ ላይ ሙሉ በሙሉ እንድንደገፍ በሚያደርገን ደረጃ ላይ ስንደርስ ነው።

ዛሬ እኛ ለእግዚአብሔር የምንሰጠው ጊዜ፣ ጉልበትና ገንዘብ ከትርፋችን ነው ወይስ ከፍቅራችን? መበለቲቱ ያስተማረችን ትልቁ ትምህርት እግዚአብሔርን አምነን ሁሉንም ነገር ለእርሱ ክብር አሳልፈን እንድንሰጥ ነው። እርሱ የልብን ጥልቀት የሚመለከት አምላክ ስለሆነ፣ በስውር የምናደርጋትን ጥቂት በጎ ነገር እንኳ ከታላቅ ክብር ጋር ይቆጥርልናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የመበለቲቱ መባ ከባለጸጎቹ መባ ይልቅ በኢየሱስ ፊት ታላቅ የሆነው በምን ምክንያት ነው?

👉“ካላት ጉድለት ላይ ያላትን ሁሉ ሰጠች” (ቁ. 4) መባሉ ስለ እምነትና ስለ መታመን ምን ያስተምረናል?

👉እግዚአብሔር ስጦታን የሚመዝንበት መስፈርት ከሰው መስፈርት የሚለየው እንዴት ነው?

👉ይህ ታሪክ ለቤተ ክርስቲያን የገንዘብ አሰባሰብና የልግስና አገልግሎት ምን አይነት አርአያ ይሰጣል?

👉ባለጸጎቹ “ከተረፋቸው” መስጠታቸው ለምን አልተደነቀም?

👉መበለቲቱ ያላትን ሁሉ ሰጥታ ለነገው ስለመኖሯ በእግዚአብሔር መታመኗ ምን ትርጉም አለው?

👉ዛሬ እኛ ለእግዚአብሔር ስንሰጥ መስፈርታችን ትርፍ ነው ወይስ መስዋዕትነት?

👉ኢየሱስ ይህን ክስተት ለደቀ መዛሙርቱ እንዲያዩት ያደረገው ለምን ይመስላችኋል?

ሉቃስ 21፡5-38 (የቤተ መቅደስ መፍረስና የመጨረሻው ዘመን)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ሃያ አንድ ከቁጥር አምስት ጀምሮ ያለው ክፍል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ወደፊቱ ጊዜ፣ ስለ ኢየሩሳሌም መጥፋትና ስለ ዓለም መጨረሻ በዝርዝር ያስተማረበት ታላቅ ትምህርት ነው። ትምህርቱ የጀመረው አንዳንድ ሰዎች የቤተ መቅደሱን ውበት፣ በክቡር ድንጋይና በመባ መጌጡን እያደነቁ ሳለ ነበር። ለሰዎች ያ ውብ ሕንፃ የማይፈርስና የጸና ይመስል ነበር፤ ጌታችን ግን "ይህ የምታዩት ሁሉ ድንጋይ በድንጋይ ላይ ሳይፈርስ በዚህ የማይቀርበት ዘመን ይመጣል" በማለት ጊዜያዊነቱን ነገራቸው። ይህ የሚያስተምረን እኛ ሰዎች በዓይናችን በምናየው በሚታይና በሚያልፍ ነገር ላይ ስንደመም፣ እግዚአብሔር ግን የማይታየውንና ዘላለማዊውን እውነት እንደሚመለከት ነው።

ደቀ መዛሙርቱ ይህ መቼ እንደሚሆንና ምልክቱ ምን እንደሆነ በጠየቁ ጊዜ፣ ጌታችን በመጀመሪያ የሰጠው ማስጠንቀቂያ "እንዳትስቱ ተጠንቀቁ" የሚል ነበር። በመጨረሻው ዘመን "እኔ ነኝ" የሚሉና "ዘመኑ ቀርቧል" የሚሉ ብዙ ሐሰተኞች እንደሚነሱ በመናገር እንዳንከተላቸው አዘዘን። በመቀጠልም ጦርነትና ሁከት፣ ታላቅ የምድር መንቀጥቀጥ፣ ረሃብና ቸነፈር (በሽታ) በተለያዩ ስፍራዎች እንደሚከሰቱ ገለጸ። እነዚህ ነገሮች ሰዎችን ሊያስፈሩ ቢችሉም፣ መጨረሻው ግን ገና መሆኑንና ክርስቲያኖች በእግዚአብሔር ሰላም ውስጥ ሆነው ሊጠባበቁ እንደሚገባ አስተማረ።

ከሁሉም በላይ ግን አማኞች ስለ ጌታ ስም ሲሉ መከራ እንደሚቀበሉ፣ ወደ ወኅኒ እንደሚጣሉና በነገሥታት ፊት እንደሚቆሙ ተነበየ። የሚገርመው ግን ጌታችን "ምን እንደምትመልሱ አስቀድማችሁ እንዳታስቡ በልባችሁ አኑሩ" ማለቱ ነው። በዚያ ሰዓት ጠላቶች ሊቃወሙት የማይችሉትን ጥበብና አፍ እርሱ ራሱ እንደሚሰጠን ቃል ገባ። በወላጆችና በወንድሞች እንኳ ብንከዳ፣ በሰው ሁሉ ብንጠላ፣ "ከራሳችሁ ጠጉር አንዲቱ እንኳ አትጠፋም" የሚለው መለኮታዊ ተስፋ እጅግ የሚያበረታታ ነው። በመጽናትም ነፍሳችንን እንደምናድን አረጋገጠልን። መከራ ለእኛ ምስክርነት የሚሆን ዕድል እንጂ ጥፋት እንዳልሆነ እንረዳለን።

ስለ ኢየሩሳሌም ጥፋት ሲናገር፣ ከተማይቱ በጭፍራ ተከባ ስናይ ጥፋቷ እንደቀረበ እንድናውቅ ነገረን። ይህ ትንቢት በሰባ ዓመተ ምሕረት በሮማውያን እጅ በተፈጸመ ጊዜ፣ ብዙዎች የጌታን ቃል ሰምተው ወደ ተራራ በመሸሻቸው ነፍሳቸውን አትርፈዋል። ይህም የእግዚአብሔር ቃል ለደኅንነታችን ምን ያህል ወሳኝ መሆኑን ያሳያል። የአሕዛብ ዘመን እስኪፈጸም ድረስ ኢየሩሳሌም በአሕዛብ የተረገጠች ትሆናለች በማለት የታሪክን ሂደት ገለጸ።

በመጨረሻው ዘመን በፀሐይ፣ በጨረቃና በከዋክብት ላይ ምልክት ይሆናል፤ የምድር አሕዛብም ከባሕሩና ከሞገዱ ድምፅ የተነሳ ይጨነቃሉ። ዓለም በታላቅ ፍርሃት ውስጥ ስትወድቅ፣ አማኞች ግን "መድኃኒታችሁ ቀርቧልና ቀና በሉ ራሳችሁንም አንሱ" የሚል የጥንካሬ ቃል ተሰጥቷቸዋል። ጌታችን የበለስንና የዛፎችን ሁሉ ምሳሌ በመጥቀስ፣ ቅጠል ሲያወጡ በጋ እንደቀረበ እንደምናውቅ ሁሉ፣ እነዚህ ምልክቶች ሲሆኑ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደቀረበች እንድንረዳ ነገረን። ሰማይና ምድር ያልፋሉ፤ የጌታ ቃል ግን ከቶ አያልፍም።

ትምህርቱን የደመደመው በተግባራዊ ማስጠንቀቂያ ነው። ልባችን በመጠጥና በስካር፣ እንዲሁም ስለ ሕይወት በመጨነቅ እንዳይከብድና ያ ቀን እንደ ወጥመድ ድንገት እንዳይመጣብን እንድንጠነቀቅ አዘዘ። ዘወትር እየጸለይንና እየነቃን እንድንኖር፣ በሰው ልጅ ፊት ለመቆም እንድንችል ጥሪ አቀረበ። ጌታችን በቀን በቤተ መቅደስ ያስተምር ነበር፣ ሌሊት ግን በደብረ ዘይት ተራራ ያድር ነበር። ሕዝቡም ሁሉ ቃሉን ለመስማት ማልደው ወደ እርሱ ይመጡ ነበር። ዛሬም እኛ የዘመኑን ምልክቶች እያስተዋልን በንቃትና በጸሎት ጌታችንን ልንጠባበቀው ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ቤተ መቅደሱ እንደሚፈርስ መነገሩ በወቅቱ ለነበሩት አይሁድ ምን ያህል አስደንጋጭ ነበር?

👉በሐሰተኞች “እኔ ነኝ” ባዮች እንዳንታለል (ቁ. 8) ምን አይነት ጥንቃቄ ማድረግ አለብን?

👉በስደት ጊዜ ኢየሱስ የሚሰጠን “አፍና ጥበብ” (ቁ. 15) ለምስክርነታችን ምን ፋይዳ አለው?

👉“በመጽናታችሁ ነፍሳችሁን ታገኛላችሁ” (ቁ. 19) የሚለው ቃል ምን ትርጉም አለው?

👉ኢየሩሳሌም በአሕዛብ የምትረገጠው “የአሕዛብ ዘመን እስኪፈጸም ድረስ” (ቁ. 24) መባሉ ምን ያመለክታል?

👉የሰው ልጅ በደመና ሆኖ በኃይልና በክብር ሲመጣ የአማኞች ምላሽ ምን መሆን አለበት? (ቁ. 28)

👉የበለስ ዛፍና የሌሎች ዛፎች ምሳሌ (ቁ. 29-31) ስለ ዘመኑ መረዳት ምን ያስተምረናል?

👉ልባችን በመጠጣትና በመከበድ እንዲሁም ስለ ኑሮ በመጨነቅ እንዳይዝል (ቁ. 34) እንዴት እንጠንቀቅ?

ምዕራፍ 22፡ የጌታ እራት፣ ክህደትና እስራት
ሉቃስ 22፡1–38 (የይሁዳ ክህደት፣ የጌታ እራትና ታላቅነት)
ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ሃያ ሁለት የሰው ልጅ መድኃኒት የሆነው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ መስቀል ሞት ያደረገውን የመጨረሻ ጉዞና በዚያ ሂደት ውስጥ የተከናወኑ ጥልቅ ምስጢራትን ይተርክልናል። የፋሲካ በዓል በቀረበ ጊዜ የካህናት አለቆችና ጻፎች ጌታን እንዴት እንደሚገድሉት መንገድ ይፈልጉ ነበር። በዚህ መሃል ግን አስደንጋጭ ክስተት ተፈጠረ፤ ከአሥራ ሁለቱ አንዱ የሆነው የአስቆሮቱ ይሁዳ በሰይጣን ተገፋፍቶ ጌታውን አሳልፎ ለመስጠት ከጠላቶች ጋር ተስማማ። ይህ የሚያስተምረን ከጌታ ጋር በሥጋ መኖር ብቻውን ዋስትና እንደማይሆንና ልባችንን ለጠላት ካልዘጋን በስተቀር የቅርብ ወዳጅነት እንኳ ወደ ክህደት ሊቀየር እንደሚችል ነው።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የፋሲካን በዓል ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ለማክበር ቅድመ ዝግጅት አደረገ። ጴጥሮስንና ዮሐንስን ልኮ ማረፊያውን እንዲያዘጋጁ ሲያዛቸው፣ በመንገዳቸው ላይ የውኃ ማድጋ የተሸከመ ሰው እንደሚያገኙና እርሱንም ተከትለው የሚገቡበት ቤት ባለቤት የፋሲካ መብያውን ክፍል እንደሚያሳያቸው ነገራቸው። ይህ ሁኔታ ጌታችን በሁሉ ላይ ያለውን ፍጹም አዋቂነትና ሉዓላዊነት ያሳያል። ሁኔታዎች ሁሉ በእርሱ ቁጥጥር ስር መሆናቸውንና መከራውን የተቀበለው ደካማ ሆኖ ሳይሆን ለሰው ልጆች መዳን ሲል በፈቃደኝነት መሆኑን እንረዳለን።

ታላቁ የእራት ሰዓት በደረሰ ጊዜ ጌታችን ከመከራው በፊት ይህንን ፋሲካ ከእነርሱ ጋር ሊበላ እጅግ እንደተመኘ ገለጸ። በዚያም ምሽት ጌታችን የብሉይ ኪዳን ፋሲካን ወደ አዲሱ ኪዳን ምስጢር ለወጠው። እንጀራውን አንስቶ ባረከ፣ ቆርሶም "ስለ እናንተ የሚሰጥ ሥጋዬ ይህ ነው" በማለት ሰጣቸው። ጽዋውንም አንስቶ "ይህ ጽዋ ስለ እናንተ በሚፈስ በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው" አላቸው። ይህ ሥርዓት የእግዚአብሔር ልጅ ለእኛ የከፈለውን ታላቅ መስዋዕትነት ዘወትር የምናስብበትና ከእርሱ ጋር የምንዋሐድበት መለኮታዊ ስጦታ ነው። ጌታችን ይህንን ሲያደርግ በመካከላቸው አሳልፎ የሚሰጠው ሰው እንዳለ መናገሩ የሁሉንም ልብ ለምርመራ ዳረገ።

የሚገርመው ግን ጌታ ለሞት እየተዘጋጀ ባለበት በዚያ ታላቅ ሰዓት፣ ደቀ መዛሙርቱ በመካከላቸው ማን እንደሚበልጥ ይከራከሩ ነበር። ጌታችንም የምድራዊ መንግሥት መሪዎች በሕዝባቸው ላይ እንደሚሰለጥኑ፣ በእግዚአብሔር መንግሥት ግን ትልቁ ሰው እንደ ታናሽ፣ መሪውም እንደ አገልጋይ መሆን እንዳለበት አስተማራቸው። እርሱ ራሱ በመካከላቸው እንደሚያገለግል በመግለጽ፣ እውነተኛ ታላቅነት በሥልጣን ሳይሆን በትሕትናና በሌሎች አገልግሎት ላይ የተመሠረተ መሆኑን በተግባር አሳያቸው። ታማኝ ለሆኑትም በአባቱ መንግሥት ታላቅ ክብርና ሥልጣን እንደሚጠብቃቸው ተስፋ ሰጣቸው።

በመቀጠል ጌታችን ለጴጥሮስ እጅግ አስፈላጊ የሆነ ማስጠንቀቂያ ሰጠው። ሰይጣን እንደ ስንዴ ሊያበጥራቸው እንደፈለገ ነገር ግን እምነቱ እንዳይጠፋ ጌታ ስለ እርሱ እንደጸለየ ነገረው። ጴጥሮስ በራሱ ጥንካሬ ተማምኖ "ጌታ ሆይ፥ ወደ ወኅኒም ወደ ሞትም ቢሆን ከአንተ ጋር ለመሄድ የተዘጋጀሁ ነኝ" ቢልም፣ ጌታችን ግን ያቺ ሌሊት ሳታልፍ ሦስት ጊዜ እንደሚክደው አስቀድሞ ነገረው። ይህ የሚያስተምረን በራሳችን ጥንካሬ ሳይሆን በጌታ ጸጋና ጸሎት ብቻ መቆም እንደምንችል ነው። ጌታችን ለደቀ መዛሙርቱ የነበራቸው የመልእክት ዘመን እንደሚለወጥና ወደፊት ለሚጠብቃቸው መንፈሳዊ ውጊያ ዝግጁ እንዲሆኑም አሳሰባቸው። እርሱ "ከዓመፀኞች ጋር ተቆጠረ" ተብሎ የተጻፈው ትንቢት በእርሱ መፈጸም እንዳለበት በመግለጽ የመስቀሉን ጉዞ አረጋገጠ።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ሰይጣን በይሁዳ ውስጥ መግባቱ (ቁ. 3) ስለ ሰው ልጅ ተጋላጭነትና ስለ ምርጫ ምን ያስተምረናል?

👉ኢየሱስ ፋሲካን ለመብላት የነበረው ከፍተኛ ጉጉት (ቁ. 15) ከሥርዓቱ ትርጉም ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉“ይህንን ለመታሰቢያዬ አድርጉት” (ቁ. 19) የሚለው ትዕዛዝ ለቤተ ክርስቲያን የቅዱስ ቁርባን ሥርዓት ምን መሠረት ጣለ?

👉በአዲስ ኪዳን ውስጥ ያለው የኢየሱስ ደም ስለ ኃጢአት ስርየት ምን ይነግረናል?

👉በደቀ መዛሙርቱ መካከል ስለ ታላቅነት የተነሳው ክርክር (ቁ. 24) የኢየሱስን የአገልግሎት ፍልስፍና እንዴት ይቃረናል?

👉ጴጥሮስን “እምነትህ እንዳይጠፋ ስለ አንተ ጸለይሁ” (ቁ. 32) ማለቱ ስለ አማላጅነቱ ምን ያሳያል?

👉“ሰይፍ ግዙ” የሚለው ትዕዛዝ (ቁ. 36) ትንቢት ለመፈጸም የነበረው ሚና ምንድን ነው?

👉“ሁለት ሰይፎች ይበቃሉ” (ቁ. 38) የሚለው ምላሽ ኢየሱስ ክርክሩን ለመጨረስ የፈለገው ለምንድን ነው?

ሉቃስ 22፡39-71 (ጌቴሴማኒ፣ እስራትና የጴጥሮስ ክህደት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ልማዱ ወደ ደብረ ዘይት ተራራ ወጣ፤ ደቀ መዛሙርቱም ተከተሉት። በዚያም ወደ ፈተና እንዳይገቡ እንዲጸልዩ ነገራቸው። እርሱ ግን የድንጋይ ውርወራ የሚያህል ርቆ በመሄድ ተንበርክኮ ይጸልይ ነበር። "አባት ሆይ፥ ብትፈቅድ ይህችን ጽዋ ከእኔ ውሰድ፤ ነገር ግን የእኔ ፈቃድ አይሁን የአንተ እንጂ" በማለት ያቀረበው ጸሎት፣ ፍጹም ታዛዥነቱንና ሊቀበለው ያለውን የመከራ ጽናት ያሳያል። በዚህ ጭንቀት ውስጥ ሳለ መልአክ ከሰማይ ታይቶ ያበረታው ነበር። ላቡም እንደ ደም ጠብታ ወደ ምድር ይፈስ ነበር። ይህ ትግል የሰው ልጅን ከኃጢአት እስራት ለማውጣት የተከፈለ ታላቅ መንፈሳዊ ዋጋ ነው።

ከጸሎት ተነስቶ ወደ ደቀ መዛሙርቱ ሲመጣ ከሐዘን የተነሳ ተኝተው አገኛቸው። በዚህ መሃል የአስቆሮቱ ይሁዳ እየመራው ብዙ ሕዝብ መጣ። ይሁዳ ጌታን በመሳም አሳልፎ ሊሰጠው ሲቀርብ፣ ጌታችን "ይሁዳ ሆይ፥ በመሳም የሰውን ልጅ አሳልፈህ ትሰጣለህን?" በማለት የልቡን ክፋት ገለጠለት። አብረውት የነበሩት ሰዎች ሰይፍ መምዘዝ ቢጀምሩና የአንዱን አገልጋይ ጆሮ ቢቆርጡም፣ ጌታችን ግን "ይህስ ይብቃ" በማለት የቆሰለውን ጆሮ ፈወሰ። ይህ ድርጊት ጌታችን በመከራ ውስጥ ሆኖ እንኳ ለጠላቶቹ ያለውን ምሕረትና ርኅራኄ ያሳያል። "ይህ የእናንተና የጨለማው ሥልጣን ሰዓት ነው" በማለት መከራው በመለኮታዊ ፈቃድ የሚከናወን መሆኑን ገለጸ።

ጌታን ይዘው ወደ ሊቀ ካህናቱ ቤት ሲወስዱት፣ ጴጥሮስ በሩቅ ይከተለው ነበር። በግቢው መካከል እሳት አንድደው ተቀምጠው ሳለ፣ አንዲት ገረድ ጴጥሮስን አይታ "ይህ ደግሞ ከእርሱ ጋር ነበረ" አለች። ጴጥሮስ ግን "አንቺ ሴት፥ አላውቀውም" በማለት ካደ። ሦስት ጊዜ እስኪክድ ድረስ በተለያዩ ሰዎች ተጠየቀ። ወዲያውም ዶሮ ጮኸ። ጌታም ዞር ብሎ ጴጥሮስን ተመለከተው፤ ያ የጌታ እይታ ለጴጥሮስ የፍርድ ሳይሆን የፍቅርና የተግሣጽ እይታ ነበር። ጴጥሮስም የጌታን ቃል አስቦ ወደ ውጭ ወጥቶ በምርረት አለቀሰ። ይህም የሰውን ልጅ ድካምና የጌታን ይቅርታ ሰፊነት ያስተምረናል።

በቤተ መቅደስ የነበሩት ሰዎች ጌታን ይዘብቱበትና ይደበድቡት ነበር። ዓይኑን ሸፍነው "ማን መታህ? ትንቢት ተናገር" እያሉ ይሳለቁበት ነበር። ሲነጋም የሕዝቡ ሽማግሌዎችና የካህናት አለቆች ጌታን ወደ ሸንጎአቸው አቀረቡት። "አንተ ክርስቶስ ከሆንህ ንገረን" ብለው በጠየቁት ጊዜ፣ እርሱ ግን እውነቱን ቢነግራቸው እንደማያምኑ ገለጸላቸው። በመጨረሻም "እንግዲያስ አንተ የእግዚአብሔር ልጅ ነህን?" አሉት። እርሱም "እኔ እንደሆንሁ እናንተ ትላላችሁ" በማለት መለሰላቸው። በዚህም ምክንያት "የገዛ ቃሉን ሰምተናልና ሌላ ምስክር ምን ያስፈልገናል?" በማለት የሞት ፍርድ ሊፈርዱበት ተማከሩ። ጌታችን የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን በድፍረት በመመስከር ለሰው ልጆች መዳን ሲል እስከ ሞት ለመጓዝ ወሰነ።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ በጌቴሴማኒ “ፈቃዴ ሳይሆን የአንተ ፈቃድ ይሁን” (ቁ. 42) ብሎ መጸለዩ ስለ ታዛዥነት ምን ያስተምረናል?

👉ደቀ መዛሙርቱ ከሐዘን የተነሳ ተኝተው መገኘታቸው (ቁ. 45) በፈተና ወቅት መጸለይ አስፈላጊ መሆኑን እንዴት ያሳያል?

👉ይሁዳ በመሳም (የፍቅር ምልክት) አሳልፎ መስጠቱ ስለ ክህደት ጥልቀት ምን ይናገራል?

👉ኢየሱስ የተቆረጠውን የባሪያውን ጆሮ መፈወሱ (ቁ. 51) በጠላቶቹ ላይ ያለውን ርኅራኄ እንዴት ይገልጻል?

👉ጴጥሮስ ኢየሱስን ሦስት ጊዜ ከካደ በኋላ የጌታው መመልከት (ቁ. 61) በጴጥሮስ ላይ ምን አይነት ስሜት ፈጠረ?

👉የሸንጎው መሪዎች ኢየሱስን መሳለቃቸውና መምታታቸው ስለ ሰው ልጅ ክፋት ምን ይናገራል?

👉ኢየሱስ በኃይል ቀኝ እንደሚቀመጥ መናገሩ (ቁ. 69) ስለ መጪው ክብሩ ምን ያስረዳናል?

👉“ከእንግዲህ ወዲህ ብነግራችሁ አታምኑም” ማለቱ ስለ አይሁድ መሪዎች ልብ ጥንካሬ ምን ይገልጻል?

ምዕራፍ 23፡ ፍርድ፣ ስቅለትና ቀብር

ሉቃስ 23፡1–25 (በጲላጦስና በሄሮድስ ፊት የቀረበው ክስ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የአይሁድ የሃይማኖት መሪዎች ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን በገዛ ሸንጓቸው ከከሰሱት በኋላ፣ የሞት ፍርድ እንዲፈጸምበት ሥልጣን ወደነበረው ወደ ሮማዊው ገዢ ወደ ጴንጤናዊው ጲላጦስ ወሰዱት። እዚያም የቀረቡት ክሶች ሐሰትና የተንኮል ነበሩ፤ ሕዝባችንን ያታልላል፣ ለቄሣር ግብር እንዳይሰጥ ይከለክላል፣ እኔ ንጉሥ ነኝ ይላል በማለት ከሰሱት። ጲላጦስም "አንተ የአይሁድ ንጉሥ ነህን?" ብሎ በጠየቀው ጊዜ፣ ጌታችን "አንተ አልህ" በማለት መለሰለት። ጲላጦስ የክሱን መሠረት ቢመረምርም፣ በዚህ ሰው ላይ ምንም ዓይነት በደል አላገኘሁበትም በማለት በግልጽ መሰከረ። ይህ የሚያሳየው ጌታችን መከራን የተቀበለው በበደሉ ሳይሆን፣ ዓለምን ለማዳን በወሰደው ሰማያዊ ኃላፊነት መሆኑን ነው።

ጲላጦስ ጌታችን ከገሊላ መሆኑን ሲረዳ፣ በዚያ ዘመን የገሊላ ገዢ ወደነበረውና ለበዓል ወደ ኢየሩሳሌም መጥቶ ወደነበረው ወደ ሄሮድስ ላከው። ሄሮድስ ጌታችንን ለማየት ለረጅም ጊዜ ይመኝ ነበር፤ ምክንያቱም ስለ እርሱ ብዙ ሰምቶ ስለነበር ተአምራት ሲያደርግ ለማየት ፈልጎ ነበር። ሄሮድስ ብዙ ጥያቄዎችን ቢያቀርብለትም፣ ጌታችን ግን አንዲት ቃል እንኳ አልመለሰለትም። ይህ የጌታ ዝምታ ትልቅ ትርጉም አለው፤ እግዚአብሔርን ለማሾፍና ለፍላጎታቸው ሊጠቀሙበት ለሚፈልጉ ሰዎች ጌታ መልስ የለውም። ሄሮድስና ወታደሮቹ በጌታችን ላይ ዘበቱበት፣ የንጉሥ ልብስም አልብሰው አፌዙበት። የሚገርመው ነገር፣ ቀድሞ ጠላቶች የነበሩት ጲላጦስና ሄሮድስ በዚያች ቀን ወዳጆች ሆኑ። ይህም ክርስቶስን በመቃወም ረገድ ዓለም እንዴት አንድ እንደምትሆን የሚያሳይ ነው።

ጌታችን ወደ ጲላጦስ ተመልሶ በመጣ ጊዜ፣ ጲላጦስ እንደገና ለካህናት አለቆችና ለሕዝቡ ንግግር አደረገ። እርሱም ሆነ ሄሮድስ ለሞት የሚያበቃ ምንም በደል እንዳልተገኘበት ደገመላቸው። ስለዚህ ቀጥቼ እለቀዋለሁ በማለት አማራጭ አቀረበ። በዚያን ጊዜ ግን ሕዝቡ ሁሉ በአንድ ድምፅ "ይህንን አስወግድ፣ በርባንን ፍታችልን" እያሉ ጮኹ። በርባን በከተማው ውስጥ ሁከት በማንሳቱና ሰው በመግደሉ የታሰረ ወንጀለኛ ነበር። የሕይወት ምንጭ የሆነው

ክርስቶስ እንዲሰቀል፣ ነፍሰ ገዳዩ በርባን ደግሞ እንዲፈታ መጠየቃቸው የሰው ልጅን የውድቀት ጥልቀት ያሳያል። ይህ ታላቁ ልውውጥ ይባላል፤ እኛ እንደ በርባን በበደላችን ልንቀጣ ሲገባን፣ ጌታችን ግን የእኛን ቦታ ወስዶ እኛ ነፃ እንድንወጣ እርሱ ወደ መስቀል ሄደ። ጲላጦስ ጌታችንን ሊለቅው ፈልጎ ለሦስተኛ ጊዜ ተናገራቸው። "ይህ ሰው ምን ክፉት አደረገ?" በማለት ጠየቃቸው። ሕዝቡ ግን በታላቅ ድምፅ "ስቀለው! ስቀለው!" እያሉ ጮኹ። የሕዝቡና የካህናቱ ጩኸት በረታ። ጲላጦስም እውነትን ከማክበር ይልቅ ሕዝቡን ደስ ማሰኘትን መረጠ። የፈለጉትን እንዲያደርጉበት ጌታን አሳልፎ ሰጣቸው፤ ነፍሰ ገዳዩን በርባንን ግን ፈታላቸው። ከዚህ ታሪክ የምንረዳው እውነት በድምፅ ብልጫ እንደማትሸነፍና ጌታችን ለሰው ልጆች መዳን ሲል ይህንን ሁሉ ግፍ በዝምታና በትዕግሥት መቀበሉን ነው። እኛስ ዛሬ በሕይወታችን ውስጥ ክርስቶስን ወይስ በርባንን (ዓለማዊ ምኞታችንን) እየመረጥን ነው?

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ጲላጦስ ኢየሱስን ሦስት ጊዜ ንጹሕ ነው ብሎ ቢመሰክርም (ቁ. 4፣ 14-15፣ 22) ለምን ለሕዝቡ ፈቃድ ተገዛ?

👉ሄሮድስ ኢየሱስን ለማየት የነበረው ጉጉትና የኢየሱስ ዝምታ ስለ ሄሮድስ ማንነት ምን ይነግረናል?

👉በርባን (ነፍሰ ገዳይ) ተፈቶ ኢየሱስ (ንጹሑ) መሞቱ ስለ ድነታችን (መተካካት) ምን አይነት ስዕል ይሰጣል?

👉ጲላጦስና ሄሮድስ በዚያ ቀን ወዳጆች መሆናቸው (ቁ. 12) ምን ትርጉም አለው?

👉የካህናት አለቆችና ጸሐፍት ኢየሱስን "ሕዝቡን ያውካል" ብለው መክሰሳቸው (ቁ. 2፣ 5) ለምን ነበር?

👉ኢየሱስ በሄሮድስ ፊት ምንም መልስ አለመስጠቱ ስለ ፍርዱ ፍትሐዊነት ምን ይናገራል?

👉የሕዝቡ ጩኸት "ስቀለው" ወደሚል የተቀየረው በምን አይነት ተጽዕኖ ይመስላችኋል?

👉ጲላጦስ እጁን መታጠቡ (በሌሎች ወንጌላት) እና እዚህ ላይ "ለፈቃዳቸው አሳልፎ ሰጠው" መባሉ ተጠያቂነትን እንዴት ያሳያል?

ሉቃስ 23፡26-56 (ቀሬናዊ፣ ስቅለትና የአርማትያስ ዮሴፍ)

ምልከታ እና ትርጓሜ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ወደ ስቅለት ስፍራ ሊወስዱት አውጥተው ሲመሩት፣ ስምዖን የተባለ የቄሬና ሰው ከእርሻ ሲመጣ አገኙት። መስቀሉንም በጌታችን ኋላ እንዲሸከም ጫኑበት። ይህ ድርጊት ምንም እንኳ በግዳጅ የተደረገ ቢመስልም፣ ስምዖን የዓለምን መድኃኒት መከራ የተካፈለበት ታላቅ መንፈሳዊ አጋጣሚ ሆኖለታል። ብዙ ሕዝብና ዋይታ የሚያበዙ ሴቶችም ይከተሉት ነበር። ጌታችን ግን በዚያ ታላቅ ስቃይ ውስጥ ሆኖ እንኳ ስለ ራሱ ሳይሆን ስለ እነርሱና ስለ ልጆቻቸው እንዲያለቅሱ ነገራቸው። የሚመጣው መከራ ከባድ መሆኑንና "በጥሬ እንጨት እንዲህ የሚያደርጉ ከሆኑ በደረቁማ እንዴት ይሆን?" በማለት የእግዚአብሔር ፍርድ ምን ያህል ጥንቁቅ እንደሆነ አሳሰባቸው።

ቀሬናዊ ወደተባለው ስፍራ በደረሱ ጊዜ ከሁለት ወንጀለኞች ጋር ሰቀሉት። ጌታችን በመስቀል ላይ ሆኖ የተናገረው የመጀመሪያው ቃል "አባት ሆይ፥ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው" የሚል ነበር። ይህ ቃል የክርስትናን መሠረት ማለትም ለጠላቶች የሚደረግን ፍቅርና ምሕረት በትክክል ይገልጻል። ወታደሮቹ ልብሱን ሲተረታተሩና መሪዎቹም "ሌሎችን አዳነ፤ የእግዚአብሔር ምርጥ ክርስቶስ ከሆነ ራሱን ያድን" እያሉ ሲዘብቱበት፣ እርሱ ግን ለሰው ልጆች መዳን ሲል መከራውን በትዕግሥት ተቀበለ።

ከጌታ ጋር ከተሰቀሉት ሁለት ወንጀለኞች መካከል አንዱ ይሳለቅበት ነበር። ሁለተኛው ግን ባልንጀራውን ገሥጾ "እኛስ በበደላችን የሚገባንን እንቀበላለን፤ ይህ ግን ምንም ክፉት አላደረገም" በማለት መሰከረ። በመቀጠልም "ጌታ ሆይ፥ በመንግሥትህ በመጣህ ጊዜ አስበኝ" ብሎ ተማጸነ። ጌታችንም "እውነት እልሃለሁ፥ ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ" የሚል ተስፋ ሰጠው። ይህ ታሪክ የሚያስተምረን የእግዚአብሔር ጸጋ እስከ መጨረሻው ትንፋሽ ድረስ ለማንኛውም ንስሐ ለሚገባ ሰው ክፍት መሆኑን ነው።

ከስድስት ሰዓት ጀምሮ እስከ ዘጠኝ ሰዓት ድረስ በምድር ሁሉ ላይ ጨለማ ሆነ፤ ፀሐይም ጨለመች። የቤተ መቅደሱም መጋረጃ ከመካከሉ ተቀደደ። ይህ መጋረጃ መቀደድ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የነበረው መለያየት መወገዱንና በክርስቶስ ደም አማካኝነት ወደ

እግዚአብሔር በቀጥታ የመቅረብ ዕድል ማግኘታችንን ያመለክታል። ጌታችንም በታላቅ ድምፅ "አባት ሆይ፥ ነፍሴን በእጅህ አደራ እሰጣለሁ" ብሎ ነፍሱን ሰጠ። የመቶ አለቃውም የሆነውን ነገር ባየ ጊዜ "ይህ ሰው በእውነት ጻድቅ ነበረ" በማለት እግዚአብሔርን አከበረ።

ከጌታ ደቀ መዛሙርት አንዱ የሆነውና የአይሁድ ሸንጎ አማካሪ የነበረው የአርማትያስ ዮሴፍ፣ ምንም እንኳ ባለጸጋ ቢሆንም የጌታን መንግሥት የሚጠባበቅ ደግ ሰው ነበር። እርሱ ወደ ጲላጦስ ሄዶ የጌታን ሥጋ ለመነ። ሥጋውንም አውርዶ በተልባ እግር ከፈነው፤ ማንም ያልተቀበረበት ከአለት በተወቀረ መቃብርም አኖረው። ከገሊላ የተከተሉት ሴቶችም መቃብሩንና ሥጋው እንዴት እንደተቀመጠ አዩ። ከተመለሱም በኋላ ሽቱና ቅባት አዘጋጁ፤ በሰንበትም እንደ ትእዛዙ ዐረፉ። ይህ የጌታችን ሞትና መቀበር ለመዳናችን የተከፈለ የመጨረሻው ዋጋ መሆኑንና ተስፋችንም በዚህ ላይ የተመሠረተ መሆኑን ያስገነዝበናል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉የቀሬናው ስምዖን የኢየሱስን መስቀል መሸከሙ (ቁ. 26) ለኛ ለክርስቲያኖች ምን አይነት ተምሳሌት አለው?

👉ኢየሱስ ለሚያለቅሱት ሴቶች “ለራሳችሁና ለልጆቻችሁ አልቅሱ” (ቁ. 28) ማለቱ ምን አይነት ማስጠንቀቂያ ይዟል?

👉በመስቀል ላይ የነበረው “የይቅርታ ጸሎት” (ቁ. 34) ስለ ክርስቶስ ፍቅርና ምሕረት ምን ያስተምረናል?

👉ንስሐ የገባው ወንበዴ የኢየሱስን ንጽሕናና መንግሥት መረዳቱ (ቁ. 41-42) በዚያ ሰዓት እንዴት ተቻለው?

👉“ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ” (ቁ. 43) የሚለው የተስፋ ቃል ስለ ድነት መረጋገጥ ምን ይናገራል?

👉የቤተ መቅደሱ መጋረጃ ከሁለት መከፈሉ (ቁ. 45) እግዚአብሔርን በቀጥታ የማግኘት መብት ከመስጠቱ ጋር እንዴት ይያያዛል?

👉የአርማትያስ ዮሴፍ (የሸንጎ አባል የነበረው) ድፍረትና ፍቅር በቀብሩ ወቅት እንዴት ተገለጠ?

👉ሴቶቹ ሽቶና ቅባት ማዘጋጀታቸውና በሰንበትም ማረፋቸው (ቁ. 56) ስለ ታማኝነታቸው ምን ይላል?

ምዕራፍ 24፡ ትንሳኤ፣ ኤማሁስና እርገት

ሉቃስ 24፡1–12 (ባዶው መቃብር)

ምልከታ እና ትርጓሜ

በሳምንቱ የመጀመሪያ ቀን ማለዳ ላይ ያጋጠመው ክስተት የዓለምን ታሪክ ለዘላለም የለወጠ ታላቅ የምሥራች ነው። መቃብሩን ሽቱ ለመቀባት የሄዱት እነዚያ ታማኝ ሴቶች የሚጠብቁት የሞተ ሥጋን ነበር፤ ሆኖም ያገኙት ግን ባዶ መቃብርንና የትንሣኤውን ብርሃን ነው። ይህ የሚያስተምረን እግዚአብሔር እኛ ካሰብነውና ካቀድነው በላይ እጅግ ድንቅ የሆነ የሕይወት መንገድ እንዳለው ነው። ድንጋዩ ተንከባሎ መገኘቱ ጌታችን ከመቃብር እንዲወጣ ሳይሆን፣ ምስክሮቹ ወደ ውስጥ ገብተው ባዶነቱን እንዲያዩ የተደረገ መለኮታዊ ዝግጅት ነበር።

በመቃብሩ ውስጥ የቆሙት ሁለት መላእክት ያቀረቡት ጥያቄ ለእያንዳንዳችን የሚቀርብ ጥልቅ ጥያቄ ነው፡- "ሕያውን ከሙታን መካከል ስለ ምን ትፈልጋላችሁ?" ይህ ቃል የክርስትና እምነት መሠረት ነው። ክርስቶስ በመቃብር የሚቀር ሙት ሳይሆን፣ ሞትን ድል አድርጎ የተነሣ የሕይወት ራስ ነው። መላእክቱ ጌታ ገሊላ እያለ የተናገረውን ቃል እንዲያስታውሱ ማድረጋቸው፣ የእግዚአብሔር ቃል ለማንኛውም ተአምርና እውነት መሠረት መሆኑን ያሳያል። ትንሣኤውን ለማመን የቀደመውን የጌታን ቃል ማስታወስ ብቻ በቂ ነበር።

እነዚህ ሴቶች ያዩትንና የሰሙትን ለሐዋርያት ሲነግሩ፣ ሐዋርያቱ ግን ነገሩን እንደ ተረት ቆጠሩት። ይህም የሰው ልጅ በተፈጥሮው ተአምራትን ለመቀበል ያለውን መዘግየትና ጥርጣሬ ያሳያል። ሆኖም ግን ጴጥሮስ በውስጡ በነበረው ጉጉትና ፍቅር ተገፋፍቶ ወደ መቃብሩ ሮጠ። ወደ ውስጥ ዘንበል ብሎ ሲመለከት የተልባ እግሩን ልብስ ብቻ ተቀምጦ አየ። የሆነውን ነገር እያደነቀ ወደ ቤቱ ተመለሰ። ይህ የጴጥሮስ ሩጫ ከጥርጣሬ ወደ እምነት፣ ከሐዘን ወደ ተስፋ የሚደረግ የሕይወት ጉዞ ምሳሌ ነው።

ዛሬም ባዶው መቃብር ለእኛ ታላቅ ትርጉም አለው። ሞት የመጨረሻው ምዕራፍ አለመሆኑንና በክርስቶስ ትንሣኤ እኛም የዘላለም ሕይወት ተስፋ እንዳለን ያረጋግጥልናል። መቃብሩ ባዶ መሆኑ ለዓለም ሁሉ የምሥራች ነው፤ ምክንያቱም ጌታችን ሕያው ነውና። እኛም እንደ እነዚያ ሴቶችና እንደ ጴጥሮስ፣ የትንሣኤውን ቃል ሰምተን በደስታና በታማኝነት ልንመሰክር ይገባል።

ሕይወታችን ከሞትና ከጨለማ ይልቅ በትንሣኤው ብርሃንና ተስፋ ሊሞላ ይገባል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ትንሳኤው ለመጀመሪያ ጊዜ ለሴቶች መበሰሩ በሉቃስ ወንጌል ትኩረት ውስጥ ምን ትርጉም አለው?

👉ሐዋርያቱ የሴቶቹን ምስክርነት አለማመናቸው (ቁ. 11) ስለ ትንሳኤ እውነታ አስቸጋሪነት ምን ይናገራል?

👉“ሕያውን ከሙታን መካከል ለምን ትፈልጋላችሁ?” (ቁ. 5) የሚለው ጥያቄ ዛሬ ላለን መንፈሳዊ ፍለጋ ምን መልዕክት አለው?

👉መላእክቱ በገሊላ የተናገረውን ቃል እንዲያስታውሱ (ቁ. 6-7) ማድረጋቸው ለምን አስፈለገ?

👉ጴጥሮስ ወደ መቃብሩ ሮጦ መሄዱ ስለ ጸጸቱና ስለ ተስፋው ምን ይነግረናል?

👉ድንጋዩ የተንከባለለው ኢየሱስ እንዲወጣ ነው ወይስ ሰዎች እንዲገቡ?

👉ባዶ መቃብር ለክርስትና እምነት መሠረት የሆነው እንዴት ነው?

👉ሴቶቹ “ፍርሃትና ደስታ” ተቀላቅሎባቸው እንደነበረ ከሌሎች ወንጌላት ጋር ስናነጻጽር ምን እንረዳለን?

ሉቃስ 24፡13-35 (ወደ ኤማሁስ የሚሄዱ መንገደኞች)

ምልከታ እና ትርጓሜ

በሉቃስ ወንጌል ምዕራፍ ሃያ አራት ላይ የምናገኘው የኤማሁስ መንገደኞች ታሪክ፣ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከትንሣኤው በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ ራሱን የገለጠበት እጅግ ልብ የሚነካ መንገድ ነው። ሁለት ደቀ መዛሙርት ከኢየሩሳሌም ወጥተው ሰባት ማይል ያህል ወደምትርቀው ወደ ኤማሁስ መንደር በእግራቸው ይጓዙ ነበር። ልባቸው በሐዘን ተሰብሮ፣ ተስፋቸውም ጨልሞ ስለነበር፣ በመካከላቸው የሆነውን ነገር ሁሉ እየተነጋገሩ ይሄዱ ነበር። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመካከላቸው ቢገኝም፣ ዓይናቸው እንዳያውቀው ተይዞ ነበርና እንደ እንግዳ ቆጠሩት። ይህ የሚያስተምረን ጌታችን በሕይወታችን ፈተናና ሐዘን ውስጥ ስናልፍ ከእኛ ጋር ቢሆንም፣ በጭንቀት ምክንያት የእርሱን መገኘት ላናስተውል እንደምንችል ነው።

ጌታችን ስለ ምን እንደሚነጋገሩና ለምን እንደሚያዝኑ በጠየቃቸው ጊዜ፣ ቀለዮጳ የተባለው መንገደኛ በኢየሩሳሌም የሆነውን ነገር የማያውቅ እንግዳ በመሆኑ ተገረመ። እርሱም ስለ ናዝሬቱ ኢየሱስ፣ እርሱ በእግዚአብሔርና በሕዝቡ ሁሉ ፊት በሥራና በቃል ብርቱ ነቢይ እንደነበረ፣ ነገር ግን ተይዞ እንደተሰቀለ በሐዘን ተረከለት። "እኛ ግን እስራኤልን እንዲቤዥ ተስፋ አድርገን ነበር" ማለቱ፣ ደቀ መዛሙርቱ ስለ መሲሑ የነበራቸው አመለካከት ምድራዊና ፖለቲካዊ ነፃነትን ብቻ የሚመለከት እንደነበር ያሳያል። ተስፋቸው በመስቀሉ ሞት ምክንያት የፈረሰ መስሏቸው ነበር።

ጌታችን ግን የልባቸውን መዘግየትና አለማመን ገሠጻቸው። "እናንተ የማታስተውሉ፥ ነቢያትም የተናገሩትን ሁሉ ለማመን ልባችሁ የዘገየ" በማለት ጠራቸው። ክርስቶስ መከራን መቀበልና ወደ ክብሩ መግባት እንዳለበት ከሙሴና ከነቢያት ሁሉ ጀምሮ ስለ እርሱ የተጻፈውን ሁሉ ተረጎመላቸው። ይህ ታላቅ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ነበር፤ መላው ብሉይ ኪዳን ስለ ክርስቶስ መከራና ትንሣኤ የሚመሰክር መሆኑን አስረዳቸው። እውነተኛ እምነት የሚመነጨው እንዲሁ ከተአምራት ሳይሆን፣ የእግዚአብሔርን ቃል በትክክል ከመረዳት እንደሆነ ከዚህ እንማራለን።

ወደ ኤማሁስ መንደር ሲቃረቡ ጌታችን አልፎ የሚሄድ መሰላቸው፤ እነርሱ ግን "ከእኛ ጋር እደር" በማለት ግብዣ አቀረቡለት። በማዕድም በተቀመጡ ጊዜ ጌታችን እንጀራውን አንሥቶ

ባረከ፣ ቆርሶም ሰጣቸው። ያን ጊዜ ዓይናቸው ተከፈተና አወቁት፤ እርሱ ግን ከእነርሱ ተሰወረ። ይህ ክፍል የሚያስተምረን ጌታን የምናውቀው በቃሉና በኅብረት (በእንጀራው መቆረስ) ውስጥ መሆኑን ነው። "በመንገድ ሲናገረን መጻሕፍትንም ሲከፍትልን ልባችን ይቃጠልብን አልነበረምን?" በማለት ያደረገባቸውን መንፈሳዊ ተፅዕኖ ተገነዘቡ።

ምንም እንኳ ምሽት ቢሆንም፣ ደቀ መዛሙርቱ በዚያችው ሰዓት ተነሥተው ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ። ያገኙትን ታላቅ ደስታ ለሌሎቹ ሐዋርያት ለመንገር ቸኮሉ። በዚያም ጌታ በእውነት እንደተነሣና ለስምዖን እንደታየ ሰሙ፤ እነርሱም በመንገድ የሆነውንና እንጀራውን ሲቆርስ እንዴት እንደታወቀላቸው ተረኩ። ይህ የኤማሁስ ጉዞ ከሐዘን ወደ ደስታ፣ ከጥርጣሬ ወደ እምነት የተደረገ ጉዞ ነው። ዛሬም ጌታ በመንገዳችን ላይ አብሮን ይጓዛል፤ ቃሉን ሲከፍትልን ልባችን በእምነት ይቃጠላል፣ ከእርሱ ጋር ስንኅበር ደግሞ ዓይናችን ይከፈታል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ በኦሪትና በነቢያት ስለ ራሱ መተርጎሙ (ቁ. 27) የመጽሐፍ ቅዱስን ማዕከላዊ ጭብጥ እንዴት ያሳያል?

👉ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስን ማወቅ ያልቻሉት በምን ምክንያት ነበር? ማወቂያቸውስ ምን ሆነ?

👉“ልባችን ይቃጠልብን አልነበረምን?” የሚለው ቃል የቃለ እግዚአብሔርን ውስጣዊ ኃይል እንዴት ይገልጻል?

👉ኢየሱስ እንጀራ በመቁረስ (ኅብስት) ውስጥ መገለጡ ከጌታ እራት ሥርዓት ጋር ምን ግንኙነት አለው?

👉እነዚህ መንገደኞች ወዲያውኑ ወደ ኢየሩሳሌም ተመልሰው መሄዳቸው ስለ ምሥራቹ አጣዳፊነት ምን ይናገራል?

👉“እኛ ግን እስራኤልን እንዲቤዥ ተስፋ አድርገን ነበር” (ቁ. 21) ማለታቸው ስለ መሲሑ የነበራቸውን የተሳሳተ አመለካከት እንዴት ያሳያል?

👉ትንሳኤው የታሪክ እውቀት ብቻ ሳይሆን የግል ግንኙነት መሆኑን ይህ ታሪክ እንዴት ያሳያል?

👉ኢየሱስ አብሯቸው እንዲያድር ሲለምኑት መግባቱ ስለ እግዚአብሔር ግብዣ ምን ያስተምረናል?

ሉቃስ 24፡36-53 (ለደቀ መዛሙርት መታየትና እርገት)

ምልከታ እና ትርጓሜ

የሉቃስ ወንጌል ማጠቃለያ ላይ የምናገኘው ይህ ታላቅ ታሪክ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከትንሣኤው በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ ተገልጦ ሰላምንና ተስፋን የሰጠበት እንዲሁም ወደ ሰማይ ያረገበት እጅግ ድንቅ ክፍል ነው። ደቀ መዛሙርቱ ከኤማሁስ የተመለሱት ሰዎች የሚናገሩትን እየሰሙ ሳለ፣ ጌታችን ራሱ በመካከላቸው ቆሞ "ሰላም ለእናንተ ይሁን" አላቸው። ምንም እንኳ ስለ ትንሣኤው ቢሰሙም፣ ጌታን በድንገት በመካከላቸው ሲያዩት ግን መንፈስ ያዩ መስሏቸው ደነገጡና ፈሩ። ጌታችን ግን የልባቸውን ጥርጣሬና ፍርሃት ለማስወገድ እጆቹንና እግሮቹን እንዲመለከቱ፣ እንዲዳስሱትም ነገራቸው። "መንፈስ እንደ እኔ የምታዩት ሥጋና አጥንት የለውምና" በማለት ትንሣኤው ሥጋዊና እውነተኛ መሆኑን በተግባር አረጋገጠላቸው።

ደቀ መዛሙርቱ ከደስታ የተነሳ ገና ሳያምኑና እየተደነቁ ሳሉ፣ ጌታችን ይበልጥ እንዲረዱት የሚበላ ነገር እንዲሰጡት ጠየቀ። የተጠበሰ ዓሣና የማር ወለላም ሰጡት፤ እርሱም በፊታቸው በላ። ይህ ድርጊት ጌታችን ከሞት የተነሣው በምኞት ወይም በራእይ ሳይሆን፣ በእውነት ሞትን ድል አድርጎ ሕያው ሆኖ መነሣቱን የሚያሳይ ታላቅ ምስክርነት ነው። ዛሬም እኛ የምናመልከው ጌታ በመቃብር የቀረ ሳይሆን፣ ሞትን ድል አድርጎ የተነሣና አሁንም ሕያው ሆኖ በመካከላችን የሚገኝ አምላክ ነው።

ጌታችን በመቀጠል ትኩረታቸውን ወደ እግዚአብሔር ቃል መለሰ። ገና ከእነርሱ ጋር ሳለ በሙሴ ሕግና በነቢያት በመዝሙርም ስለ እርሱ የተጻፈው ሁሉ ይፈጸም ዘንድ እንደሚገባ የተናገረውን ቃል አስታወሳቸው። መጻሕፍትንም ያስተውሉ ዘንድ አእምሮአቸውን ከፈተላቸው። ይህ እጅግ አስፈላጊ ነጥብ ነው፤ ጌታን በትክክል ለማወቅና ለማገልገል የእግዚአብሔርን ቃል በጥልቀት መረዳት ያስፈልጋል። ክርስቶስ መከራ መቀበልና በሦስተኛው ቀን ከሙታን መነሣት እንዳለበት፣ በስሙም ንስሐና የኃጢአት ስርየት ከኢየሩሳሌም ጀምሮ በአሕዛብ ሁሉ ዘንድ እንደሚሰበክ ገለጸላቸው። እነርሱም ለዚህ ታላቅ ወንጌል ምስክሮች እንዲሆኑ አዘዛቸው።

ለዚህ ታላቅ ተልእኮ ግን በገዛ ራሳቸው ጉልበት እንዲወጡ አልፈለገም። "አባቴ የሰጠውን ተስፋ እኔ እልክላችኋለሁ፤ እናንተ ግን ከላይ ኃይል እስክትለብሱ ድረስ በኢየሩሳሌም ከተማ ቆዩ" አላቸው። ይህ የተስፋ ቃል ስለ መንፈስ ቅዱስ መውረድ የተነገረ ነው። ወንጌልን ለመመስከርና በእግዚአብሔር መንግሥት ሥራ ለመሰማራት ሰማያዊው ኃይል (መንፈስ ቅዱስ) የግድ ያስፈልጋል። ያለ እግዚአብሔር እርዳታና ኃይል መንፈሳዊ ጉዞን መጨረስ እንደማይቻል ጌታችን በሚገባ አስተማራቸው።

በመጨረሻም ጌታችን እስከ ቢታንያ ድረስ አወጣቸውና እጆቹን አንሥቶ ባረካቸው። ሲባርካቸውም ከእነርሱ ተለየና ወደ ሰማይ ወጣ። ጌታችን ወደ ክብር ያረገው እየባረካቸው መሆኑ፣ የእርሱ መሄድ ለደቀ መዛሙርቱ ሐዘን ሳይሆን በረከት መሆኑን ያሳያል። እነርሱም ሰገዱለትና በታላቅ ደስታ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ። ዘወትርም እግዚአብሔርን እያመሰገኑና እየባረኩ በመቅደስ ነበሩ። ሉቃስ ወንጌሉን የደመደመው በሐዘን ሳይሆን በታላቅ ደስታና በአምልኮ ነው። ጌታችን ዛሬም በሰማይ በአባቱ ቀኝ ሆኖ ስለ እኛ ይማልዳል፤ ዳግመኛም በክብር ይመጣል።

ተግባራዊ የውይይት ጥያቄዎች

👉ኢየሱስ የትንሳኤ ሰውነቱን (ዓሣ በመብላት) ማሳየቱ ስለ ትንሳኤ አካል እውነታ ምን ያስተምረናል?

👉“የላይኛው ኃይል” (ቁ. 49) ለሐዋርያቱ አገልግሎት ለምን የግድ አስፈላጊ ሆነ?

👉ምስክርነት ከኢየሩሳሌም ጀምሮ እስከ አሕዛብ ሁሉ መሆኑን መናገሩ የሉቃስን ዓለም አቀፋዊ ራዕይ እንዴት ያጠናክራል?

👉ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን እየባረካቸው ማረጉ (ቁ. 51) ለእኛ ለቤተ ክርስቲያን ምን ትርጉም አለው?

👉ደቀ መዛሙርቱ ከእርገቱ በኋላ ለምን በደስታ ተሞሉ? (ቁ. 52)

👉በቤተ መቅደስ ዘወትር እግዚአብሔርን እያመሰገኑ መኖራቸው የሉቃስን ወንጌል መደምደሚያ ከጅምሩ (ምዕራፍ 1) ጋር እንዴት ያገናኘዋል?

👉የኢየሱስ እርገት ለሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ (ሁለተኛው ቅጽ) ምን አይነት መነሻ ሆነ?

👉“መጻሕፍትን ያስተውሉ ዘንድ አእምሮአቸውን ከፈተላቸው” (ቁ. 45) መባሉ ለመንፈሳዊ መረዳት ያለውን አስፈላጊነት እንዴት ያሳያል?

የጉዟችን ፍጻሜና የአዲስ ሕይወት ጅምር

ይህን የሉቃስ ወንጌል ጥናት እዚህ ገጽ ላይ ስናጠናቅቅ፣ የመጽሐፉ መጨረሻ ላይ ብንደርስም እውነተኛው የመንፈስ ጉዞ ግን በልባችሁ ውስጥ አሁን እንደተጀመረ እናምናለን። በነዚህ ምዕራፎች ውስጥ የተመለከትነው የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ድንቅ ማንነት፣ ርኅራኄውና መለኮታዊ ጥበቡ እንዲሁ በታሪክ ተጽፎ የሚቀር ሳይሆን በዕለት ተዕለት ሕይወታችን ውስጥ በተግባር ሊተረጎም የሚገባው ሕያው ቃል ነው። ልክ እንደ ኤማሁስ መንገደኞች በቃሉ ብርሃን ዓይናችን እንደተከፈተ ሁሉ፣ አሁን ደግሞ ያገኘነውን የትንሣኤ ደስታና ተስፋ ለዓለም ሁሉ የምናበስርበት ጊዜ ላይ ደርሰናል።

ከዚህ ጥናት በኋላ የምትወጡት ሰዎች ትላንት ወደ ጥናቱ ከገባችሁት ማንነታችሁ የተለየ እንዲሆን ጸሎታችን ነው። በመንገዳችሁ ሁሉ እንደ ጌታችን ለተሰበሩት የሚራራ ልብ፣ ለጠፉት የሚጸልይ መንፈስና በፈተና ውስጥ የሚጸና እምነት ይኑራችሁ። ጌታችን በቃሉ እንዳረጋገጠልን፣ እርሱ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ከእኛ ጋር ነው፤ ስለዚህ በማንኛውም የሕይወት አቅጣጫ የእርሱን ዱካ እየተከተላችሁ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል እንድትመላለሱ አደራ እንላለን። ይህ ጥናት በሕይወታችሁ ላይ የዘላለም ፍሬ አፍርቶ ለብዙዎች በረከት እንድትሆኑ ሰማያዊው አባታችን በጸጋው ይደግፋችሁ። የሰላም ጌታ ከሁላችሁ ጋር ይሁን!

ይህንን ጥናት ደጋግመው በመከለስና ሌሎች 'የሕይወት እንጀራ አገልግሎት' የሚያዘጋጃቸውን የጥናት መምሪያዎችና ማብራሪያዎች በመጠቀም በመንፈሳዊ እውቀትዎ ይደጉ።

🌐 **Website:** https://ethiopiansite.com/
📱 **Telegram:** https://t.me/YehiwotEnjera_Official
👥 **Facebook:** facebook.com/YehiwotEnjera
▶️ **Youtube:** https://www.youtube.com/@yehiwotEnjera
📧 **Email:** tsegaewnet@gmail.com

የሉቃስ ወንጌል፡ የዓለም ሁሉ መድኃኒት

ሉቃስ በታላቅ ጥንቃቄ የጻፈልን ይህ ወንጌል፥ የእግዚአብሔርን ልጅ የኢየሱስ ክርስቶስን ወሰን የሌለው ርኅራኄ በዝርዝር የሚተርክልን ድንቅ መጽሐፍ ነው። በዚህ የጥናት መጽሐፍ ውስጥ፥ ጌታችን ለተናቁት፣ ለደሆችና ለኃጢአተኞች ያለውን ልዩ ፍቅርና አሳቢነት በትኩረት እንመለከታለን። ከግርግም እስከ ቀራንዮ፣ ከመቃብር እስከ እርገት ያለውን ጉዞ እያሰላሰልን፥ የሕይወታችንን ትክክለኛ መመሪያና ትርጉም እናገኛለን።

ይህ ጥናት መጽሐፍ ቅዱስን በቀላሉ ለመረዳት በሚያስችል መንገድ የተዘጋጀ ሲሆን፥ ለእያንዳንዱ አማኝ መንፈሳዊ ዕድገት አጋዥ መሳሪያ ነው። ቃሉን ስታነቡና ስታጠኑ የጌታ ሰላም በልባችሁ ይንገሥ፣ በጸጋውም እደጉ።

ያግኙን 🔗 📱
ሌሎች የጥናት መምሪያዎችን ለማግኘት የሚፈልጉ ከሆነ ጥያቄዎን ያድርሱን:: እንዲሁም ስለዚህ ጥናት ያለዎትን አስተያየት፣ ጥያቄ ወይም ምስክርነት መስማት እንሻለን። የእርስዎ መልዕክት ለእኛ ትልቅ ብርታት ነው።

🌐 **Website:** https://ethiopiansite.com/
📱 **Telegram:** https://t.me/YehiwotEnjera_Official
👥 **Facebook:** facebook.com/YehiwotEnjera
▶️ **Youtube:** https://www.youtube.com/@yehiwotEnjera
📧 **Email:** tsegaewnet@gmail.com

Made with Bloom®